

**NÁVRH
STÁTNÍHO ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU
ČESKÉ REPUBLIKY
ZA ROK 2010**

**C.
ZPRÁVA O VÝSLEDKÁCH HOSPODAŘENÍ
STÁTNÍHO ROZPOČTU**

Obsah

I.	SOUHRNNÉ HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU.....	1
1.	CÍLE ROZPOČTOVÉ POLITIKY V ROCE 2010, ROZPOČTOVÉ PRIORITY	1
2.	ROZHODUJÍCÍ ZMĚNY ROZPOČTU V PRŮBĚHU ROKU	3
3.	CELKOVÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU	5
II.	PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU	8
1.	CELKOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU	8
2.	DAŇOVÉ PŘÍJMY	10
2.1.	<i>Celostátní daňové příjmy</i>	10
2.2.	<i>Daňové příjmy státního rozpočtu</i>	13
2.2.1.	Daň z příjmů fyzických osob	13
2.2.2.	Daň z příjmů právnických osob	17
2.2.3.	Daň z přidané hodnoty	20
2.2.4.	Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)	22
2.3.	<i>Poplatky z vybraných činností</i>	24
2.3.1.	Správní poplatky	24
2.3.2.	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	24
2.4.	<i>Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí</i>	24
2.5.	<i>Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)</i>	25
2.5.1.	Daň dědická	25
2.5.2.	Daň darovací	25
2.5.3.	Daň z převodu nemovitostí	26
3.	DAŇOVÉ NEDOPLATKY	26
4.	POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A PŘÍSPĚVEK NA STÁTNÍ POLITIKU ZAMĚSTNANOSTI	36
5.	NEDAŇOVÉ A OSTATNÍ PŘÍJMY	40
5.1.	<i>Nedaňové příjmy</i>	41
5.2.	<i>Kapitálové příjmy</i>	45
5.3.	<i>Přijaté transfery</i>	45
III.	VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU.....	47
1.	HLAVNÍ TENDENCE VE VÝVOJI VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU	47
2.	BĚŽNÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	54
2.1.	<i>Neinvestiční transfery obyvatelstvu a služby zaměstnanosti</i>	55
2.1.1.	Neinvestiční transfery obyvatelstvu	55
2.1.2.	Služby zaměstnanosti	64
2.2.	<i>Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům</i>	68
2.3.	<i>Výdaje na veřejnou spotřebu</i>	77
2.3.1.	Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	77
2.3.2.	Neinvestiční nákupy a související výdaje	78
2.3.3.	Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	81
2.3.4.	Refundace poloviny náhrady mzdy v souvislosti s nemocenským pojištěním	87
2.3.5.	Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	87
2.3.6.	Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	90
2.3.7.	Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím	92
2.4.	<i>Další běžné výdaje státního rozpočtu</i>	96
3.	ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ V ROZPOČTOVÉ SFÉŘE	100
4.	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	106
4.1.	<i>Čerpání výdajů podle druhového třídění</i>	106
4.2.	<i>Výdaje realizované prostřednictvím programového financování</i>	112
5.	MANDATORNÍ VÝDAJE	114
6.	VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA PODPORU VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ	116
7.	VÝDAJE NA STÁTNÍ SPRÁVU	118

8.	VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU PODLE ODVĚTVOVÉHO ČLENĚNÍ.....	120
8.1.	<i>Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti</i>	121
8.2.	<i>Výdaje na služby pro obyvatelstvo</i>	122
8.3.	<i>Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství.</i>	124
8.4.	<i>Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu</i>	125
8.5.	<i>Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby</i>	126
9.	VYHODNOCENÍ PROJEKTŮ PPP - PARTNERSTVÍ VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO SEKTORU	127
IV.	ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRANĚNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD A K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ	130
1.	ZHODNOCENÍ VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ VYNALOŽENÝCH K ODSTRAŇOVÁNÍ POVODŇOVÝCH ŠKOD.....	130
2.	VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ URČENÝCH K ÚHRADĚ RESTITUČNÍCH VÝDAJŮ POSKYTNUTÝCH NA ZÁKLADĚ ZÁKONŮ Č. 164/1998 Sb., 21/2000 Sb. a 246/2000 Sb.....	134
V.	ROZDÍL MEZI PŘÍJMY Z POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝDAJI SPOJENÝMI S VÝBĚREM POJISTNÉHO NA DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ A VÝPLATOU DÁVEK DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ.....	136
VI.	VYHODNOCENÍ SOUHRNNÝCH ROZPOČTOVÝCH VZTAHŮ K ROZPOČTU EU	138

Seznam Příloh

PŘÍLOHA Č. 1: ZPRÁVA O VÝSLEDKÁCH DAŇOVÉ KONTROLY	147
PŘÍLOHA Č. 2: ZPRÁVA O ČINNOSTI CELNÍ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY	154
PŘÍLOHA Č. 3: ZPRÁVA O OPATŘENÍCH V OBLASTI CENOVÉ REGULACE	165

I. Souhrnné hodnocení výsledků hospodaření státního rozpočtu

1. Cíle rozpočtové politiky v roce 2010, rozpočtové priority

Východiska přípravy státního rozpočtu na rok 2010 byla následující:

- výdajové rámce na léta 2010 a 2011 stanovené usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 966/2008;
- střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2010 a 2011 schválený usnesením vlády č. 1194/2008 a předložený PSP ČR na vědomí;
- predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2012 (zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2009);
- zákon č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010;
- zákon č. 418/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu.

Rozpočet vycházel z predikce makroekonomických indikátorů pro rok 2010, které tvoří jedno z podstatných východisek pro odhady rozpočtových čísel jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. Návrh rozpočtu počítal s meziročním přírůstkem hrubého domácího produktu ve stálých cenách o 0,3 %, s prognózou meziroční míry inflace 1,1 % a průměrné míry nezaměstnanosti 8,5 %.

Státní rozpočet České republiky na rok 2010 byl schválen zákonem č. 487 ze dne 9. prosince 2009. Jeho příjmy byly stanoveny částkou 1 022,2 mld. Kč, výdaje částkou 1 184,9 mld. Kč a schodek částkou 162,7 mld. Kč.

Současně bylo rozhodnuto, že schodek bude vypořádán těmito financujícími položkami:

- zvýšením stavu státních dluhopisů do výše 153 232 954 tis. Kč,
- zvýšením stavu přijatých dlouhodobých úvěrů do výše 12 671 411 tis. Kč,
- zvýšením stavu na účtech státních finančních aktiv o 3 204 365 tis. Kč.

Tabulka č. 1 – Tendence rozpočtu 2010 ve vztahu k rozpočtu a skutečnosti 2009 (v mld. Kč)

	2009		2010	Rozdíl SR 2010- SR 2009	Rozdíl SR 2010 Skut.2009	Index v % SR 2010/ SR 2009	Index v % SR 2010/ Skut.2009
	Schválený rozpočet *)	Skutečnost	Schválený rozpočet				
	1	2	3	3-1	3-2	3/1	3/2
Celkové příjmy	1 114,00	974,61	1 022,22	-91,78	47,6	91,8	104,9
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>595,52</i>	<i>485,36</i>	<i>534,74</i>	<i>-60,78</i>	<i>49,4</i>	<i>89,8</i>	<i>110,2</i>
DPH	194,10	176,72	188,60	-5,50	11,9	97,2	106,7
Spotřební daně (vč. energet. daní)	143,90	123,84	141,10	-2,80	17,3	98,1	113,9
DPPO	130,30	83,34	100,30	-30,00	17,0	77,0	120,4
DPFO	107,20	85,65	88,30	-18,90	2,6	82,4	103,1
ostatní daňové příjmy	20,02	15,82	16,44	-3,58	0,6	82,1	103,9
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>396,68</i>	<i>347,86</i>	<i>367,13</i>	<i>-29,56</i>	<i>19,3</i>	<i>92,5</i>	<i>105,5</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>121,80</i>	<i>141,39</i>	<i>120,35</i>	<i>-1,45</i>	<i>-21,0</i>	<i>98,8</i>	<i>85,1</i>
Celkové výdaje	1 166,18	1 167,01	1 184,92	18,74	17,9	101,6	101,5
<i>Běžné výdaje</i>	<i>1 052,09</i>	<i>1 033,84</i>	<i>1 069,47</i>	<i>17,38</i>	<i>35,6</i>	<i>101,7</i>	<i>103,4</i>
Sociální dávky	426,46	429,33	446,47	20,00	17,1	104,7	104,0
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>114,09</i>	<i>133,16</i>	<i>115,45</i>	<i>1,35</i>	<i>-17,7</i>	<i>101,2</i>	<i>86,7</i>
Saldo SR	-52,18	-192,39	-162,70	-110,52	29,7	311,8	84,6

*) vč. zákona č. 423/2009 Sb., kterým se změnil zákon č. 475/2008 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2009

Ve schváleném rozpočtu na rok 2010 byl v porovnání se skutečností roku 2009 patrný růst jak jeho příjmů (o 47,6 mld. Kč, tj. o 4,9 %), tak i výdajů (o 17,9 mld. Kč, tj. o 1,5 %).

Z růstu celkových příjmů o 47,6 mld. Kč připadl na příjmy z daní a poplatků růst o 49,4 mld. Kč, tj. o 10,2 %, když největší nárůst proti skutečnosti 2009 představovala předpokládaná inkasa spotřebních daní (o 17,3 mld. Kč, tj. o 13,9 %), daní z příjmů právnických osob (o 17,0 mld. Kč, tj. o 20,4 %) a DPH (o 11,9 mld. Kč, tj. o 6,7 %). Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení byl proti skutečnosti 2009 vyšší o 19,3 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Rozpočet počítal se zachováním sazeb jednotlivých složek pojistného jako v roce 2009. Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů měl klesnout o 21,0 mld. Kč, tj. o 14,9 %. Toto srovnání však zkresluje vysoká skutečnost roku 2009 ovlivněná především usnesením vlády č. 122/2009 z února 2009, kterým vláda schválila převedení 31,7 mld. Kč z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitoly VPS (tyto prostředky byly v roce 2009 určeny na snížení schodku státního rozpočtu). Proti rozpočtu 2009 počítal rozpočet 2010 s poklesem o 1,4 mld. Kč, tj. o 1,2 %. Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu měly dosáhnout 95,1 mld. Kč (rozpočet 2009 činil 96,3 mld. Kč a skutečnost 2009 dosáhla 59,6 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu počítala s vyšším čerpáním prostředků proti skutečnosti 2009 o 17,9 mld. Kč, z toho růst o 35,6 mld. Kč (tj. o 3,4 %) připadal na běžné výdaje a pokles o 17,7 mld. Kč (tj. o 13,3 %) na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů proti skutečnosti 2009 se podílely především úroky a ostatní finanční výdaje (růst o 10,6 mld. Kč). Sociální dávky počítaly v rozpočtu na rok 2010 s růstem proti skutečnosti 2009 o 4,5 mld. Kč (tj. o 1,0 %). Z toho výdaje na důchody měly růst o 6,4 mld. Kč.

Na poklesu rozpočtu kapitálových výdajů se podílely především investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně, které proti skutečnosti 2009 klesly z 27,4 mld. Kč na plánované 6,2 mld. Kč (proti rozpočtu 2009 se však jedná o pokles jen o 2,9 mld. Kč). Dále to byly například nižší investice do pořízení dlouhodobého hmotného majetku (o 9,7 mld. Kč).

Mandatorní výdaje měly dosáhnout 652,8 mld. Kč a převýšit tak skutečnost 2009 o 30,9 mld. Kč, tj. o 5,0 %. Jejich podíl na celkových výdajích měl vzrůst na 55,1 % (rozpočet

2009 předpokládal podíl ve výši 53,5 %, skutečnost 2009 dosáhla podílu 53,3 %). Na rozpočtovaném růstu ve vztahu ke skutečnosti roku 2009 se nejvíce podílely výdaje na obsluhu státního dluhu (o 10,6 mld. Kč) a dávky důchodového pojištění (o 6,4 mld. Kč).

Schodek schváleného rozpočtu se proti skutečnosti roku 2009 snížil o 29,7 mld. Kč, tj. o 15,4 %). Jeho výše 162,7 mld. Kč představovala 4,4 % výše HDP (3 669,8 mld. Kč). V roce 2009 to bylo 1,4 % HDP (3 625,9 mld. Kč). Použity jsou hodnoty nominálního HDP známé k březnu 2010.

2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku

V průběhu roku 2010 došlo k poměrně výrazným změnám schváleného rozpočtu. Rozpočet příjmů státního rozpočtu v průběhu roku vzrostl o 33,0 mld. Kč na 1 055,2 mld. Kč a rozpočet výdajů o 33,2 mld. Kč na 1 218,1 mld. Kč. **Došlo tedy i ke změně rozpočtovaného schodku státního rozpočtu z 162,7 mld. Kč na 162,9 mld. Kč.**

Na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel **bylo provedeno souvztažné zvýšení příjmů a výdajů** (bez vlivu na schodek) **o 33,0 mld. Kč** v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU.

Na výdajové straně došlo navíc k **navýšení rozpočtu o 0,2 mld. Kč** v kapitole Operace státních finančních aktiv (OSFA). Jednalo se o prostředky, které mohly být na základě zmocnění ministra financí (podle § 2 odst. 2 zákona č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2010) v roce 2010 použity **na řešení povodňových škod** a na nová protipovodňová opatření (z prostředků nevyčerpaných do 31.12.2009 na stejný účel). O tuto částku se zvýšil schodek schváleného rozpočtu ze 162,7 mld. Kč na 162,9 mld. Kč. Souvztažně došlo ke zvýšení financování u ukazatele „změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ o stejnou částku.

V průběhu roku 2010 dále **došlo k řadě rozpočtových opatření**, která znamenala pouze přesuny mezi jednotlivými kapitolami či položkami v rámci jedné kapitoly (bez vlivu na rozpočtovaný schodek). Jednalo se například o následující přesuny:

- z rozpočtu kapitoly **VPS** bylo rozpočtovými opatřeními uvolněno do jiných kapitol celkem 11,5 mld. Kč, z toho 1,6 mld. Kč představovalo přesuny z vládní rozpočtové rezervy (ty jsou detailněji popsány v sešitu H, kapitola VPS). Z kapitoly VPS v průběhu roku směřovalo do ostatních kapitol 4,2 mld. Kč na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2009. Dále například došlo k pokrytí zvýšených výdajů v položce „Pojistné zdravotního pojištění – platba státu“ o 0,6 mld. Kč snížením rozpočtu na položce „Odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU“ o stejnou částku,
- z rozpočtu výdajů kapitoly **OSFA** byly v roce 2010 navýšeny výdaje jiných kapitol o 1,4 mld. Kč. Z toho přes 1,2 mld. Kč směřovalo do kapitoly Ministerstvo zemědělství – tyto prostředky byly určeny především na programy protipovodňových opatření spolufinancované z výnosů privatizovaného majetku, na program Podpora zvyšování funkčnosti vodních děl a další programy související především s vodním hospodářstvím,
- z rozpočtu výdajů kapitoly **Státní dluh** bylo v roce 2010 do jiných rozpočtových kapitol v rámci transferů na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky (EIB) uvolněno celkem 11,0 mld. Kč (včetně zpětných rozpočtových opatření). Např. do kapitoly Ministerstvo dopravy bylo uvolněno celkem 8,3 mld. Kč, z toho 1,9 mld. Kč na výstavbu jihozápadní části silničního okruhu Prahy a 6,4 mld. Kč se

týkalo Rámcového úvěru přijatého ČR od EIB (Operační program Doprava). Do kapitoly Ministerstvo zemědělství bylo uvolněno celkem 2,5 mld. Kč (z toho necelé 0,3 mld. Kč určeno na projekt Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací, přes 0,6 mld. Kč na projekt Podpora prevence před povodněmi II, téměř 0,4 mld. Kč na projekt Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží a 1,2 mld. Kč na projekt Výstavby a obnovy infrastruktury vodovodů a kanalizací II). Do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy bylo uvolněno 0,2 mld. Kč (na podporu rozvoje a obnovy Masarykovy univerzity v Brně),

- přesun účelově určených finančních prostředků (800 mil. Kč) pro vysoké školství z rozpočtu kapitoly Ministerstvo dopravy do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (na vysoké školy), který byl proveden na základě usnesení vlády č. 54/2010 atd.

Celkem bylo provedeno 787 rozpočtových opatření, což je o 163 méně než v roce 2009. Důvodem tak velkého poklesu počtu rozpočtových opatření bylo způsobeno zejména vysokou základnou roku 2009, kdy docházelo k zabezpečování úkolů vyplývajících z usnesení vlády č. 363/2009, č. 409/2009, č. 1305/2008 ve znění č. 838/2009 a 1371/2009. Nejvíce rozpočtových opatření se realizovalo v kapitole Ministerstvo vnitra (121), dále pak v kapitolách Ministerstvo zemědělství (60), Ministerstvo financí (48), Ministerstvo zdravotnictví (46), Ministerstvo obrany (45), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (45) a Ministerstvo spravedlnosti (43).

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly (39,0 %). Druhou největší skupinou pak byly přesuny mezi jednotlivými kapitolami (33,2 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (15,2 %). Nižší počet rozpočtových opatření se týkal souvztažného zvýšení příjmů a výdajů (4,8 %), dále pak byly nižším počtem rozpočtových opatření jednotlivým kapitolám uvolňovány prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv (4,1 %) a kapitoly Státní dluh (3,7 %).

V průběhu roku 2010 také došlo usneseními vlády k vázání výdajů kapitol. Celkem bylo na základě usnesení vlády č. 54/2010 a č. 552/2010 **rozhodnuto o vázání 15,5 mld. Kč¹**. Nejvíce se vázaly prostředky v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (3,2 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (1,9 mld. Kč), VPS (1,8 mld. Kč), Ministerstvo dopravy (1,5 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (1,3 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,2 mld. Kč). Navíc došlo v rámci usnesení vlády č. 552/2010 ke **snížení nároků z nespotřebovaných výdajů organizačních složek státu (OSS) o 4 mld. Kč**. Všechny tyto prostředky tak nemohly být v roce 2010 použity. **Tato opatření vlády byla reakcí na nepříznivý vývoj v oblasti veřejných rozpočtů v průběhu roku 2010 a jejich cílem bylo udržení deficitu na úrovni 5,3 % HDP.**

¹ Konečný vliv včetně dalších usnesení vlády, která částečně rušila předchozí rozhodnutí o vázání.

3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

V roce 2010 dosáhly celkové příjmy státního rozpočtu 1 000,4 mld. Kč, celkové výdaje 1 156,8 mld. Kč a výsledný schodek činil 156,4 mld. Kč.

Tabulka č. 2 – Hlavní ukazatele hospodaření státního rozpočtu v roce 2010 (v mld. Kč)

	2009	2010				rozdíl skutečností	index 2010/2009
	Skutečnost	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	% plnění		
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Celkové příjmy	974,61	1 022,22	1 055,18	1 000,38	94,8	25,76	102,6
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>485,36</i>	<i>534,74</i>	<i>534,74</i>	<i>508,02</i>	<i>95,0</i>	<i>22,66</i>	<i>104,7</i>
DPH	176,72	188,60	188,60	187,82	99,6	11,10	106,3
Spotřební daně (vč. energet. daní)	123,84	141,10	141,10	130,86	92,7	7,02	105,7
DPPO	83,34	100,30	100,30	86,30	86,0	2,97	103,6
DPFO	85,65	88,30	88,30	87,49	99,1	1,84	102,1
ostatní daňové příjmy	15,82	16,44	16,44	15,55	94,6	-0,27	98,3
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>347,86</i>	<i>367,13</i>	<i>367,13</i>	<i>355,84</i>	<i>96,9</i>	<i>7,98</i>	<i>102,3</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>141,39</i>	<i>120,35</i>	<i>153,32</i>	<i>136,52</i>	<i>89,0</i>	<i>-4,88</i>	<i>96,6</i>
Celkové výdaje	1 167,01	1 184,92	1 218,09	1 156,79	95,0	-10,22	99,1
<i>Běžné výdaje</i>	<i>1 033,84</i>	<i>1 069,47</i>	<i>1 064,51</i>	<i>1 026,57</i>	<i>96,4</i>	<i>-7,28</i>	<i>99,3</i>
Sociální dávky	429,33	446,47	433,32	430,91	99,4	1,58	100,4
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>133,16</i>	<i>115,45</i>	<i>153,58</i>	<i>130,22</i>	<i>84,8</i>	<i>-2,94</i>	<i>97,8</i>
Saldo SR	-192,39	-162,70	-162,91	-156,42	96,0	35,98	81,3

Celkové příjmy ve výši 1 000,4 mld. Kč byly plněny na 94,8 % rozpočtu po změnách (nedosažení rozpočtu o 54,8 mld. Kč) a dosáhly meziročního růstu o 25,8 mld. Kč, tj. o 2,6 %.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 508,0 mld. Kč při plnění rozpočtu na 95,0 % (nedosažení o 26,7 mld. Kč) a meziročním růstu o 22,7 mld. Kč, tj. o 4,7 %. Na tomto meziročním růstu se podílela inkasa především DPH (o 11,1 mld. Kč) a spotřebních daní (o 7,0 mld. Kč). Na nenaplnění daňových příjmů se podílela inkasa daní z příjmů právnických osob (nenaplnění rozpočtu o 14,0 mld. Kč) a spotřebních daní (o 10,2 mld. Kč). Podíl nepřímých daní na daňových příjmech státního rozpočtu za poslední rok vzrostl z 61,9 % na 62,7 % (rozpočet plánoval 61,7 %). Komentáře k vývoji inkasa daňových příjmů jsou uvedeny v části II.2. tohoto sešitu.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši 355,8 mld. Kč nedosáhly rozpočtové výše o 11,3 mld. Kč, tj. o 3,1 %, a meziročně vzrostly o 8,0 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Z toho pojistné na důchodové pojištění dosáhlo výše 317,8 mld. Kč, tj. 96,4 % rozpočtu, a meziročního růstu o 7,6 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Příčinou nedodržení rozpočtové výše je především ekonomická krize, která se projevila vysokou mírou registrované nezaměstnanosti a snižováním objemu mezd.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery svou výší 136,5 mld. Kč nedosáhly rozpočtu o 16,8 mld. Kč, tj. o 11,0 %, při meziročním poklesu o 4,9 mld. Kč, tj. o 3,4 %. Na meziroční pokles měla velký vliv vysoká skutečnost roku 2009 díky usnesení vlády č. 122/2009 z února 2009, kterým vláda schválila převedení 31,7 mld. Kč z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitoly VPS (tyto prostředky byly v roce 2009 určeny na snížení schodku státního rozpočtu). Další 3,6 mld. Kč v rámci tohoto usnesení a usnesení vlády č. 1626/2008 a č. 457/2009 představovalo souvztažné zvýšení příjmů i výdajů bez vlivu na schodek. Bez těchto částek by nedaňové a ostatní příjmy byly meziročně o cca 30 mld. Kč vyšší, především díky příjmům z rozpočtu EU (transfery přijaté od EU a Národního fondu).

Ty činily 96,8 mld. Kč (plnění na 78,7 % rozpočtu po změnách), což bylo o 37,0 mld. Kč více než v roce 2009.

Celkové výdaje byly čerpány ve výši 1 156,8 mld. Kč a proti rozpočtu po změnách byly **nižší** o 61,3 mld. Kč, tj. **o 5,0 %**, a představují meziroční pokles o 10,2 mld. Kč, tj. o 0,9 %. Podíl celkových výdajů na HDP (3 669,8 mld. Kč) v roce 2010 dosáhl 31,5 %, zatímco v roce 2009 to bylo 32,2 % (k 3 625,9 mld. Kč).

Běžné výdaje dosáhly výše 1 026,6 mld. Kč, tj. 96,4 % rozpočtu po změnách, a představují tak meziroční pokles o 7,3 mld. Kč, tj. o 0,7 %. Z nich tradičně nejvíce představovaly sociální dávky ve výši 430,9 mld. Kč, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 1,6 mld. Kč, tj. o 0,4 %.

Kapitálové výdaje ve výši 130,2 mld. Kč představují 84,8 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 2,9 mld. Kč, tj. o 2,2 %.

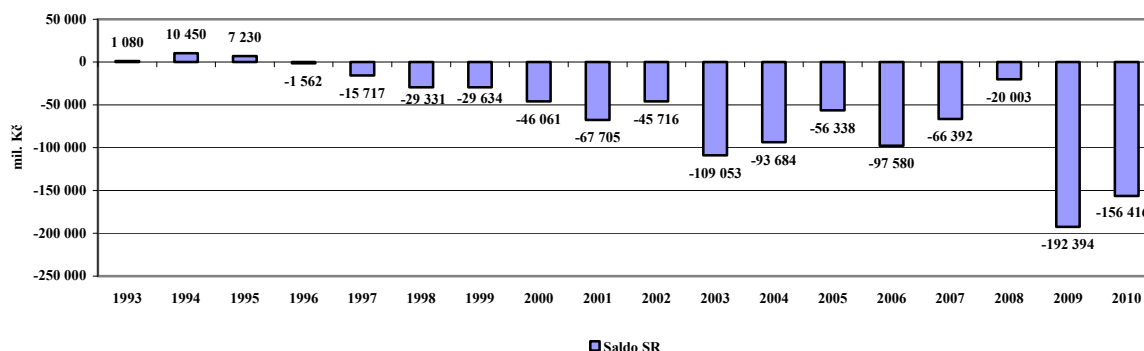
Mandatorní výdaje dosáhly výše 628,1 mld. Kč (96,0 % rozpočtu po změnách), což je o 6,1 mld. Kč, tj. o 1,0 %, více než v roce 2009. Jejich podíl na celkových výdajích se zvýšil z 53,3 % v roce 2009 na 54,3 % v roce 2010. Na meziročním růstu se podílely především dávky důchodového pojištění (růst o 6,4 mld. Kč) či platba státu do zdravotního pojištění (růst o 4,0 mld. Kč), naopak meziročně poklesly například výdaje na obsluhu státního dluhu (o 4,3 mld. Kč) a dávky nemocenského pojištění (o 3,2 mld. Kč).

Hospodaření státního rozpočtu v roce 2010 skončilo schodkem 156,4 mld. Kč. Tento výsledek je **o 6,5 mld. Kč příznivější**, než činila jeho výše daná rozpočtem po změnách, a o 36,0 mld. Kč lepší než jeho vykázaná skutečnost roku 2009 (-192,4 mld. Kč). Podíl vykázaného schodku státního rozpočtu (156,4 mld. Kč) **na HDP** v roce 2010 činil **4,3 %**, což je o 1,0 procentního bodu méně než v roce 2009.

Rozpočtovaná výše schodku nebyla překročena i přesto, že daňové příjmy včetně pojistného na sociální zabezpečení nedosáhly svého rozpočtu o 38,0 mld. Kč a nad rámec rozpočtu výdajů byly navíc zapojeny uspořené nároky z nespotřebovaných výdajů OSS z minulých let (cca 60 mld. Kč). Nakonec převážil efekt úspory výdajů, jejich vázání s konečným vlivem 15,5 mld. Kč a také snížení nároků z nespotřebovaných výdajů OSS o 4 mld. Kč.

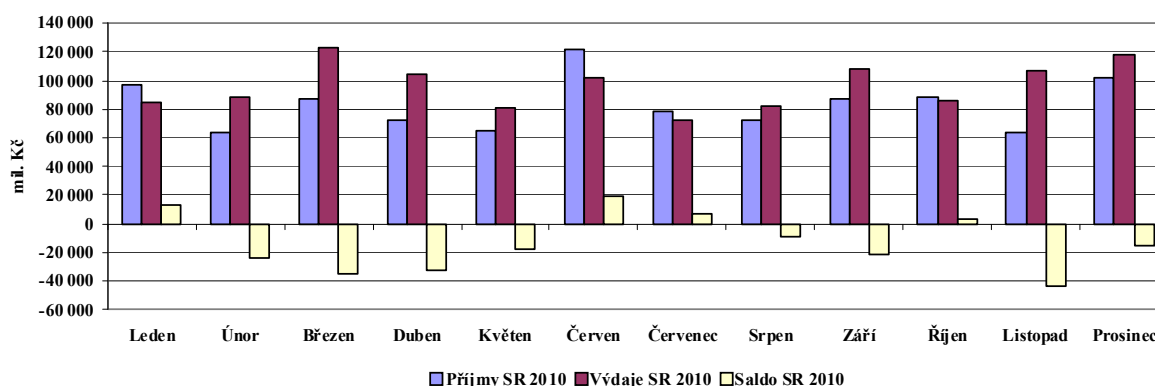
Podle § 47 rozpočtových pravidel, mohou OSS nárokovat nespotřebované výdaje minulých let v běžném roce a překročit tak rozpočet výdajů běžného roku. Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2010 byl OSS vyčíslen částkou 89,8 mld. Kč. V průběhu roku 2010 se OSS rozhodly překročit rozpočet výdajů roku 2010 o cca 60 mld. Kč. Celkově se nároky během roku 2010 snížily o 64,9 mld. Kč (vč. 4 mld. Kč podle již zmíněného usnesení vlády č. 552/2010). **V roce 2011 budou OSS podle údajů předaných Ministerstvu financí mít možnost nárokovat nespotřebované výdaje ve výši 101,2 mld. Kč** (z toho 76,2 mld. Kč z nespotřebovaných výdajů roku 2010 a zbytek z let minulých).

Graf č. 1 – Vývoj salda státního rozpočtu od roku 1993 do roku 2010 (v mil. Kč)

Graf č. 2 – Měsíční vývoj příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu v roce 2010 (v mil. Kč)

	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
Příjmy SR 2010	97 615	64 347	87 208	72 352	64 404	122 016	78 631	72 042	87 338	88 558	63 404	102 460
Výdaje SR 2010	84 521	88 040	122 552	104 637	81 533	102 322	71 977	81 708	108 220	85 731	107 434	118 119
Saldo SR 2010	13 094	-23 693	-35 343	-32 285	-17 129	19 694	6 655	-9 666	-20 882	2 827	-44 029	-15 659

Dosažený schodek státního rozpočtu (vykázaný ČNB) ve výši 156 416 384 tis. Kč se navrhuje **vypořádat financujícími položkami** takto:

- vydanými státními dluhopisy ve výši 149 422 123 tis. Kč
- přijatými dlouhodobými úvěry ve výši 10 001 019 tis. Kč
- změnou stavů na účtech státních finančních aktiv – zvýšením o 3 006 758 tis. Kč

Hospodaření systému důchodového pojištění za rok 2010 vykázalo **schodek** ve výši **35,6 mld. Kč** (v roce 2009 to byl schodek ve výši 36,8 mld. Kč). Příjmy státního rozpočtu z pojistného na důchodové pojištění včetně příslušenství a příjmů z dobrovolného důchodového pojištění byly vykázány ve výši 317,9 mld. Kč, výdaje na dávky důchodového pojištění (včetně správních výdajů připadajících na výběr pojistného a na výplatu příslušných dávek ve výši 7,3 mld. Kč) činily 353,5 mld. Kč.

Podle § 36 odst. 3 rozpočtových pravidel budou prostředky vyčíslené jako kladný rozdíl příjmů pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění, včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatu dávek důchodového pojištění, převáděny na zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu ve státních finančních aktivech. To ovšem není případ roku 2010. Schodek hospodaření systému důchodového pojištění je součástí celkového schodku státního rozpočtu. **Na konci roku 2010 činil stav prostředků na tomto zvláštním účtu 21,5 mld. Kč.**

Podrobnější vyhodnocení inkasa a čerpání jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v roce 2010 je provedeno v dalších částech zprávy.

II. Příjmy státního rozpočtu

1. Celkové příjmy státního rozpočtu

Zákonem č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky ze dne 9. prosince 2009 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR na rok 2010 příjmy státního rozpočtu ve výši 1 022,2 mld. Kč.

Proti schválenému rozpočtu na rok 2009 byly celkové rozpočtované příjmy na rok 2010 nižší o 91,8 mld. Kč, tj. o 8,2 %. Na jejich snížení se měly podílet zejména příjmy z daní a poplatků, které měly klesnout o 60,8 mld. Kč, tj. o 10,2 %. Největší pokles se předpokládal u daní z příjmů právnických osob (o 30 mld. Kč, tj. 23,0 %), daní z příjmů fyzických osob (o 18,9 mld. Kč, tj. o 17,6 %) a daně z přidané hodnoty (o 5,5 mld. Kč, tj. o 2,8 %). Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti měly klesnout o 29,6 mld. Kč, tj. o 7,5 %. U nedaňových a ostatních příjmů se předpokládal pokles o 1,5 mld. Kč (tj. o 1,2 %).

V průběhu roku 2010 došlo k některým rozpočtovým změnám, které jsou blíže popsány v části I.2. této zprávy. Změny se však netýkaly rozpočtu daňových příjmů a ani příjmů z pojistného na sociální zabezpečení.

Celkové skutečné příjmy státního rozpočtu dosáhly za rok 2010 výše 1 000,4 mld. Kč, tj. 94,8 % rozpočtu po změnách, což je o 8,7 procentního bodu více než bylo procento plnění v roce 2009. V absolutním vyjádření došlo k nenaplnění rozpočtu po změnách o 54,8 mld. Kč.

Meziročně vzrostly celkové příjmy o 25,8 mld. Kč, tj. o 2,6 % (v roce 2009 to byl oproti roku 2008 pokles o 8,4 %). Na jejich zvýšení se podílely především příjmy z daně z přidané hodnoty, které vzrostly o 11,1 mld. Kč, tj. o 6,3 % (předpokládaného rozpočtu však nedosáhly o 0,8 mld. Kč, tj. o 0,4 %), dále spotřební daně, které byly oproti roku 2009 vyšší o 7,0 mld. Kč, tj. o 5,7 %, zůstaly však pod úrovní předpokládaného rozpočtu o 10,2 mld. Kč (tj. o 7,3 %).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti vzrostly oproti roku 2009 o 8,0 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Pokles oproti roku 2009 zaznamenalo inkaso nedaňových a ostatních příjmů celkem o 4,9 mld. Kč (tj. o 3,4 %).

Celkové příjmy, jejich plnění a meziroční srovnání ilustruje následující tabulka:

Tabulka č. 3 – Celkové příjmy státního rozpočtu v roce 2010 (v mld. Kč)

UKAZATEL	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% Plnění (4:3)	Rozdíl (4-3)	Index 2010/2009 (4:1)
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Daňové příjmy (daně, poplatky, pojistné)	833,22	901,86	901,86	863,86	95,8	-38,0	103,7
<i>Příjmy z daní a poplatků*)</i>	<i>485,36</i>	<i>534,74</i>	<i>534,74</i>	<i>508,02</i>	<i>95,0</i>	<i>-26,7</i>	<i>104,7</i>
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	85,65	88,30	88,30	87,49	99,1	-0,8	102,1
v tom: DPFO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	75,71	71,80	71,80	76,25	106,2	4,5	100,7
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	2,88	9,90	9,90	4,14	41,8	-5,8	143,5
DPFO z kapitálových výnosů	7,06	6,60	6,60	7,10	107,5	0,5	100,5
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	83,34	100,30	100,30	86,30	86,0	-14,0	103,6
Obecné vnitř. daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	176,72	188,60	188,60	187,82	99,6	-0,8	106,3
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku **)	123,84	141,10	141,10	130,86	92,7	-10,2	105,7
Poplatky za znečišťování životního prostředí	1,38	1,36	1,36	1,43	104,9	0,1	104,0
Správní poplatky	2,45	2,42	2,42	2,51	103,6	0,1	102,2
Daně z mezinár. obchodu a transakcí (clo)	1,40	1,30	1,30	1,66	127,8	0,4	118,9
Daně z majetkových a kapitál. převodů	8,06	9,10	9,10	7,68	84,4	-1,4	95,3
Ostatní daňové příjmy***)	2,54	2,25	2,25	2,27	100,9	0,0	89,7
<i>Pojistné na soc. zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti****)</i>	<i>347,86</i>	<i>367,13</i>	<i>367,13</i>	<i>355,84</i>	<i>96,9</i>	<i>-11,3</i>	<i>102,3</i>
z toho: Pojistné na důchodové pojištění	310,21	329,49	329,49	317,77	96,4	-11,7	102,4
Nedaňové příjmy celkem	29,23	18,80	18,98	30,02	158,2	11,0	102,7
<i>Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků</i>	<i>18,71</i>	<i>12,72</i>	<i>12,76</i>	<i>21,46</i>	<i>168,3</i>	<i>8,7</i>	<i>114,7</i>
z toho: Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	2,68	1,55	1,60	2,55	160,0	1,0	95,3
Příjmy z vlastní činnosti	2,99	1,95	1,93	2,51	129,6	0,6	83,9
Výnosy z finančního majetku	11,22	7,93	7,94	14,83	186,8	6,9	132,1
Soudní poplatky	1,11	0,86	0,89	0,94	105,1	0,0	84,9
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferů</i>	<i>4,29</i>	<i>1,47</i>	<i>1,52</i>	<i>3,59</i>	<i>236,6</i>	<i>2,1</i>	<i>83,8</i>
<i>Příjmy z prodeje nekap.majetku a ost nedaň. příjmy</i>	<i>3,25</i>	<i>2,06</i>	<i>2,15</i>	<i>3,43</i>	<i>159,5</i>	<i>1,3</i>	<i>105,7</i>
z toho: Dobrovolné pojistné	0,62	0,40	0,40	0,67	169,0	0,3	107,8
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků</i>	<i>2,98</i>	<i>2,55</i>	<i>2,55</i>	<i>1,53</i>	<i>59,8</i>	<i>-1,0</i>	<i>51,1</i>
z toho : Splátky půjčených prostředků od podnikatel.subjektů	1,18	2,38	2,38	1,17	49,2	-1,2	98,8
Splátky půjčených prostř. ze zahraničí (z vládních úvěrů)	0,48	0,05	0,05	0,20	383,9	0,1	41,3
Splátky půjčených prostř. od veř. rozpočtů územ. úrovně	0,18	0,11	0,11	0,14	133,8	0,0	80,4
Kapitálové příjmy celkem	2,37	3,58	3,40	2,72	79,9	-0,7	114,8
Přijaté transfery celkem	109,80	97,97	130,93	103,78	79,3	-27,2	94,5
v tom: Neinvestiční přijaté transfery	81,16	36,76	43,35	42,16	97,3	-1,2	51,9
z toho: Neinvestiční transfery přijaté od EU	25,24	20,13	20,20	26,81	132,7	6,6	106,2
Neinv. přijaté transfery od veř. rozp. ústř. úrovně	49,43	16,22	22,73	14,33	63,0	-8,4	29,0
Převody z vlastních fondů	6,38	0,04	0,04	0,89	2 509,4	0,9	14,0
Investiční přijaté transfery	28,63	61,21	87,58	61,62	70,4	-26,0	215,2
z toho: Investiční převody z Národního fondu	26,00	58,84	85,24	58,79	69,0	-26,4	226,1
PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	974,61	1022,22	1055,18	1000,38	94,8	-54,8	102,6

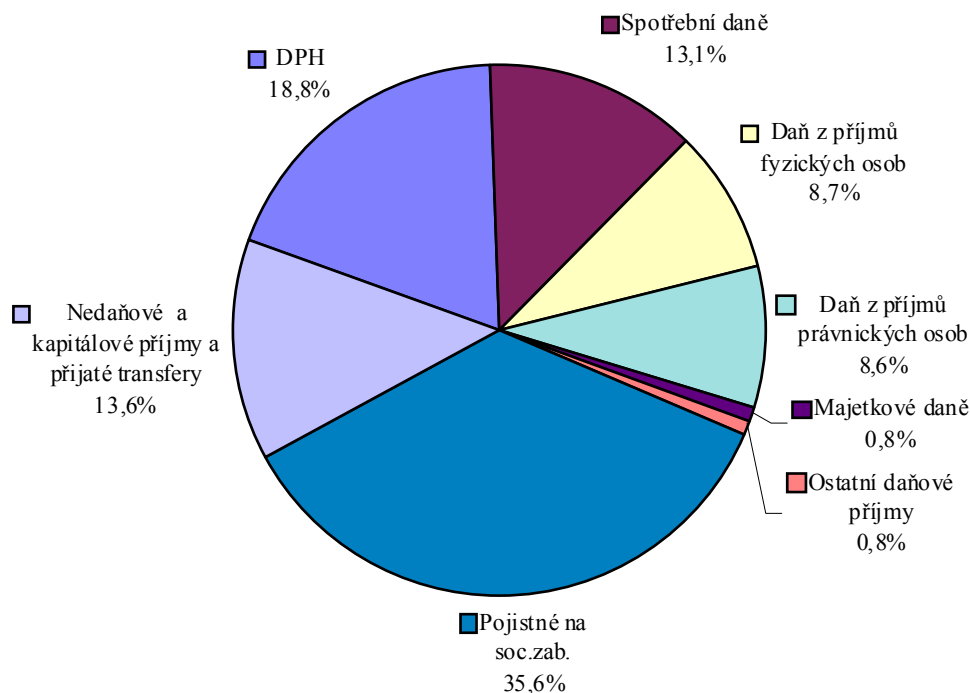
*) v r. 2009 kromě položky 1701 (Nerozúčtované, nespecifikované a nezařaditelné daňové příjmy) v kapitole 313

**) včetně tzv. energetických daní (daň z elektřiny, zemn. plynu a někt. dalších plynů a pevných paliv) vybíraných od r. 2008

***) dopočet do celku

****) v roce 2009 včetně položky 1701 v kapitole 313

Graf č. 3 – Struktura celkových příjmů v roce 2010

2. Daňové příjmy

2.1. Celostátní daňové příjmy

Rozpočet celostátních daňových příjmů počítal pro rok 2010 s objemem 752,4 mld. Kč, tj. s meziročním poklesem o 10,0 %, tj. o 83,9 mld. Kč (měřeno k rozpočtu 2009). Zákonem č. 377/2007 Sb., kterým se měnil zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, došlo s splatností od 1.1.2008 ke změnám rozpočtového určení daní. Změna ovlivnila výši příjmu obcí a státního rozpočtu již v roce 2008.

Skutečné celostátní inkaso dosáhlo ke konci roku 2010 výše 711,2 mld. Kč, což představuje 94,5 % celoročně rozpočtovaného objemu a meziroční nárůst o 30,6 mld. Kč, tj. o 4,5 % (měřeno ke skutečnosti roku 2009). Z toho nejvyšší absolutní nárůst vykázaly daň z přidané hodnoty (15,8 mld. Kč, nárůst o 6,2 %), spotřební daně (7,2 mld. Kč, nárůst o 5,5 %) a daň z příjmů fyzických osob (3,7 mld. Kč, nárůst o 2,9 %). Naopak pokles zaznamenaly majetkové daně (o 0,4 mld. Kč, tj. o 4,7 %), silniční daň (0,1 mld. Kč, tj. o 2,4 %) a ostatní daně a poplatky (o 0,9 mld. Kč, tj. o 4,5 %).

Ze skutečného celostátního výnosu daní připadlo na státní rozpočet 71,4 % (508,0 mld. Kč). Podíl rozpočtů územně samosprávných celků činil 26,4 % (188,0 mld. Kč, z toho na daňové příjmy obcí připadlo 142,9 mld. Kč, kraje získaly do svých rozpočtů 45,1 mld. Kč). Státnímu fondu dopravní infrastruktury z celostátního daňového inkasa náleželo 15,2 mld. Kč, tj. 2,2 % (z daně z minerálních olejů 7,4 mld. Kč, ze silniční daně 4,7 mld. Kč a dálničních poplatků 3,1 mld. Kč).

Přehled o celostátních daňových příjmech podávají následující tabulky.

Tabulka č. 4 – Meziroční srovnání celostátních daňových příjmů (v mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem 2009			Celkem 2010			Meziroční rozdíl		Meziroční index	
	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	Rozpočet schválený	Skutečnost	% plnění	2009-2008	2010-2009	2009/2008	2010/2009
DAŇOVÉ PŘÍJMY*)	836,32	680,63	81,4	752,44	711,21	94,5	-84,24	30,58	89,0	104,5
z toho:										
- daň z přidané hodnoty (DPH)	278,60	252,73	90,7	270,80	268,50	99,1	-2,06	15,77	99,2	106,2
- spotřební daně**)	151,80	131,07	86,3	149,20	138,27	92,7	-1,96	7,20	98,5	105,5
- clo	1,60	1,40	87,3	1,30	1,66	127,8	-0,81	0,26	63,4	118,9
- daně z příjmů PO celkem	193,30	127,14	65,8	150,10	129,59	86,3	-60,48	2,45	67,8	101,9
v tom - daně z příjmů PO	187,00	121,08	64,7	143,90	123,79	86,0	-59,96	2,71	66,9	102,2
- daně z příjmů PO za obce	5,90	5,76	97,7	5,80	5,47	94,3	-0,26	-0,29	95,6	94,9
- daně z příjmů PO za kraje	0,40	0,30	75,0	0,40	0,34	84,0	-0,25	0,04	54,3	112,0
- daně z příjmů FO celkem	162,90	127,39	78,2	134,20	131,08	97,7	-15,93	3,69	88,9	102,9
v tom: - ze záv. činn. a z funkč. požitků	128,10	109,85	85,8	105,30	111,58	106,0	-5,10	1,73	95,6	101,6
- z příznání	25,00	7,47	29,9	19,30	9,35	48,4	-10,59	1,88	41,4	125,2
- z kapitálových výnosů	9,80	10,07	102,8	9,60	10,16	105,8	-0,24	0,08	97,7	100,8
- silniční daň	6,50	4,80	73,9	5,50	4,69	85,3	-1,20	-0,11	80,1	97,6
- daň z nemovitosti	6,40	6,32	98,8	9,60	8,66	90,2	1,23	2,34	124,0	137,0
- majetkové daně	11,80	8,06	68,3	9,10	7,68	84,4	-2,35	-0,38	77,4	95,3
- daň z příjmů z kapitálů	2,60	2,90	111,5	2,60	3,11	119,5	0,14	0,21	104,9	107,1
- ostatní daně a poplatky	20,82	18,82	90,4	20,04	17,97	89,7	-0,82	-0,85	95,8	95,5

*) Skutečnost roku 2009 bez položky 1701 v kapitole 313

Pozn.: údaje jsou v metodice jednotlivých let

Tabulka č. 5 – Struktura celostátních daňových příjmů v roce 2010 (v mld. Kč)

UKAZATEL	Celkem		Státní rozpočet		Obce		Kraje		SFDI	
	Rozpočet 2010	Skutečnost 2010	Rozpočet 2010	Skutečnost 2010	Rozpočet 2010	Skutečnost 2010	Rozpočet 2010	Skutečnost 2010	Rozpočet 2010	Skutečnost 2010
DAŇOVÉ PŘÍJMY	752,44	711,21	534,74	508,02	154,30	142,88	47,20	45,10	16,20	15,20
z toho:										
- daň z přidané hodnoty (DPH)	270,80	268,50	188,60	187,82	58,70	57,55	23,50	23,13	x	x
- spotřební daně	149,20	138,27	141,10	130,86	x	x	x	x	8,10	7,41
- clo	1,30	1,66	1,30	1,66	x	x	x	x	x	x
- daně z příjmů PO v obcích a krajích	150,10	129,59	100,30	86,30	37,00	32,26	12,80	11,03	x	x
v tom - daně z příjmů PO	143,90	123,79	100,30	86,30	31,20	26,79	12,40	10,69	x	x
- daně z příjmů PO za obce a kraje	6,20	5,81	x	x	5,80	5,47	0,40	0,34	x	x
- daně z příjmů FO	134,20	131,08	88,30	87,49	35,00	32,67	10,90	10,92	x	x
v tom - z kapitálových výnosů	9,60	10,16	6,60	7,10	2,10	2,18	0,90	0,88	x	x
- záv. činnosti a funkč. požitky	105,30	111,58	71,80	76,25	24,40	25,71	9,10	9,62	x	x
- z příznání	19,30	9,35	9,90	4,14	8,50	4,78	0,90	0,43	x	x
- silniční daň	5,50	4,69	x	x	x	x	x	x	5,50	4,69
- daň z nemovitosti	9,60	8,66	x	x	9,60	8,66	x	x	x	x
- majetkové daně	9,10	7,68	9,10	7,68	x	x	x	x	x	x
- daň z příjmů z kapitálů	2,60	3,11	x	x	x	x	x	x	2,60	3,11
- ostatní daně a poplatky	20,04	17,97	6,04	6,21	14,00	11,74	x	0,02	x	x

Celostátní výnos DPH za rok 2010 dosáhl 268,5 mld. Kč, což je 99,1 % celoročního rozpočtu. Proti skutečnosti roku 2009 se jedná o nárůst o 15,8 mld. Kč, tj. o 6,2 %. Z celkového příjmu náleželo obcím 57,6 mld. Kč, kraje získaly 23,1 mld. Kč a státní rozpočet 187,8 mld. Kč.

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl 138,3 mld. Kč, tj. 92,7 % rozpočtu, a je o 7,2 mld. Kč, tj. o 5,5 % nad úroveň předchozího roku. Z této inkasované částky plynulo 7,4 mld. Kč do SFDI.

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl 131,1 mld. Kč (plnění rozpočtu na 97,7 %) a byl proti stejnému období roku 2009 vyšší o 3,7 mld. Kč, tj. o 2,9 %. Z celkového inkasa státnímu rozpočtu zůstalo 87,5 mld. Kč, rozpočtům obcí náleželo 32,7 mld. Kč a rozpočtům krajů 10,9 mld. Kč. Rozhodující část této daně tvoří daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Její celostátní inkaso za hodnocený rok dosáhlo 111,6 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 106,0 %.

Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob včetně DPPO za obce a kraje dosáhlo výše 129,6 mld. Kč, tj. 86,3 % rozpočtu a meziročně vrostlo o 2,5 mld. Kč (tj. o 1,9 %). Z toho rozpočtům obcí připadlo 32,3 mld. Kč, rozpočtům krajů celkem 11,0 mld. Kč. Státní rozpočet na těchto příjmech participoval částkou 86,3 mld. Kč.

Inkaso daňových příjmů částečně ovlivnila i výše **poskytovaných úlev na daních**. Obecný legislativní rámec pro poskytování daňových úlev v roce 2010 vymezoval zákon

č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto právního předpisu bylo Ministerstvo financí oprávněno prominout daň z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. Příslušenství daně bylo možné prominout i z důvodu odstranění tvrdosti.

Pro řízení ve věci povolování úlev platily interní předpisy Ministerstva financí. O částkách do 1 mil. Kč rozhodoval příslušný ředitel odboru. Požadavky na úlevy přesahující částku 1 mil. Kč posuzovala zvláštní komise ministerstva zřízená k tomuto účelu. O požadavcích v rozmezí:

- nad 1 mil. Kč do 4 mil. Kč rozhodoval vrchní ředitel skupiny,
- nad 4 mil. Kč do 7 mil. Kč rozhodoval náměstek ministra,
- vyšších než 7 mil. Kč rozhodoval ministr financí.

Ve srovnání s rokem 2009 bylo v roce 2010 prominuto o 121,8 mil. Kč více daní včetně příslušenství. Přehled o poskytnutých úlevách podle jednotlivých daní za rok 2010 podává následující tabulka.

Tabulka č. 6 – Přehled o poskytnutých úlevách podle jednotlivých daní (v mil. Kč)

DRUH DANĚ	Rok 2009			Rok 2010			Rozdíl 2010-2009	Index 2010/2009 v %
	Prominutá daň	Prominuté přísluř. daně	Celkem prominuto	Prominutá daň	Prominuté přísluř. daně	Celkem prominuto		
Daň z příjmů právnických osob	38,0	132,5	170,5	3,1	254,7	257,8	87,3	151,2
Daň z příjmu fyzických osob	9,4	65,7	75,1	0,4	33,9	34,3	-40,8	45,7
Spotřební daně (vč. energetických)	21,2	0,9	22,1	0,0	5,3	5,3	-16,8	24,0
DPH	3,5	364,2	367,7	3,0	450,0	453,0	85,3	123,2
Majetkové daně celkem	29,0	31,2	60,2	48,0	19,0	67,0	6,8	111,3
v tom: - daň dědická	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1	x
- daň darovací	1,0	0,4	1,4	0,0	1,0	1,0	-0,4	71,4
- daň z převodu nem.	28,0	30,7	58,7	48,0	18,0	66,0	7,3	112,4
CELKEM	101,1	594,5	695,6	54,5	762,9	817,4	121,8	117,5

Z celkového počtu 25 žádostí o prominutí **daně z příjmů právnických osob** v úhrnné částce 65,5 mil.Kč, které v roce 2010 vyřizovalo Ministerstvo financí, byla daň prominuta pouze v jednom případě, a to ve výši 3,1 mil. Kč. U ostatních podaných žádostí nebyly shledány zákonné důvody pro vyhovění.

Z celkového počtu žádostí o prominutí příslušenství daně z příjmů právnických osob v úhrnné částce 357,5 mil. Kč bylo v 5 případech plně vyhověno a prominutá částka činila 5,0 mil.Kč, v 53 případech bylo příslušenství daně prominuto částečně, a to ve výši 249,7 mil. Kč. Ve zbývajících 16 případech nebyly k požadovanému prominutí příslušenství v celkové výši 17,7 mil.Kč shledány zákonné důvody.

Na **dani z příjmů fyzických osob** bylo prominuto celkem 0,4 mil. Kč (celkový požadavek byl 43,4 mil. Kč). U příslušenství daně z příjmů fyzických osob bylo prominuto celkem 33,9 mil. Kč (celkový požadavek byl 110,4 mil. Kč).

Kromě daňových úlev, o kterých rozhodlo Ministerstvo financí v rámci své působnosti, byly k promíjení příslušenství daně zmocněny také územní finanční orgány, a to na základě vyhlášky č. 299/1993 Sb., o zmocňování územních finančních orgánů k promíjení příslušenství daně. Na úrovni finančních úřadů bylo v roce 2010 prominuto na DPFO celkem dalších cca 168 mil. Kč (nezahrnuta DPFO srážkou) a DPPO 142,3 mil. Kč.

Na **spotřebních daních** bylo v roce 2010 prominuto 5,3 mil. Kč, a to pouze na příslušenství (v roce 2009 bylo celkově prominuto o 16,8 mil. Kč více).

V roce 2010 bylo u **daně z přidané hodnoty** prominuto podle § 55a zákona o správě daní a poplatků 3,0 mil. Kč na daních a 450,0 mil. Kč na příslušenství daně, což ve svém souhrnu představuje nárůst oproti roku 2009 o 85,3 mil. Kč. K úlevě došlo v případech, kdy byly

v daňovém řízení shledány nesrovnalosti vyplývající z uplatňování daňových zákonů. Příslušenství daně bylo promítnuto také z důvodu odstranění tvrdosti zákona. Do částky 600 tis. Kč o prominutí příslušenství rozhodovali správci daně.

Na majetkových daních bylo v roce 2010 celkově prominuto 67,0 mil. Kč, což je o 6,8 mil. Kč více než v roce 2009. Prominutí daně bylo poskytováno především v případech zániků či neplatností kupních smluv, u nichž zákonná úprava majetkových daní poskytuje při splnění stanovených podmínek nárok na daňovou úlevu.

2.2. Daňové příjmy státního rozpočtu

2.2.1. Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) zahrnuje DPFO ze závislé činnosti, DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (z příznání) a DPFO z kapitálových výnosů sráženou podle zvláštní sazby. Podle platného znění zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, náleželo pro rok 2010 státnímu rozpočtu 69,68 % výnosu DPFO srážené podle zvláštní sazby, 68,18 % výnosu DPFO ze závislé činnosti a 51,81 % DPFO placené poplatníky podávajícími daňová příznání (SVC).

Rozpočet DPFO a jeho skutečné plnění za rok 2010 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 7 – Meziroční srovnání vývoje inkasa daní z příjmů fyzických osob (v mld. Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2010			Skutečnost 2010			% plnění 2010			Index 2010/2009		
	Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom		Celkem	v tom	
		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty		státní rozpočet	územní rozpočty
Daň z příjmů fyzických osob celkem	134,2	88,3	45,9	131,1	87,5	43,6	97,7	99,1	95,0	102,9	102,1	104,4
v tom:												
- ze závislé činnosti a z funkč. požitků	105,3	71,8	33,5	111,6	76,3	35,3	106,0	106,2	105,4	101,6	100,7	103,5
- z příznání	19,3	9,9	9,4	9,3	4,1	5,2	48,4	41,8	55,4	125,2	143,5	113,6
- z kapitálových výnosů	9,6	6,6	3,0	10,2	7,1	3,1	105,8	107,5	102,0	100,8	100,5	101,5

Státní rozpočet pro rok 2010 předpokládal výnos z DPFO celkem 88,3 mld. Kč. **Ve skutečnosti bylo dosaženo příjmu ve výši 87,5 mld. Kč**, tj. 99,1 % plnění, při meziročním nárůstu o 1,8 mld. Kč, tj. o 2,1 % (v roce 2009 to byl oproti roku 2008 pokles o 9,3 mld. Kč, tj. o 9,8 %).

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

Objem **daňových příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků**, náležící státnímu rozpočtu, dosáhl výše **76,3 mld. Kč** (tj. rozhodující podíl na celkovém inkasu DPFO 87,2 %) při naplnění rozpočtu na 106,2 %. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 0,6 mld. Kč, tj. o 0,7 % (rozpočet počítal naopak s poklesem o 5,2 % proti skutečnosti 2009). Podíl této daně na celkových daňových příjmech státního rozpočtu činil 8,8 %.

Vzhledem k finanční a hospodářské krizi byl plánovaný příjem státního rozpočtu pro rok 2010 z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti nastaven na nejnižší hodnotu za poslední 4 kalendářní roky. Také proto se podařilo plánovaný příjem dosáhnout a překročit.

Pokud jde o vyhodnocení dopadů realizace tzv. „Janotova balíčku“, jedinou legislativní změnou, která mohla mít negativní vliv na inkaso daně, bylo zvýšení hodnoty daňového zvýhodnění na vyživované dítě pro zdaňovací období roku 2010 z částky 10 680 Kč na částku 11 604 Kč ročně (zákonem č. 326/2009 Sb., o podpoře hospodářského růstu a sociální stability). U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti tato úprava působila již v průběhu kalendářního roku 2010, neboť daňové zvýhodnění mohli zaměstnanci čerpat měsíčně.

Výnos daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je přímo ovlivněn objemem vyplacených mezd. Jedna skupina zaměstnanců, a to ti s vyššími příjmy, kterým byly sráženy

zálohy na daň, čerpala daňové zvýhodnění v průběhu roku ve formě slevy ze záloh na daň. Z evidence správců daně vyplývá, že objem předepsaných záloh na daň v roce 2010 mírně překročil hodnotu dosaženou v roce 2008 a vyrovnal propad roku 2009.

Přírůstku objemu předepsaných záloh bylo v roce 2010 dosaženo i přesto, že daňové zvýhodnění na jedno vyživované dítě vzrostlo oproti roku 2009 o 924 Kč (tj. o 8,7%). Jednou z příčin tohoto stavu mohl být růst objemu vyplacených mezd. Podle veřejně dostupných informací Českého statistického úřadu však mzdy v roce 2010 nerostly takovým tempem.

K 31.12.2010 bylo na úřadech práce evidováno celkem 561 551 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2009 jejich počet vzrostl o 22 415. Přestože byl v některých odvětvích zaznamenán růst hodnoty průměrné hrubé mzdy, vzhledem k poklesu počtu zaměstnanců v rámci celé republiky, se objem vyplacených mzdových prostředků meziročně zvýšil přibližně jen o 0,8 %.

Z uvedeného vyplývá, že negativní působení zvýšené částky daňového zvýhodnění pro zdaňovací období roku 2010 bylo kromě mírného přírůstku objemu vyplacených mezd eliminováno také poklesem počtu vyživovaných dětí, na které zaměstnanci s vyššími příjmy v roce 2010 čerpali daňové zvýhodnění (menší objem zvýhodnění ve formě slevy na dani).

Druhá skupina zaměstnanců, a to ti s nízkými příjmy nebo větším počtem vyživovaných dětí, čerpala daňové zvýhodnění v průběhu roku 2010 ve formě daňového bonusu.

Z evidence správců daně vyplývá, že objem daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům za poslední 3 kalendářní roky neustále stoupá. V roce 2010 činil přírůstek poukázaných bonusů 0,4 mld. Kč proti roku 2009. Z porovnání přírůstku objemu poukázaných daňových bonusů (12,9 %) a přírůstku hodnoty daňového zvýhodnění z titulu přijetí „Janotova balíčku“ (8,7%) lze dovodit, že zaměstnanci s nízkými příjmy nebo větším počtem vyživovaných dětí čerpali v roce 2010 daňové zvýhodnění na větší počet dětí než v roce 2009 (větší objem zvýhodnění ve formě bonusu). To bylo společně s vyšší částkou daňového zvýhodnění příčinou určitého poklesu inkasa daně v roce 2010, který však nezabránil meziročnímu přírůstku inkasa.

Z šetření správců daně vyplývá, že nezanedbatelná skupina zaměstnavatelů prezentuje daňové bonusy na děti jako vlastní benefit, ačkoli jsou bonusy hrazeny z veřejných rozpočtů státu. Díky tomu si zaměstnavatelé snižují náklady na pracovní sílu, neboť v řadě případů vyplácejí jen minimální mzdu s tím, že daňový bonus deklarují jako kompenzaci výpadku čisté mzdy.

Zástupci orgánů daňové správy se domnívají, že negativní dopady této daňové podpory (administrativní náročnost v důsledku častých chyb ve výkazech, spekulace zaměstnavatelů v souvislosti s bonusy a výpadek inkasa veřejných rozpočtů z titulu bonusů) převažují nad pozitivním záměrem, pro který byla zavedena.

Kromě shora uvedeného existují signály o rostoucím objemu tzv. „černých mezd,“ tj. mezd neevidovaných a nezdaněných, vyplacených vedle oficiálně vykázaných mezd.

Z evidence správců daně vyplývá, že stále stoupá objem předepsaného přeplatku z ročního zúčtování, čímž klesá inkaso daně. Je to ovlivněno mírně rostoucí tendencí hodnoty darů fyzickým osobám-invalidům, uplatněnou slevou na manželku/manžela bez vlastních příjmů a růstem objemu splácených hypotečních úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření.

Byl zaznamenán také velmi významný fenomén. Mnoho nízko příjmových zaměstnanců podepíše u zaměstnavatele prohlášení, aniž uplatní jakékoliv výhody (neuplatňují slevy na dani ani daňové zvýhodnění), tyto výhody uplatní až jednorázově v ročním zúčtování. Důvodem je, že čisté příjmy rodiny pro sociální dávky se posuzují podle příjmů konkrétního čtvrtletí. Tito zaměstnanci tak tři čtvrtletí kalendářního roku pobírají sociální dávky podle

nižších čistých příjmů, ve čtvrtém čtvrtletí si nechají vyplatit roční daňové úlevy a akceptují absenci sociální dávky.

I přes shora uvedené je třeba konstatovat, že příjmy veřejných rozpočtů za položku DPFO z převážné části dlouhodobě „naplňují“ zaměstnanci, kteří nemají srovnatelné podmínky zdanění jako podnikatelé, tj. superhrubá mzda zvyšující míru zdanění, nemožnost uplatňování daňových výdajů ke zdanitelným příjmům, nemožnost vykázat daňovou ztrátu nebo nemožnost odečtu ztráty od základu daně v 5-ti následujících zdaňovacích obdobích.

Daň z příjmů fyzických osob z příznání

Výnos daně z příjmů placené na základě daňového příznání vybrané v roce 2010 pro státní rozpočet činil **4,1 mld. Kč** (tj. podíl na DPFO 4,7%) a naplnil tak rozpočtový předpoklad jen na 41,8 %. Meziročně však došlo ke zvýšení skutečného příjmu státního rozpočtu o 1,3 mld. Kč, tj. o 43,5 %. Podíl této daně na celkových daňových příjmech státního rozpočtu činil 0,5 %.

Plánovaný příjem státního rozpočtu pro rok 2010 z daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti vycházel z reálného stavu české ekonomiky (hospodářské krize) a počítal nejen s poklesem o 3,1 mld. Kč proti plánu roku 2009, ale také s přírůstkem o 7 mld. Kč proti skutečnosti 2009 (zohlednění faktu, že v roce 2010 již podnikatelé s max. 5 zaměstnanci nebudou mít zrušenu povinnost odvádět zálohy na daň tak, jak tomu bylo v roce 2009 na základě usnesení vlády České republiky č. 204 ze dne 16. února 2009, dále jen „protikrizové opatření“).

Výše inkasa na této dani za kalendářní rok se v první řadě odvíjí od ekonomických výsledků podnikatelů dosažených v předchozích dvou letech, neboť systém výběru záloh na daň je takto nastaven. V letech 2008/2009 vzrostl počet podnikatelů vykazujících daňovou ztrátu.

Legislativní změny, které negativně ovlivnily inkaso daně:

- zavedení institutu mimořádných odpisů pro hmotný majetek pořízený v období od 1.1.2009 do 30.6.2010 (zákon č. 216/2009 Sb.). Cílem této úpravy byla stimulace daňových poplatníků k pořízení hmotného majetku zatříděného v prvních dvou odpisových skupinách tím, že se zkrátila doba jeho odpisování (podpora zakázek),
- zvýšení limitů výdajů stanovených % z příjmů pro zdaňovací období roku 2009 u většiny výdělečných činností, a to až o 20 % nahoru proti zdaňovacímu období roku 2008 (zákon č. 289/2009 Sb.).

Naopak snížení limitů výdajů uplatněných % z příjmů pro zdaňovací období roku 2010 v rámci „Janotova balíčku“ bylo správným rozhodnutím, neboť předchozí úprava byla příliš velkorysá, jak dokazuje tabulka (údaje z daňových příznání k dani z příjmů fyzických osob).

Tabulka č. 8 – Vykázané výdaje uplatněné procentem z příjmů

Zdaňovací období	2008	2009	Rozdíl 2009/2008	
	v mld. Kč	v mld. Kč	v mld. Kč	index v %
Vykázané výdaje % z příjmů (jen § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů)	57,9	97,1	39,2	167,7

- zavedení tzv. paušálních výdajů na dopravu (zákon č. 304/2009 Sb.).

Pokles inkasa daně prohloubily i další vlivy nelegislativního charakteru:

- Stoupající počet vyživovaných dětí, na které podnikatelé čerpají daňové zvýhodnění. V kalendářním roce 2010 se ještě nemohl projevit vliv zvýšené částky daňového zvýhodnění (úprava zavedená v rámci „Janotova balíčku“). Zvýšená částka daňového zvýhodnění na vyživované dítě (11 604 Kč ročně) se projeví až v kalendářním roce 2011, kdy většina podnikatelů bude podávat daňové přiznání za zdaňovací období roku 2010. Daňové zvýhodnění za rok 2009 vzrostlo o 0,4 mld. Kč oproti roku 2008 a činilo tak 9,5 mld. Kč.
- Výrazněji stoupá objem daňového zvýhodnění čerpaného ve formě daňového bonusu. Alarmující je však stoupající počet daňových nerezidentů, kteří uplatňují daňové zvýhodnění na vyživované děti, neboť pro správce daně je velmi obtížné ověřit, zda skutečné příjmy nerezidenta ze zdrojů na území ČR činí 90 a více % z jeho celosvětových příjmů a zda děti, na které je čerpáno daňové zvýhodnění, skutečně existují. Daňový bonus za rok 2009 činil 4,5 mld. Kč a byl tak oproti roku 2008 vyšší o 0,6 mld. Kč.
- Stoupající objem zaplacených úroků z hypotečních úvěrů a z úvěrů ze stavebního spoření uplatněných jako nezdanitelná část základu daně. Úroky z úvěrů činily v roce 2009 14,0 mld. Kč, oproti 11,9 mld. Kč v roce 2008.
- Žádosti podnikatelů o stanovení záloh jinak než vyplývá z jejich poslední známé daňové povinnosti. Výpadek inkasa za kalendářní rok 2010 z tohoto titulu představuje v úhrnu částku okolo 1,6 mld. Kč.

Proti poklesu inkasa v roce 2010 naopak působilo protikrizové opatření o zrušení povinnosti hradit zálohy na daň splatné v roce 2009. Na základě toho část podnikatelů hradila daňovou povinnost za zdaňovací období roku 2009 jednorázově až v roce 2010.

Podle údajů Českého statistického úřadu patří Česká republika mezi země s nadprůměrným podílem podnikatelů na celkové zaměstnanosti. Podíl inkasa DPFO ze samostatné výdělečné činnosti na celkových daňových příjmech však tomuto stavu neodpovídá. Příklady z praxe svědčí o tom, že podpora podnikání je u fyzických osob nastavena vysoko (tolerance vykazované daňové ztráty po mnoho let i přes zjevný dostatek prostředků na výživu rodiny podnikatele a prokazatelný přírůstek majetku, tolerance dalšího podnikání u osob, které přivedly několik podniků do úpadku, rostoucí podíl cizinců bez kvalifikace z východních zemí žádajících o povolení k pobytu za účelem podnikání v ČR apod.).

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů

Na dani z kapitálových výnosů srážené podle zvláštní sazby inkasoval státní rozpočet 7,1 mld. Kč (podíl na DPFO 8,1 %), tj. o 0,5 mld. Kč více, než předpokládal rozpočet (plnění rozpočtových příjmu na 107,5 %). Ve srovnání s rokem 2009 bylo toto inkaso vyšší o 0,04 mld. Kč. Podíl této daně na celkových daňových příjmech státního rozpočtu činil 0,8 %. Vliv legislativních změn na inkaso daně nebyl zaznamenán.

Inkaso DPFO vybírané srážkou z příjmů fyzických osob již dva kalendářní roky překračuje inkaso DPFO z přiznání (při vyloučení vlivu protikrizového opatření). Příčinou je zřejmě nárůst krátkodobých pracovních úvazků na dohody o provedení práce či dohody o pracovní činnosti v důsledku nedostatku pracovních míst s příjmem nepřekračujícím 5000 Kč měsíčně, který se zdaňuje tímto způsobem.

2.2.2. Daň z příjmů právnických osob

Inkaso daně z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“) je tvořeno dvěma složkami, daní sráženou podle zvláštní sazby plátců daně a daní ze zisku odváděnou samotnými daňovými poplatníky ve formě běžných záloh a ročního vyrovnání daně.

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů, tzn. její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. V roce 2010 bylo z jejího celkového výnosu určeno státnímu rozpočtu 69,68 %, rozpočtům obcí 21,40 % a rozpočtům krajů 8,92 %.

Vývoj celostátního výnosu daně z příjmů právnických osob (státní rozpočet a územní rozpočty bez DPPO za obce a kraje) je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 9 – Vývoj celostátního výnosu daní z příjmů právnických osob (v mld. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010	Skutečnost 2010	% plnění	Index 2010/2009	Rozdíl sk. 2010-2009
DPPO celkem ^{*)} :	119,6	143,90	123,86	86,1	103,6	4,26
- v tom: ^{**)}						
- daň vybíraná srážkou	9,06	x	9,11	x	100,6	0,05
- daň z příznání	110,54	x	114,75	x	103,8	4,20
- z toho:						
- DPPO státní rozpočet	83,34	100,30	86,30	86,0	103,6	2,96

^{*)} bez DPPO vybírané obcemi a kraji, údaje vychází z výkazů ÚFDŘ (nikoliv z údajů státní pokladny)

^{**)} rozdělení na daň vybíranou srážkou a z příznání je orientační

Celkový celostátní výnos DPPO, vybraný finančními úřady v České republice za rok 2010, činil 123,9 mld. Kč, tj. 86,1 % rozpočtu, s meziročním zvýšením o 4,3 mld. Kč (o 3,6 %); nutno uvést, že v roce 2009 došlo naopak ke snížení inkasa oproti roku 2008 o 62,9 mld. Kč (o 34,5 %). **Z celkového inkasa bylo převedeno do státního rozpočtu 86,3 mld. Kč**, což je o 14 mld. Kč (tj. o 14,0 %) méně než bylo pro rok 2010 rozpočtováno (100,3 mld. Kč).

Mírný nárůst inkasa DPPO z příznání v roce 2010 byl v meziročním srovnání způsoben především poklesem objemu tzv. „vratek“, představujících rozdíl mezi celkovou výší DPPO z příznání za rok 2009 podávaných v hodnoceném roce 2010 a zálohami, zaplacenými na tuto daň v předchozím roce 2009. Zatímco v roce 2009 činily vratky 27,8 mld. Kč, v roce 2010 poklesly v důsledku realizace protikrizového opatření na 21,6 mld. Kč, tj. o 6,2 mld. Kč.

V důsledku zrušení povinnosti platit zálohy daňovými subjekty, zaměstnávajícím maximálně 5 zaměstnanců a zrealizování výše záloh na daň splatnou v roce 2010, dosáhl v roce 2009 výpadek inkasa DPPO částky 37,1 mld. Kč, z toho zrušené zálohy činily 11,5 mld. Kč a snížení záloh proti jejich zákonné výši 25,3 mld. Kč.

V roce 2010 pokračovalo využívání zákonné možnosti stanovit v odůvodněných případech na žádost poplatníků zálohy na daň jinak. Zálohy na DPPO splatnou v roce 2011, tak byly v roce 2010 sníženy 13 570 poplatníkům o 16,1 mld. Kč proti jejich zákonné výši. V důsledku toho v roce 2010 v porovnání s rokem 2009 pouze mírně vzrostl objem splatných záloh na daň, a to o 4,1 mld. Kč (ze 101,4 mld. Kč na 105,5 mld. Kč, tj. o 4,0 %).

Celková daňová povinnost na DPPO z příznání za zdaňovací období započatá v roce 2009, splatná v roce 2010 dosáhla 125,0 mld. Kč, oproti 141,7 mld. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2008, splatným v roce 2009 (pokles o 16,7 mld. Kč, tj. o 11,8 %). Kromě toho v roce 2010 poklesl i objem doměrků proti roku 2009 o 0,73 mld. Kč, tj. o 45,3 %. Inkaso DPPO z příznání v roce 2010 nepříznivě ovlivnily pokračující dopady celosvětové hospodářské krize na českou ekonomiku z roku 2009, v kombinaci s částí legislativních změn, které byly přijaty s účinností pro zdaňovací období započatá v roce 2009 zákonem

č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, zejména dalším poklesem sazby daně z 21 % na 20 %. Naproti tomu se i v roce 2010 příznivě projeví pokračující důsledky realizace protikrizového opatření meziročním poklesem „vratek“ o 6,2 mld. Kč.

Z analýzy údajů z přiznání k DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2009, za který konec lhůty pro podání přiznání k DPPO spadal do roku 2010, a za zdaňovací období započatá v roce 2009, vyplynulo:

- Dopady celosvětové hospodářské krize do daňové povinnosti za rok 2009 vedly v porovnání s rokem 2008 k dalšímu meziročnímu poklesu celorepublikového úhrnu účetních výsledků hospodaření o 32,1 mld. Kč (z 564,3 mld.Kč na 531,5 mld.Kč), když z hlediska jeho vnitřní struktury poklesl i úhrn zisků, a to o 40,0 mld.Kč (z 832,3 na 792,3 mld.Kč), avšak při současném mírném poklesu úhrnu účetních ztrát o 7,2 mld.Kč (ze 267,9 na 260,7 mld.Kč), jejichž dopad do daňového inkasa se projeví prostřednictvím odečtu daňových ztrát od základu daně nejdříve za zdaňovací období započatá v roce 2010, za která konec lhůty pro podání daňových přiznání spadá do roku 2011. V úhrnu s nevyužitými daňovými ztrátami z předchozích zdaňovacích období zbývá k uplatnění odečtu od základu daně v nejvýše pěti následujících zdaňovacích obdobích částka 548,7 mld.Kč. Výpadek inkasa DPPO z přiznání v důsledku dopadů hospodářské krize vyčíslený s použitím 20 % sazby činil 8,0 mld. Kč.
- Pokles výkonnosti české ekonomiky se nepodařilo výrazněji eliminovat legislativními úpravami, které sledovaly zúžení rozsahu daňově uznatelných výdajů (nákladů), když úhrn základů DPPO po vyloučení celorepublikového snížení objemu zisků, meziročně poklesl o 36,7 mld. Kč (z minus 45,7 mld. Kč na minus 82,4 mld. Kč), což při použití 20 % sazby daně představuje výpadek inkasa ve výši 7,4 mld.Kč,
- Při vykázaném celorepublikovém úhrnu základů DPPO před snížením o odčitatelné položky a položky snižující základ daně za zdaňovací období započatá v roce 2009, ve výši 709,9 mld. Kč, činil dopad snížení sazby daně z 21 % na 20 % dalších 7,1 mld. Kč,
- Meziroční nárůst odečtu daňových ztrát od základu daně o 9,3 mld. Kč (z 51,0 na 60,3 mld. Kč) se projevil poklesem inkasa DPPO o 1,9 mld. Kč,
- Meziroční nárůst odečtu nákladů na realizaci projektů výzkumu a vývoje od základu daně o 0,6 mld. Kč (ze 4,7 mld. Kč na 5,3 mld. Kč) se projevil poklesem inkasa DPPO o 0,1 mld. Kč,

Rozdílnou míru dopadů ekonomické krize v závislosti na odvětvové struktuře daňových subjektů odráží teritoriální vývoj inkasa DPPO z přiznání. Územní vývoj inkasa DPPO i přes jeho celorepublikový nárůst v roce 2010 oproti roku 2009 o 4,2 mld. Kč byl výrazně diferencován. Zatímco v působnosti většiny Finančních ředitelství (FŘ) již byl v roce 2010 zaznamenán nárůst inkasa, z toho nejvyšší u FŘ pro hl.m. Prahu (o 4,6 mld. Kč, tj. o 7,7 %) a FŘ v Ústí nad Labem (o 0,9 mld. Kč, tj. o 13,7 %), pokles inkasa pokračoval v působnosti FŘ v Brně (o 1,0 mld. Kč, tj. o 7,1 %) a FŘ v Ostravě (o 1,2 mld. Kč, tj. o 11,6 %).

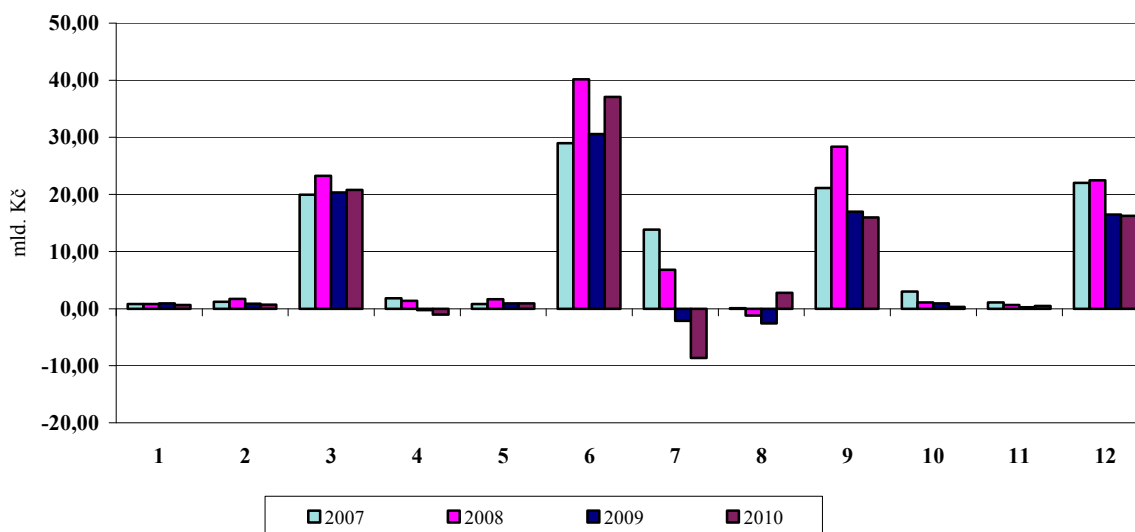
Dopady celosvětové hospodářské krize se nepříznivě promítly též do výše daňové povinnosti poplatníků s dlouhodobě nadprůměrnou roční sumou odvedené DPPO. V porovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa DPPO k dalšímu poklesu, a to o 15,8 mld. Kč (ze 73,5 mld. Kč na 57,7 mld. Kč, tj. o 21,5 %). Současně se meziročně snížil i jejich podíl na celkovém objemu inkasa DPPO z přiznání z 66,5 % na 50,3 %. Výrazně se u této skupiny poplatníků změnila i struktura inkasa podle

odvětví, v němž se zvýšil podíl peněžnictví a pojišťovnictví a naopak podstatně poklesl podíl těžebního a zpracovatelského průmyslu.

V porovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 ke změnám v časovém rozložení inkasa DPPO z příznání do jednotlivých měsíců.

Průběh měsíčního inkasa DPPO do SR během roku ilustruje následující graf.

Graf č. 4 – Průběh měsíčního inkasa DPPO do státní rozpočtu v letech 2007-2010 (v mld. Kč)

V důsledku změny v legislativním vymezení „dne platby daně“ podle § 61 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, účinného od 1.11.2009, v návaznosti na zákonné lhůty splatnosti daně, docházela část plateb o jeden kalendářní den dříve. Nejvýrazněji se dopad této změny projevil při meziročním srovnání inkasa DPPO na přelomu června a července.

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu, výnos daně z příjmů právnických osob tvoří dvě složky, a to **daň z příjmů právnických osob na základě daňových příznání a daň vybíraná srážkou podle zvláštní sazby**.

Tabulka č. 10 - Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob z příznání

Skutečnost 2008	Skutečnost 2009	Změna absolutní	Změna v %
173,6 mld. Kč	110,5 mld. Kč	- 63,1 mld. Kč	- 36,3 %
Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Změna absolutní	Změna v %
110,5 mld. Kč	114,7 mld. Kč	+ 4,2 mld. Kč	+ 3,8 %

Výše inkasa výnosově rozhodující složky, tj. **DPPO z příznání, byla v hodnoceném období roku 2010 kromě dopadů hospodářské krize nepříznivě ovlivněna především dalším snížením sazby daně z 21 % na 20 %**, na základě novely zákona o daních z příjmů, provedené zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, s účinností pro zdaňovací období započatá v roce 2009, za která splatnost daně spadala do roku 2010. Pokračující pokles výkonnosti české ekonomiky v roce 2009 se nepodařilo výrazněji eliminovat legislativními úpravami, přijatými s účinností pro zdaňovací období započatá v roce 2008 (zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů) a v roce 2009 (zákony č. 2/2009 Sb., č. 87/2009 Sb., č. 216/2009 Sb. a č. 304/2009 Sb.), které sledovaly především zúžení možností ke snižování základu daně (zvyšování daňové ztráty). S ohledem

na chybějící podrobná data o meziročních změnách ve struktuře daňově neuznatelných výdajů (nákladů) lze pouze konstatovat, že tyto legislativní úpravy zabránily vyššímu meziročnímu poklesu celorepublikového úhrnu základů DPPO, po vyloučení celorepublikového snížení objemu zisků.

I v roce 2010 pokračovalo využívání zákonné možnosti stanovit v odůvodněných případech zálohy na daň jinak. Jelikož by výše zákonných záloh splatných v roce 2010, vycházející z poslední známé daňové povinnosti za zdaňovací období započatá v roce 2009, která již sice byla plně ovlivněna dopady celosvětové hospodářské krize, vyvolala v roce 2011 vzhledem k nerovnoměrnému průběhu ožívání ekonomiky započatému ve 2. pololetí roku 2010, v řadě případů vznik přeplatků, byly v 13 750 případech sníženy zákonné zálohy na DPPO splatnou v roce 2011, o 16,1 mld. Kč.

Výrazně se na vývoji inkasa DPPO v roce 2010 neprojevil další nárůst počtu podaných daňových přiznání (z 347 457 za zdaňovací období započatá v roce 2008, na 360 233 za zdaňovací období započatá v roce 2009, tj. o 12 776 přiznání), neboť se snížil počet poplatníků, kteří v daňových přiznáních za zdaňovací období započatá v roce 2009 vykázali daňovou povinnost (ze 112 193 daňových přiznání s vykázanou daňovou povinností za zdaňovací období započatá v roce 2008 na 106 479 daňových přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2009, tj. pokles o 5 714 přiznání). Současně poklesl i podíl daňových přiznání s vykázanou daňovou povinností z celkového počtu podaných daňových přiznání z 32,3 % za zdaňovací období započatá v roce 2008, na 29,6 % za zdaňovací období započatá v roce 2009.

Tabulka č. 11 - Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob vybíraná srážkou

Skutečnost 2008	Skutečnost 2009	Změna abs.	Změna v %
8,9 mld. Kč	9,1 mld. Kč	0,2 mld. Kč	2,2 %
Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Změna abs.	Změna v %
9,1 mld. Kč	9,1 mld. Kč	0,0 mld.	

Inkaso DPPO vybírané srážkou za rok 2010 zůstalo na úrovni roku 2009. V hodnoceném období nebyla přijata žádná legislativní změna, která by měla dopad na jeho výši. Největší podíl na celkovém inkasu si udržela daň sražená z dividend a podílů na zisku, nepodléhajících osvobození od daně, jejichž příjemci jsou především subjekty kolektivního investování, penzijní fondy nebo stát z titulu své majetkové účasti na obchodních společnostech, vyplacených ze zisku po zdanění vytvořeného do konce roku 2009, neboť nepříznivé dopady krize na výsledky hospodaření byly kompenzovány poklesem míry zdanění příjmů právnických osob prostřednictvím dalšího snížení sazby daně z 21 % za zdaňovací období započatá v roce 2008, na 20 % za zdaňovací období započatá v roce 2009.

2.2.3. Daň z přidané hodnoty

Výběr daně z přidané hodnoty je prováděn prostřednictvím dvou státních institucí, a to finančními úřady a celními orgány. Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky. DPH inkasovaná těmito orgány odráží režim placení, kdy veškeré odpočty jsou spravovány výhradně finančními úřady.

Finanční úřady (FÚ) a celní úřady (CÚ) se podílely na celostátním inkasu DPH v letech 2008 až 2010 takto:

Tabulka č. 12 – Celostátní inkaso DPH v členění na finanční a celní úřady (v mld. Kč)

	2008			2009			2010		
	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ
Inkaso DPH	516,81	516,56	0,25	470,39	470,24	0,15	500,41	500,45	-0,03
Nadměrné odpočty	-261,62	-261,62	0,00	-216,78	-216,78	0,00	-230,87	-230,87	0,00
Čisté inkaso^{*)}	255,19	254,94	0,25	253,61	253,46	0,15	269,55	269,58	-0,03
meziroční index inkasa v %	108,51	108,58	46,30	91,02	91,03	59,20	106,38	106,42	x
meziroční index čistého inkasa v %	107,96	108,10	46,30	99,38	99,42	59,20	106,28	106,36	x

**) údaje nesouhlasí s údajem za celostátní daně (tab. č. 4) vykázané v účetnictví o peníze na cestě*

V roce 2010 představoval celkový celostátní výnos této fiskálně nejvýznamnější daně 268,5 mld. Kč, tj. meziroční nárůst o 6,2 % (absolutně o 15,8 mld. Kč). Proti celostátně rozpočtované částce bylo dosažené inkaso nižší o 2,3 mld. Kč, tj. o 0,9 %.

Na celostátních příjmech DPH participují, v souladu se zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, vedle státního rozpočtu i obce a kraje. Z celkového celostátního výnosu DPH náleží 21,4 % rozpočtům obcí, 8,92 % rozpočtům krajů a 69,68 % státnímu rozpočtu. Za celý rok 2010 byly do rozpočtů obcí převedeny příjmy z DPH ve výši 57,6 mld. Kč a do rozpočtů krajů ve výši 23,1 mld. Kč.

Příjem státního rozpočtu z DPH dosáhl 187,8 mld. Kč, což představuje 99,6 % rozpočtu (absolutně o 0,8 mld. Kč méně).

Na vývoj celkového inkasa v uplynulých letech dopadal zejména rychlejší nárůst hodnoty nadměrných odpočtů než vlastní daňové povinnosti, přičemž ale meziroční nárůst vykazovaly obě tyto hodnoty. V roce 2009 došlo u obou ukazatelů k poklesu a přestože v roce 2010 pokles nepokračoval, nedosahují tyto hodnoty úrovně roku 2008. Přes jisté oživení trvá pokles ekonomické aktivity daňových subjektů v důsledku přetrvávající ekonomické recese.

Z pohledu legislativy DPH nejvýznamnější změnou pro rok 2010 je změna snížené sazby daně z 9 % na 10 % a základní sazby daně z 19 % na 20 % (součást opatření tzv. Janotova balíčku).

Příznivě se na celkovém inkasu projevil pokles daně z přidané hodnoty vrácené plátcům v jiných členských státech EU a zahraničním osobám povinným k dani (§§ 82 a 83 zákona o DPH). V roce 2010 vráceny 3 mld. Kč (v roce 2009 vráceno 4,9 mld. Kč).

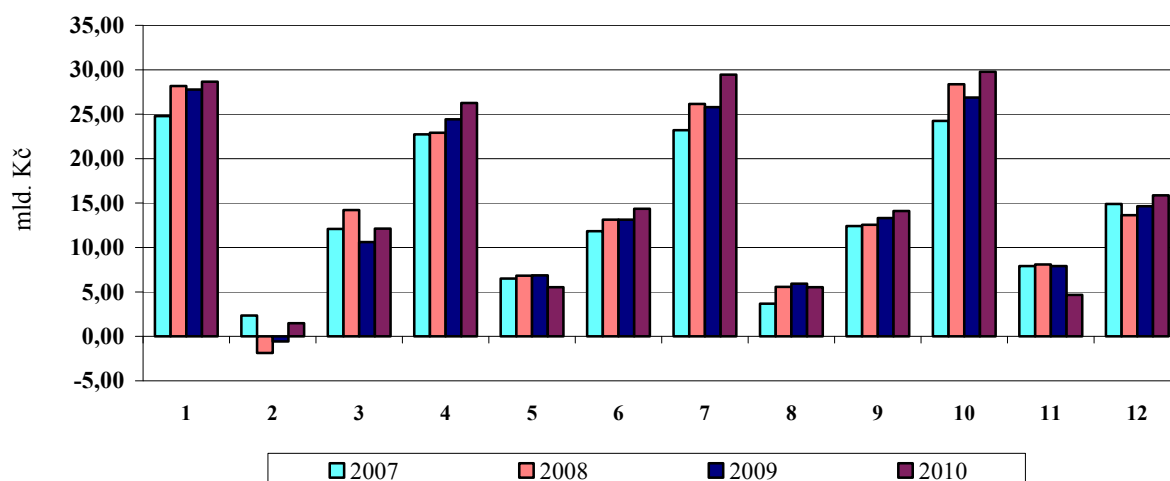
V roce 2009 zavedený nový institut skupinové registrace nemá na celkové inkaso daně výraznější dopad. I skupina v působnosti Finančního úřadu v Litvínově, podnikající v petrochemickém průmyslu, jejíž členové vykazali za rok 2008 daňovou povinnost 11,1 mld. Kč, po poklesu na 7,6 mld. Kč v roce 2009, vykazala v roce 2010 daňovou povinnost ve výši 10,1 mld. Kč.

Poměrně významným faktorem může být výše odpočtů čerpaná při výstavbě fotovoltaických elektráren. Vzhledem k nově zavedenému zdanění těchto elektráren jsou očekávána arbitrážní řízení proti sátu a v této souvislosti dochází i ke spekulativním nákupům hotových elektráren.

Z regionálního hlediska se do celkového inkasa nejvíce promítá vývoj na Finančním ředitelství pro hlavní město Prahu vzhledem k jeho podstatnému podílu na celkovém inkasu. Zde došlo k meziročnímu nárůstu o 14,6 mld. Kč, což činí více než 91,0 % celkového přírůstku. Tím došlo k navýšení již tak podstatného podílu z hodnoty 52,4 % v roce 2009 na 54,7 % v roce 2010. Vývoj na ostatních finančních ředitelstvích nevykazuje zásadní odchylky. Nejvýznamnější propad proti roku 2009 je zaznamenán u Finančního ředitelství v Praze (pokles oproti roku 2009 o 1,1 mld. Kč).

Rozložení inkasa v průběhu roku dle jednotlivých měsíců ukazuje následující graf.

Graf č. 5 – Inkaso DPH do státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2007-2010 (v mld. Kč)

2.2.4. Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproduktů. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly od 1.1.2008 nově zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % náleží Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Celostátní výnos spotřebních daní v roce 2010 představoval 138,3 mld. Kč, což bylo o 7,2 mld. Kč více, než v roce 2009. Jedná se o meziroční nárůst o 5,5 %. **Na státní rozpočet připadlo z celkového výnosu spotřebních daní 130,9 mld. Kč**, což je o 10,2 mld. Kč méně, než předpokládal rozpočet. Státnímu fondu dopravní infrastruktury náleželo z celkového čistého výnosu daně z minerálních olejů 7,4 mld. Kč.

Výnos spotřebních daní podle jednotlivých komodit a srovnání s předchozími roky ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 13 – Zvláštní daně a poplatky a jejich struktura v letech 2007-2011 (v mil. Kč)

Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	2007		2008		2009		2010	
	Skutečnost	Index 2007/2006	Skutečnost	Index 2008/2007	Skutečnost	Index 2009/2008	Skutečnost	Index 2010/2009
CELKEM	131 591	116,9	125 538	95,4	123 836	98,6	130 859	105,7
v tom:								
spotřební daně								
- z minerálních olejů	82 901	105,2	84 224	101,6	81 600	96,9	83 722	102,6
vrátky SD - zelená nafta	-1 504	101,8	-1 517	100,9	-1 559	102,8	-1 679	107,7
vrátky SD - pro výrobu tepla	-539	76,8	-598	111,0	-565	94,4	-606	107,3
vrátky SD osobám jiných států	-12	77,6	-13	113,6	-12	89,6	-12	100,0
vrátky SD z ostat. benzinů dle § 56a	-20	x	-13	65,8	-11	83,5	-21	189,2
SD z minerálních olejů plynoucí do SFDI	-7 337	105,2	-7 486	102,0	-7 230	96,6	-7 408	102,5
- z tabáku a tabák. výrobků	46 998	145,8	37 507	79,8	37 704	100,5	42 467	112,6
- z vína	336	105,8	336	99,9	326	97,0	320	98,3
- z piva	3 657	103,1	3 564	97,4	3 439	96,5	4 297	125,0
- z lihu a lihovin	7 122	104,6	7 082	99,4	6 965	98,3	6 528	93,7
energetické daně*) (od r. 2008)								
- ze zemního plynu a někt. dalších plynů	x	x	1 003	x	1 285	128,1	1 339	104,2
- z pevných paliv	x	x	432	x	508	117,8	494	97,2
- z elektřiny	x	x	1 019	x	1 387	136,1	1 418	102,2

*) tzv. energetické daně na základě zákona č. 261/2007 Sb. nově od r. 2008

Reálné příjmy státního rozpočtu ze spotřebních daní od roku 2004 do roku 2007 meziročně narůstaly v průměru zhruba o 14 %, v roce 2008 došlo k meziročnímu poklesu o 6,5 % (nezahrnuty energetické daně), další pokles byl zaznamenán i v roce 2009. V roce 2010 nastalo určité oživení, avšak celkové příjmy ze spotřebních daní (bez energetických daní) stále nedosáhly hodnoty roku 2007 a jsou o 3 % nižší.

V roce 2010 byla rozpočtovaná částka u spotřebních daní naplněna pouze u vína a meziproductů stejně jako v předchozích třech letech. U všech ostatních komodit, zejména u minerálních olejů a tabákových výrobků, nedošlo k naplnění rozpočtu. U energetických daní byl naplněn rozpočet u daně z elektřiny a zemního plynu.

Fiskálně nejvýznamnější spotřební daní je spotřební daň z minerálních olejů, jejíž meziroční nárůst sice činil 2,5 % a celkové inkaso za rok 2010 81,4 mld. Kč, rozpočtované částky 88,6 mld. Kč však nebylo dosaženo. **Na státní rozpočet v roce 2010 připadlo z celkového výnosu spotřební daně z minerálních olejů 74,0 mld. Kč** (rozpočet předpokládal 80,5 mld. Kč) a 7,4 mld. Kč plynulo do SFDI (rozpočet byl ve výši 8,1 mld. Kč). Příčinou meziročního poklesu a zároveň odchylky od rozpočtu je zejména:

- od 1.1.2010 došlo k navýšení sazeb daně u motorových benzinů, ostatních benzinů a leteckých pohonných hmot benzinového typu a dále u středních olejů a těžkých plynových olejů z 11 840 Kč/1000 l na 12 840 Kč/1000 l (u benzinů), resp. z 9 950 Kč/1000 l na 10 950 Kč/1000 l (u středních olejů a těžkých plynových olejů), tj. cca o 9 %,
- obecná hospodářská krize, stagnace ekonomického růstu a vysoká cena pohonných hmot způsobila, že se jejich nákup, především pro nákladní dálkovou dopravu, trvale přesouval z České republiky do okolních států, v nichž jsou ceny motorové nafty nižší (mnohdy až o 4 Kč za 1 litr),
- navýšení spotřební daně a tím i konečné ceny u motorové nafty mělo za následek větší poptávku a spotřebu daňově zvýhodněné směsné nafty a bionafty osvobozené od spotřební daně,
- daňové úniky způsobené nelegálními dopravami zejména motorové nafty do České republiky.

V komoditě tabákových výrobků došlo s účinností od 1.2.2010 ke zvýšení sazeb daně u cigaret a tabáku ke kouření, a to v průměru o cca 4,5 %. **Odvedená spotřební daň z tabákových výrobků** se ve sledovaném období meziročně mírně zvýšila, a to o 4,8 mld. Kč. Příčinou meziročního nárůstu bylo nejen navýšení spotřebních sazeb daně, ale i výrazný propad ve výběru daně na počátku roku 2009. Celkové inkaso činilo **42,5 mld. Kč**. Plánovaný odhad inkasa ve výši 44,9 mld. Kč však dosažen nebyl, a to především z důvodu nižší spotřeby cigaret, odklonu k cenově dostupnějším značkám (s nižším daňovým zatížením) a „daňové turistiky“.

V komoditě líh bylo na daních inkasováno za rok 2010 celkem 6,5 mld. Kč, což v porovnání s rokem 2009 znamená pokles o 0,4 mld. Kč, resp. o 6,3 %, a naplnění rozpočtu na 87,0 %.

Odvedená spotřební daň z piva činila za sledované období 4,3 mld. Kč, což představuje oproti stejnému období roku 2009 nárůst o 0,9 mld. Kč (o 25 %) a naplnění rozpočtu na 91,4 %, přestože od 1.1.2010 došlo u této komodity k navýšení spotřební daně o 33 %. Na vzniku této situace se podílí zejména trend stagnace prodeje piva a trvale rostoucí obliba a spotřeba piv nealkoholických a dále rostoucí produkce regionálních značek malých nezávislých pivovarů, zdaňovaná sníženou sazbou daně.

V případě výnosu spotřební daně z vína a meziproductů bylo v roce 2010 inkasováno celkem 0,32 mld. Kč, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2009 představuje pokles o 6,2 mil. Kč (překročení rozpočtu o 19,8 mil. Kč). Přestože obliba a spotřeba této komodity na daňovém území České republiky neustále stoupá, nejsou ve výnosu této komodity zaznamenávány významné výkyvy, a to zejména z toho důvodu, že roste spotřeba tzv. tichých vín, podléhajících nulové spotřební dani.

V komoditě energetické daně bylo v roce 2010 inkasováno celkem 3,25 mld. Kč, což ve srovnání se shodným obdobím roku 2009 představuje nárůst o 70,7 mil. Kč. V případě daně z elektřiny a zemního plynu došlo ke meziročnímu nárůstu inkasa daně o 2,2 % a 4,2 %. Mírný meziroční propad byl zaznamenán u spotřební daně z pevných paliv (o 2,8 %).

2.3. Poplatky z vybraných činností

2.3.1. Správní poplatky

Položka správní poplatky zahrnuje poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích v platném znění, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

Na základě změn daňové legislativy pro rok 2009 nejsou správní poplatky příjmem kapitoly Všeobecná pokladní správa, ale jsou příjmem věcně příslušných správců jednotlivých kapitol. Příjmem kapitoly Všeobecná pokladní správa zůstávají pouze příjmy z prodeje kolkových známek, které jsou však od roku 2009 zahrnovány do daňových příjmů ostatních (za rok 2010 činily příjmy z kolkových známek kapitoly VPS 0,9 mld. Kč).

Za rok 2010 inkasoval státní rozpočet na správních poplatcích 2,51 mld. Kč. Předpokládaný výnos ve státním rozpočtu ve výši 2,42 mld. Kč byl překročen o 0,09 mld. Kč, což představuje plnění na 103,6 %. Proti roku 2009 bylo na správních poplatcích vybráno o 0,05 mld. Kč více.

Rozpočtový výnos ze správních poplatků lze pro státní rozpočet a jednotlivé kapitoly jen kvalifikovaně odhadnout pouze podle skutečností minulých let. Inkasované příjmy závisí na skutečně podaných návrzích na správní řízení, která jsou předmětem správního poplatku. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

2.3.2. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Z pohledu státního rozpočtu je rozhodující odvod za ukládání radioaktivního odpadu, který se řídí zákonem č. 18/1997 Sb., atomový zákon.

Vykázaná skutečnost v odvodech za ukládání radioaktivních odpadů od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet za rok 2010 činila 1,42 mld. Kč. Předpokládaná rozpočtovaná výše 1,35 mld. Kč tak byla naplněna na 104,8 %.

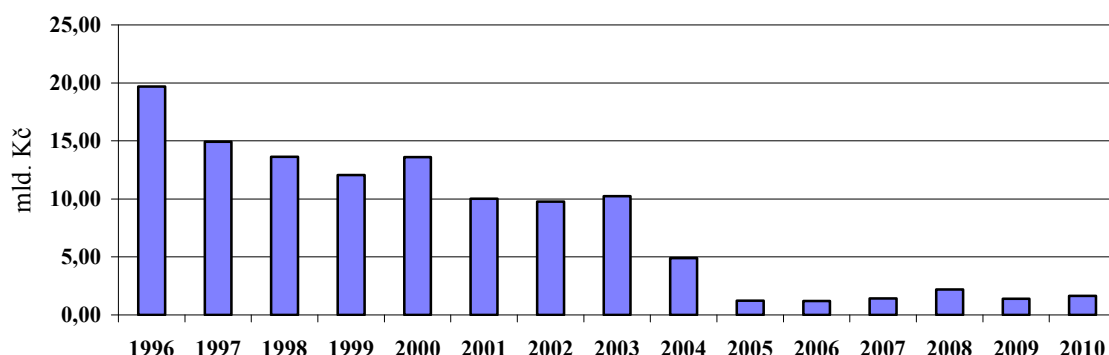
2.4. Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí

Do příjmů státního rozpočtu (po vstupu do EU) plyne z předepsaného cla 25 %. Tato částka slouží ke krytí nákladů spojených s jeho výběrem ve prospěch rozpočtu Evropské unie.

Předpokládaný výnos státního rozpočtu pro rok 2010 z výběru cla byl stanoven na 1,30 mld. Kč. Skutečný příjem dosáhl částky 1,66 mld. Kč, což představuje plnění na 127,8 %, tj. o 0,26 mld. Kč více než v roce 2009. Do EU bylo v loňském roce odvedeno cca 4,7 mld. Kč. Tato hodnota je v meziročním srovnání vyšší o 0,4 mld. Kč.

Vývoj cla od roku 1996, kdy dosáhl maxima - téměř 20 mld. Kč, měl klesající tendenci a v posledních letech jeho výše stagnuje, což je zřejmé z následujícího grafu:

Graf č. 6 – Vývoj inkasa cla ve prospěch státního rozpočtu v letech 1996-2010 (v mld. Kč)

2.5. Daně z majetkových a kapitálových převodů (majetkové daně)

V rozpočtu na rok 2010 byly zapracovány příjmy z majetkových daní, tj. daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí, ve výši 9 100 mil. Kč. Skutečně dosažené **příjmy z těchto daní k 31.12.2010 činily 7 678 mil. Kč**, což představuje plnění na 84,4 % rozpočtované částky. Ve srovnání se skutečností za stejné období roku 2009 kleslo inkaso z majetkových daní o 381 mil. Kč.

Tabulka č. 14 – Meziroční srovnání inkasa majetkových daní

Ukazatel	Rok 2009					Rok 2010				
	Rozpočet	Skutečnost	% plnění	Index 2009/2008	Rozdíl sk. 2009-2008	Rozpočet	Skutečnost	% plnění	Index 2010/2009	Rozdíl sk. 2010-2009
Majetkové daně celkem	11 800	8 059	68,3	77,4	-2 351	9 100	7 678	84,4	95,3	-381
v tom:										
- daň dědická	100	88	87,5	76,1	-27	60	87	144,5	99,1	-1
- daň darovací	800	162	20,2	46,9	-183	140	138	98,7	85,3	-24
- daň z převodu nemovitostí	10 900	7 809	71,6	78,5	-2 141	8 900	7 453	83,7	95,4	-356

2.5.1. Daň dědická

Příjmy daně dědické byly rozpočtovány ve výši 60 mil. Kč, skutečně dosažené **inkaso činilo 87 mil. Kč**, tj. plnění na 144,5 %. Ve srovnání se skutečností za stejné období roku 2009 pokleslo inkaso daně dědické o 1 mil. Kč.

Roční výše inkasa této daně je ovlivněna velmi rozsáhlým osvobozením, počtem bezúplatných převodů majetku, nízkými sazbami daně a hodnotou majetku nabývaného děděním. Vedle osob zařazených do I. skupiny poplatníků jsou rovněž od daně dědické osvobozeni příbuzní v řadě pobočné, dále manželé dětí (zeťové a snachy), děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby, které se zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na zůstavitele.

Dle očekávání byla rozpočtovaná částka překročena.

2.5.2. Daň darovací

Celkově **inkaso daně darovací** v roce 2010 dosáhlo částky **138 mil. Kč**, což představuje 98,7 % rozpočtované částky. Ve srovnání se skutečností za stejné období roku 2009 bylo inkaso daně darovací nižší o 24 mil. Kč.

Výnos daně darovací závisí na počtech a hodnotách bezúplatných převodů majetku a je ovlivněn nízkými sazbami daně a rozsáhlým osvobozením. Od daně darovací jsou osvobozeny bezúplatné převody majetku, pokud k nim dochází mezi osobami zařazenými

v I. a II. skupině, obdobně jako je tomu v případě daně dědické. Výši inkasa ovlivňuje i přetrvávající celková hospodářská situace s přímou vazbou na snižující se solventnost dárců.

Ačkoliv výnos této daně je dlouhodobě stabilní, na roční výši výnosu daně darovací se obdobně jako v roce 2009 projevily dopady právní úpravy přijaté zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, který celkové osvobození od této daně dále prohloubil.

2.5.3. Daň z převodu nemovitostí

Výnos daně z převodu nemovitostí je každoročně z celkového inkasa majetkových daní nejvýznamnější. V roce 2010 představuje řádově 97 % z celkového úhrnu majetkových daní.

Příjmy daně z převodu nemovitostí dosáhly v roce 2010 částky **7 453 mil. Kč**, což je o 356 mil. Kč méně ve srovnání s výši inkasa této daně v roce 2009 a představuje tak plnění na 83,7 %.

S účinností od 1.1.2009 bylo zákonem č. 476/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, osvobození od daně z převodu nemovitostí rozšířeno i na případy, kdy vlastnické právo k nemovitosti, která se nachází na území České republiky, je převáděno nebo přechází do vlastnictví nebo z vlastnictví jiného členského státu EU, Norska a Islandu, s výjimkou případů, kdy s majetkem státu hospodařil nebo vykonával jeho správu podnikatelský subjekt.

Výše inkasa daně z převodu nemovitostí je ovlivněna zejména situací na trhu s nemovitostmi, hodnotou převáděných nemovitostí, počtem uskutečněných úplatných převodů či přechodů vlastnického práva k nemovitostem, ale také rozsahem daňového osvobození od této daně. Roční inkaso této daně bylo v roce 2010 oproti roku 2009 nižší, což bylo ovlivněno pokračující krizí na trhu s nemovitostmi, tj. celkovou nižší poptávkou po nemovitostech a rovněž poklesem cen nemovitostí.

3. Daňové nedoplatky

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou. Daní, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně a příslušenství daně (penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.). Daňové nedoplatky se týkají jak daňových příjmů státního rozpočtu, tak i daňových příjmů územních samosprávných celků a státních fondů.

Nedoplatky všech daňových příjmů dosáhly ke konci roku 2010 celkové výše **175,5 mld. Kč** a proti roku 2009 vzrostly o 8,3 mld. Kč, tj. o 4,9 %.

Daňové nedoplatky jsou spravovány třemi subjekty – územními finančními orgány, Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) a celními orgány.

Největší objem nedoplatků (60,6 %) za rok 2010 evidovaly ve výši 106,4 mld. Kč územní finanční orgány. Ty spravují nedoplatky všech daňových příjmů, vyjma nedoplatků pojistného spravovaných ČSS Z a vyjma cla a části nedoplatků daně z přidané hodnoty a spotřebních daní, které spravují celní orgány.

Druhý největší objem (34,3 %) daňových nedoplatků za rok 2010 ve výši 60,1 mld. Kč evidovala Česká správa sociálního zabezpečení. Ta spravuje nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti. Podrobněji jsou nedoplatky v působnosti ČSS Z uvedeny v části II. 4. této zprávy.

Třetím subjektem, spravujícím daňové nedoplatky, jsou celní orgány. Jimi sledované nedoplatky dosáhly v roce 2010 výše **9,0 mld. Kč**, což z celkového objemu všech daňových

nedoplatků znamená 5,1 %. Podrobný vývoj nedoplatků v působnosti celních orgánů je součástí zprávy o činnosti celních orgánů (viz příloha č. 2 sešitu C).

Daňové nedoplatky v evidenci územních finančních orgánů

Územní finanční orgány v postavení správce daně evidují u všech daňových subjektů jejich daňové a platební povinnosti, úhrady nebo zániky daňových a platebních povinností a z toho vyplývající přeplatky a nedoplatky. Daňovým dlužníkem je každý, kdo je povinen podle zvláštního zákona daň platit nebo vybranou daň odvádět. Jestliže dlužník neuhradí splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti, stane se jeho neuhrazená daňová povinnost daňovým nedoplatkem. Daňové nedoplatky tedy představují souhrnnou částku daňovým subjektem včas neuhrazené splatné daně a po dni splatnosti daně také částku naběhlého příslušenství daně k určitému dni sledování.

Daňová pohledávka a její výše je stanovena správcem daně ve vyměřovacím řízení, kde je též určena lhůta její splatnosti. Podle délky časové prodlevy mezi splatností a úhradou daně a podle stanovené sazby je souhrnná částka daňového nedoplatku zvyšována o vyměřenou výši penále.

Do daňových nedoplatků není zahrnuta tzv. posečkaná daň (posečkání daně nebo její zaplacení ve splátkách podle § 60 zákona č. 337/1992 Sb.), jejíž vymáhání je správcem daně v mnoha případech odloženo. Z evidence daní vyplývá, že celkový objem posečkané daně v průběhu roku 2010 dosáhl 29,7 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že celková splatná povinnost v průběhu roku činila 24,1 mld. Kč, objem posečkávané daně na konci roku 2010 dosáhl výše 5,6 mld. Kč.

Celkový objem daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v České republice k 31.12.2010 dosáhl 106,4 mld. Kč. Z toho nedoplatky na daních nové daňové soustavy platné od 1.1.1993 (dále jen „nové daně“) činily 104,2 mld. Kč (tj. 98,0 % k celkovému objemu nedoplatků) a nedoplatky daní staré daňové soustavy platné do 31.12.1992 (dále jen „staré daně“) dosáhly 2,2 mld. Kč (tj. 2,0 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány). Proti roku 2009 vzrostla celková kumulovaná výše daňových nedoplatků o 7,9 mld. Kč, tj. o 8,1 % - u nových daní vzrostla o 8,1 mld. Kč a u starých daní klesla o téměř 0,2 mld. Kč.

Vývoj daňových nedoplatků není tak příznivý jako v roce 2009. Došlo sice tradičně ke snížení daňových nedoplatků na daních staré daňové soustavy, ale v rámci daňových nedoplatků nové daňové soustavy došlo k poměrně výraznému růstu. Přispělo tomu i meziroční snížení objemu nedoplatků na daních nové daňové soustavy odepsaných pro nedobytnost o 7,1 mld. Kč (v roce 2010 bylo odepsáno 6,9 mld. Kč proti 14,0 mld. Kč v roce 2009).

Tabulka č. 15 – Vývoj daňových nedoplatků evidovaných územními finanč. orgány (v mld. Kč)

	2005	index 2005/2004 v %	2006	index 2006/2005 v %	2007	index 2007/2006 v %	2008	index 2008/2007 v %	2009	index 2009/2008 v %	2010	index 2010/2009 v %
Daňové nedoplatky evid. územ. fin. orgány	101,7	98,5	105,4	103,6	101,1	96,0	100,53	99,4	98,45	97,9	106,39	108,1
z toho:												
staré daně	4,4	78,7	4,0	91,6	3,6	89,4	2,68	74,3	2,30	85,8	2,15	93,7
nové daně	97,3	99,6	101,3	104,1	97,5	96,2	97,85	100,4	96,15	98,3	104,23	108,4

Největší objem splatných daňových nedoplatků byl evidován finančními úřady v působnosti Finančního ředitelství pro hlavní město Prahu (39,9 mld. Kč při meziročním růstu o 7,7 mld. Kč, tj. 37,5 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány v České republice), Finančního ředitelství v Brně (20,8 mld. Kč, tj. 19,6 %) a Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (14,9 mld. Kč, tj. 14,0 %).

Naopak nejvyšší objem vykazovaly finanční úřady v působnosti Finančních ředitelství v Českých Budějovicích (2,6 mld. Kč), Hradci Králové (5,5 mld. Kč), Plzni (6,4 mld. Kč), Praze (7,8 mld. Kč) a Ostravě (8,5 mld. Kč).

Následující tabulka ukazuje vývoj nedoplatků v evidenci územních finančních orgánů v roce 2009 a 2010.

Tabulka č. 16 – Struktura nedoplatků v evidenci územních finančních orgánů (v mil. Kč)

Daň	Nedoplatek 2 009	Nedoplatek 2 010	Rozdíl 2010-2009
DPH - celkem	48 019	57 337	9 318
Daně spotřební celkem	1 560	1 106	-454
Daň z příjmů právnických osob	16 668	17 505	837
Daň z příjmů srážkou § 36	304	311	8
Daň silniční	1 249	1 346	96
Daň dědická	10	10	1
Daň darovací	171	172	2
Daň z převodu nemovitostí	3 503	3 270	-233
Daň z příjmů fyz. osob z příznání	14 340	14 364	24
Daň z příjmů fyz. osob - záv. činnost	4 099	4 053	-46
Daň z nemovitostí	902	901	-2
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	5 324	3 857	-1 466
CELKEM NOVÉ DANĚ	96 149	104 233	8 085
Daň z příjmů obyvatelstva	23	19	-3
Ostatní zruš. daně	2 277	2 134	-142
CELKEM STARÉ DANĚ	2 299	2 154	-145
CELKEM	98 448	106 387	7 939

Údaje za rok 2010 dokládají, že větší objem daňových nedoplatků nových daní je vykazován u nepřímých daní. Jejich výše dosáhla 58,4 mld. Kč, což znamená 56,1 % z celkového objemu daňových nedoplatků nových daní evidovaných územními finančními orgány v České republice. V porovnání s rokem 2009 vzrostl jejich objem o 8,9 mld. Kč, jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní také vzrostl, a to o 4,5 procentního bodu. Rozhodující objem zde představovaly nedoplatky na dani z přidané hodnoty, jejichž hodnota dosáhla 57,3 mld. Kč, tj. 55,0 % celkového objemu daňových nedoplatků nových daní a meziročně vzrostla o 9,3 mld. Kč. Nedoplatky spotřebních daní se meziročně snížily z 1,6 mld. Kč na 1,1 mld. Kč.

U přímých daní dosáhl objem daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány za rok 2010 výše 45,8 mld. Kč a proti předchozímu roku došlo k poklesu o 0,8 mld. Kč. Jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní (43,9 %) se proti předchozímu roku snížil o 4,5 procentního bodu. Nejvyšší suma nedoplatků této skupiny daní byla evidována na daních z příjmů. Jejich výše dosáhla za rok 2010 částku 36,2 mld. Kč, tj. 34,8 % z celkového objemu nedoplatků nových daní a meziročně vzrostla o 0,8 mld. Kč, tj. o 2,3 %. U ostatních přímých daní (majetkové daně, daň silniční a ostatní příjmy, odvody a poplatky) dosáhl objem daňových nedoplatků za rok 2010 částky 9,6 mld. Kč (z toho 4,4 mld. Kč připadlo na majetkové daně a z nich nejvíce na daň z převodu nemovitostí ve výši 3,3 mld. Kč), což je o 1,6 mld. Kč méně než v předchozím roce. Jejich podíl na celkovém objemu daňových nedoplatků nových daní činil 9,2 %.

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2009 se vztahuje na činnost územních finančních orgánů v postavení správce daně podle § 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). Územní finanční orgány zajišťují podle ustanovení § 62 ZSDP evidenci daňových a platebních povinností, jejich úhrad nebo zániků a z toho vyplývajících daňových přeplatků a nedoplatků.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobějšího pohledu (období let 1995 až 2010) charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 17 – Vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v evidenci ÚFO

Rok	Nedoplatky vymáhané (stav)		Nedoplatky vymožené (v daném roce)		% úspěšnosti	
	počet případů	částka v mld. Kč	počet případů	částka v mld. Kč	počet případů	objem
1995	30 633	17,284	24 714	2,648	80,7	15,3
1996	49 954	22,649	35 973	2,895	72,0	12,8
1997	80 558	29,006	51 226	4,240	63,6	14,6
1998	100 743	31,375	72 371	3,957	71,8	12,6
1999	127 278	33,131	92 710	4,235	72,8	12,8
2000	138 919	40,860	96 365	4,482	69,4	11,0
2001	195 548	46,219	134 622	6,716	68,8	14,5
2002	223 015	48,489	169 054	3,827	75,8	7,9
2003	1 234 535 ^{*)}	54,164	349 375 ^{*)}	3,960	28,3	7,3
2004	1 434 436 ^{*)}	64,385	376 258 ^{*)}	4,073	26,2	6,3
2005	1 608 868 ^{*)}	68,205	412 234 ^{*)}	5,111	25,6	7,5
2006	1 751 207 ^{*)}	68,505	443 009 ^{*)}	5,203	25,3	7,6
2007	1 811 163 ^{*)}	68,477	471 228 ^{*)}	6,054	26,0	8,8
2008	2 237 389 ^{*)}	67,382	521 621 ^{*)}	6,334	23,3	9,4
2009	2 997 730 ^{*)}	68,011	553 470 ^{*)}	5,999	18,5	8,8
2010	3 996 484 ^{*)}	71,166	614 493 ^{*)}	7,012	15,4	9,9

Pozn.: Údaje jsou uvedeny sumárně za daně staré daňové soustavy platné do 31.12.1992 a nové daňové soustavy platné od 1.1.1993

*) Od r. 2003 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání uplatňována nová metodika vykazování - podle ní je počet případů u evidovaných nedoplatků ve vymáhání dán počtem neuhrazených POV (předpisných a odpisných vět) k poslednímu dni sledovaného období, resp. u evidovaných vymožených daňových nedoplatků počtem POV, na kterých došlo v příslušném roce k jejich úhradě.

Z údajů v tabulce vyplývá, že vývoj v této oblasti v roce 2010 i v předchozích letech byl provázen meziročním růstem počtu případů vymáhaných i vymožených daňových pohledávek evidovaných územními finančními orgány ČR. Charakteristickým rysem tohoto vývoje je vyrovnanost a stabilita dosahovaných hodnot objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v letech 2006 až 2009. V roce 2010 došlo k výraznému překročení těchto hodnot, a to nejen u počtu případů, ale v objemu vymáhaných a zejména vymožených daňových nedoplatků. Údaje v tabulce potvrzují, že i přes narůstající aktivitu územních finančních orgánů je patrné, že v této oblasti lze při běžném využívání kapacit územních finančních orgánů, při využití všech dostupných prostředků a stávající úrovně legislativy, získat do veřejných rozpočtů cca 6 až 7 mld. Kč za kalendářní rok.

Územní finanční orgány evidovaly k 31.12.2010 ve vymáhání celkem 71,2 mld. Kč daňových nedoplatků. Ve srovnání s minulým rokem se jejich objem zvýšil téměř o 3,2 mld. Kč

(o 4,6 %). Podíl vymáhaných daňových nedoplatků k celkové kumulované hodnotě daňových pohledávek evidovaných územními finančními orgány k 31.12.2010 (106,4 mld. Kč) dosáhl 66,9 %, přičemž hodnota tohoto ukazatele vykazuje oproti roku 2009 mírný pokles o 2,1 procentního bodu, a to zejména v důsledku relativně vyššího nárůstu celkového objemu daňových nedoplatků za rok 2010. Částka, která tvoří rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných daňových nedoplatků a daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání (35,2 mld. Kč), tvoří daňové nedoplatky dosud nepředané vymáhacím útvarům finančních úřadů a jsou předmětem řízení o odvolání, vytýkacích řízení a nebo se jedná o nedoplatky, k jejichž uhrazení byly daňovými subjekty podány žádosti o posečkání nebo zaplacení daně ve splátkách, a o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. V období od 1.1.2010 do 31.12.2010 bylo finančními úřady ve vymáhání evidováno 37,9 mld. Kč daňových nedoplatků a ve srovnání s rokem 2009 vzrostl jejich objem meziročně o 5,9 mld. Kč.

Každoročně je vývoj v oblasti vymáhání daňových nedoplatků ovlivňován v rozdílné výši prováděním odpisů daňových nedoplatků pro nedobytnost podle § 66 ZSDP. V letech 1996 až 2010 bylo finančními úřady tímto způsobem odepsáno v souhrnu 139,6 mld. Kč nedobytných daňových nedoplatků, přičemž v roce 2010 se jednalo o částku 6,5 mld. Kč (v porovnání s rokem 2009 je to o 10,9 mld. Kč méně).

Dalším indikátorem k objektivnímu posouzení vývoje daňových nedoplatků ve vymáhání je podíl daňových pohledávek evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu daňových nedoplatků evidovaných za sledované období. V uplynulých letech byly u tohoto ukazatele zaznamenány tyto hodnoty - v roce 2006 = 65,1 %, v roce 2007 = 67,7 %, v roce 2008 = 67 %, v roce 2009 = 69 % a v roce 2010 = 66,9 %.

Příznivě lze hodnotit vývoj u ukazatele objemu vymožených daňových nedoplatků za příslušný rok. V roce 2010 byla finančními úřady dosažena dosud nejvyšší hodnota objemu vymožených daňových nedoplatků, která poprvé přesáhla 7 mld. Kč a ve srovnání s rokem 2009 vzrostla o více než 1 mld. Kč (o 16,9 %). Úspěšnost vývoje v této oblasti lze hodnotově vyjádřit i porovnáním ukazatele podílu vymožených nedoplatků za příslušný rok k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků k 31.12. příslušného roku. V uplynulých letech byly u tohoto ukazatele dosaženy následující hodnoty - v roce 2006 = 7,6 %, v roce 2007 = 8,8 %, v roce 2008 = 9,4 %, v roce 2009 = 8,8 % a v roce 2010 = 9,9 %.

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je dlouhodobě evidován na daních nové daňové soustavy platné od 1.1.1993. K 31.12.2010 vymáhaly finanční úřady u této kategorie daní 70,1 mld. Kč, tj. 98,9 % z celkové sumy daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Za období od 1.1.2010 do 31.12.2010 jich bylo na daních nové daňové soustavy vymoženo 7 mld. Kč. Naopak vývoj u daní staré daňové soustavy platné do 31.12.1992 je logicky zcela opačný a vykazuje podstatně nižší hodnoty. K 31.12.2010 jich bylo vymáháno necelých 1,1 mld. Kč, tj. 1,5 % z celkové sumy daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání a v průběhu roku 2010 vymoženo pouze 5,2 mil. Kč, tj. 0,1 % z celkové sumy daňových nedoplatků vymožených za sledované období. Tento vývoj je dlouhodobě ovlivněn postupným snižováním celkové částky daňových nedoplatků evidovaných na daních staré daňové soustavy v přecházejícím období (k 31.12.2010 se jejich objem snížil na necelé 2,2 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč oproti stavu v předchozím roce).

Největší objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků evidovaných na daních nové daňové soustavy je vykazován na dani z přidané hodnoty. K 31.12.2010 bylo na této dani vymáháno 37,3 mld. Kč a za období od 1.1.2010 do 31.12.2010 vymoženo 4,7 mld. Kč, což je o 1 mld. Kč více než v předchozím roce. Vyšší objem vymáhaných daňových nedoplatků je evidován na daních z příjmů. K 31.12.2010 dosáhla jejich výše v souhrnu

25,9 mld. Kč, tj. o 0,7 mld. Kč více než v roce 2009. V průběhu roku 2010 bylo na daních z příjmů vymoženo přes 1,5 mld. Kč daňových nedoplatků, což je zhruba na stejné úrovni jako v roce 2009. Na dani z nemovitostí a na daních dědické, darovací a z převodu nemovitostí byly k 31.12.2010 vymáhány téměř 3 mld. Kč a v průběhu roku 2010 bylo vymoženo přes 0,4 mld. Kč daňových nedoplatků a tento vývoj kopíruje stav dosažený v předchozích letech. Na dani silniční bylo k 31.12.2010 vymáháno 1,1 mld. Kč a v průběhu roku 2010 vymoženo 0,2 mld. Kč.

Poměr mezi objemem vymáhaných daní a vymáhaným příslušenstvím daní je v zásadě srovnatelný s vývojem v předchozích letech. Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků (71,2 mld. Kč) jich bylo k 31.12.2010 vymáháno na daních 51,4 mld. Kč, tj. 72,2 % a více než jedna čtvrtina objemu nedoplatků je evidována na příslušenství daní, kde bylo za sledované období vykázáno 19,8 mld. Kč, tj. 27,8 %.

Územní finanční orgány jsou dlouhodoběji úspěšnější při vymáhání nedoplatků, jejichž výše se pohybuje v řádu do 1 mil. Kč, event. do 10 mil. Kč. Již z dřívějších analýz z vyplývá, že nedoplatky nad 10 mil. Kč jsou vymahatelné jen z části nebo jsou již v mnoha případech zcela nedobytné. Údaje předložené územními finančními orgány ukazují, že dle kvalifikovaného odhadu činil objem nedobytných daňových pohledávek k 31.12.2010 částku 59,3 mld. Kč, tj. již přes polovinu (50,3 %) z celkové kumulované hodnoty daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány za sledované období (106,4 mld. Kč). Z toho na daních jich bylo vykázáno 38,2 mld. Kč, tj. 64,4 % a na příslušenství daní přes 21,1 mld. Kč, tj. 35,6 %. Výrazně vyšší podíl nedobytných daňových pohledávek je dlouhodobě vykazován na daních staré daňové soustavy, přičemž již dřívější analýzy a nízké objemy vymáhaných i vymožených daňových pohledávek u této kategorie daní potvrzují, že tyto pohledávky jsou v podstatě nevymahatelné. Základními příčinami nedobytnosti jsou nemajetnost a předluženost dlužníků a nemožnost dohledání jejich majetku, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, úmrtí dlužníka a předluženost dědictví, u řady daňových subjektů je nařízeno několik soudních exekucí, přičemž některé jsou z důvodu nezjištěného majetku zastaveny, nízké uspokojení daňových pohledávek přihlášených do insolvenčních, resp. konkursních řízení, zvyšující se počet společností, které se dostávají do likvidace, přičemž mnohé z nich zůstávají dlouhodobě neřešeny. Nevymahatelnost pohledávek je dále ovlivňována převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je bez příjmů, nekontaktních, často s bydlištěm na adrese obecního či městského úřadu, nebo jde o cizince, kterým byl ukončen dlouhodobý pobyt v České republice apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je často i nepřiměřené doměření daňových povinností podle pomůcek daňovým subjektům, které jsou již bez majetku a nebo před insolvenčním řízením.

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků byl finančními úřady dosažen úkony v daňové exekuci. V roce 2010 bylo tímto způsobem vymáháno 15,6 mld. Kč, tj. 41 % z objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období (37,9 mld. Kč) a vymoženo bylo 2,8 mld. Kč, tj. 40 % z objemu vymožených nedoplatků v roce 2010 (7 mld. Kč). Na základě výzvy správce daně k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě, tedy ještě před zahájením a nařízením daňové exekuce, bylo daňovými subjekty uhrazeno 3,1 mld. Kč, což je o 0,5 mld. Kč více než v předchozím roce. Dalších téměř 0,9 mld. Kč bylo exekutory finančních úřadů vybráno od daňových subjektů ještě před provedením vymáhacího úkonu.

Nejefektivnějším a nejvíce využívaným exekučním prostředkem je daňová exekuce příkázáním pohledávky na peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech vedených u bank nebo příkázáním jiné pohledávky. Tímto způsobem vymáhaly finanční úřady v roce 2010 přes 12,9 mld. Kč, tj. více než jednu třetinu, resp. 34 % z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období a vymoženo bylo 2,2 mld. Kč, tj. 31,4 %

z celkového objemu daňových nedoplatků vymožených za sledované období. Efektivita tohoto exekučního prostředku byla vedle patrného poklesu volných finančních prostředků na účtech daňových subjektů v důsledku hospodářské recese ovlivňována i skutečností, že zákon neumožňuje exekučně postihnout peněžní prostředky daňových dlužníků, kteří své příjmy z podnikatelské činnosti (nejen fyzické, ale i právnické osoby) deponují na účtech třetích osob.

Ve větší míře je finančními úřady využívána při vymáhání daňových nedoplatků exekuce na srážku ze mzdy, jiné odměny za závislou činnost nebo náhrady za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendia apod. V roce 2010 bylo takto vymáháno téměř 1,7 mld. Kč daňových nedoplatků, tj. 4,5 % z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období, avšak vymoženo pouze přes 0,2 mld. Kč. Efektivita těchto exekucí je delší dobu negativně ovlivňována omezenými možnostmi správce daně zjistit a případně i dále sledovat změny zaměstnavatele dlužníka, který se snaží vyhýbat exekuci krátkodobými pracovními úvazky s častou změnou zaměstnavatele. V případě „fluktuantů“ dochází k rozvázání pracovního poměru ihned po obdržení exekučního příkazu. Finanční úřady jsou v těchto případech nuceny vydávat další exekuční příkazy, postupně pro 3 i více plátců mzdy, přičemž výtěžnost těchto exekucí je téměř nulová. Nadále přetrvává „praxe“ některých zaměstnavatelů, kteří vyplácející zaměstnancům sjednanou mzdu „rozloženě“, část ve vykazované minimální výši a zbývající část v hotovosti přímo zaměstnanci (dlužníkovi), případně pouze v hotovosti, navíc mnohdy bez záznamu v mzdové evidenci. Důsledkem hospodářské recese je vedle růstu nezaměstnanosti v některých regionech České republiky i pokles výtěžnosti exekucí na srážku ze mzdy, neboť řada zaměstnanců (dlužníků) má mzdu již na tak nízké úrovni (mnohdy i po vzájemné dohodě zaměstnance se zaměstnavatelem), že to již neumožňuje plátcům mzdy provádět srážky. Finanční úřady opakovaně upozorňují na problémy spojené s vymáháním daňových nedoplatků u ČSSZ, jako poddlužníka při realizaci výkonu exekuce srážkami z důchodů. ČSS Z není schopna již delší dobu zajistit výkon exekuce, aniž by z její strany nedocházelo k několikaměsíčním časovým prodlevám. Tento stav trvá i přesto, že Ministerstvo práce a sociálních věcí přislíbilo v této věci již v roce 2008 nápravu.

Nízká úroveň efektivit vymáhání daňových nedoplatků v posledních letech přetrvává u mobiliárních exekucí. V roce 2010 vymáhaly finanční úřady v exekucích na prodej movitých věcí 0,6 mld. Kč, tj. 1,7 % z celkového objemu daňových nedoplatků ve vymáhání za sledované období a vymoženy byly pouze necelé 0,2 mld. Kč. Nejnižší částka daňových nedoplatků byla v roce 2010 vymáhána exekucemi na prodej nemovitostí. Jednalo se pouze o částku 0,4 mld. Kč, tj. 1,1 % z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků za sledované období (o 1,2 procentního bodu méně než v předchozím roce) a vymoženy byly tímto způsobem necelé 0,2 mld. Kč, což je na stejné úrovni jako v roce 2009. Nízká výtěžnost exekucí v případě movitých věcí je ovlivněna zejména poklesem zájmu potencionálních uchazečů o nabízené věci v místech konání dražeb, ale i poklesem hodnoty věcí prodávaných v dražbě. Ovlivňována je i tím, že řada daňových subjektů si majetek, včetně strojů a zařízení určených k podnikání, pořizuje formou finančního leasingu nebo na úvěr, který je pak následně zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jejich poskytovatele. Efektivita daňových exekucí prodejem nemovitostí je negativně ovlivňována i tím, že řada nemovitostí, které by mohly být postiženy touto exekucí, je zatížena zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, zejména bank. Finanční úřady v těchto případech od záměru nařídit exekuci raději odstoupí, neboť v konečném důsledku by při realizaci výkonu daňové exekuce byli uspokojeni jiní věřitelé, než správce daně. Nicméně exekuce na prodej nemovitostí zůstává nadále významným prostředkem vymáhání daňových nedoplatků, neboť řada dlužníků již po vydání exekučního

příkazu na prodej nemovitosti raději zaplatí pohledávku dobrovolně, aby tím zamezila finalizaci prodeje nemovitosti v rámci dražby. Nutno uvést, že podíl uhrazené částky je v tomto případě podstatně vyšší než při realizaci prodeje v dražbě.

Z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání k 31.12.2010 (71,2 mld. Kč) jich byla téměř pětina přihlášena finančními úřady do insolvenčních řízení. K 31.12.2010 se jednalo o částku 14,1 mld. Kč, tj. 19,8 %. Za období od 1.1.2010 do 31.12.2010, jich bylo přihlášeno do insolvenčních řízení přes 2,5 mld. Kč (o 0,5 mld. Kč více než v předchozím roce) a v rámci těchto řízení jich bylo v tomto období uspokojeno přes 132 mil. Kč, tj. 5,3 % (o 0,7 procentního bodu méně). Tento výsledek je v podstatě srovnatelný s vývojem v předchozích letech, nicméně efektivita těchto řízení je z hlediska vynaložených nákladů, vyčleněných kapacit finančních úřadů a z hlediska míry uspokojení daňových pohledávek, dlouhodobě na nízké úrovni.

V roce 2010 byl zaznamenán nárůst počtu zahájených insolvenčních řízení. Vzestupný trend se několikanásobně projevil zejména u fyzických osob. Nejčastěji uváděnými důvody insolvence jsou především problémy spojené se zhoršenou platební morálkou obchodních partnerů, narůstající druhotná platební neschopnost, opožděnými platbami a neustále se prodlužujícími lhůtami splatnosti za jednotlivé zakázky. K tomu bohužel dochází zejména u společností, které mají dominantní postavení na trhu zakázek, a to hlavně tím, že v platebním styku dochází k záměrnému zpoždování plateb za již splatné pohledávky. K zaplacení některých splatných faktur dochází mnohdy až na základě hrozby nebo po podání žalobního návrhu. To vše za současného poklesu zakázek menšího rozsahu a zhoršení platební morálky i ostatních menších obchodních partnerů. Největší podíl nárůstu zahájených insolvenčních řízení byl zaznamenán zejména ve stavebnictví.

Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný majetek. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků nebo nemožnosti vymáhání nedobytných pohledávek z obchodního styku. V období před prohlášením insolvenčního řízení je proto potřebné zaměřit pozornost správců daně na včasné zajištění daňových pohledávek, zvýšit četnost šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, sledovat včas a využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a stanovit závazné lhůty pro předávání zjištěných informací pracovníkům vymáhacích oddělení finančních úřadů.

Finančními úřady je pozitivně hodnocen insolvenční rejstřík, ve kterém jsou zveřejňovány veškeré úkony a události jednotlivých fází insolvenčního řízení. Jeho obsah je přehledný s maximem informací o daňových subjektech a stavu řízení v daném čase. Plně se osvědčilo přebírání dat z insolvenčního rejstříku Ministerstva spravedlnosti a jejich následné zaslání na jednotlivé finanční úřady prostřednictvím IS ADIS.

V oblasti vymáhání daňových nedoplatků se stále negativně projevují zdlouhavá a poměrně málo výtěžná řízení o výkonu rozhodnutí vedená soudy. Tyto faktory mají vliv na rozsah předávaných návrhů na výkon rozhodnutí příslušným soudům. V roce 2010 byly předány soudům k vymáhání daňové nedoplatky ve výši 0,2 mld. Kč (226 mil. Kč), což je ve srovnání s předchozím rokem o 104 mil. Kč více. Z této částky jich však bylo soudy vymoženo pouze 6 mil. Kč, tj. 2,7%. Finanční úřady opakovaně upozorňují na zdlouhavost soudních řízení, zejména u návrhů na výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí, na nepřiměřeně dlouhé lhůty od podání návrhu na výkon rozhodnutí do doby provedení prvních úkonů dražby. Obdobná situace je i v případech, kdy správci daně předkládají příslušným soudům odpůří či určovací žaloby, u nichž rovněž dochází k průtahům soudního řízení a dlužníkům je tak vytvářen další prostor k tomu, aby se zbavili i svého zbylého majetku. Nemí výjimkou, že k projednání

některých kauz z dochází až po několika letech. Tuto situaci ovlivňuje i skutečnost, že soudy odmítají správcům daně vydat předběžné opatření proti nakládání s majetkem, který je předmětem exekuce.

O výkon exekuce žádají finanční úřady i soudní exekutory. Objem daňových nedoplatků předaných k vymáhání soudním exekutorům je stále spíše zanedbatelný (k 31.12.2010 činil jejich objem částku 193 mil. Kč). Za rok 2010 dosáhla tato částka pouze 41 mil. Kč a oproti roku 2009 vzrostla o 20 mil. Kč. V hodnoceném období byly z této částky vymoženy pouze 2 mil. Kč, tj. 4,9%. Finanční úřady nadále upozorňují na některé problémy, s nimiž se setkávají nejen při zajišťování součinnosti soudním exekutorům podle exekučního řádu (zákon č. 120/2001 Sb.). Kromě stále se zvyšujícího počtu požadavků soudních exekutorů na sdělení řady údajů z daňového řízení, v mnoha případech se opakujících, jejichž vyřizování v nemalé míře zatěžuje pracovníky finančních úřadů a odvádí je od výkonu správy daní, byly i v roce 2010 zaznamenány problémy spočívající v nepřiměřenosti exekucí prováděných soudními exekutory s dopadem do vymáhání daňových nedoplatků. V průběhu roku 2010 se jednalo zejména o případy, kdy exekucemi na prodej nemovitostí vedenými některými exekutorskými úřady si soudní exekutoři řešili, zpravidla po dohodě s dlužníkem, zajištění pohledávek po dobu, než se nedoplatek v plném rozsahu exekutorskému úřadu uhradí formou splátek. Správce daně přihlášený do zahájeného exekučního řízení je v těchto případech a není jich málo, nucen pasivně vyčkávat a teprve až po uplynutí delší doby zjišťuje, že exekutorský úřad dražbu vůbec nerealizoval. Mnohdy je nařízena soudním exekutorem exekuce na prodej nemovitosti pro částku velmi nízkou ve vztahu k ceně nemovitosti a běžné jsou i případy, kdy se jedná o nedoplatek zejména elektrárenských a plynárenských společností v částkách 10 až 20 tis. Kč, ačkoliv hodnota nemovitosti přesahuje částku 2,5 mil. Kč. Tímto jednáním soudních exekutorů dochází k zablokování majetku dlužníka a správce daně je pak nucen probíhající daňovou exekuci přerušit, případně odložit nařízená dražební jednání na prodej movitých věcí či nemovitostí dlužníka. Je zřejmé, že účelem těchto řízení je pouze vynucení si úhrady dlužných částek, aniž by byly vzaty v úvahu pohledávky dalších věřitelů. Tato praxe v nemalé míře dopadá i na efektivitu vymáhání daňových nedoplatků. Finanční úřady proto opakovaně požadují, aby byla v zákoně č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, stanovena v § 11 a § 14 maximální doba od sepsání věci do soupisu a do jejího zpeněžení u movitých věcí a u nemovitostí maximální doba od doručení exekučního příkazu na katastrální úřad do konání dražby, pod sankcí, že pokud nebude věc (movitá i nemovitá) v této době zpeněžena, může v exekuci (podle pořadí) pokračovat další oprávněný.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek byla i v roce 2010 negativně ovlivňována i dalšími faktory. K nejzávažnějším patří:

- Vývoj nedoplatků a jejich vymáhání bylo významně ovlivněno dopady hospodářské recese. Výrazně vzrostl počet daňových subjektů, jejichž daňové nedoplatky byly v důsledku neplnění splatných daňových povinností předány k vymáhání poprvé, přičemž v minulých letech byla jejich platební morálka bezproblémová. V roce 2010 došlo k dalšímu růstu druhotné platební neschopnosti, která vedla v mnoha případech k omezení nebo až k úplnému ukončení podnikatelské činnosti některých firem, u nichž však v evidenci finančních úřadů zůstávají vysoké daňové nedoplatky. Obecným důsledkem je i nárůst počtu případů vydaných exekučních příkazů a následných dražebních jednání nejen u správců daně, ale také u soudních exekutorů. Na druhé straně nárůst nezaměstnanosti se projevil v omezování počtu prováděných exekucí na srážku ze mzdy a zejména v jejich výtěžnosti.

- Nemalá část daňových dlužníků (fyzických i právnických osob) je předlužena. Avšak tyto osoby mají závazky nejen vůči správci daně, ale i vůči dalším institucím či podnikatelským subjektům nebo občanům. U fyzických osob jde mnohdy o osoby v současné době sociálně slabé, bez majetku, s obtížně zjištělným nebo nepostižitelným příjmem. U právnických osob se do postavení největších dlužníků často dostávají obchodní společnosti, za něž vystupují jako statutární orgány osoby nekontaktní, mnohdy cizinci, které na sebe formálně přebírají účasti v obchodních společnostech, aniž by byly informovány o jejich skutečném stavu, o jejich pohledávkách a závazcích, často deklarujících nemožnost přístupu do účetnictví s odůvodněním, že ho nemají k dispozici.
- Přibývají případy, kdy daňoví dlužníci (zejména obchodní společnosti) utlumí, resp. ukončí podnikatelské aktivity, aniž by byly z jejich strany uhrazeny platební povinnosti vůči státu. Přesto nadále pokračují v podnikatelských aktivitách, avšak v nově zřízených firmách, se stejným předmětem činnosti, neboť jim to naše dosud platná právní úprava umožňuje, přičemž i v těchto společnostech zanechávají nevymahatelné pohledávky v řádech milionů Kč a bez jakýchkoliv legislativních překážek je jim umožněno zakládat další a další společnosti. Vymození daňového nedoplatku je v těchto případech již téměř nemožné. Na tuto skutečnost upozorňují finanční úřady opakovaně již několik let, avšak bez jakékoliv odezvy příslušných orgánů. Jejich požadavky se týkají zejména:
 - zavedení trestní a majetkové odpovědnosti statutárních orgánů obchodních společností, především společností s ručením omezeným;
 - zakotvení neúčinnosti právních úkonů, jimiž se daňový subjekt po zahájení daňové kontroly, nebo často již po podání daňového přiznání, zbavuje svého majetku (obdoba úpravy v insolvenčním zákoně).
- Přetrvávajícím jevem, ovlivňujícím efektivitu výběru daní a vymáhání daňových nedoplatků, je stálý růst nekontaktních daňových subjektů. U fyzických osob jde převážně o dlužníky, kteří jsou sice přihlášení k pobytu na tzv. „ohlašovací administrativní adrese“, tj. na adrese obecního či městského úřadu, nicméně pouze formálně a smysl tohoto opatření se tak zcela vytrácí. U právnických osob jde o firmy bez statutárního zástupce, příp. s nekontaktním statutárním zástupcem, event. cizincem, o firmy bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde jsou na jedné adrese registrovány desítky či stovky dalších subjektů,
- K efektivnějšímu vymáhání pohledávek státu, ke zrychlení řízení a snížení jeho administrativní náročnosti u správců daně i dalších orgánů státní správy, je dlouhodobě požadováno vytvoření legislativních a technických podmínek pro umožnění přímého přístupu do veřejnoprávních registrů, resp. do již existujících databází bank, pojišťoven a správních úřadů. Ke zlepšení stávajícího stavu byla již sice přijata některá legislativní opatření, např. k zajištění přímého přístupu správních orgánů do základních registrů (viz zákon o základních registrech), prostřednictvím geografického informačního systému MISYS byl správcům daně umožněn přístup do evidence katastru nemovitostí. Správcům daně je dále umožněn přístup do Centrální evidence obyvatel, Registru motorových vozidel, Registru daňových subjektů a plátců DPH, a některých dalších informačních systémů MF, např. do databáze KSP (kontrola státní podpory stavebního spoření), ARES (registr ekonomických subjektů) apod. Nyní je požadováno zejména zpřístupnění centrálního registru účtů vedených u bank a přístupu do evidence zdravotních pojišťoven.

- Významně je činnost vymáhacích útvarů finančních úřadů limitována výší finančních prostředků rozdělovaných v rámci rozpočtů územních finančních orgánů. Stávající rozsah rozpočtových prostředků neumožňuje vytvářet podmínky pro zlepšení materiálně technické vybavenosti pro zajištění řádného výkonu činnosti exekutorů, zejména při práci v terénu. Nevyhovující je dosud vybavenost motorovými vozidly, manipulační technikou, skladovými prostory a prostředky pro záznam a dokumentaci při provádění mobiliárních exekucí.

4. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Výběr pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 18 - Povinné a dobrovolné pojistné na sociální zabezpečení (v mil. Kč)

Pojistné na sociální zabezpečení	2009 Skutečnost	2010			% plnění (skut./rozp. po změn.)	Index v % 2010/2009	Rozdíl skutečnosti 2010-2009
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost			
MPSV	337 125	357 107	357 107	345 423	96,7	102,5	8 298
Min. obrany	2 471	2 233	2 233	2 352	105,3	95,2	-119
Min. vnitra	6 824	6 534	6 534	6 657	101,9	97,6	-167
Min. sprav	796	682	682	814	119,4	102,3	18
Min. financí	643	571	571	589	103,2	91,6	-54
Celkem povinné poj.	347 859	367 127	367 127	355 835	96,9	102,3	7 976
Dobrovolné pojistné	621			669		107,7	48
Celkem povinné a dobrovolné pojistné	348 480			356 504		102,3	8 024

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené povinně plátcí podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, **bylo inkasováno ve výši 355,8 mld. Kč.** Proti roku 2009 vzrostl výběr pojistného o 8 mld. Kč, což představuje zvýšení o 2,3 %. Rozpočet roku 2010 byl splněn na 96,9 %.

Příčinou nižšího výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného povinně, než jaký byl očekáván při sestavení a schválení státního rozpočtu na rok 2010, je především:

- ekonomická krize, která se na trhu práce projevila vysokou mírou registrované nezaměstnanosti, kdy ke konci měsíce února bylo dosaženo vrcholu míry registrované nezaměstnanosti v roce 2010 (9,9 %) s následným pozvolným poklesem, s výjimkou měsíce prosince, kdy míra registrované nezaměstnanosti ke dni 31.12.2010 znovu vzrostla o jeden procentní bod na 9,6 % (listopad 2010 - 8,6 %, říjen 2010 - 8,5 %),
- snížení vyměřovacích základů pro pojistné (objemu mezd a jiných pracovních příjmů), které má přímou souvislost s ekonomickou krizí a jejím vlivem na pokles ekonomické aktivity v 1. pololetí roku 2010,
- zhoršení platební schopnosti plátců, které se promítá meziročně do zvýšení stavu nedoplatků pojistného a příslušenství, o 379 mil. Kč.

Protisměrně zřejmě působilo ožívání ekonomického výkonu, které zapříčinilo vzestupný trend inkasa pojistného v mezičtvrtletním srovnání roku 2010.

Tabulka č. 19 – Čtvrtletní vývoj inkasa pojistného na SZ a příspěvku na SPZ (v mil. Kč)

Pojistné na SZ a příspěvek na SPZ	2009	2010 skutečnost				2010
	skutečnost	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	skutečnost
	347 859	85 360	88 688	89 061	92 725	355 835

Kromě povinného pojistného placeného ze zákona **bylo vybráno v rámci nedaňových příjmů dobrovolné pojistné ve výši 669,1 mil. Kč**. Z této částky činilo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 559,4 mil. Kč a dobrovolné důchodové pojištění 109,7 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2009, ve kterém bylo vybráno na dobrovolném pojistném 620,6 mil. Kč, se zvýšilo inkaso tohoto pojistného o 7,82 %.

Z dlouhodobé časové řady inkasa dobrovolného pojistného je patrný vzestupný trend důchodového pojištění.

Tabulka č. 20 – Vývoj inkasa dobrovolného pojištění (v mil. Kč)

Dobrovolné pojištění	2005	2006	2007	2008	2009	2010
nemocenské pojištění OSVČ	825	838	901	840	518	559
důchodové pojištění	50	56	73	81	102	110
Celkem	875	894	974	921	620	669

V úhrnu bylo na důchodovém pojištění povinném a dobrovolném získáno celkem 317,9 mld. Kč. **Pojistné na důchodové pojištění**, které je sledováno ve státním rozpočtu jako závazný ukazatel, **bylo inkasováno ve výši 317,8 mld. Kč**. Schválený rozpočet ve výši 329,5 mld. Kč, u kterého nedošlo v průběhu roku k úpravám, byl splněn na 96,4 %. Proti roku 2009 jde o navýšení o 7,6 mld. Kč (o 2,4 %).

Z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraného v roce 2010 představovaly příjmy z vlastního pojistného 355,4 mld. Kč (347,5 mld. Kč v roce 2009).

Příslušenství pojistného činilo v roce 2010 436,8 mil. Kč (324 mil. Kč v roce 2009), z toho penále 450,8 mil. Kč, pokuty 8 mil. Kč a přírázky k pojistnému 0,415 mil. Kč. V příslušenství pojistného jsou započteny vratky nerozúčtovaných a neidentifikovaných daňových příjmů vykázaných Českou správou sociálního zabezpečení ve výši 22,4 mil. Kč.

Na povinném pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraném v roce 2010 zaplatili zaměstnavatelé 264,7 mld. Kč, 68,8 mld. Kč zaměstnanci a 21,9 mld. Kč osoby samostatně výdělečně činné. Výše podílu plateb jednotlivých skupin plátců vyplývá ze sazeb pojistného daných právním předpisem.

Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti jsou podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, příjmem státního rozpočtu. Převážná část pojistného, 97,1 %, byla vybírána Českou správou sociálního zabezpečení, v jejíž působnosti je výběr pojistného v civilním sektoru. Další orgány sociálního zabezpečení vybírají pojistné za ozbrojené složky zaměstnanců státu (za vojáky z povolání, příslušníky Sboru nápravné výchovy, policisty a celníky).

V roce 2010 odvádělo České správě sociálního zabezpečení pojistné 263 235 zaměstnavatelů s 4 272 541 pojištěnci. V roce 2009 odvádělo České správě sociálního zabezpečení pojistné 267 387 zaměstnavatelů s 4 155 026 pojištěnci. Proti roku 2009 se tak snížil počet zaměstnavatelů o 4 152 a počet pojištěnců se zvýšil o 117 515. Celkové vyměřovací základy pojištěnců zaměstnavatelů v roce 2010 činily 1 033,4 mld. Kč, tj. proti roku 2009 o 15,7 mld. Kč více.

K 31. prosinci 2010 bylo evidováno 734 711 osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění a 151 881 osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných. Proti stejnému dni roku 2009 došlo ke snížení počtu osob samostatně výdělečně činných s povinností platit zálohy na důchodové pojištění o 11 678 osob a ke zvýšení počtu osob samostatně výdělečně činných nemocensky pojištěných o 10 492 osob.

Nedoplatky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti jsou evidovány pouze v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí. V ostatních kapitolách státního rozpočtu jsou plátcí pojistného organizace státní správy a pojistné je hrazeno v rámci schváleného rozpočtu těchto organizací, takže k nedoplatkům nedochází. **Nedoplatky na pojistném (včetně pokut a penále) činily k 31. prosinci 2010 60,1 mld. Kč.** Jedná se o nedoplatky vzniklé od roku 1993, kdy začalo být vybíráno v souladu se zákonem pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Proti roku 2009, kdy nedoplatky činily na konci roku 59,7 mld. Kč, se nedoplatky zvýšily o 379 mil. Kč.

Tabulka č. 21 – Vývoj nedoplatků pojistného a příslušenství v letech 1993-2010 (v mil. Kč)

ROK	Celková výše nedoplatků k 31.12.	Přírůstek proti předchozímu roku
1993	3 145	
1994	7 049	3 904
1995	13 762	6 713
1996	21 985	8 223
1997	32 564	10 579
1998	39 854	7 290
1999	49 127	9 273
2000	55 850	6 723
2001	60 638	4 788
2002	61 749	1 111
2003	63 754	2 005
2004	61 977	-1 777
2005	62 180	203
2006	59 721	-2 459
2007	57 488	-2 233
2008	55 797	-1 691
2009	59 713	3 916
2010	60 092	379

Vývoj nedoplatků je ovlivňován mnoha faktory, které mají vliv na platební kázeň plátců pojistného. Zcela rozhodující vliv na vývoj nedoplatků měla ekonomická situace v roce 2010. Kromě tohoto vlivu je vývoj nedoplatků v časové řadě ovlivněn i právní úpravou, která v minulosti doznala některé změny. Např. podle úpravy platné v roce 1994 a 1995 se při úhradách nedoplatků pojistného a příslušenství přednostně hradily dluhy na pokutách a penále, a pak teprve dluh na pojistném, což zvyšovalo celkový objem nedoplatků. Vliv na zvyšování dluhů na pojistném měla i legislativa platná do konce roku 1997, kdy se penalizovalo dlužné pojistné i u odhlášených organizací. Naopak pozitivní vliv na pokles růstu nedoplatků měla nová právní úprava trestního zákona od roku 1998, podle které je neplacení pojistného trestným činem.

Vývoj celkového objemu nedoplatků je ovlivněn i objemem odpisů nedobytných pohledávek a prominutých penále, které je prováděno v souladu s platnou právní úpravou. V roce 2010 byly odepsány nedobytné pohledávky v částce 27 208 mil. Kč, tj. o 877 mil. Kč více než v předchozím roce. Penále bylo prominuto v částce 152,8 mil. Kč, což je o 5,6 mil. Kč méně než v roce 2009.

Z celkové výše nedoplatků pojistného a příslušenství k 31. prosinci 2010 činily nedoplatky na pojistném 32 mld. Kč (53,2 % z celkové výše nedoplatků), což představuje proti roku 2009 zvýšení o 0,9 mld. Kč. Nedoplatky na příslušenství dosáhly výše 28,1 mld. Kč (46,8 % z celkové výše nedoplatků), což představuje proti roku 2009 snížení o 0,53 mld. Kč.

V roce 2010 činily nedoplatky pojistného a příslušenství u zaměstnavatelů 46,4 mld. Kč (47,2 mld. Kč v roce 2009) a u osob samostatně výdělečně činných 13,7 mld. Kč (12,5 mld. Kč v roce 2009).

K 31. prosinci 2010 evidovala Česká správa sociálního zabezpečení 141 dlužníků pojistného s pohledávkou vyšší než 30 mil. Kč (o 18 dlužníků méně než v roce 2009), z toho 87 v konkursu, 10 v insolventním řízení a 13 v likvidaci. Celková výše pohledávek za těmito dlužníky činí 11,9 mld. Kč, tj. 19,8 % celkové výše pohledávek, proti stavu k 31. prosinci 2009 došlo ke snížení o 1,2 mld. Kč.

S pohledávkou vyšší než 300 mil. Kč byli k 31. prosinci 2010 evidováni 2 dlužníci, oba v konkursu. Pohledávky na ně připadající jsou ve výši 2,29 mld. Kč, tj. 3,8 % celkové výše pohledávek. Proti roku 2009 ke změně nedošlo.

S pohledávkou vyšší než 700 mil. Kč byl evidován 1 dlužník v konkursu (stejně jako v předchozím roce). Celková výše jeho dluhu představuje 1,6 mld. Kč, což je 2,7 % celkové výše pohledávek.

K 31. prosinci 2010 evidovala Česká správa sociálního zabezpečení celkem 19 855 splátkových režimů s celkovou pohledávkou 2,376 mld. Kč, z toho 14 238 u osob samostatně výdělečně činných s pohledávkou 390 mil. Kč a 5 617 organizací s pohledávkou 1 986 mil. Kč.

Nedoplatky na pojistném (včetně pokut a penále) v územním členění uvádí následující tabulka.

Tabulka č. 22 – Nedoplatky pojistného podle regionů (v tis. Kč)

Region	Nedoplatky na pojistném a příslušenství k 31. 12. 2008	Nedoplatky na pojistném a příslušenství k 31. 12. 2009	Nedoplatky na pojistném a příslušenství k 31. 12. 2010
Praha	12 675 047	13 796 481	14 056 486
Střední Čechy	3 811 181	4 247 147	4 206 676
České Budějovice	1 069 304	1 248 742	1 264 659
Plzeň	3 580 135	3 813 483	3 851 617
Ústí nad Labem	7 464 211	7 661 575	7 678 510
Hradec Králové	4 119 007	4 343 987	4 352 969
Bmo	11 906 869	12 592 200	12 618 277
Ostrava	11 171 696	12 009 415	12 063 202
Celkem	55 797 450	59 713 030	60 092 396

Výše nedoplatků v jednotlivých regionech závisí na počtu, struktuře, velikosti a ekonomické situaci zaměstnavatelských subjektů. Výše nedoplatků záleží i na objemu inkasovaného pojistného.

Slevy na pojistném pro zaměstnavatele zaměstnávající osoby, jejichž vyměřovací základ je nižší než 1,15násobek průměrné mzdy, které byly zavedeny zákonem č. 221/2009 Sb., kterým se měnil zákon č. 589/1992 Sb., původně s účinností pro léta 2009 a 2010, a jejichž účinnost byla zákonem č. 362/2009 Sb. omezena jen na rok 2009, byly v roce 2010 vykázány v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 865 mil. Kč.

5. Nedaňové a ostatní příjmy

Kromě daňových příjmů, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na politiku zaměstnanosti tvoří příjmy státního rozpočtu též nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Do této kategorie patří především veškeré příjmy z vlastní činnosti organizačních složek státu, příjmy z úroků, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje investičního a neinvestičního majetku, pronájmu majetku, převody z vlastních fondů a též investiční a neinvestiční transfery přijaté z Evropské unie (či převody z Národního fondu), jiných veřejných rozpočtů a institucí.

Tabulka č. 23 – Inkaso nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů (v mil. Kč)

U K A Z A T E L	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v % (4:3)	Rozdíl Skut - SR (4-3)	Index v % 2010/2009 (4:1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové a ostatní příjmy celkem	141 394	120 355	153 316	136 518	89,0	-16 798	96,6
v tom:							
Nedaňové příjmy celkem	29 227	18 804	18 980	30 017	158,2	11 038	102,7
v tom:							
Příjmy z vlast. činnosti a odvody přebyt.orga niz.s přímým vztahem	18 708	12 720	12 757	21 464	168,3	8 708	114,7
v tom:							
Příjmy z vlastní činnosti	2 988	1 953	1 933	2 506	129,6	573	83,9
Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	2 680	1 551	1 596	2 554	160,0	957	95,3
Příjmy z pronájmu majetku	711	422	397	640	161,2	243	90,0
Výnosy z finančního majetku	11 223	7 934	7 936	14 826	186,8	6 889	132,1
Soudní poplatky	1 106	859	894	939	105,1	45	84,9
Přijaté sankční platby a vratky transferů	4 287	1 473	1 519	3 594	236,6	2 075	83,8
v tom:							
Přijaté sankční platby	2 597	965	1 006	1 702	169,2	696	65,5
Přijaté vratky transferů a ost.příjmy z finanč.vypořádání předchoz.let	1 690	507	513	1 892	368,7	1 379	111,9
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy	3 249	2 061	2 154	3 434	159,5	1 280	105,7
z toho:							
Dobrovolné pojistné	621	396	396	669	169,0	273	107,8
Přijaté splátky půjčených prostředků	2 983	2 551	2 550	1 525	59,8	-1 025	51,1
z toho:							
Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů	1 184	2 378	2 377	1 169	49,2	-1 208	98,8
Splátky půjčených prostředků od veřejných rozpočtů územní úrovně	175	105	105	141	133,8	36	80,4
Splátky půjčených prostředků ze zahraničí	484	52	52	200	383,9	148	41,3
Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek	1 139	15	15	14	95,6	-1	1,3
Kapitálové příjmy celkem	2 367	3 580	3 404	2 719	79,9	-685	114,8
v tom:							
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	1 327	1 606	1 430	1 723	120,5	293	129,9
Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku	1 041	1 974	1 974	995	50,4	-979	95,6
Přijaté transfery	109 799	97 971	130 933	103 782	79,3	-27 151	94,5
v tom:							
Neinvestiční přijaté transfery	81 164	36 764	43 350	42 161	97,3	-1 188	51,9
v tom:							
Neinvest.přij.transfery od veř.rozp.ústřed.úrovně	49 425	16 225	22 727	14 328	63,0	-8 399	29,0
Převody z vlastních fondů	6 384	36	36	892	2 509,4	856	14,0
Neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí	25 355	20 503	20 587	26 941	130,9	6 354	106,3
Investiční přijaté transfery	28 635	61 208	87 583	61 620	70,4	-25 963	215,2

Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2010, stanovil nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery v celkové výši 120,4 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 121,8 mld. Kč). Rozpočtovými úpravami byla provedena řada změn rozpočtu (podrobněji byly popsány v části I.2. této části). Ty vedly k navýšení rozpočtu těchto příjmů (výhradně vlivem zvýšení rozpočtu přijatých transferů) na 153,3 mld. Kč (o 33,0 mld. Kč).

Vykázaná skutečnost nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů za rok 2010 ve výši 136,5 mld. Kč představovalo 89,0 % (v roce 2009 to bylo 101,3 %) upraveného rozpočtu a meziroční pokles o 4,9 mld. Kč, tj. o 3,4 %. Podíl těchto příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu klesl z 14,5 % za rok 2009 na 13,6 % za rok 2010.

5.1. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy státního rozpočtu dosáhly celkem 30,0 mld. Kč a byly tak nad úrovní rozpočtu po změnách o 11,0 mld. Kč, tj. o 58,2 %, a nad úrovní roku 2009 o 0,8 mld. Kč (tj. o 2,7 %).

Na nedaňových příjmech se nejvíce podílelo seskupení položek „**příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem**“ ve výši 21,5 mld. Kč, což znamená překročení upraveného rozpočtu o 8,7 mld. Kč, tj. o 68,3 %. V rámci tohoto seskupení dosáhly výnosy z finančního majetku 14,8 mld. Kč, odvody přebytků organizací s přímým vztahem 2,6 mld. Kč, příjmy z vlastní činnosti 2,5 mld. Kč, soudní poplatky 0,9 mld. Kč a příjmy z pronájmu majetku 0,6 mld. Kč.

Výnosy z finančního majetku (dříve příjmy z úroků a realizace finančního majetku) byly rozpočtovány ve výši 7,9 mld. Kč, skutečné inkaso dosáhlo 14,8 mld. Kč, tj. 186,8 % rozpočtu. Oproti roku 2009 byly vyšší o 3,6 mld. Kč.

Na překročení státního rozpočtu měly největší podíl příjmy vykazované v kapitole Státní dluh (příjmy 12,9 mld. Kč; rozpočet byl překročen o 6,0 mld. Kč) a v kapitole OSFA (příjmy 1,1 mld. Kč; překročení rozpočtu o 0,2 mld. Kč).

Většina výnosů z finančního majetku je inkasována v kapitolách v působnosti Ministerstva financí (Státní dluh 87,0 % a OSFA 7,2 %). Následující tabulka ukazuje příjmy kapitoly Státní dluh.

Tabulka č. 24 – Výnosy z finančního majetku v kapitole OSFA (v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010			Skutečnost 2010	%	Index 2010/2009 (%)
		Schválený	Vč. všech změn	Konečný			
1	2	3	4	5	6	6 : 4	6 : 2
1. Úrokové příjmy celkem	7 639	6 568	6 568	6 568	12 894	196,3	168,8
vnitřního dluhu	6 465	5 790	5 790	5 790	12 338	213,1	190,9
<i>v tom:</i>							
krátkodobé půjčky	1 784	1 600	1 600	1 600	618	38,7	34,7
středně- a dlouhodobé dluhopisy	4 681	4 190	4 190	4 190	11 720	279,7	250,4
vnějšího dluhu	1 174	778	778	778	485	62,4	41,4
<i>v tom:</i>							
zahraniční emise dluhopisů	1 172	778	778	778	485	62,4	41,4
krátkodobé půjčky	2	-	-	-	-	-	-
bankovní účty	-	-	-	-	70	-	-
<i>v tom:</i>							
úroky přijaté ze vkladů na účtech	-	-	-	-	70	-	-
2. Realizovaný kurzový zisk	963	300	300	300	5	1,8	0,6

Úrokové příjmy kapitoly Státní dluh ve výši 12 894 mil. Kč byly tvořeny z větší části příjmy vnitřního dluhu, které dosáhly 12 338 mil. Kč. Z této částky představují příjmy ze střednědobých a dlouhodobých dluhopisů celkem 11 720 mil. Kč, kdy 2 365 mil. Kč činily alikvotní úrokové výnosy spojené s emisemi SDD na primárním trhu a prodeji těchto instrumentů na trhu sekundárním a 9 354 mil. Kč prémie spojené s transakcemi s SDD na primárním a sekundárním trhu. Příjmy ze střednědobých a dlouhodobých dluhopisů vzrostly oproti roku 2009 o 150,4 % především v důsledku poklesu výnosů do splatnosti ve srovnání s kupónovými sazbami SDD.

Příjmy z krátkodobých poskytnutých půjček ve výši 618 mil. Kč jsou tvořeny zejména příjmy z aktivních operací řízení likvidity na účtu řízení likvidity státní pokladny (repo operacemi se zástavou poukázek ČNB a SPP a depozitními operacemi) ve výši 588 mil. Kč, příjmy

z ostatních aktivních depozitních operací pak představovaly 30 mil. Kč. Příjmy z krátkodobých poskytnutých půjček poklesly ve srovnání s rokem 2009 o 65,3 %. Tento enormní pokles byl způsoben výrazně menším objemem prostředků investovaných v rámci státní pokladny a nižšími úrokovými sazbami.

Úrokové příjmy vnějšího dluhu dosáhly v roce 2010 velikosti 485 mil. Kč, přičemž byly dány výhradně příjmy ze swapových operací. Ve srovnání s rokem 2009 došlo k poklesu příjmů vnějšího dluhu o 58,6%, což bylo dáno zejména poklesem úrokových sazeb.

V průběhu roku 2010 došlo poprvé v souladu s rozpočtovými pravidly k vypořádání přijatých úroků ze vkladů vzniklých na cizoměnovém eurovém vkladovém účtu MF se státním rozpočtem, a to v celkové výši 70 mil. Kč, z čehož 47 mil. Kč činily prostředky přímo připisované ČNB na příjmový účet MF a 23 mil. Kč prostředky převedené do příjmů z euroúctu dluhové služby za období od počátku roku 2007 do konce 3. čtvrtletí 2010.

V kapitole OSFA se jedná o příjmy z dividend a o výnosy z investování na jaderném a důchodovém účtu.

Příjmy z dividend dosáhly v rámci této kapitoly 390 mil. Kč. Šlo o 260 mil. Kč z dividend od energetických společností, jejichž akcie jsou v držení resortu MPSV a které budou dle rozhodnutí vlády výhledově využity na řešení problémů spojených s důchodovou reformou (usnesení vlády č. 797/2004). Dále se jednalo o dividendy od ČMZRB ve výši 130 mil. Kč.

Dočasně volné prostředky na jaderném a důchodovém účtu SFA byly investovány převážně do nákupu státních pokladničních poukázek a poukázek ČNB. Na jaderném účtu bylo dosaženo čistých úrokových výnosů 483 mil. Kč a na účtu rezervy pro důchodovou reformu 197 mil. Kč.

Kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu byla v rámci toho podseskupení položek příjemcem 0,5 mld. Kč (z toho 313 mil. Kč příjmy z dividend od společnosti ČEPS, a.s., 132 mil. Kč z dividend od ČMZRB a 41 mil. Kč příjmy z úroků z poskytnutého úvěru ČSA).

Příjmy z vlastní činnosti, zahrnující především příjmy z poskytování služeb a výrobků, byly jako součást nedaňových příjmů rozpočtovány ve výši 1,9 mld. Kč; ve skutečnosti dosáhly 2,5 mld. Kč (plnění na 129,6 %) a meziročně klesly o 0,5 mld. Kč, tj. o 16,1 %. Z toho 2,2 mld. Kč tvořily příjmy z poskytování služeb a výrobků, z čehož 1,1 mld. Kč tvořily příjmy Českého telekomunikačního úřadu (příjmy z poplatků za využívání radiových kmitočtů operátory sítí mobilních telefonů ve výši 978 mil. Kč a příjmy z poplatků za přidělená čísla ve výši 109 mil. Kč), což je o 0,4 mld. Kč méně než v roce 2009 z důvodu mimořádných příjmů v roce 2009.

Z ostatních kapitol nejvíce příjmů z poskytování služeb a výrobků vykázaly Ministerstvo zemědělství (298 mil. Kč), Český úřad zeměměřický a katastrální (195 mil. Kč) a Správa státních hmotných rezerv (163 mil. Kč).

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem dosáhly 2,6 mld. Kč a převýšily tak upravený rozpočet o 1,0 mld. Kč. Příznivé plnění ovlivnily příjmy z přebytku zákonného pojištění dle Zákoníku práce v částce téměř 2,0 mld. Kč. V roce 2010 byl z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání převeden do státního rozpočtu celkový přebytek za rok 2009 ve výši 1 950 mil. Kč (rozpočet překročen o 450 mil. Kč), který se v porovnání s přebytkem z roku 2008 snížil o 236 mil. Kč. Přebytku dosáhly obě pověřené pojišťovny (Česká pojišťovna, a.s. i Kooperativa, a.s.). Dle zákoníku práce zúčtovávají pojišťovny každoročně vztahy se státním rozpočtem, přičemž přebytky z hospodaření z předchozího roku převádějí do státního rozpočtu a naopak je jim ze státního rozpočtu uhrazována případná újma. Tím, že

v současném systému jsou přebytky z hospodaření za běžný rok odváděny do státního rozpočtu, nevytvářejí pojišťovny žádné pojistné rezervy na závazky splatné v následujících letech, které jim z tohoto pojištění vznikají.

Soudní poplatky byly inkasovány ve výši téměř 0,9 mld. Kč při plnění rozpočtu na 105,1 %. Meziročně došlo k jejich poklesu o 0,2 mld. Kč, tj. o 15,1 %. Tržby z prodeje kolků (jak ze správních, tak i soudních poplatků) jsou od roku 2009 v rozpočtové skladbě klasifikovány společně jako daňový příjem. Výnos soudních poplatků je přímo úměrný počtu podaných návrhů (žalob) v občanskoprávních řízeních soudů, jakož i počtu podaných návrhů u obchodních soudů. V plnění se promítá i úspěšnost soudů při vymáhání nedoplatků na soudních poplatcích.

Příjmy z pronájmu majetku dosáhly přes 0,6 mld. Kč, což představuje meziroční pokles o 10,0 % při plnění upraveného rozpočtu na 161,2 %.

Přijaté sankční platby a vratky transferů představují další seskupení položek nedaňových příjmů. Jejich výše činila 3,6 mld. Kč a překročila tak upravený rozpočet o 2,1 mld. Kč při meziročním poklesu o 0,7 mld. Kč, tj. o 16,2 %. Z toho přijaté sankční platby činily 1,7 mld. Kč a přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let 1,9 mld. Kč.

Přijaté sankční platby dosáhly výše 1,7 mld. Kč při plnění rozpočtu po změnách na 169,2 % a při meziročním poklesu o 0,9 mld. Kč. Velká část sankčních plateb se stala příjmem kapitoly Ministerstvo financí (1,4 mld. Kč – příjmy realizované Generálním ředitelstvím cel ve výši 0,9 mld. Kč a územními finančními orgány v částce 0,5 mld. Kč), dále kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (0,1 mld. Kč), kapitoly Ministerstvo vnitra (0,1 mld. Kč) a dalších.

Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání minulých let ve výši 1,9 mld. Kč převýšily rozpočet o 1,4 mld. Kč. Z nich téměř 1,4 mld. Kč se týkalo kapitoly VPS. Zde se jednalo o odvody provedené při finančním vypořádání správci kapitol, územními samosprávnými celky a příp. dalšími subjekty. Z prostředků odvedených při finančním vypořádání připadl největší podíl na odvody provedené jednotlivými kapitolami a dalšími subjekty (1 209 mil. Kč) a územními samosprávnými celky (44 mil. Kč). Necelých 39 mil. Kč bylo odvedeno na vypořádací účet mimo termín finančního vypořádání. Dalších 0,4 mld. Kč bylo příjmem kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí (především vratky sociálních dávek).

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly 3,4 mld. Kč při meziročním růstu o 0,2 mld. Kč. Jejich rozpočet po změnách byl naplněn na 159,5 %.

Převýšení rozpočtu ovlivnily především **ostatní nedaňové příjmy** ve výši 2,5 mld. Kč (upravený rozpočet činil 1,5 mld. Kč). Z nich 0,8 mld. Kč se týkalo kapitoly VPS, kde součástí těchto příjmů jsou odvody příspěvků na penzijní připojištění, odvody příspěvku na stavební spoření provedené příslušnými subjekty při nesplnění podmínek pro jejich přiznání a odvody kaucí z voleb podle vyhlášky č. 396/2003 Sb. V rámci kapitola OSFA zde došlo také k příjmu téměř 0,3 mld. Kč z likvidačního zůstatku společnosti Osinek a.s., v likvidaci.

Součástí těchto příjmů státního rozpočtu jsou (od roku 2003) rovněž příjmy z **dobrovolného pojistného** (dříve byly součástí daňových příjmů v širším pojetí), které zahrnuje nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných a dobrovolné důchodové pojištění. Tyto příjmy dosáhly necelých 0,7 mld. Kč (meziroční růst o 49 mil. Kč) a jejich rozpočet byl naplněn na 169,0 %. Z této částky činilo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 559 mil. Kč a dobrovolné důchodové pojištění 110 mil. Kč.

Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům dosáhly necelých 0,2 mld. Kč.

Přijaté splátky půjčených prostředků dosáhly výše 1,5 mld. Kč, což představovalo 59,8 % upraveného rozpočtu a meziroční pokles o 1,5 mld. Kč.

Splátky půjčených prostředků od podnikatelských subjektů dosáhly výše 1,2 mld. Kč, tj. 49,2 % rozpočtu po změnách. Nižší plnění souviselo s nerealizací plateb souvisejících s plynárenskými VIA. Plnění těchto příjmů bylo vázáno zejména na poskytnutí státní půjčky k úhradě daňových nedoplatků za stavby realizované na území Ruské federace a reciproční úhradu dodávkou zemního plynu odpovídající hodnotě 1,8 mld. Kč (což odpovídá hodnotě rozpočtované na výdajové straně kapitoly VPS). Protože ruská strana nebyla schopna konkretizovat své požadavky, nepodařilo se tyto platby realizovat (stejně jako v roce 2009).

Z této částky (1,2 mld. Kč) tvořilo necelých 0,8 mld. Kč příjem kapitoly Ministerstvo financí v souvislosti s převzetím agendy po ČKA, která zanikla k 31.12.2007. Jednalo se o splátky pohledávek z úvěrů na družstevní bytovou výstavbu a z úvěrů poskytnutých obcím. Další necelé 0,4 mld. Kč byly příjmem kapitoly VPS. Jednalo se zejména o úhrady splátek na výstavbu vodovodů, kanalizací a ČOV a dále splátky menšího rozsahu od ostatních právnických osob (109 mil. Kč); vedle toho byly prostřednictvím příslušných finančních úřadů realizovány splátky v úhrnné výši 20 mil. Kč od subjektů agropotravinářského komplexu, které obdržely návratné finanční výpomoci na vybrané dotační tituly v letech 1991 až 1995.

Splátky půjčených prostředků ze zahraničí dosáhly 200 mil. Kč. Jejich rozpočet byl překročen o 148 mil. Kč, ale meziročně klesly o 284 mil. Kč.

Tabulka č. 25 – Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (v tis. Kč)

	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v % (4:3)	Index v % (4:1)
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5	6
1. Příjmy ze splátek vládních úvěrů	296 954	29 573	29 573	168 820	570,9	56,9
v tom : splátky jistiny	165 086	0	0	0	x	0,0
splátky úroků	21 327	29 573	29 573	27 792	94,0	130,3
splátky v rámci deblokací	110 541	0	0	141 028	x	127,6
2. Příjmy ze splátek pohledávek převzatých od ČSOB	187 311	22 565	22 565	31 347	138,9	16,7
v tom : splátky jistiny	18 907	21 065	21 065	22 905	108,7	121,1
splátky úroků	1 879	1 500	1 500	1 530	102,0	81,4
splátky v rámci deblokací	166 525	0	0	6 912	x	4,2
Příjmy ze splátek půjček ze zahraničí celkem	484 265	52 138	52 138	200 167	383,9	41,3
v tom : splátky v konvertibilních měnách	323 353	52 138	52 138	200 167	383,9	61,9
splátky v nekonvertibilních měnách	160 912	0	0	0	x	0,0

Příjmy ze splátek půjčených prostředků ze zahraničí byly tvořeny příjmy ze splátek vládních úvěrů dříve poskytnutých do zahraničí a příjmy ze splátek pohledávek převzatých od ČSOB. Nad rámec rozpočtu došlo především ke splátkám z Myanmaru (141 mil. Kč; dle smluvních dokumentů měl Myanmar předčasně splatit celý svůj závazek již do konce roku 2009). Dále se pak jednalo o splátky z Alžírsko (5 mil. Kč), o úhradu vyplývající ze soudního rozhodnutí týkající se p. Murárika a Ponocného ve věci pohledávky vůči Peru (5 mil. Kč) a o splátku za pohledávku vůči Rusku (0,3 mld. Kč). Rozpočtované příjmy u vládních úvěrů se týkaly

splátek úroků z Iráku (28 mil. Kč) a u pohledávek převzatých od ČSOB se jednalo o splátky z Albánie (19 mil. Kč).

Příjmy ze splátek půjčených prostředků od obcí v roce 2010 dosáhly 141 mil. Kč. Šlo především o splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých na výstavbu vodovodů, kanalizací a čističek odpadních vod.

Splátky za úhradu dluhů nebo dodávek činily 14 mil. Kč (příjmy kapitoly VPS) a šlo o rozpočtovanou úhradu závazků společnosti MITAS, a.s. z titulu realizace státní záruky v souladu s uzavřenou Dohodou o narovnání.

5.2. Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného), ostatní kapitálové příjmy (např. příjmy z prodeje pozemků, nemovitostí, hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku) a dále příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů.

Upravený rozpočet počítal s částkou 3,4 mld. Kč, **skutečné plnění dosáhlo 2,7 mld. Kč** (79,9 % rozpočtu) při meziročním růstu o téměř 0,4 mld. Kč.

Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy dosáhly 1,7 mld. Kč (plnění na 120,5 % při meziročním růstu 0,4 mld. Kč). Plnění se týkalo především inkasa za příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí (položky 3111 a 3112), které dosáhly 1,3 mld. Kč. Na této částce se podílelo především Ministerstvo financí (1,0 mld. Kč).

Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku dosáhly 1,0 mld. Kč, z nichž 966 mil. Kč se týkala příjmů kapitoly OSFA. Šlo o druhou část úhrady za prodej majetkové účasti státu ve společnosti Arcelor Mittal Ostrava na základě usnesení vlády č. 968/2009, o převodu výnosů z prodeje majetkových účastí, převzatých Ministerstvem financí po ukončení činnosti ČKA, do státních finančních aktiv.

5.3. Přijaté transfery

Kromě výše uvedených patří k příjmům státního rozpočtu rovněž transfery získané převodem z vlastních fondů organizačních složek státu a transfery přijaté od EU (či převody z Národního fondu), popř. od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Přitom jsou zvlášť rozlišovány neinvestiční a investiční přijaté transfery.

Upravený rozpočet přijatých transferů ve výši 130,9 mld. Kč (schválený rozpočet v průběhu roku zvýšen o 33,0 mld. Kč) byl ke konci roku 2010 naplněn **v celkovém objemu 103,8 mld. Kč**, tj. na 79,3 %. Meziročně se tyto příjmy snížily o 6,0 mld. Kč, tj. o 5,5 %.

Na meziroční pokles působily především některé skutečnosti v rámci **neinvestičních přijatých transferů**, které dosáhly 42,2 mld. Kč, což představuje 97,3 % rozpočtu po změnách a meziročně klesly o 39,0 mld. Kč, tj. o 48,1 %. Na výrazný pokles měla vliv vysoká skutečnost roku 2009, kdy se projevilo usnesení vlády č. 122/2009, kterým vláda schválila převedení prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu do příjmů kapitoly VPS. Tyto prostředky byly určeny na snížení schodku státního rozpočtu a jejich převod činil 31,7 mld. Kč (příjmy nad rámec rozpočtu). Dalších 3,6 mld. Kč v rámci tohoto usnesení a usnesení vlády č. 1626/2008 a č. 457/2009 představovalo souvztažné zvýšení příjmů i výdajů bez vlivu na schodek.

Neinvestičních přijaté transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně dosáhly 14,3 mld. Kč při plnění rozpočtu po změnách na 63,0 % a meziročním poklesu o 35,1 mld. Kč (zdůvodněno v předchozím odstavci).

Z toho **neinvestiční převody z Národního fondu** dosáhly **11,0 mld. Kč** (v roce 2009 to bylo 8,4 mld. Kč), což představuje 49,8 % rozpočtu po změnách. Největšími příjemci těchto prostředků byly kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí (4,2 mld. Kč – především na operační program Lidské zdroje a zaměstnanost), Ministerstvo pro místní rozvoj (2,3 mld. Kč – zejména regionální operační programy, operační program Technická pomoc, operační program Praha Adaptabilita), Ministerstvo průmyslu a obchodu (1,4 mld. Kč – především operační program Podnikání a inovace), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (1,3 mld. Kč – zejména operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost), Ministerstvo životního prostředí (0,8 mld. Kč).

V rámci tohoto podseskupení položek jsou ještě zahrnuty převody příjmů ze SZIF (1,0 mld. Kč) a prostředků z Pozemkového fondu (1,65 mld. Kč) do příjmů kapitoly Ministerstvo zemědělství. Součástí příjmů kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu byly finanční prostředky zaslané ze zvláštního účtu privatizace MF (0,6 mld. Kč).

V rámci **neinvestičních transferů ze zahraničí** (26,9 mld. Kč při meziročním růstu o 1,6 mld. Kč) byly přijaty **transfery od EU ve výši 26,8 mld. Kč**. To představovalo plnění na 132,7 % a meziroční růst o 1,6 mld. Kč. Z této částky připadlo kapitole Ministerstvo zemědělství 26,7 mld. Kč (především **na financování společné zemědělské politiky** - přímé platby 14,2 mld. Kč, program rozvoje venkova 11,2 mld. Kč, Společná organizace trhu 1,1 mld. Kč).

V rámci **převodů z vlastních fondů** (0,9 mld. Kč) došlo především k převodu prostředků rezervních fondů organizačních složek do příjmů kapitol ve výši 0,7 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 6,3 mld. Kč), které nebyly rozpočtovány. Z této částky připadlo nejvíce na kapitoly Ministerstvo zdravotnictví (0,3 mld. Kč) a Ministerstvo obrany (0,2 mld. Kč).

Investiční přijaté transfery dosáhly 61,6 mld. Kč, což představuje 70,4 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 33,0 mld. Kč, tj. o 115,2 %.

Z této částky připadlo na **investiční převody z Národního fondu 58,8 mld. Kč**, (plnění na 69,0 % rozpočtu po změnách) a meziročně vzrostly o 32,8 mld. Kč. Příjemci těchto prostředků byly kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj (23,9 mld. Kč – především na krytí regionálních operačních programů), Ministerstvo dopravy (19,3 mld. Kč – především na operační program Doprava), Ministerstvo životního prostředí (9,1 mld. Kč – zejména na operační program Životní prostředí), Ministerstvo průmyslu a obchodu (4,3 mld. Kč především na operační program Podnikání a inovace) a Ministerstvo zdravotnictví (1,5 mld. Kč).

Dalším příjemcem investičního transferu byla kapitola OSFA. Jednalo se o převod výnosů z privatizovaného majetku v rozsahu 0,7 mld. Kč do státních finančních aktiv podle zákona č. 178/2005 Sb. o zrušení FNM, určených na spolufinancování protipovodňových opatření (dalších 0,1 mld. Kč vykázáno v neinvestičních přijatých transferech).

Do kapitoly Ministerstvo zdravotnictví bylo (v souladu s § 5 odst. 3 písm. k) zákona č. 178/2005 Sb., o zrušení Fondu národního majetku) ze zvláštního účtu MF převedeno 2,1 mld. Kč (zůstatek roku 2009 ve výši 0,6 mld. Kč a 1,5 mld. Kč určených pro rok 2010). Ke konci roku bylo na zvláštní účet MF vráceno 0,9 mld. Kč nečerpaných prostředků. Skutečně vykázaný příjem kapitoly tak dosáhl 1,2 mld. Kč a byl určen na financování strategických investic ve zdravotnictví.

Celkové transfery přijaté od EU (včetně převodů z Národního fondu), které se staly příjmem státního rozpočtu v roce 2010, dosáhly **96,7 mld. Kč**, což je o 37,1 mld. Kč, tj. o 62,2 %, více než v roce 2009. Další informace o finančních tocích ve vazbě na EU jsou uvedeny v části VI. tohoto sešitu.

III. Výdaje státního rozpočtu

1. Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu na rok 2010 byly v prosinci roku 2009 schváleny zákonem č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, v celkové výši **1 184,9 mld. Kč**, z toho 99,1 mld. Kč připadlo na výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů². Proti schválenému rozpočtu roku 2009 podle zákona č. 475/2008, ve znění zákona č. 423/2009 Sb., byly celkové plánované výdaje na rok 2010 vyšší o 1,6 % (tj. o 18,7 mld. Kč). **Běžné výdaje** byly ve schváleném státním rozpočtu 2010 zahrnuty v objemu **1 069,5 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 1,6 % (o 17,4 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu téměř **115,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 1,2 %, tj. téměř o 1,4 mld. Kč. Ve srovnání s výdaji čerpanými v roce 2009 byly celkové výdaje stanovené schváleným státním rozpočtem na rok 2010 vyšší o 1,5 % (o 17,9 mld. Kč); běžné výdaje o 3,4 % (o 35,6 mld. Kč) vyšší a kapitálové výdaje o 13,3 % (o 17,7 mld. Kč) nižší.

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši **652,8 mld. Kč**, tj. 55,1 % z celkových rozpočtovaných výdajů (o 1,0 procentního bodu více než ve schváleném rozpočtu 2009 a o 1,8 procentního bodu více než v čerpaných výdajích roku 2009). Předpoklad meziročního navýšení těchto výdajů činil 3,5 %, tj. o 21,9 mld. Kč, proti schválenému rozpočtu roku 2009, resp. 5,0 % (o 30,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. **Mandatorní sociální výdaje** byly stanoveny v částce **521,8 mld. Kč** při meziročním růstu o 2,3 % (o 11,7 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2009, resp. o 1,8 % (o 9,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. Plánované mandatorní sociální výdaje měly odčerpat 51,0 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2010 se podílet 44,0 %. Z celku největší objem 346,2 mld. Kč představovaly dávky důchodového pojištění, tj. 66,3 % mandatorních sociálních výdajů a 53,0 % celkových mandatorních výdajů. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu v objemu nejvyšší výdaje na dluhovou službu 63,7 mld. Kč a výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 34,9 mld. Kč, atd. **Ostatní quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, byly rozpočtovány ve výši **215,0 mld. Kč**, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné na zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu – příslušné **neinvestiční nákupy a související výdaje** – byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši **73,7 mld. Kč**.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně byly stanoveny ve výši **108,1 mil. Kč** (bez transferů Ministerstva práce a sociálních věcí na sociální dávky vyplácené obcemi rozpočtovaných ve výši 24,7 mld. Kč), **dotace státním fondům 82,5 mld. Kč** (bez dotací na činnost SZIF), z toho 46,9 mld. Kč investiční prostředky pro Státní fond dopravní infrastruktury, atd.

V průběhu roku byl schválený **státní rozpočet výdajů na rok 2010 navýšen o 33,2 mld. Kč na celkem 1 218,1 mld. Kč**. Z toho 208,5 mil. Kč, které zvýšily schodek státního rozpočtu na rok 2010 na 162,9 mld. Kč, byly určeny na základě zmocnění ministra financí v § 2, odst. 2 zákona č. 487/2009 Sb. na odstranění povodňových škod. Navýšení rozpočtu výdajů v objemu

² Rozpočet příjmů z rozpočtu EU a finančních mechanismů je stanoven ve výši 95,6 mld. Kč – rozdíl spočívá v zavedení principu předfinancování přímých plateb u Společné zemědělské politiky.

33,0 mld. Kč nemělo vliv na plánovaný schodek státního rozpočtu, neboť se jednalo současně o navýšení rozpočtu příjmů ve stejné výši na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, a to v návaznosti na financování společných programů EU a ČR z rozpočtu EU.

V roce 2010 bylo provedeno celkem **787 rozpočtových opatření**, tj. o 163 méně než v roce 2009, kdy se počet rozpočtových opatření mimořádně meziročně zvýšil o 194 (zejména z důvodu zabezpečení úkolů vyplývajících z usnesení vlády č. 363/2009, č. 409/2009, č. 1305/2008 ve znění č. 838/2009 a č. 1371/2009). Ve srovnání roku 2010 s rokem 2008 šlo v počtu rozpočtových opatření o mírný nárůst (o 31).

První skupinu přijatých rozpočtových opatření tvořily **přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly** (39,0 % všech rozpočtových opatření), např. z běžných výdajů do kapitálových výdajů a naopak, přesuny mezi jednotlivými průřezovými či specifickým ukazateli, apod. Nejvíce rozpočtových opatření bylo realizováno v kapitolách Ministerstvo vnitra (66), Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zemědělství (po 23), Ministerstvo financí a Ministerstvo spravedlnosti (po 21), Ministerstvo práce a sociálních věcí (19), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (16), atd. Jednalo se např. o přesuny prostředků v oblasti výdajů na financování programů pro zajištění aktuálních potřeb subjektů působících v kapitole Ministerstva vnitra, o úpravu závazných limitů a ukazatelů mzdových prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo vnitra v roce 2010 (snížení ostatních běžných výdajů a současné zvýšení platů a souvisejících výdajů občanských zaměstnanců Policie ČR a souvisejících výdajů) na základě jednání ministra financí a ministra vnitra dne 8.9.2010; o použití prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo zdravotnictví, které byly rozpočtovány u Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) v rámci prostředků na platy, na navýšení investic, neinvestičních příspěvků a služeb v rámci závazného ukazatele „Ústavní péče“, o navýšení průřezového ukazatele „Výdaje na očkování a Pandemický plán ČR“ z důvodu úhrady faktur za očkovací látky; o přesun neinvestičních prostředků v rámci výdajů kapitoly Ministerstvo zemědělství na vakcinaci přežvýkavců proti viru katarální horečky ovcí, o převod prostředků z ukazatele „Ostatní výdaje na státní politiku resortu, inspekční, kontrolní a výzkumnou činnost“ do ukazatele „Podpora lesního hospodářství“, a to v souladu s usnesením vlády č. 784/2010 a na základě usnesení rozpočtového výboru PSP ČR č. 69/2010; v kapitole Všeobecná pokladní správa bylo provedeno rozpočtové opatření např. k rozpočtovému zabezpečení mimořádných voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR zvýšením rozpočtu na výdaje na volby celkem a na úhradu volebních nákladů politickým stranám na vrub vládní rozpočtové rezervy, snížení rozpočtu na odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU ve prospěch výdajů na pojistné zdravotního pojištění – platba státu, atd.

Druhou nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření představovaly **přesuny mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu** (33,2 % rozpočtových opatření), které byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu byl jeden resort, v rámci jehož rozpočtu výdajů byly prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který na základě soutěží a schválených projektů rozhodl o jejich rozdělení. Tyto přesuny se v určitém objemu každoročně opakují. Nemalou část rozpočtových opatření (41) tak představovaly převody účelových prostředků na výzkum, vývoj a inovace mezi kapitolami Ministerstvo obrany, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Akademie věd ČR, Grantová agentura ČR, atd.

Pro názornost šlo např. o přesun účelově určených finančních prostředků (800 000 tis. Kč) pro vysoké školství z rozpočtu kapitoly Ministerstvo dopravy do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, který byl proveden na základě usnesení vlády č. 54/2010; o přesun prostředků (145 000 tis. Kč) z rozpočtu kapitoly Ministerstvo dopravy do kapitoly Ministerstvo spravedlnosti na základě usnesení vlády č. 502/2010 na zajištění služeb v oblasti informačních technologií, zajištění oprav movitého a nemovitého majetku či na zajištění

bezpečnosti věznic; o přesun účelově určených finančních prostředků ve výši 132 250 tis. Kč z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy z části do rozpočtu kapitoly Ministerstvo vnitra (57 250 tis. Kč) a z části do rozpočtu kapitoly Ministerstvo obrany (75 000 tis. Kč), a to na zabezpečení sportovní reprezentace v prvním pololetí roku 2010, atd.

V případě uvolňování prostředků **z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol** (15,2 % rozpočtových opatření) se jednalo jak o přesuny z položek účelově rozpočtovaných v této kapitole, tak i o přesuny z vládní rozpočtové rezervy. Uvolněny byly finanční prostředky např. do kapitoly Ministerstvo vnitra na jednorázový příspěvek ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb., financování datových schránek či odškodnění za majetkové křivdy občanů ČR na území Podkarpatské Rusi; do kapitoly Ministerstvo financí prostředky na zajištění provozu produkčního prostředí Integrovaného informačního systému státní pokladny (IISSP), prostředky na realizaci projektů v rámci programu 112V11 „Pořízení, obnova a provozování ICT územních finančních orgánů“ či prostředky vynaložené v souvislosti s náklady na právní služby v jednotlivých kauzách v období červenec – září 2010 (položka „Mezinárodní spory“); do kapitoly Ministerstvo spravedlnosti prostředky na výplatu odškodnění obětem trestné činnosti, škod způsobených při výkonu veřejné moci, výplatu související se soudními spory z titulu ochrany osobnosti a ostatních náhrad podle zákona č. 82/1998 Sb. či převod prostředků uvolněných z Vládní rozpočtové rezervy na základě usnesení vlády č. 735/2000 v souvislosti s rozsudky Evropského soudu pro lidská práva, atd.

Z kapitoly Operace státních finančních aktiv (4,1 % rozpočtových opatření) byly převedeny finanční prostředky mj. na financování vodohospodářských akcí v roce 2010, na realizaci protipovodňových opatření a na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 do kapitoly Ministerstvo zemědělství a na podporu kultury v rámci akcí Festival česko-německé židovské kultury, Mezinárodní hudební festival Hořejší obora nebo „Podpora rozvoje a obnovy MT Z regionálních kulturních zařízení“, dále pak na podporu akce „Kutná Hora-Hlouška“ v rámci programu „Rozvoj a obnova MT Z státních kulturních zařízení“, na dokončení adaptace konírny na víceúčelový sál náležející zámku Telč a na zajištění akcí „Kudlovice – kaple“ a „Podpora rozvoje a obnovy MT Z církví a náboženských organizací“, a to vše v rámci kapitoly Ministerstvo kultury. Naopak nedočerpané prostředky roku 2010 byly vráceny kapitolou Ministerstvo zemědělství v rámci závazných ukazatelů „Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“, „Transfery na pozemkové úpravy a programy protipovodňových opatření“ a „Ostatní transfery do jiných kapitol“ a kapitolou Ministerstvo kultury v rámci závazného ukazatele „Transfery na výdaje vyvolané zánikem věčných břemen na restituovaném majetku“.

Z kapitoly Státní dluh (3,7 % rozpočtových opatření) byly převedeny finanční prostředky např. do kapitol Ministerstvo dopravy na krytí národního podílu u projektů schválených v rámci „Operačního programu Doprava“ z úvěrových prostředků EIB a na financování výstavby silničního okruhu kolem hl.m. Prahy, část jihozápadní - B, Ministerstvo zemědělství k navýšení programu 229 310 „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací“ vedeného v ISPROFIN, na financování vodohospodářských akcí v roce 2010 v programech 129 120 „Podpora prevence před povodněmi II“ a 129 130 „Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží“ a 129 180 „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II“ (ISPROFIN) a dále prostředky poskytnuté dle zákona č. 572/2006 Sb., o přijetí úvěru Českou republikou od EIB na financování protipovodňových opatření; kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy obdržela prostředky na zvýšení rozpočtu programu 233 330 „Podpora rozvoje a obnovy Masarykovy university v Brně“ (jednalo se o nedočerpané prostředky z úvěru EIB na výstavbu Kampusu MU Brno, které byly v závěru roku 2009 vráceny zpět do kapitoly 396 SD) a kapitola Ministerstvo

financí obdržela prostředky na vybudování výtahu v budově ministerstva v Letenské č. 9. Do rozpočtu kapitoly Státní dluh byly převedeny prostředky z kapitoly Ministerstvo zemědělství, a to na základě usnesení vlády č. 54/2010 a dále pak z důvodu nedočerpání prostředků v roce 2010, které byly alokovány dle zákona č. 572/2006 Sb., o přijetí úvěru Českou republikou od EIB na financování protipovodňových opatření.

Souvztažného zvýšení příjmů a výdajů se týkalo 4,8 % rozpočtových opatření z celku a dotklo se 16 kapitol státního rozpočtu. Jednalo se o rozpočtová opatření provedená na základě splněných předpokladů k možnosti využití ustanovení § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, zejména v oblasti zajištění financování společných programů EU a ČR. Příjmy a výdaje byly souvztažně navýšeny např. u Ministerstva pro místní rozvoj z důvodu zajištění financování Regionálních operačních programů (podíl rozpočtu EU) a Operačních programů Prahy (Praha Konkurenceschopnost a Praha Adaptabilita), u Ministerstva zdravotnictví na realizaci projektů v rámci Integrovaného operačního programu, OP Lidské zdroje a zaměstnanost a na realizaci individuálního projektu „Vzdělávání zaměstnanců ve zdravotnictví v programech komunikační dovednosti, IT dovednosti, jazykové dovednosti a manažerské dovednosti“, u Ministerstva dopravy v souvislosti s nově schválenými projekty v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost, atd.

K dodržení schváleného schodku státního rozpočtu na rok 2010 již v lednu schválila vláda usnesením č. 54/2010 mj. vázání výdajů kapitol státního rozpočtu v celkové výši 5,9 mld. Kč, které bylo následně upraveno na 5,6 mld. Kč (rozvázání 219,5 mil. Kč v kapitole Ministerstvo dopravy, snížení vázání u kapitoly Ministerstvo spravedlnosti o 54,3 mil. Kč podle usnesení vlády č. 913/2010 a úprava vázání u kapitol Poslanecká sněmovna Parlamentu, Senát Parlamentu a Ústavní soud podle usnesení rozpočtového výboru PSP č. 820/2010). Koncem července 2010 přijala vláda usnesení č. 552/2010 k návrhu opatření k zabezpečení podílu deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 5,3 % v roce 2010, kterým schválila další vázání výdajů ve schváleném rozpočtu na rok 2010 ve výši 12,0 mld. Kč (vázání se netýkalo sociálních mandatorních výdajů a výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti, výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a finančních mechanismů a výdajů kapitol Operace státních finančních aktiv a Ministerstvo obrany). V průběhu 2. pololetí 2010 vláda přijala řadu usnesení, která u vybraných kapitol upravila, resp. **snížila vázání výdajů státního rozpočtu** celkem o 2,1 mld. Kč **na 15,5 mld. Kč**, např. usnesením vlády č. 597/2010 snížila vázání o 1,5 mld. Kč u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (současně zvýšila vázání v kapitole Všeobecná pokladní správa – vládní rozpočtová rezerva), usnesením vlády č. 847/2010 ve znění usnesení vlády č. 872/2010 snížila vázání výdajů o 860,0 mil. Kč u čtyř dotčených kapitol státního rozpočtu, atd. Vzhledem k tomu, že zapojování nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech do výdajů státního rozpočtu zvyšuje plnění a schodek státního rozpočtu, vláda usnesením č. 552/2010 rovněž schválila **snížení nároků z nespotřebovaných výdajů o 4,0 mld. Kč** (jednalo se o profilující výdaje na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel).

Schválený rozpočet výdajů státního rozpočtu, rozpočet po změnách a jeho čerpání v roce 2010, vč. srovnání s rokem 2009 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 26 – Celkové výdaje státního rozpočtu (v mil. Kč)

	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% plnění	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
V Ý D A J E celkem	1 167 009	1 184 919	1 218 089	1 156 793	95,0	99,1	-10 216
BĚŽNÉ VÝDAJE	1 033 845	1 069 474	1 064 507	1 026 569	96,4	99,3	-7 275
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	100 202	98 408	99 440	97 679	98,2	97,5	-2 524
z toho: platy	69 508	67 817	68 645	67 885	98,9	97,7	-1 623
ostatní platby za provedenou práci	5 764	5 938	5 982	5 521	92,3	95,8	-243
povinné pojistné placené zaměstnavatelem	24 916	24 635	24 785	24 250	97,8	97,3	-666
Neinvestiční nákupy a související výdaje	125 836	142 565	140 137	118 646	84,7	94,3	-7 190
v tom: nákup materiálu	10 724	10 403	9 077	9 626	106,0	89,8	-1 098
úroky a ostatní finanční výdaje	53 098	63 743	63 894	48 786	76,4	91,9	-4 311
nákup vody, paliv a energie	6 157	6 071	5 862	5 749	98,1	93,4	-408
nákup služeb	33 261	37 523	37 032	32 195	86,9	96,8	-1 066
ostatní nákupy	11 064	9 885	10 068	9 286	92,2	83,9	-1 778
z toho: opravy a udržování	7 747	6 996	6 867	6 595	96,0	85,1	-1 152
cestovné (tuzemské a zahraniční)	1 528	1 411	1 401	1 220	87,0	79,8	-308
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	3 008	5 157	5 158	4 744	92,0	157,7	1 736
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	8 524	9 784	9 046	8 260	91,3	96,9	-264
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	41 857	46 861	43 964	42 662	97,0	101,9	805
z toho: neinv. transfery podnikatelským subjektům	28 491	33 143	29 053	28 101	96,7	98,6	-390
neinv. transfery neziskovým apod. org.	9 687	9 200	10 682	10 332	96,7	106,7	645
z toho: občanským sdružením	4 109	3 736	4 182	4 146	99,1	100,9	37
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	92 217	89 203	86 983	89 769	103,2	97,3	-2 449
z toho: státním fondům	40 647	36 891	34 040	36 880	108,3	90,7	-3 767
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	48 687	52 116	52 743	52 714	99,9	108,3	4 027
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	129 366	126 653	134 732	132 399	98,3	102,3	3 033
z toho: obcím	48 310	48 363	54 014	54 094	100,1	112,0	5 783
krajům	80 160	78 289	79 401	76 964	96,9	96,0	-3 196
regionálním radám soudržnosti	866	0	1 278	1 308	102,3	151,1	443
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	58 034	50 259	56 353	57 181	101,5	98,5	-853
Převody vlastním fondům	1 450	1 419	1 433	1 419	99,0	97,8	-32
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	450 027	457 109	456 730	450 426	98,6	100,1	399
z toho: sociální dávky	429 330	433 837	433 323	430 907	99,4	100,4	1 576
z toho: dávky důchodového pojištění	339 788	346 223	346 317	346 213	100,0	101,9	6 425
dávky státní sociální podpory	41 168	41 570	41 262	40 880	99,1	99,3	-287
dávky nemocenského pojištění	26 233	23 782	23 400	22 996	98,3	87,7	-3 237
podpory v nezaměstnanosti	15 078	14 300	14 300	13 355	93,4	88,6	-1 723
Neinvestiční transfery do zahraničí	33 875	37 202	36 733	35 215	95,9	104,0	1 340
z toho: odvody a příspěvky do rozpočtu EU	31 765	34 940	33 807	32 309	95,6	101,7	544
Neinvestiční půjčené prostředky	0	1 801	1 800	0	0,0	74,3	0
Ostatní neinvestiční výdaje *)	979	17 993	6 202	1 174	18,9	119,9	195
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	133 164	115 445	153 583	130 224	84,8	97,8	-2 940
z toho: investiční nákupy a související výdaje	25 890	16 131	18 644	14 620	78,4	56,5	-11 270
inv. transfery podnikatelským subjektům	9 596	5 675	11 603	10 365	89,3	108,0	769
inv. transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	48 377	46 941	55 596	48 131	86,6	99,5	-245
z toho: státním fondům	48 338	46 898	55 497	48 033	86,6	99,4	-305
inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	27 404	6 162	32 785	39 572	120,7	144,4	12 168
inv. transfery příspěvkovým organizacím	17 242	12 042	15 882	14 734	92,8	85,5	-2 508

*) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2010 dosáhly 1 156,8 mld. Kč, tj. 95,0 % rozpočtu po změnách (úspora činila 61,3 mld. Kč), při meziročním poklesu o 0,9 %, tj. o 10,2 mld. Kč. Z celku běžné výdaje představovaly 1 026,6 mld. Kč, tj. 96,4 % rozpočtu po změnách při úspoře 37,9 mld. Kč a meziročním snížení o 0,7 % (o 7,3 mld. Kč). Kapitálové výdaje činily 130,2 mld. Kč, tj. o 15,2 % méně než stanovil rozpočet po změnách a při úspoře 23,4 mld. Kč a meziročním poklesu o 2,2 % (o 2,9 mld. Kč); podíl kapitálových výdajů na plnění celkových výdajů státního rozpočtu zůstal na úrovni roku 2009 - snížení o 0,1 procentního bodu na 11,3 %. Celková čerpaná částka výdajů zahrnovala rovněž plnění z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech (2008-2009), jejich stav k 31.12.2010 činil 25,0 mld. Kč, když došlo od 1.1.2010 k jejich snížení o 64,9 mld. Kč, vč. snížení nároků podle usnesení vlády č. 552/2010; stav nároků z nespotřebovaných výdajů v letech 2008 až

2010 dosáhl 101,2 mld. Kč. Stav rezervních fondů kapitol státního rozpočtu na bankovních účtech k 31.12.2010 činil 1,7 mld. Kč a proti stejnému datu předchozího roku se zvýšil o 200 mil. Kč.

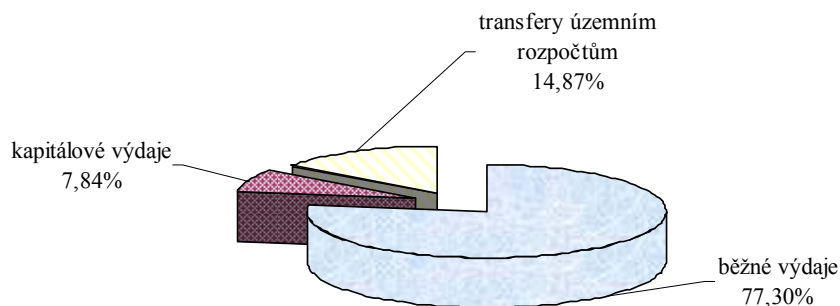
Mandatorní výdaje dosáhly **628,1 mld. Kč**, tj. 54,3 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2010 při meziročním růstu o 1,0 % (o 6,1 mld. Kč); čerpáno bylo o 3,9 % méně, než stanovil rozpočet po změnách – úspora činila 25,9 mld. Kč. Z celku 82,7 % představovaly **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **519,6 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 1,3 % (o 6,8 mld. Kč). Podrobné čerpání mandatorních výdajů je uvedeno v části III.5. Zprávy.

Mandatorní výdaje společně s výdaji na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné a za vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů kapitol státního rozpočtu dosáhly v roce 2010 celkem 787,6 mld. Kč, tj. 68,1 % celkových výdajů státního rozpočtu za rok 2010 (o 0,7 procentního bodu více než v roce 2009).

Podíl celkových výdajů státního rozpočtu na nominálním hrubém domácím produktu roku 2010 v běžných cenách (3 669,8 mld. Kč) činil **31,52 %**, tj. o 0,66 procentního bodu více než v roce 2009 (HDP v b.c. 3 625,9 mld. Kč); na snížení podílu výdajů na HDP mělo vliv mj. přijetí zákona č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, a přijatá opatření vlády k zabezpečení podílu deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 5,3 % v roce 2010 (vázání výdajů, snížení nároků z nespotřebovaných výdajů).

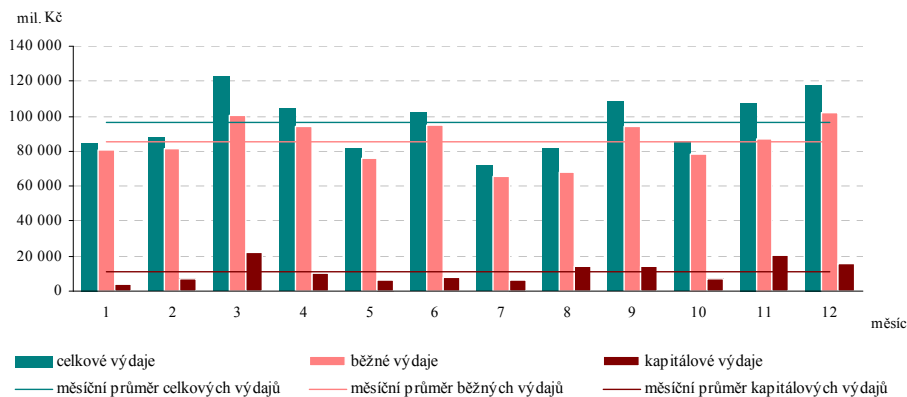
Strukturu výdajů státního rozpočtu za rok 2010 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

Graf č. 7 – Struktura výdajů státního rozpočtu v roce 2010

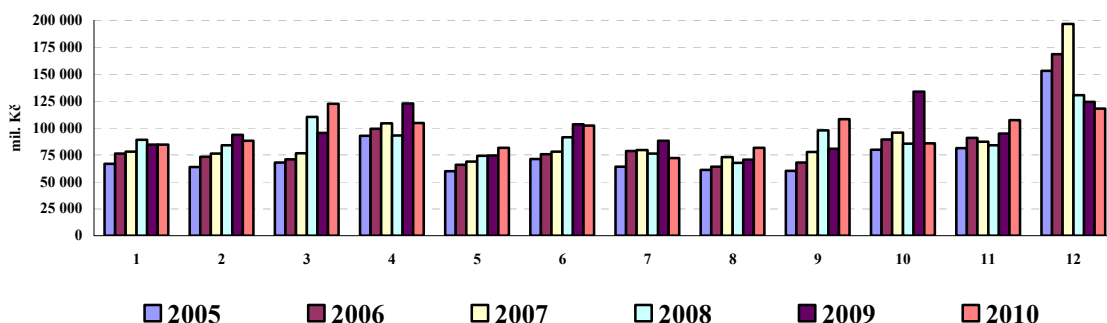
Měsíční čerpání výdajů v roce 2010 proti průměru ukazuje následující graf:

Graf č. 8 – Měsíční čerpání výdajů v roce 2010 (v mil. Kč)

Měsíční průměr výdajů čerpaných v roce 2010 ve výši **96,4 mld. Kč** byl v porovnání s rokem 2009 nižší o 0,9 %, tj. téměř o 0,9 mld. Kč. Většina výdajů byla čerpána poměrně rovnoměrně (např. výdaje do sociální oblasti), čerpání některých se však soustředilo pouze na některé měsíce roku a ty pak do značné míry ovlivnily výši měsíčního průměru. Např. výdaje na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi poskytnuté kapitolou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ovlivnily čerpání výdajů v měsících leden (záloha 20,1 mld. Kč na první čtvrtletí roku 2010), březen (záloha 18,9 mld. Kč na druhé čtvrtletí), květen a červen (záloha 3,5 mld. Kč, resp. 15,9 mld. Kč na třetí čtvrtletí) a září (záloha 18,2 mld. Kč na čtvrté čtvrtletí). Neinvestiční prostředky státním fondům byly v nadprůměrné výši převedeny v měsících únor (4,6 mld. Kč), listopad (12,6 mld. Kč) a prosinec (5,5 mld. Kč), když měsíční průměr činil 2,9 mld. Kč (šlo zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo zemědělství pro Státní zemědělský intervenční fond v rámci Společné zemědělské politiky). Nerovnoměrně byly v průběhu roku uskutečňovány také převody investičních prostředků státním fondům, nadprůměrná částka byla převedena v měsících březen (14,1 mld. Kč), duben (5,5 mld. Kč), srpen (7,4 mld. Kč), září (5,4 mld. Kč) a listopad (11,5 mld. Kč), naopak v ostatních měsících roku dosáhly podprůměrné úrovně (průměrná měsíční hodnota těchto převodů činila 4,0 mld. Kč); jednalo se zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo dopravy Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Výdaje na dluhovou službu měly na celkové čerpání vliv ve všech měsících roku v závislosti na termínech dohodnutých úrokových splátek, zejména pak v dubnu (13,2 mld. Kč), červnu (6,7 mld. Kč), září (6,1 mld. Kč) a říjnu (8,3 mld. Kč). Státní příspěvek na podporu stavebního spoření byl z 95,3 % vyplacen již v dubnu (11,2 mld. Kč), odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU dosáhly nadprůměrné hodnoty v měsících lednu (3,6 mld. Kč), únoru 6,7 mld. Kč a prosinci 3,2 mld. Kč proti průměru 2,7 mld. Kč.

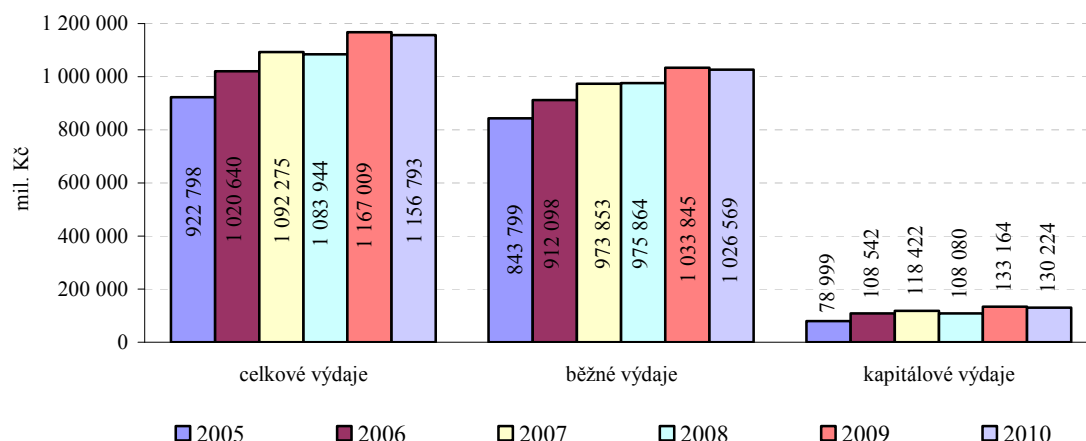
Graf č. 9 – Měsíční čerpání výdajů státního rozpočtu v letech 2005 – 2010 (v mil. Kč)

Uvolňování prostředků státního rozpočtu v roce 2010, tak jako v letech 2008 a 2009, bylo rozloženo rovnoměrněji v porovnání s lety 2004-2007, kdy se vždy v prosinci převáděly nevyčerpané prostředky do rezervních fondů, a tak měly vliv na výši celoročních výdajů a na saldo státního rozpočtu.

Čerpání výdajů státního rozpočtu v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

Graf č. 10 – Výdaje státního rozpočtu v letech 2005 – 2010 (v mil. Kč)

Hodnocení plnění jednotlivých druhů výdajů státního rozpočtu v roce 2010 je uvedeno v dalších částech zprávy a vztahuje se, není-li uvedeno jinak, k rozpočtu po změnách. V příslušných pasážích je komentováno i využití prostředků souvisejících s projekty financovanými z úvěrů od Evropské investiční banky v celkové částce 11,4 mld. Kč (hrubé transfery) převedené z kapitoly Státní dluh do příslušných kapitol státního rozpočtu, které jednotlivé projekty realizovaly.

2. Běžné výdaje státního rozpočtu

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu představují výdaje správců kapitol státního rozpočtu na provoz a plnění úkolů vlastního úřadu, výdaje na činnost jimi zřizovaných organizačních složek státu a příspěvkových organizací a další výdaje, které tito správci kapitol uskutečňují poskytováním příspěvků a transferů v souladu se svou působností podle kompetenčního zákona, příp. dalších zákonů, na jejichž základě byly zřízeny.

Běžné výdaje byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2010 stanoveny ve výši 1 069,5 mld. Kč s předpokladem navýšení o 1,7 % (o 17,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009; proti skutečnosti 2009 by se tyto výdaje měly zvýšit o 3,4 % (o 35,6 mld. Kč). V průběhu roku byl rozpočet těchto výdajů změněn na 1 064,5 mld. Kč, resp. snížen téměř o 5,0 mld. Kč – ke snížení a naopak ke zvýšení rozpočtovaných výdajů došlo v celé řadě položek státního rozpočtu. Skutečně bylo v roce 2010 **čerpáno 1 026,6 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 96,4 % rozpočtu po změnách (úspora činila 37,9 mld. Kč, při meziroční poklesu o 0,7 % (o 7,3 mld. Kč)).

Významná část výdajů **525,7 mld. Kč** (45,5 % celkových výdajů, resp. 51,2 % běžných výdajů – v obou případech o 1,1 procentního bodu více než v roce 2009) směřovala **do sociální oblasti**. Plněno bylo o 0,9 % (o 4,9 mld. Kč) méně, než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 1,6 % (o 8,0 mld. Kč). Výši i strukturu těchto výdajů ovlivnila nejen řada legislativních opatření přijatá od 1. ledna 2010 (např. účinnost zákona č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, novela zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů), ale i hospodářská krize a s ní mj. související výdaje na podpory v nezaměstnanosti, na platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce, atd.

Vývoj státního rozpočtu v sociální oblasti v roce 2010, jeho čerpání a srovnání s rokem 2009, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 27 – Výdaje státního rozpočtu v sociální oblasti (v mil. Kč)

SOCIÁLNÍ VÝDAJE A SLUŽBY ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% plnění	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Sociální dávky*)	429 374	433 837	433 371	430 947	99,4	100,4	1 573
v tom:							
- dávky důchodového pojištění**)	339 788	346 223	346 317	346 213	100,0	101,9	6 425
z toho: starobní důchody	250 868	255 151	272 127	272 068	100,0	108,5	21 200
- ostatní dávky	33 340	31 744	31 492	30 499	96,8	91,5	-2 842
z toho: dávky nemocenského pojištění	26 233	23 782	23 400	22 996	98,3	87,7	-3 237
z toho: nemocenské	18 340	15 949	15 348	15 065	98,2	82,1	-3 275
- dávky státní sociální podpory	41 168	41 570	41 262	40 880	99,1	99,3	-287
- podpory v nezaměstnanosti	15 078	14 300	14 300	13 355	93,4	88,6	-1 723
Transfery územním rozpočtům na dávky	24 649	24 679	25 759	25 704	99,8	104,3	1 055
v tom:							
- dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým	5 751	6 179	6 179	5 903	95,5	102,6	152
- příspěvek na péči podle zákona o soc. službách	18 897	18 500	19 580	19 800	101,1	104,8	903
Příspěvek na penzijní připojištění	5 296	6 500	6 500	5 474	84,2	103,4	178
Platba státu do veřejného zdravotního pojištění	48 673	52 099	52 729	52 700	99,9	108,3	4 027
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	844	516	516	498	96,5	59,0	-346
Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	2 257	2 500	2 560	2 712	105,9	120,1	455
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 718	1 708	1 536	1 567	102,0	91,2	-151
Státní politika zaměstnanosti - aktivní***)	4 954	7 320	7 658	6 172	80,6	124,6	1 218
Sociální výdaje a služby za městanosti celkem	517 765	529 159	530 630	525 773	99,1	101,5	8 008

*) vč. dávek vyplacených do ciziny; dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České poště

**) ve sloupcích skutečnost vč. zálohy České poště na důchody vyplacené na počátku následujícího roku ve výši 4 510 mil. Kč v roce 2009 a 2 147 mil. Kč v roce 2010

***) včetně prostředků EU na financování společných programů EU a ČR

Pozn.: Údaje za sociální dávky se liší od údajů v bilanci příjmů a výdajů o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby (např. poštovné u podpor v nezaměstnanosti).

Hodnocení podle jednotlivých skupin běžných výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby je uvedeno v dalších částech Zprávy.

2.1. Neinvestiční transfery obyvatelstvu a služby zaměstnanosti

2.1.1. Neinvestiční transfery obyvatelstvu

Neinvestiční transfery obyvatelstvu³ představují objemově významný výdaj státního rozpočtu (457,1 mld. Kč), jejich podíl na celkových rozpočtovaných běžných výdajích činí 42,7 %. Schválený rozpočet počítal s meziročním růstem těchto výdajů o 1,8 % (o 8,0 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,0 % (o 4,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. V průběhu roku 2010 byl rozpočet snížen o 378,8 mil. Kč, **čerpáno** bylo celkem **450,4 mld. Kč**, tj. 98,6 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,1 %, tj. o 398,9 mil. Kč. Meziroční srovnání, ale i plnění některých výdajů, je však ovlivněno řadou legislativních změn a hospodářskou situací země.

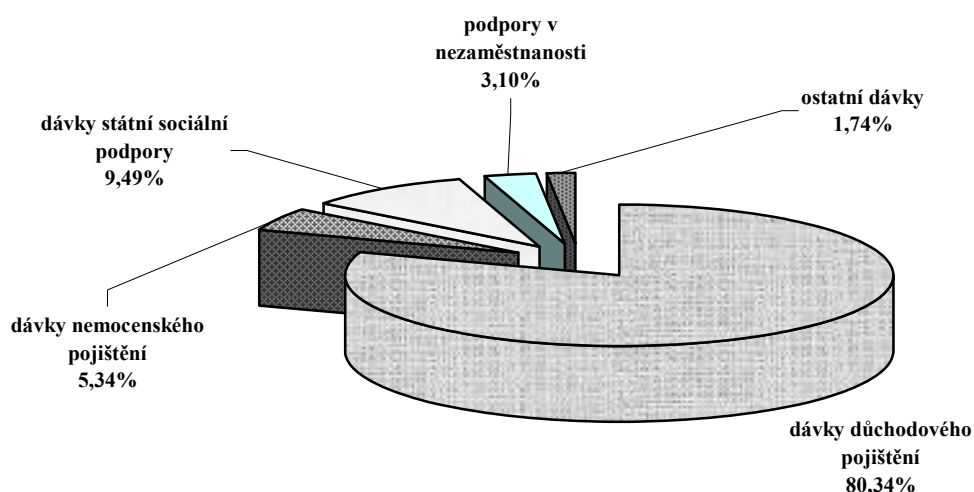
³ Nezahrnují dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, které jsou rozpočtovány v pods skupení položek „neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně“.

Sociální dávky

Nejvýznamnější část neinvestičních transferů obyvatelstvu představují sociální dávky, které zahrnují výdaje státního rozpočtu na výplatu dávek důchodového pojištění, ostatních dávek vč. dávek nemocenského pojištění, dávek státní sociální podpory a výdaje na podpory v nezaměstnanosti. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 byly tyto dávky zahrnuty ve výši 433,8 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 1,7 % (o 7,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,1 % (o 4,5 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. **Vyplaceno** bylo celkem **430,9 mld. Kč**, tj. o 0,6 % méně než stanovil rozpočet po změnách (úspora 2,4 mld. Kč) při meziročním růstu o 0,4 % (o 1,6 mld. Kč). Zákonem č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, byla schválena řada opatření, která měla napomoci ke snížení schodku státního rozpočtu a která se mj. dotkla i vybraných sociálních dávek.

Následující graf ukazuje podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek v roce 2010:

Graf č. 11 – Podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek

Dávky důchodového pojištění

Schválený rozpočet na rok 2010 ve výši 346,2 mld. Kč předpokládal meziroční růst výdajů na dávky důchodového pojištění o 2,1 % (o 7,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009, a tím pokrytí zvýšených výdajů spojených s růstem počtu důchodců a se zvyšováním průměrného důchodu daným mezigenerační obměnou. V průběhu roku došlo ke změnám rozpočtu v rámci jednotlivých kapitol, které dávky důchodového pojištění vyplácejí: u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí se jednalo o zvýšení schváleného rozpočtu o 300,0 mil. Kč na vrub rozpočtu dávek nemocenského pojištění; o snížení rozpočtu pak v kapitole Ministerstvo vnitra (o 139,6 mil. Kč) a v kapitole Ministerstvo spravedlnosti (o 66,4 mil. Kč). Vzhledem k tomu, že nebyla splněna valorizační podmínka podle § 67 zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, neuskutečnila se v lednu na rozdíl od předchozích let valorizace důchodů. Na základě novely tohoto zákona však došlo k řadě významných změn, např. u doby pojištění a náhradní doby pojištění, u podmínek nároku na důchod (postupné zvyšování důchodového věku, postupné prodloužení doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod z 25 na 35 let, zavedení třístupňové invalidity, změna plného invalidního důchodu na důchod starobní ve věku 65 let), u výše důchodu a výplaty starobního důchodu

vedle příjmu z výdělečné činnosti, k rozšíření doby možnosti pobírání předčasného starobního důchodu ze 3 na 5 let a ke změně sazeb penalizace za předčasný odchod do starobního důchodu.

Tabulka č. 28 – Dávky důchodového pojištění (v mil. Kč)

DŮCHODY	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Dávky důchodového pojištění celkem	339 788	346 213	101,89	6 425
z toho důchody:				
starobní	250 868	272 068	108,45	21 200
invalidní	61 386	47 457	77,31	-13 929
pozůstalostní (vdovské, vdovecké a sirotčí)	27 523	26 681	96,94	-842

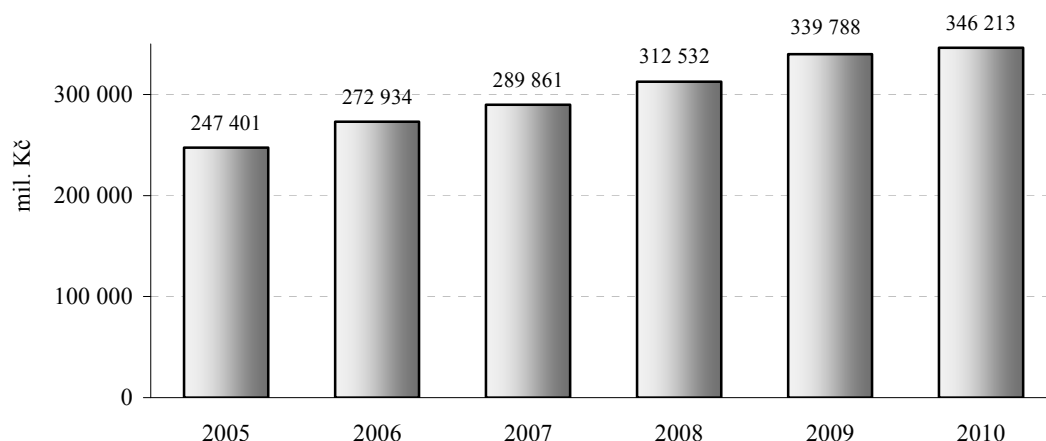
Skutečné **výdaje na dávky důchodového pojištění**⁴ v roce 2010 dosáhly celkem **346,2 mld. Kč**, tj. 100 % plnění rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč). Tyto výdaje obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů, včetně výplat důchodů do ciziny a zálohy České poště na výplatu důchodů v prvních výplatních termínech ledna následujícího roku, a v roce 2010 představovaly 80,3 % sociálních dávek (o 1,2 procentního bodu více než v roce 2009). Z celku nejvyšší částka **272,1 mld. Kč** byla poskytnuta **na důchody starobní** a dále **na důchody invalidní 47,5 mld. Kč** – vzhledem ke změně invalidního důchodu na důchod starobní při dosažení věku 65 let platné od 1.1.2010 nelze provést meziroční srovnání těchto druhů důchodů. **Pozůstalostní důchody** (vdovské, vdovecké a sirotčí) byly vyplaceny ve výši **26,7 mld. Kč** při meziročním poklesu o 3,1 % (o 842,0 mil. Kč). Ostatní dávky důchodového pojištění v částce 7,4 mil. Kč byly vyplaceny v kapitole Ministerstvo obrany. **Záloha** na výplatu důchodů začátkem ledna 2011, poskytnutá **České poště** koncem prosince 2010 kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši **2,1 mld. Kč**, byla o téměř 2,4 mld. Kč nižší než v roce 2009 – po korekci vlivu těchto záloh se výdaje na důchody meziročně zvýšily o 2,6 % (o 8,5 mld. Kč).

Na výši dávek důchodového pojištění se 97,6 % podílela kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí (337,8 mld. Kč), na výplatě starobních důchodů pak 97,2 %. Na starobních důchodech bylo v této kapitole v roce 2010 vyplaceno 264,4 mld. Kč, po korekci záloh České poště na výplatu důchodů počátkem roku 2010 a 2011 to bylo 266,0 mld. Kč; průměrná výše plného starobního důchodu činila 9 777 Kč a meziročně se zvýšila o 0,7 % (o 64 Kč). Česká správa sociálního zabezpečení zajišťovala výplatu 3 511,0 tis. důchodů pro 2 880,6 tis. důchodců, vč. zahraničních. Z celku bylo 2 291,2 tis. plných starobních důchodů (o 159,3 tis. více než v roce 2009), dále 14,3 tis. poměrných starobních důchodů, 475,4 tis. invalidních důchodů (z toho 248,2 tis. důchodů pro invalidy 3. stupně v průměrné výši 9 641 Kč), 730,1 tis. pozůstalostních důchodů (z toho 586,7 tis. vdovských důchodů v průměrné výši 2 928 Kč).

Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

⁴ Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z hlediska rozpočtu (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zasláná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České poště z rozpočtu minulého roku.

Graf č. 12 – Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Meziročně se, jak již bylo uvedeno, výdaje na dávky důchodového pojištění v roce 2010 zvýšily o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč), v roce 2009 pak o 8,7 % (téměř o 27,3 mld. Kč); v roce 2008 o 7,8 % (o 22,7 mld. Kč), v roce 2007 o 6,2 % (o 16,9 mld. Kč) v roce 2006 o 10,3 % (o 25,5 mld. Kč) v roce 2005 o 7,1 % (o 16,5 mld. Kč).

Ostatní dávky

Výdaje na ostatní dávky v oblasti sociálního zabezpečení zahrnují kromě výdajů na dávky nemocenského pojištění⁵, které jsou odvozeny z mezd, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi pro občany vojenských újezdů poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči do zahraničí, vyrovnání důchodu se Slovenskem a další drobné dávky. Celkem bylo na tyto dávky ze státního rozpočtu **vydáno 30,5 mld. Kč**, tj. 96,8 rozpočtu po změnách (úspora 993,7 mil. Kč) při meziročním poklesu o 8,5 % (o 2,8 mld. Kč).

Tabulka č. 29 – Ostatní dávky v oblasti sociálního zabezpečení (v mil. Kč)

OSTATNÍ DÁVKY	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Ostatní dávky celkem	33 340	30 499	91,48	-2 842
z toho:				
dávky nemocenského pojištění	26 233	22 996	87,66	-3 237
z toho: nemocenské	18 340	15 065	82,14	-3 275
peněžitá pomoc v mateřství	7 160	7 496	104,70	337
podpora při ošetření člena rodiny	729	431	59,18	-298
zvláštní soc. dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru	7 101	7 497	105,58	396

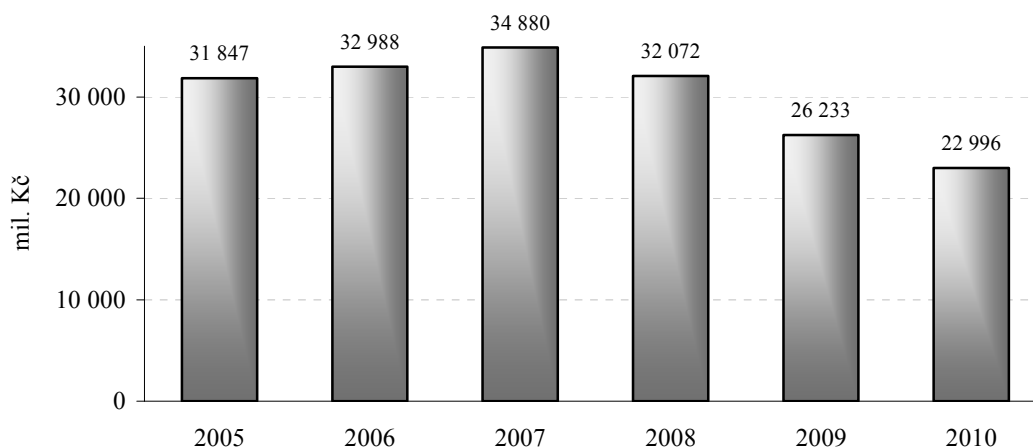
Z celkových rozpočtovaných ostatních dávek v sociální oblasti představovaly 74,9 % **dávky nemocenského pojištění**. Jejich schválený rozpočet na rok 2010 ve výši 23,8 mld. Kč byl stanoven na 81,8 % schváleného rozpočtu roku 2009 (snížení o 5,3 mil. Kč) a zohledňoval změny zákona č. 187/1995 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, schválené zákonem č. 362/2009 Sb. Tyto změny byly stanoveny jako dočasné a měly platit pro rok 2010. Šlo např. o zavedení jednotné procentní sazby pro výpočet nemocenského 60 %

⁵ Nemocenské, ošetrovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, peněžitá pomoc v mateřství aj.

(tím se zrušilo zvýhodnění dlouhodobých pracovních neschopností nebo karantén); o zavedení stejné úpravy výpočtu peněžitě pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství jako u nemocenské (s nabytím účinnosti zákona č. 166/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 362/2009 Sb., se tyto dávky v mateřství od 1.6.2010 vypočítávaly stejným způsobem jako v roce 2009⁶); o zavedení třídní karenční doby u ošetřovného (zrušeno zákonem č. 166/2010 Sb., tzn. že od 1.6.2010 ošetřovné náleželo od prvního dne potřeby ošetřování). Proti celoroční skutečnosti 2009 došlo ke snížení předpokládaných výdajů schváleného státního rozpočtu na dávky nemocenského pojištění o 9,3 % (o 2,5 mld. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen celkem o 382,0 mil. Kč, z toho u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, jejíž rozpočet činil 99,3 % rozpočtu všech dávek nemocenského pojištění, o 413,4 mil. Kč ve prospěch rozpočtu mj. dávek důchodového pojištění (300,0 mil. Kč) a transferů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách (100,0 mil. Kč); ostatní kapitoly rozpočet zachovaly nebo navýšily. **Čerpáno** bylo celkem **23,0 mld. Kč**, tj. 98,3 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 12,3 % (o 3,2 mld. Kč). Z celku představovala 65,1 % dávka **nemocenské (15,1 mld. Kč)**, která byla čerpána na 98,2 % rozpočtu po změnách (úspora 283,6 mil. Kč) a meziročně se snížila o 17,9 % (o 3,3 mld. Kč) - zde se projevila změna parametrů v konstrukci dávek i nižší pracovní neschopnost. **Peněžitá pomoc v mateřství** byla vyplacena ve výši **7,5 mld. Kč**, tj. 98,8 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 4,7 % (o 336,8 mil. Kč), **ošetřovné** dosáhlo částky **431,5 mil. Kč**, tj. 93,8 % rozpočtu s meziročním snížením o 40,8 % (o 297,6 mil. Kč), a **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství** **3,8 mil. Kč**, tj. 83,6 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 26,6 % (o 1,4 mil. Kč).

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

Graf č. 13 - Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2005-2010

Pokles výdajů na dávky nemocenského pojištění od roku 2008 měla vliv mimo změn parametrů pro výpočet dávek v jednotlivých letech i skutečnost, že v roce 2008 došlo k zavedení tzv. 3-denní karenční doby, kdy se dávka nemocenské nevyplácela od 1.1.2008 do 30.6.2008 (na základě nálezu Ústavního soudu byla karenční doba zrušena) a že od 1.1.2009

⁶ Pojištěncům, kteří pobírali peněžitou pomoc v mateřství před 1.6.2010 a náležela jim i po tomto datu, byla dávka podle přechodného ustanovení zákona č. 166/2010 Sb. zvýšena až po 1.7.2010, nárok na doplatek vznikl za období od 1.1.2010 do 31.5.2010 a jeho výše byly stanoveny jako rozdíl mezi touto dávkou vypočtenou podle znění platném do 1.1.2010 a dávkou vyplacenou za období do 31.5.2010; (právní úprava nezakotvila doplatek za měsíc červen)

do 31.12.2010 nemocenské příslušelo až od 15. kalendářního dne trvání nemoci nebo karantény, a to za kalendářní dny (po dobu 14 dnů byl zaměstnanec zabezpečen náhradou mzdy vyplacenou zaměstnavatelem – viz dále).

Schválený rozpočet výdajů na **zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru** na rok 2010, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, spravedlnosti a financí, byl stanoven ve výši 7,9 mld. Kč s předpokladem meziročního navýšení o 14,3 % (o 994,5 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2009 a o 11,6 % (o 841,7 mil. Kč) proti skutečnosti 2009. V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 132,8 mil. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **7,5 mld. Kč**, tj. 92,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,6 % (o 396,4 mil. Kč). Z celku vyplatila kapitola Ministerstvo vnitra 3,9 mld. Kč, Ministerstvo obrany 2,6 mld. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 592,1 mil. Kč a Ministerstvo financí 405,0 mil. Kč. Výsluhový příspěvek za všechny dotčené kapitoly dosáhl 6,5 mld. Kč, odchodné 918,7 mil. Kč, odbytné 49,9 mil. Kč, atd.

Dávky státní sociální podpory

Dávky státní sociální podpory byly v roce 2010 vyplaceny podle zákona č. 117/1997 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Ve schváleném rozpočtu na rok 2010 byly zahrnuty ve výši 41,6 mld. Kč, tj. 93,6 % schváleného rozpočtu roku 2009 (o 2,8 mld. Kč méně), proti skutečnosti 2009 byly plánované výdaje téměř na stejné úrovni (navýšení pouze o 1,0 %, tj. o 402 tis. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 308 mil. Kč. ve prospěch rozpočtu transferů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách (248,0 mil. Kč) a rozpočtu výdajů na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. **Vyplaceno** bylo celkem **40,9 mld. Kč**, tj. 99,0 % rozpočtu po změnách (úspora 381,3 mil. Kč), při meziročním poklesu o 0,7 % (o 287,2 mil. Kč).

Zákon č. 362/2009 Sb. změnil zákon o státní sociální podpoře, když snížil měsíční přídavek na dítě o 50 Kč a rozhodný příjem pro nárok na tuto dávku na 2,4násobek životního minima (z 2,5násobku), tj. návrat na úroveň platnou v 1. polovině roku 2009. Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum (rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné) a neprobíhají jejich automatické valorizace. Životní minimum se využívá při zjišťování nároku zejména na dávky přídavek na dítě a sociální příplatek a může být navýšeno podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, nařízením vlády.

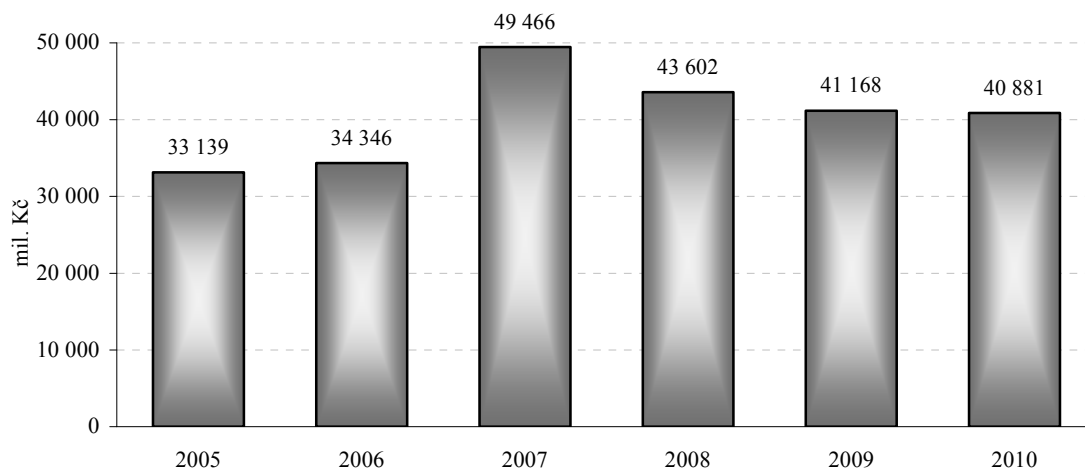
Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory v roce 2010 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2009 je uvedeno v tabulce:

Tabulka č. 30 - Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory v letech 2009-2010 (v mil Kč)

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Dávky státní sociální podpory celkem	41 168	40 880	99,30	-287
z toho:				
přídavek na dítě	4 754	3 875	81,52	-878
sociální příplatek	2 980	3 117	104,61	137
příspěvek na bydlení	2 291	3 533	154,25	1 243
rodičovský příspěvek	28 622	27 765	97,01	-857
dávky pěstounské péče	927	1 009	108,74	81
porodné	1 579	1 565	99,12	-14
pohřebné	17	16	97,11	-1

Čerpání výdajů na dávky státní sociální podpory v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

Graf č. 14 - Čerpání výdajů na dávky státní sociální podpory v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Podpory v nezaměstnanosti

Schválený státní rozpočet stanovil výdaje na podpory v nezaměstnanosti na rok 2010 ve výši 14,3 mld. Kč, tj. téměř trojnásobek rozpočtu výdajů stanovených zákonem č. 475/2008 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2009, a více než dvojnásobek výdajů stanovených zákonem č. 475/2008 Sb., ve znění zákona č. 423/2009 Sb. Proti skutečným výdajům v roce 2009, kdy bylo rozpočtováno o 5,2 % méně (o 778 tis. Kč). K 31.12.2010 byly tyto sociální dávky **vyplaceny** v částce **13,4 mld. Kč**, tj. 93,4 % rozpočtu (úspora 945,2 mil. Kč) při meziročním snížení o 11,4 % (o 1,7 mld. Kč). Z celku bylo 12,8 mld. Kč poskytnuto uchazečům o zaměstnání, 498,2 mil. Kč uchazečům při rekvalifikaci, 24,0 mil. Kč osobám se zdravotním postižením zařazeným do pracovní rehabilitace, 37,6 mil. Kč pak představovalo poštovné a bankovní, atd. Podpůrčí doba výplaty a sazba pro výpočet podpory v nezaměstnanosti se pro rok 2010 nezměnila a zůstala na úrovni roku 2009 (zákon č. 362/2009 Sb. zrušil § 50a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění, který zavedl zákon č. 326/2009 Sb., o podpoře hospodářského růstu a sociální stability).

Srovnání nezaměstnanosti k 31.12.2010 proti stejnému datu v předchozích letech a její vývoj v průběhu roku 2010 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 31 - Srovnání nezaměstnanosti v letech 2005 - 2010

měsíc	12/2005	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	03/2010	06/2010	09/2010	12/2010
míra nezaměstnanosti v %	8,9	7,7	6,0	6,0	9,2	9,7	8,5	8,5	9,6
uchazeči o zaměstnání v tis.	510,4	448,5	354,9	352,3	539,1	572,8	500,5	500,5	561,6
volná místa v tis.	52,2	93,4	141,1	91,2	30,9	33,1	32,9	35,1	30,8

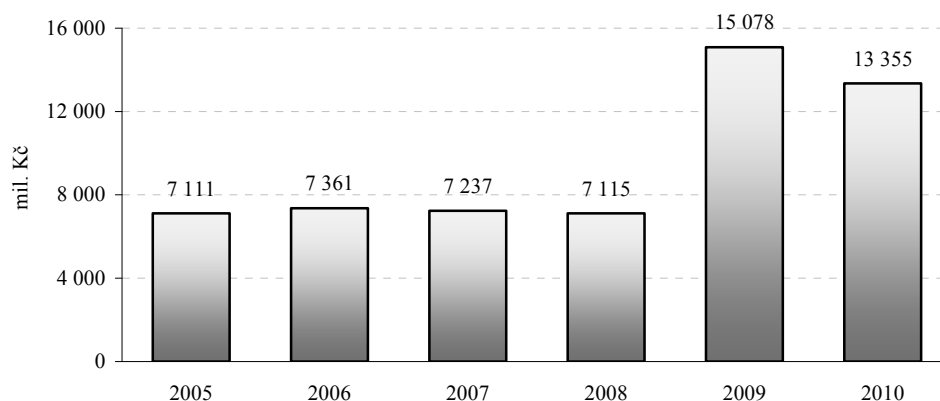
K 31.12.2010 evidovaly úřady práce celkem **561 551 uchazečů o zaměstnání** (o 22 415 osob více než ke stejnému datu roku 2009), z toho 546 484 představovali dosažitelní uchazeči o zaměstnání⁷ (o 18 756 osob více než ke konci roku 2009). Úřady práce v prosinci 2010

⁷ Uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské

poskytly podporu v nezaměstnanosti 178 962 uchazečům o zaměstnání, tj. 31,9 % všech osob vedených v evidenci (v prosinci 2009 byly podpory v nezaměstnanosti vyplaceny 35,1 % z evidovaných, tj. 189 497 osobám). Nabízely celkem 30 803 volných pracovních míst, když na jedno volné místo připadlo v průměru 18,2 uchazeče (17,4 uchazeče v prosinci 2009, 3,9 uchazeče v prosinci 2008). **Míra registrované nezaměstnanosti k 31.12.2010 činila 9,6 %**, tj. o 0,4 procentního bodu více než k 31.12.2009, míra registrované nezaměstnanosti žen dosáhla 10,7 % a mužů 8,4 %. Vyšší míru nezaměstnanosti než republikový průměr vykázalo 49 okresů, nejvyšší okresy Jeseník 19,7 %, Bruntál 17,9 %, Most 16,5 %, Hodonín 16,3 %, a Děčín 15,7 %, atd., nejnižší okresy Praha a Praha-západ po 4,1 %, Praha-východ 4,2 %, Mladá Boleslav 5,0 %, Benešov 6,1 %, atd. Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2009 byla 9,0 %, tj. o 1,0 procentního bodu více než v roce 2009. V průběhu prosince 2010 míra registrované nezaměstnanosti proti předchozímu měsíci vzrostla o 1,0 procentní bod, když se projevil nejen úbytek míst sezónního charakteru (zemědělství, stavebnictví, služby, atd.), ale pravděpodobně i pokles kupní síly obyvatelstva vlivem ekonomické krize, který má za následek ukončování živností malých a středních podnikatelů; na zvýšeném počtu registrovaných nezaměstnaných mohla mít vliv i novela zákona o zaměstnanosti, která od 1. ledna 2011 zpřísňuje některé podmínky vyplácení podpory v nezaměstnanosti, a tak evidenci na úřadech práce nezaměstnaní využily pro ně výhodnějších podmínek platných do konce roku 2010.

Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země. Čerpání výdajů v letech 2005 až 2010 uvádí následující graf.

Graf č. 15 - Výdaje na podpory v nezaměstnanosti v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Transfery územním rozpočtům na dávky

Prostředky na **dávky vyplácené obyvatelstvu obcemi** jsou rozpočtovány a územním rozpočtům převáděny kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí. Jedná se o dávky pomoci v hmotné nouzi⁸ podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc), dávky pro osoby se zdravotním postižením⁹ podle vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb.,

dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidi ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání).

⁸ Pomoc osobám s nedostatečnými příjmy, kdy osoba/společně posuzované osoby si ho nemohou zvýšit vlastním přičiněním (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku). O dávkách pomoci v hmotné nouzi rozhodují a vyplácí je pověřené obecní úřady (na území vojenských újezdů újezdní úřady vojenských újezdů).

⁹ Slouží k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich postižení.

kteřou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a příspěvek na péči¹⁰ podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Na rok 2010 byly uvedené dávky rozpočtovány v celkové výši 24,7 mld. Kč, tj. proti schválenému rozpočtu 2009 o 3,0 % (o 767,2 mil. Kč) méně, proti skutečnosti 2009 jsou pak na stejné úrovni. Rozpočet byl v průběhu roku navýšen na téměř 25,8 mld. Kč, **na obce** bylo výše uvedenou kapitolou státního rozpočtu **převáděno** celkem více než **25,7 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 4,3 % (o 1,1 mld. Kč).

V zákonem č. 487/2009 Sb. schváleném státním rozpočtu na rok 2010 činil odhad výdajů na **příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách** 18,5 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že v průběhu roku došlo k potřebě dalších prostředků na tento mandatorní výdaj, byl rozpočet navýšen téměř o 1,1 mld. Kč přesuny prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, resp. snížením rozpočtu u dávek státní sociální podpory o 248,0 mil. Kč, u dávek nemocenského pojištění o 100,0 mil. Kč a výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti o 732,0 mil. Kč v rámci investičních pobídek. Skutečně bylo **územním rozpočtům poukázáno** o 1,1 % více (o 220,5 mil. Kč), než stanovil rozpočet po změnách, a to **19,8 mld. Kč** při meziročním růstu o 4,8 % (o 903,1 mil. Kč).

Dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdravotním postižením byly ve schváleném státním rozpočtu zahrnuty ve výši 6,2 mld. Kč, na jejich výplatu bylo územním rozpočtům poskytnuto téměř **5,9 mld. Kč**, tj. 95,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,6 % (o 152,1 mil. Kč).

Skutečně bylo obcemi vyplaceno celkem 25,3 mld. Kč. Z celku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 19,6 mld. Kč, na dávky pomoci v hmotné nouzi 3,9 mld. Kč (z toho 2,9 mld. Kč na příspěvek na živobytí, 686,1 mil. Kč na doplatek na bydlení, 321,3 mil. Kč na mimořádnou okamžitou pomoc, atd.) a na dávky pro osoby se zdravotním postižením 1,8 mld. Kč (z toho 920,8 mil. Kč na příspěvek na provoz motorového vozidla, 413,0 mil. Kč na příspěvek na zvláštní pomůcky, 360,0 mil. Kč na příspěvek na zakoupení, opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, atd.).

Náhrady mezd v době nemoci

Na základě zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, má zaměstnavatel povinnost zabezpečit své zaměstnance v období prvních 14-ti kalendářních dnů jejich dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náhradou mzdy nebo platu, příp. náhradou odměny z dohody o pracovní činnosti, a to za podmínek a ve výši stanovených v § 192 až 194 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (při dočasné pracovní neschopnosti za první 3 pracovní dny náhrada mzdy nepřísluší).

Schválený rozpočet náhrad mezd v době nemoci zaměstnancům organizačních složek státu činil 220,0 mil. Kč (schválený rozpočet roku 2009 stanovený ve výši 127,3 mil. Kč byl navýšen na 209,6 mil. Kč). **Vyplaceno** v roce 2010 bylo **117,6 mil. Kč**, tj. 73,6 % rozpočtu po změnách, resp. rozpočtu sníženého na 160,5 mil. Kč. Meziročně došlo ke zvýšení o 31,6 % (o 28,2 mil. Kč).

Ostatní neinvestiční náhrady a transfery obyvatelstvu

V souboru ostatních náhrad placených obyvatelstvu, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na odškodnění** podle příslušných

¹⁰ Poskytuje se osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci.

legislativních předpisů. Zákonem o státním rozpočtu byly výdaje na odškodnění na rok 2010 stanoveny v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí v částce 150,0 mil. Kč, rozpočtovými opatřeními, resp. převodem z kapitoly Všeobecná pokladní správa, navýšeny na 1 014,2 mil. Kč. Celkem výdaje spojené s realizací odškodňovacích zákonů dosáhly **1 219,4 mil. Kč**, z toho v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí 983,6 mil. Kč, tj. 80,7 % z celku.

Následující tabulka uvádí vyplacené prostředky podle kapitol státního rozpočtu a podle jednotlivých právních předpisů, vč. počtu odškodněných osob:

Tabulka č. 32 – Výdaje na odškodnění

VÝDAJE NA ODŠKODNĚNÍ	Ministerstvo obrany		MPSV		Ministerstvo vnitra		Min. spravedlnosti		C e l k e m	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
odškodnění podle zákona č.39/2000 Sb. *)	0	0	1	66	0	0	0	0	1	66
odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. **)	0	0	171	5 594	0	0	0	0	171	5 594
příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.***)	685	2 275	6 610	167 374	26	1 172	0	0	7 321	170 821
odškodnění podle zákona č. 203/2005 Sb.****)	0	0	0	0	140	5 305	0	0	140	5 305
nároky podle zákona č. 357/2005 Sb.*****)	7 727	15 841	33 752	778 119	303	7 095	324	495	42 106	801 550
odškodnění podle zákona č. 108/2009 Sb.*****)	690	1 898	130	32 454	0	0	0	0	820	34 352
odškodnění podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb.*****)	0	0	0	0	2 458	201 672	0	0	2 458	201 672
C e l k e m	9 102	20 014	40 664	983 607	2 927	215 243	324	495	53 017	1 219 359

*) zákon č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, ve znění zákona č. 261/2001 Sb. - uplatnění nároku do 31.12.2002

**) zákon č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb. - uplatnění nároku do 31.12.2002

***) nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů

*****) zákon č. 203/2005 Sb., o odškodnění obětí okupace Československa vojsky SSSR, NDR, PLR, MLR a BLR

*****) zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

*****) zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů

*****) nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem

Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši 20,2 mld. Kč, čerpáno bylo **17,5 mld. Kč**, tj. 86,7 % rozpočtu po změnách (úspora téměř 2,7 mld. Kč), při meziročním snížení o 7,2 % (více než o 1,3 mld. Kč). Jednalo se zejména o příspěvky státu na podporu stavebního spoření (11,7 mld. Kč), kdy jsou téměř celé roční výdaje čerpány v 1. pololetí roku, a příspěvky na penzijní připojištění (5,5 mld. Kč), které byly vyplaceny čtvrtletně; oba tyto příspěvky jsou poskytovány prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa a jsou komentovány samostatně.

2.1.2. Služby zaměstnanosti

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v širším pojetí¹¹ byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 stanoveny na 26,3 mld. Kč při meziročním navýšení o 54,5 % (o 9,3 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, který stanovil nízký rozpočet výdajů na podpory v nezaměstnanosti a byl v průběhu roku zvýšen o 8,7 mld. Kč. Proti skutečnosti roku 2009 byl schválený rozpočet v této oblasti na rok 2010 a o 6,0 % (o 1,5 mld. Kč) vyšší. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 226,6 mil. Kč. Skutečně bylo **vyplaceno** celkem

¹¹ podpory v nezaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, příspěvky zaměstnavatelů zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace

24,3 mld. Kč, tj. 91,5 % rozpočtu po změnách (úspora téměř 2,3 mld. Kč) při meziročním poklesu o 2,2 % (o 547,4 mil. Kč).

Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)** zejména prostřednictvím úřadů práce. V roce 2010 bylo v této kapitole rozpočtováno 24,6 mld. Kč, rozpočet byl v průběhu roku navýšen o 398,6 mil. Kč a skutečně bylo vynaloženo celkem **22,7 mld. Kč**, tj. 90,1 % rozpočtu po změnách (úspora 2,3 mld. Kč) při meziročním snížení výdajů o 1,7 % (o 396,0 mil. Kč). Výše čerpaných prostředků a jejich meziroční srovnání byly ovlivněny mj. doznívající ekonomickou krizí a s ní související vysokou mírou nezaměstnanosti a insolventností zaměstnavatelů. Z celkové částky bylo 58,7 % (téměř 13,4 mld. Kč) použito na podpory v nezaměstnanosti a 27,1 % (6,2 mld. Kč) na aktivní část politiky zaměstnanosti.

Ve výdajích státního rozpočtu souvisejících s politikou zaměstnanosti jsou rovněž sledovány dotace sociálního charakteru vyplacené zaměstnavatelům kapitolami **Ministerstvo průmyslu a obchodu** a **Ministerstvo dopravy**. Tyto příspěvky **na sociální důsledky restrukturalizace** ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy byly vyplaceny v celkové výši **1,6 mld. Kč** (viz dále).

Tabulka č. 33 – Státní politika zaměstnanosti (v mil. Kč)

STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Výdaje na státní politiku zaměstnanosti celkem	24 851	24 304	97,80	-548
1. Výdaje na státní politiku zaměstnanosti - kapitola MPSV	23 133	22 737	98,29	-396
z toho:				
a) podpory v nezaměstnanosti	15 078	13 355	88,57	-1 723
b) aktivní politika zaměstnanosti*)	4 954	6 172	124,59	1 218
v tom:				
rekvalifikace	388	582	150,02	194
veřejně prospěšné práce	1 371	1 624	118,42	253
společensky účelná pracovní místa	985	1 454	147,59	469
podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů	324	324	100,04	0
cílené programy k řešení zaměstnanosti	76	627	829,67	551
investiční pobídky	963	481	49,99	-482
ostatní	847	1 080	127,51	233
c) ochrana zaměstnanců při platební nesch. zaměstnavatelů	844	498	58,98	-346
d) zaměstnávání zdravotně postižených občanů**)	2 257	2 712	120,15	455
2. Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace - kapitoly MPO a MD	1 718	1 567	91,17	-152

*) včetně výdajů v rámci společných programů EU a ČR

**) příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změnou pracovní schopnosti

Výdaje na podpory v nezaměstnanosti jsou rozpočtovány v rámci sociálních dávek a jsou komentovány v části Zprávy 2.1.

Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) představuje systém nástrojů, které přispívají k tvorbě nových pracovních míst a napomáhají tak zmírnit nepříznivou situaci občanů hledajících nové pracovní uplatnění. Jedná se zejména o podporu na udržení a zvýšení zaměstnanosti rizikových skupin zaměstnanců (mladí do 20 let, starší 50 let věku, dlouhodobě nezaměstnaní, ženy po mateřské nebo rodičovské dovolené, apod.), na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání apod. Jedná se o nemandatorní část financování státních služeb zaměstnanosti.

Schválený rozpočet výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti 7,3 mld. Kč předpokládal navýšení výdajů o 27,7 % (o 1,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 47,8 % (o 2,4 mld. Kč) proti skutečnosti 2009. V průběhu roku 2010 byl rozpočet navýšen celkem o 338,6 mil. Kč, když byly v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí, do jejíž kompetence tato problematika spadá, zapojeny prostředky zejména v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost na projekty reagující na situaci na trhu práce; tato změna rozpočtu zahrnovala mj. snížení rozpočtu na investiční pobídky ve výši 732,0 mil. Kč a zvýšení rozpočtu na vlastní nástroje AP Z o 919,1 mil. Kč. **Výdaje státu dosáhly celkem 6,2 mld. Kč** a proti rozpočtu po změnách byly nižší o 19,4 % (o 1,5 mld. Kč), proti roku 2009 se zvýšily o 24,6 % (o 1,2 mld. Kč); z celku na společné programy EU a ČR připadlo v rámci Evropského sociálního fondu (OP Lidské zdroje a zaměstnanost) 4,2 mld. Kč.

Vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, uplatňované úřady práce podle prováděcích vyhlášek k zákonu o zaměstnanosti, byly rozpočtovány v částce 3 820,6 mil. Kč, po navýšení 4 739,7 mil. Kč, **vyplaceno bylo 3 983,9 mil. Kč**, tj. o 10,1 % (o 755,8 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 29,9 % (o 915,7 mil. Kč), když k meziročnímu růstu došlo u všech vlastních nástrojů APZ, objemově zejména u „společensky účelných pracovních míst“ (o 468,9 mil. Kč), „veřejně prospěšných prací“ (o 252,6 mil. Kč) a výdajů na „rekvalifikace“ (o 194,1 mil. Kč). Z celku výdaje na **rekvalifikace dosáhly 582,3 mil. Kč**, vč. 485,6 mil. Kč v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) – Národní individuální projekty (NIP) rekvalifikace; v roce 2010 na rekvalifikaci nastoupilo 8 825 osob, tj. cca o 703 osob méně než v roce 2009. Výdaje na **veřejně prospěšné práce** byly čerpány v částce **1 623,8 mil. Kč**, vč. 1 222,1 mil. Kč v rámci OP LZ Z – NIP VPP; bylo vytvořeno 5 628 míst (o 1 149 méně než v roce 2009). Na **společensky účelná pracovní místa** bylo v roce 2009 vynaloženo **1 454,2 mil. Kč**, z toho 831,9 mil. Kč v rámci OP LZ Z - NIP SÚPM; celkem bylo vytvořeno 12 661 společensky účelných pracovních míst, tj. o 5 883 míst více než v roce 2009. Výdaje spojené se **zaměstnáváním občanů se zdravotním postižením** v roce 2010 dosáhly **323,7 mil. Kč**, tj. na stejné úrovni jako v roce 2009 (o 116,1 tis. Kč více); jedná se o příspěvky na vytvoření a provoz chráněných dílen a chráněných pracovišť, tzn. míst, kde pracuje více než 60 % osob se zdravotním postižením a o příspěvky na rehabilitaci těchto osob.

Další prostředky čerpané na úřadech práce v celkové výši **1 680,6 mil. Kč** připadly na ostatní podporu zaměstnanosti 28,4 mil. Kč, z toho na podporu tvorby nových pracovních míst téměř 27,7 mil. Kč, na cílené programy k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob 626,9 mil. Kč (OP LZ Z Regionální individuální projekty). Další výdaje úřadů práce na programy AP Z byly financovány z projektů OP Lidské zdroje a zaměstnanost (1,0 mld. Kč), atd. Výdaje na AP Z čerpané na vlastním ministerstvu (MPSV) dosáhly 506,9 mil. Kč, z toho 481,4 mil. Kč připadlo na investiční pobídky.

Výdaje na **investiční pobídky** jsou poskytovány podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, podle Rámcových programů pro podporu rozvoje technologických center a strategických služeb a podle Programů pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností vždy podle příslušných usnesení vlády. Na tuto podporu zaměstnanosti bylo v roce 2010 vynaloženo celkem 509,1 mil. Kč, vč. výše uvedených výdajů úřadů práce na programy na podporu nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností (téměř 27,7 mil. Kč). Investiční pobídky v oblasti zaměstnanosti poskytované přímo kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** mají formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. V roce 2010 kapitola uvolnila v této oblasti, jak již bylo uvedeno, **481,4 mil. Kč**, tj. 69,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 50,0 % (o 481,5 mil. Kč). Z celkové částky kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí 407,0 mil.

Kč připadlo do zpracovatelského průmyslu (z toho 315,0 mil. Kč na tvorbu nových pracovních míst a 92,0 mil. Kč na podporu rekvalifikace nebo školení zaměstnanců) a 74,4 mil. Kč bylo vynaloženo v rámci výše uvedeného Rámcového programu a Programu na podporu pracovních míst.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyplácené úřady práce na úhradu mezd zaměstnance, odvod daně z příjmů, odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu. Schválený rozpočet na rok 2010 počítá s výdaji 516,0 mil. Kč, tj. téměř 2,3násobek než stanovil schválený rozpočet na rok 2009 (o 296,0 mil. Kč více) a 61,1 % skutečnosti roku 2009 (o 328,0 mil. Kč méně). V roce 2010 **dosáhly** tyto výdaje **497,8 mil. Kč**, tj. 96,5 % rozpočtu při meziročním snížení 41,0 % (o 346,2 mil. Kč). Z toho 393,7 mil. Kč činily náhrady mezd, 40,2 mil. Kč odvody daně za zaměstnance, 35,1 mil. Kč odvod pojistného na zdravotní a sociální pojištění za zaměstnance, atd.

Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům

Příspěvky zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním, poskytované podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, byly ve schváleném rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši 2 500,0 mil. Kč, tj. o 6,4 % (o 150,0 mil. Kč) více proti schválenému rozpočtu 2009 a o 10,7 % (o 242,5 mil. Kč) více proti skutečnosti 2009. Ministerstvo práce a sociálních věcí, resp. úřady práce, vyplatily v roce 2010 tyto příspěvky ve výši **2 712,3 mil. Kč**, tj. o 6,0 % (o 152,3 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách; meziročně se tyto výdaje zvýšilo o 20,2 % (o 454,8 mil. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy) byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši 1,7 mld. Kč, tj. 95,2 % schváleného rozpočtu roku 2009 (o 87,0 mil. Kč méně), proti skutečnosti roku 2009 byly na téměř stejné úrovni (snížení o 0,6 %, tj. o 10,4 mil. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 172,4 mil. Kč, čerpáno bylo celkem téměř **1,6 mld. Kč**, tj. o 2,0 % (o 31,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách; meziročně se tyto výdaje snížily o 8,8 % (o 151,7 mil. Kč). Z celku na obligatorní sociálně zdravotní náklady v kapitole **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo v roce 2010 čerpáno **1 257,6 mil. Kč** podle zákona č. 154/2002 Sb., který upravuje financování výplat vybraných sociálně zdravotních dávek horníkům ze státního rozpočtu, na které vznikl nárok do 31.12.1992 (financování zvláštního příspěvku horníkům, deputátního uhlí a dříví a náhrad za ztrátu výdělku). Tyto dávky byly vyplaceny šesti organizacím, nejvíce s.p. DIAMO Stráž pod Ralskem 1 144,1 mil. Kč, s.p. Palivový kombinát Ústí 85,1 mil. Kč, a.s. Czech Coal Services Most 12,4 mil. Kč, a.s. Coal Services Most 9,6 mil. Kč, a.s. Sokolovská uhelná, právní nástupce, Chomutov 4,1 mil. Kč a a.s. Severočeské doly, Chomutov 2,2 mil. Kč. **Ministerstvo dopravy** v roce 2010 uvolnilo podle usnesení vlády č. 370/2007 Sb. finanční prostředky v rámci doprovodného sociálního programu v celkové výši **309,0 mil. Kč**, z toho zaměstnancům České dráhy, a.s. 180,0 mil. Kč, ČD Cargo, a.s. 59,0 mil. Kč a Správa železniční dopravní cesty s.o. 70,0 mil. Kč. Uvedené prostředky byly poskytnuty celkem 1 937 uvolněným zaměstnancům.

2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům

Přehled státního rozpočtu, jeho úprav a čerpání neinvestičních transferů a půjčených prostředků podnikatelským subjektům je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 34 - Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikat. subjektům (v mil. Kč)

Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (521+561)	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery celkem	28 491	33 143	29 053	28 101	96,7	98,6
z toho:						
Ministerstvo průmyslu a obchodu	10 487	15 112	8 810	8 184	92,9	78,0
Ministerstvo dopravy	5 988	5 143	6 230	6 252	100,4	104,4
Ministerstvo práce a sociálních věcí	3 318	4 328	4 958	4 334	87,4	130,6
Ministerstvo zemědělství	2 852	1 339	1 874	2 679	143,0	93,9
Všeobecná pokladní správa	4 269	5 082	5 082	4 570	89,9	107,1
Neinvestiční půjčené prostředky celkem		1 801	1 800			
z toho:						
Ministerstvo práce a sociálních věcí		1				
Všeobecná pokladní správa		1 800	1 800			

Státní rozpočet na rok 2010, schválený zákonem č. 487/2009 Sb., předpokládal proti rozpočtu po změnách roku 2009 meziroční snížení transferů podnikatelským subjektům o 624 mil. Kč, tj. o 1,8 %, resp. proti skutečnosti roku 2009 zvýšení o 4,7 mld. Kč, tj. o 16,3 %. V průběhu roku 2010 byl schválený rozpočet rozpočtovými opatřeními snížen o 4,1 mld. Kč na 29,1 mld. Kč, když úpravy se dotkly téměř všech kapitol. Skutečné **čerpání** činilo **28,1 mld. Kč**, tj. 96,7 % upraveného rozpočtu, což znamenalo meziroční pokles proti skutečnosti předchozího roku o 390 mil. Kč, tj. o 1,4 %. Celkový podíl neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 2,7 %, což je o 0,1 procentního bodu méně než v roce 2009.

Převážnou většinu celkových neinvestičních transferů podnikatelským subjektům poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zemědělství a Všeobecná pokladní správa.

Schválený rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** na rok 2010 ve výši 15,1 mld. Kč byl v průběhu roku snížen o 6,3 mld. Kč, tj. na 8,8 mld. Kč. Ve skutečnosti bylo poskytnuto **8,2 mld. Kč** (92,9 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 2,3 mld. Kč (o 22,0 %).

Tabulka č. 35 – Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MPO (v mil. Kč)

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	10 487	15 112	8 810	8 184	92,9	78,0
v tom:						
útlum hornictví	2 953	2 002	2 215	2 365	106,8	80,1
transfer pro DIAMO a PKU na spolufinancované projekty v rámci OP ŽP	34	84	35	39	111,4	114,7
programy na úspory energie	9	20	14	18	128,6	200,0
správa skládek pro s.p. DIAMO	19	7	6	8	133,3	42,1
transfery na výzkum, vývoj a inovace	2 986	6 656	3 803	3 224	84,8	108,0
transfery na podporu podnikání celkem	1 167		56	105	187,5	9,0
v tom:						
projekt InMP - Hospodářská komora ČR	48					
Záruční fond ČMZRB	1 100		37	87	235,1	7,9
Rámcový komunitární program CIP	19		19	18	94,7	94,7
transfery společnosti Hyundai		200				
rámcové programy - strategické služby a technologická centra	1 335	356	656	816	124,4	61,1
Operační program průmysl a podnikání (OPPP) související s ERDF	2					
Operační program rozvoj lidských zdrojů (OPRLZ) související s ESF	6					
Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost		224	218	12	5,5	
Operační program podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF	1 896	5 458	1 703	1 524	89,5	80,4
ekologické transfery	81	105	105	73	69,5	90,1

Útlum hornictví

Neinvestiční transfery na útlum hornictví, resp. na zahlazování následků hornické činnosti (ZNHČ), byly v roce 2010 poskytnuty v celkové výši téměř 2,4 mld. Kč. Z toho transfery na technickou část ZNHČ činily 1,1 mld. Kč a na související obligatorní sociálně zdravotní náklady 1,3 mld. Kč. Útlum uhelného hornictví probíhal v roce 2010 na příslušných lokalitách v souladu s usnesením vlády č. 1128/2003, kterým byl schválen program dokončení restrukturalizace uhelného hornictví. Usnesením vlády č. 498/2006 byla schválena koncepce ZNHČ ve státních podnicích DIAMO Stráž pod Ralskem a Palivový kombinát Ústí nad Labem. Poskytnuté finanční prostředky byly čerpány na základě rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu a v souladu se Zásadami pro přípravu, schvalování, realizaci a financování útlumu hornictví podle technického a sociálního projektu likvidace a pro poskytování, čerpání a kontrolu dotací ze státního rozpočtu na útlum a na účely předem schválené vládou a zákonem č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků.

Sanační a likvidační práce byly v rámci s.p. Diamo v roce 2010 realizovány převážně na lokalitách Příbram, Kutná Hora, Dyleň, Zadní Chodov, Horní Slavkov, Jáchymov, Okrouhlá Radou, Mydlovary, Stráž pod Ralskem, Dolní Rožinka a Ostrava. U Palivového kombinátu Ústí šlo o lokality Chabařovice, Kohinoor, Kladenské doly, Východočeské uhelné doly, Hodonín, Doly a úpravny Komořany. Šlo převážně o sanace a rekultivace odvalů a pozemků, čerpání a čištění důlních vod, likvidace nepotřebných a staticky narušených a bezpečnost ohrožujících povrchových objektů a likvidace a zajištění důlních děl.

Obligatorní sociálně zdravotní prostředky poskytnuté zaměstnancům v souvislosti s restrukturalizací některých odvětví byly v roce 2010 čerpány podle zákona č. 154/2002 Sb., podle kterého se ze státního rozpočtu poskytují horníkům dávky, na které vznikl nárok do 31.12.1992, a to zvláštní příspěvky, deputátní uhlí a náhrady za ztrátu výdělku. Vybrané sociálně zdravotní dávky byly poskytnuty státním podnikům DIAMO a Palivový kombinát Ústí a v menším objemu též firmám Czech Coal Services, a.s. Most, Coal Services, a.s., Most, Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. Chomutov a Severočeské doly, a.s. Chomutov.

Transfery na spolufinancované projekty Operačního programu Životní prostředí

Usnesením vlády č. 688/2008 byla schválena spoluúčast státního rozpočtu v letech 2008-2010 na krytí nákladů spojených s financováním neinvestičního projektu „Sanace a rekultivace staré ekologické zátěže s.p. DIAMO na lokalitě Mydlovary - chemická úprava a odkaliště K IV/D“. Na jeho dokončení v roce 2010 vláda svým usnesením č. 483/2010 schválila uvolnění prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa, položky Výdaje na financování programů EU, prostředky ve výši 17 mil. Kč. Čerpání prostředků ze státního rozpočtu činilo 11 mil. Kč a z nároků nespotřebovaných výdajů bylo vyčerpáno 10 mil. Kč. Celkem byly na tuto akci čerpány prostředky ve výši 21 mil. Kč. Další 2 projekty (sanace území v Pozďátkách a analýza rizik ohrožení řeky Moravy po těžbě ropy a zemního plynu) ve výši 67 mil. Kč byly realizovány v roce 2010 z prostředků státního rozpočtu. Vzhledem ke skluzu v jejich realizaci byly na tyto projekty vyčerpány prostředky ve výši 18 mil. Kč. Schválený rozpočet na tyto 3 neinvestiční akce ve výši 84 mil. Kč byl v průběhu roku snížen na 35 mil. Kč, skutečné čerpání činilo 39 mil. Kč.

Programy na úspory energie

Program EFEKT 2010 - Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2010, část A, spadající do kompetence MPO - byl vyhlášen na základě usnesení vlády č. 1386/2009. Jde o doplňkový program k energetickým programům podporovaným ze strukturálních fondů Evropské unie, který vytváří podmínky pro naplnění zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a cíle stanoveného EU dosáhnout 13%-ního podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie v ČR v roce 2020. V rámci programu byly čerpány neinvestiční transfery podnikatelským subjektům ve výši 18 mil. Kč, upravený rozpočet činil 14 mil. Kč, jeho překročení bylo kryto čerpáním nároků z roku 2009.

Správa skládek pro s.p. DIAMO

V roce 2010 byl ze státního rozpočtu poskytnut neinvestiční transfer na správu skládek DIAMO ve výši 5,5 mil. Kč. Prostředky byly využity na krytí inženýrských činností vztahujících se k provozu čistírny haldových vod a skládky odpadů. Kromě toho byly čerpány prostředky v částce 2,6 mil. Kč na financování havarijních opatření na skládce Pozďátky v kraji Vysočina.

Transfery na výzkum, vývoj a inovace

Na zabezpečení realizace vyhlášených programů na podporu průmyslového výzkumu, vývoje a inovací v roce 2010 byly v resortu MPO v rámci schváleného rozpočtu zapracovány neinvestiční transfery ve výši 6,7 mld. Kč, z toho na spolufinancované projekty v rámci Operačního programu Podnikání a inovace tvořily české zdroje 501 mil. Kč a zdroje EU 2,8 mld. Kč. V průběhu roku byla provedena úprava rozpočtu na celkovou výši 3,8 mld. Kč. Ve skutečnosti byly poskytnuty prostředky ve výši 3,2 mld. Kč, z toho na spolufinancované výzkumné projekty pouze 147 mil. Kč (česká část 22 mil. a EU část 125 mil. Kč).

Transfery na podporu podnikání

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům na podporu podnikání byly v roce 2010 ve skutečnosti čerpány ve výši 105 mil. Kč. Tyto transfery ve srovnání s předchozím rokem 2009, kdy dosáhly 1,2 mld. Kč, v roce 2010 výrazně poklesly, což bylo způsobeno vyšší základnou v roce 2009, ve kterém došlo k převodu částky 1,1 mld. Kč z kapitoly Všeobecná pokladní správa, položky vládní rozpočtová rezerva, k posílení záručního fondu Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. podle usnesení vlády č. 364/2009 a č. 1214/2009 (v roce 2010 nebyly do záručního fondu vloženy žádné prostředky ze státního

rozpočtu). Tyto prostředky byly určeny pro financování **programu ZÁRUKA**, který vyhlásilo MPO na roky 2009 a 2010 na základě opatření „Garance a podpora úvěrů malých a středních podniků Národního protikrizového plánu“, který byl schválen vládou usnesením č. 204/2009 pro oblasti podnikání ve zpracovatelském průmyslu a stavebnictví (od 16.11.2009 byl program ZÁRUKA za provozní úvěry rozšířen i na poskytování záruk za provozní úvěry pro malé a střední podnikatele v oblastech obchodu, cestovního ruchu a vzdělávání, tedy na většinu podnikatelských aktivit). Realizací programu byla pověřena ČMZRB. Cílem programu ZÁRUKA bylo pomocí zvýhodněných záruk zachovat malým a středním podnikatelům přístup k bankovním úvěrům na financování provozních potřeb a udržet jejich konkurenceschopnost, zejména v oblasti subdodávek pro realizaci významných exportních zakázek. Program byl vyhlášen na základě usnesení vlády č. 50/2007 podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s Nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na podporu de minimis. Z celkové výše uvedené částky 105 mil. Kč byly ze státního rozpočtu uvolněny povodňové záruky pro oblast Moravy v částce 50 mil. Kč a pro severní Čechy v částce 37 mil. Kč.

Podpora podnikání byla v roce 2010 realizována též prostřednictvím **Rámcového komunitárního programu pro konkurenceschopnost a inovace – CIP**. Tento program realizuje MPO na základě rozhodnutí Evropské komise v letech 2007-2013 a jeho cílem je vytvořit a provozovat síť zajišťující integrované služby pro podporu podnikání a inovací, tj. síťové propojení kontaktních míst „Euro info a inova center“ na území ČR. Poměr mezi zdroji ČR a EU je 40:60. Projekt je realizován pod názvem BISONet (Czech Business Support Network). V roce 2010 byly čerpány prostředky ve výši 18 mil. Kč.

Transfery společnosti Hyundai

V souladu s Investiční smlouvou uzavřenou dne 18.5.2006 mezi Českou republikou, Moravskoslezským krajem, Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest a společností Hyundai Motor Company je této společnosti poskytována hmotná podpora ve výši 15 % z celkové výše předběžných nákladů. V roce 2010 společnost Hyundai nepředložila zprávu o předběžných nákladech v souladu s uzavřenou investiční smlouvou a nežádala o hmotnou podporu na kapitálové investice. Větší část z nevyužité rozpočtované částky 200 mil. Kč byla proto převedena na posílení Rámcového programu na podporu technologických center a center strategických služeb.

Rámcové programy - strategické služby a technologická centra

Od roku 2007 je v platnosti aktualizovaný Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, schválený usnesením vlády č. 217/2007. Pro rok 2010 byl v kapitole MPO pro tento program stanoven rozpočet ve výši 356 mil. Kč, který byl upraven na 656 mil. Kč. Skutečně čerpáno bylo 816 mil. Kč. Překročení rozpočtu bylo kryto čerpáním nároků z nespotřebovaných výdajů. Celkem bylo přijato 89 žádostí podnikatelských subjektů o tento druh podpor, jejichž cílem byla podpora investic do inovačních aktivit firem v oblasti high-tech výrobků, což mělo přispět ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti na zahraničních trzích, a také do oblasti informačních technologií a služeb, jako jsou centra zákaznické podpory, centra sdílených služeb, centra pro vývoj softwaru, expertní a řešitelská centra pro informační a telekomunikační technologie a high-tech opravárenská centra.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost – GG EDUCA

V rámci tohoto programu je MPO zprostředkujícím subjektem pro část oblasti podpory „Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků“. Hlavním cílem programu je prostřednictvím zvýšení kvalifikační úrovně, profesních dovedností a znalostí

zaměstnanců a zaměstnavatelů přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů ve vybraných oblastech ekonomických činností. Program je podporován z Evropského sociálního fondu ve výši 85 % výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Upravený rozpočet ve výši 218 mil. Kč byl čerpán v částce 12 mil. Kč, do nároků pro čerpání v roce 2011 bylo převedeno 206 mil. Kč.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF

V oblasti neinvestičních transferů podnikatelským subjektům činil rozpočet po změnách na tento program 1,7 mld. Kč, ve skutečnosti byly vyčerpány prostředky ve výši 1,5 mld. Kč. Cílem programu je do konce programovacího období 2007-2013 zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy. Program je podporován z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 85 % způsobilých výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Program je orientován na zlepšování podnikatelské infrastruktury, podporu podnikatelských nemovitostí a center pro výzkum a vývoj, podporu spolupráce firem a výzkumných institucí a rozvíjení firemních aktivit přispívajících k prohlubování inovační a znalostní ekonomiky.

Ekologické transfery

Ekologické transfery jsou poskytovány v souladu s § 32 odst. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na metodiku finančních toků úhrady za vydobyté nerosty odváděly obvodní báňské úřady příslušné finanční prostředky rovným dílem přímo na příjmové účty kapitol MPO a MŽP. Na účet MPO byly v roce 2010 zaslány prostředky v celkové výši 73 mil. Kč, které byly návazně přes výdajový účet poukázány ve stejné výši především těmto podnikatelským subjektům: Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, ZUD, a.s., Zbůch, DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem a GIS-GEOINDUSTRY, s.r.o., Plzeň. Přidělené finanční prostředky byly použity k nápravě škod na životním prostředí způsobených dobýváním výhradních ložisek.

Rozpočtovaný objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na rok 2010 v kapitole **Ministerstvo dopravy** ve výši 5,1 mld. Kč byl v průběhu roku upraven na částku 6,2 mld. Kč. Upravený rozpočet byl čerpán ve výši téměř **6,3 mld. Kč**, tj. na 100,4 %. Proti roku 2009 došlo k nárůstu výdajů o 264 mil. Kč, tj. o 4,4 %, jak je patrné z následující tabulky.

Tabulka č. 36 - Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MD (v mil. Kč)

MINISTERSTVO DOPRAVY	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009
	1	2 schválený	3 po změnách	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	5 988	5 143	6 230	6 252	100,4	104,4
v tom:						
Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné dráží osobní dopravy	3 998	4 426	4 077	4 075	100,0	101,9
Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury	1 460	400	1 760	1 760	100,0	120,5
Doprovodný sociální program	335	248	278	309	111,2	92,2
Transfery zbytkovým státním podnikům	1	2	2	1	50,0	100,0
Úhrada poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru	85	53	50	50	100,0	58,8
Technická pomoc OP Doprava	7	14	14	8	57,1	114,3
Výzkum a vývoj	90		43	43	100,0	47,8
Rozvoj a modernizace vodních cest a přístavů (program 227 520)						
Úspory energie a využití alternativních paliv v resortu dopravy (prog. 227 030)	12					
Transfery státním podnikům - podpora de minimis			5	5	100,0	

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo dopravy v roce 2010 zahrnovaly:

Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě

Upravený rozpočet ve výši 4,1 mld. Kč byl vyčerpán v plné výši. Ministerstvo dopravy hradilo, v souladu s ustanovením § 39 odst. 1 písm. b) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, závazek veřejné služby v drážní dopravě k zabezpečení dopravních potřeb státu. Závazek veřejné služby k zabezpečení dopravních potřeb státu byl uzavřen s dopravcem České dráhy, a.s.

Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury

Příjemcem příspěvku na dopravní cestu nehrazeného ze Státního fondu dopravní infrastruktury je pouze státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Tímto příspěvkem je částečně vyrovnáván rozdíl mezi tržbami a náklady souvisejícími se správou a údržbou dopravní infrastruktury, které podle zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nelze financovat z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury. Upravený rozpočet v částce 1,8 mld. Kč byl plně vyčerpán.

Doprovodný sociální program

V rámci Doprovodného sociálního programu byly Ministerstvem dopravy rozpočtovány finanční prostředky pro České dráhy, a.s., České dráhy Cargo, a.s. a pro Správu železniční dopravní cesty, s.o. na poskytnutí příspěvku uvolňovaným zaměstnancům v celkové výši 278 mil. Kč, které byly ve skutečnosti čerpány ve výši 309 mil. Kč (převýšení čerpání proti rozpočtu bylo pokryto nároky z minulých let). Prostředky byly použity na výplatu transferů podle nařízení vlády č. 322/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky, výše a způsob poskytnutí příspěvku k řešení sociálních důsledků transformace státní organizace České dráhy u zaměstnanců uvolňovaných po 1. lednu 2003, a podle nařízení vlády č. 370/2007 Sb., o podmínkách, výši a způsobu poskytnutí příspěvku k řešení důsledků restrukturalizace akciové společnosti České dráhy a státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Nařízení vlády č. 370/2007 Sb. – ve vztahu k nařízení vlády č. 322/2002 Sb. - rozšířilo jak okruh příjemců transferů, tak i okruh důvodů, za které se uvolňovaným zaměstnancům příspěvky poskytují. V souvislosti s vyplacenými finančními prostředky bylo v průběhu roku 2010 uvolněno u Českých drah 1 344 zaměstnanců, u ČD Cargo 118 zaměstnanců a u Správy železniční dopravní cesty 475 zaměstnanců. V závislosti na počtech uvolňovaných zaměstnanců byly transfery čerpány nejvíce u a.s. České dráhy (180 mil. Kč), u a.s. ČD Cargo (59 mil. Kč) a u s.o. SŽDC (70 mil. Kč).

Transfery zbytkovým státním podnikům

Transfery zbytkovým státním podnikům jsou poskytovány na jejich činnost. V roce 2010 transfer obdržel pouze zbytkový státní podnik Železniční stavitelství Praha, a to ve výši necelého 1 mil. Kč.

Úhrada poplatků vybíraných za letové provozní služby (LPS) poskytované ve vzdušném prostoru

V souladu s usnesením vlády č. 1404/2005, k úhradě poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru České republiky a nařízením Komise č. 1794/2006, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby, stát od roku 2008 hradí státnímu podniku Řízení letového provozu ČR náklady související s poskytováním letových služeb letům ve vzdušném prostoru České republiky osvobozeným od zpoplatnění. Pro rok 2010 byly úhrady rozpočtovány ve výši 50 mil. Kč a byly plně vyčerpány.

Technická pomoc Operačního programu Doprava

Prostředky Technické pomoci Operačního programu Doprava byly určeny na financování činností spojených s potřebou posílit a zefektivnit administrativní kapacitu, zvýšit absorpční schopnost, financovat aktivity podporující přípravu, zpracování analýz, podkladových studií a přípravu jednotlivých projektů předkládaných ke spolufinancování v rámci Operačního programu Doprava. Rozpočet byl stanoven ve výši 14 mil. Kč, vyčerpano bylo 8 mil. Kč. Prostředky byly poskytnuty Správě železniční dopravní cesty, s.o.

Podpora výzkum, vývoje a inovací

Pro tuto oblast byl podnikatelským subjektům stanoven upravený rozpočet na částku 43 mil. Kč a prostředky byly vyčerpany v plné výši.

Podpora malého rozsahu (de minimis)

Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2010 poskytlo Ministerstvo dopravy státnímu podniku Centrum pro informace a mechanické testování – CIMTO mimořádnou podporu malého rozsahu (de minimis), která byla poskytnuta na krytí nákladů souvisejících s jeho stěhováním. Podpora byla poskytnuta v maximální výši 200 000 EUR, stanovené v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis, zveřejněným v Úředním věstníku Evropské komise ze dne 15. prosince 2006 řady L 379, tj. ve výši 5 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly v roce 2010 poskytnuty neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v celkovém objemu **4,3 mld. Kč**, tj. 87,4 % upraveného rozpočtu, při meziročním nárůstu o 1,0 mld. Kč (o 30,6 %). Největší část prostředků byla vynaložena na transfery poskytované podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v rámci aktivní politiky zaměstnanosti (3,2 mld. Kč, proti roku 2009 nárůst o 328 mil. Kč), na transfery související se správou v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti a na transfery v oblasti sociální péče poskytované zdravotnickými zařízeními ústavní péče, domovy pro osoby se zdravotním postižením, pro seniory apod. V rámci aktivní politiky zaměstnanosti tvořila významnou váhu podpora vytváření společensky účelných pracovních míst (1,3 mld. Kč, tj. o 435 mil. Kč více než v roce 2009), podpora zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností, veřejně prospěšných prací a ostatních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (1,4 mld. Kč, tj. o 394 mil. Kč více než v roce 2009). Prostředky byly podnikatelským subjektům poskytovány především jako investiční pobídky podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, a v souladu s Rámcovými programy pro podporu technologických center a center strategických služeb a Programem pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností, schválenými příslušnými usneseními vlády. Na investiční pobídky bylo v roce 2010 vynaloženo celkem 509 mil. Kč, což proti roku 2009 představovalo snížení o 501 mil. Kč. Kromě transferů v rámci aktivní politiky zaměstnanosti byly podnikatelským subjektům poskytnuty transfery na společné programy ČR a EU (984 mil. Kč), na služby sociální péče (110 mil. Kč), v menším rozsahu pak na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči, na projekty výzkumu, vývoje a inovací v sociální oblasti apod.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** bylo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům rozpočtováno 1,3 mld. Kč. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 535 mil. Kč na 1,9 mld. Kč, což bylo ovlivněno zejména navýšením programového financování vodního hospodářství o převody z kapitoly OSFA a kapitoly Státní dluh, přesunem prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací pro podnikatelské subjekty a dalšími rozpočtovými přesuny v rámci ukazatelů kapitoly. **Vynaloženo** bylo celkem **2,7 mld. Kč**, tj. 143,0 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu výdajů o 173 mil. Kč.

Neinvestiční podpory transferované podnikatelským subjektům byly v roce 2010 rozpočtovány a čerpány takto:

Tabulka č. 37 - Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MZe (v mil. Kč)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Plnění	Index
	2009	schválený	po změnách	2010	v %	2010/2009
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	2 852	1 339	1 874	2 679	143,0	93,9
v tom:						
Podpora agrokomplexu celkem	1 834	1 274	1 047	1 888	180,3	102,9
Podpora lesního hospodářství	13	10	17	15	88,2	115,4
Podpora vodního hospodářství	909	55	721	687	95,3	75,6
Zemědělský výzkum, vývoj a inovace	96		89	89	100,0	92,7

Ve prospěch podnikatelských subjektů působících v agrokomplexu bylo Ministerstvem zemědělství transferováno celkem 1,9 mld. Kč a prostředky byly poskytnuty jako podpůrné programy (759 mil. Kč), resp. programy dle nařízení vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny a programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí. Prostředky směřovaly především k podpoře podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství, ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péče, k podpoře aktivit na udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat, osiv a sádí apod. Značná část prostředků byla transferována vybraným podnikatelským subjektům ve vlastnictví státu – PGRLF (1,0 mld. Kč) a Vinařskému fondu (40 mil. Kč). Ve prospěch vodního hospodářství bylo poskytnuto 687 mil. Kč, a to především na činnosti související s vodními díly v zemědělské krajině a úpravami vodohospodářsky významných a vodárenských toků. Na podporu výzkum, vývoje a inovací v zemědělství bylo vyčerpáno 89 mil. Kč.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa (VPS)** byl u transferů podnikatelským subjektům (seskupení položek 521) schválený rozpočet 5,1 mld. Kč zvýšen pouze nepatrně (o 221 tis. Kč), když zvýšení se týkalo transferu Agentuře H production, s.r.o. Zlín za nadváhu zavazadel při dopravě hokejového týmu ze Světového poháru v Tokiu (uhrazeno ve stejné výši z vládní rozpočtové rezervy). V sledovaném roce bylo formou transferů poskytnuto celkem **4,6 mld. Kč**, což proti roku 2009 představovalo zvýšení o 301 mil. Kč, tj. o 7,1 %.

Přehled rozpočtu a čerpání je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 38 - Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole VPS (v mil. Kč)

VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Plnění	Index
	2009	schválený	po změnách	2010	v %	2010/2009
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	4 269	5 082	5 082	4 570	89,9	107,1
v tom:						
Transfery na podporu exportu - ČEB, a. s.	471	919	919	742	80,7	157,5
Transfery na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP, a. s.	700	1 000	1 000	1 000	100,0	142,9
Dopady embarga	5	10	10	3	30,0	60,0
Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury - splátky jistiny, úroky	2 744	2 736	2 736	2 553	93,3	93,0
Ztráta společnosti MUFIS, a. s.	20	17	17	17	100,0	85,0
Investiční pobídky - transfery na daňovou povinnost	324	300	300	255	85,0	78,7
Pořízení a provozování majetku k zabezpečení pilotního provozu systému elektronických zjednodušených daňových dokladů	5					
Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů		100	100			

Nejvíce prostředků bylo uvolněno na program „**Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury**“. Na úroky a splátky úvěrů od EIB bylo vynaloženo **2,6 mld. Kč**. V této položce jsou evidovány platby garantovaných úvěrů, poskytnutých Evropskou investiční bankou na financování infrastrukturálních programů, jejichž finančním manažerem je ČMZRB. Rozpočtovaná částka nebyla plně vyčerpána, úspory ve výši 183 mil. Kč bylo dosaženo vlivem pohyblivých úrokových sazeb a kurzových změn.

Transfer na podporu exportu – doplnění pojistných fondů EGAP, a.s. – v souladu s ustanovením § 1 odst.11 zákona č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, byla Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. poskytnuta dotace ve výši 1,0 mld. Kč na doplnění pojistných fondů. Vzhledem k poptávce exportérů po pojištění byly v roce 2010 uzavřeny nové pojistné smlouvy. Na základě vyhlášky Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., která ukládá této společnosti dodržovat 8%-ní pojistnou angažovanost, byly poskytnuté prostředky použity na dodržení dostatečné kapitálové přiměřenosti. Pojistné fondy a rezervy k 31.12.2010 byly plně kryty předpokládanou pojistnou angažovaností.

Transfery na podporu exportu – Česká exportní banka, a.s. - této bance byly poskytnuty transfery na ztrátu z provozování podpořeného financování celkem ve výši **742 mil. Kč** (vyrovnání ztráty za 4. čtvrtletí roku 2009 a za období leden až září 2010). Dosažená úspora činila 177 mil. Kč, z toho částka 92 mil. Kč se týkala vázání výdajů podle usnesení vlády č. 552/2010. Na objemu transferů se podílela zejména ztráta vzniklá z čistých úrokových výnosů, kdy výnosy z poskytnutých úvěrů a výnosy z držby cenných papírů, mezibankovních obchodů a vnitrobankovních výpůjček nepokrývaly náklady vynaložené na získání zdrojů na mezibankovním a zejména kapitálovém trhu. Celková ztráta byla ovlivněna rovněž vývojem devizového kurzu mezi CZK, USD a EUR. Rozsah a intenzita státní podpory exportu vychází z podmínek stanovených zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého jsou zajišťovány všechny formy pojišťovacích produktů a podpořeného financování českého exportu.

Investiční pobídky – transfery na daňovou povinnost - byly v roce 2010 čerpány ve výši **255 mil. Kč**, což bylo o 45 mil. Kč méně než činil schválený i upravený rozpočet. Účelové transfery byly poskytnuty celkem 7 společnostem, kterým byly schváleny investiční pobídky příslušným usnesením vlády a byla s nimi podepsána „Prohlášení o společném záměru“. Důvodem vzniklé úspory bylo, že ne všechny evidované subjekty splnily v daném roce podmínky pro poskytnutí dotace.

Ztráta společnosti MUFIS, a.s. – byla realizována ve výši **17 mil. Kč**, tj. téměř na úrovni schváleného státního rozpočtu. Poskytnutý transfer představoval prostředky na úhradu úroků z půjčky Státnímu fondu životního prostředí.

Dopady embarga - v roce 2010 byly uhrazeny celkem **3 mil. Kč** společnosti Omnipol, a.s. z důvodu kompenzace zaplacených úroků z bankovních úvěrů na krytí nedobytných iráckých pohledávek s prošlou lhůtou splatnosti. Nižší čerpání oproti rozpočtu bylo způsobeno menším objemem čerpaného úvěru oproti předchozímu roku.

Transfery na dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů - v rozpočtované částce **100 mil. Kč** nebyly čerpány, zájem o tuto podporu byl zatím minimální. Systém dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů byl zaveden jako forma podpory exportu novelou vyhlášky č. 278/1998 Sb., kterou se provádí zákon o pojišťování a financování vývozu, účinné od 20.3.2010.

Výše uvedených pět kapitol se na celkových neinvestičních transferech podnikatelským subjektům podílelo **92,6 %**, na ostatní kapitoly připadly menší částky.

Neinvestiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v celkové výši 1 801 mil. Kč. V průběhu roku byl rozpočet upraven na 1 800 mil. Kč, ale prostředky **čerpány nebyly**. Nečerpání způsobily nerealizované výdaje na návratnou finanční výpomoc související s plynárenskými vybranými investičními akcemi (VIA) na území Ruské federace (1,8 mld. Kč). Rozpočtované výdaje vycházely z předpokladu dosažení dohody s příslušnými státními orgány Ruské federace o úhradě daňových povinností českého subjektu, který podle tzv. Jamburských dohod na území Ruské federace realizoval výstavbu pro plynárenský průmysl včetně navazující infrastruktury a občanské vybavenosti. Výdaje byly vázány na vyčíslení celkových daňových nedoplatků ruskou stranou a odsouhlasení mechanismu jejich úhrady včetně recipročních dodávek zemního plynu do ČR. Vzhledem k tomu, že Jamburská dohoda z roku 1985 nepočítala s daňovými povinnostmi, měly být podle předběžných jednání příslušné daně uhrazeny českou stranou tak, jak to vyžaduje konvence o zamezení dvojího zdanění a jejich hodnota zahrnuta do zadluženosti Ruské federace a následně uhrazena dodávkami zemního plynu. K tomuto vyčíslení daňových nedoplatků a dosažení výše uvedené dohody nedošlo, a proto nebyl výše uvedený výdaj ani v roce 2010 realizován (totéž platí i pro oblast příjmů, kde byla z titulu příjmu z návratné finanční výpomoci týkající se plynárenských VIA budovaných na území Ruské federace rozpočtována stejná částka 1,8 mld. Kč).

2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu

2.3.1. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně pojistného, rozpočtované v organizačních složkách státu, tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Zákon o státním rozpočtu stanovil pro rok 2010 jejich výši v celkovém objemu 98,4 mld. Kč.

V rozpočtované částce byly zahrnuty výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné organizačních složek státu, tj. subjektů, u nichž jsou výdělková úroveň a počty zaměstnanců regulovány vládou. Nebyly v ní zahrnuty výdaje zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňují podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře. V uvedené částce proto nebyly zahrnuty ani prostředky na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol.

Rozpočtovaný objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci pro rok 2010 vycházel z parametrů schváleného střednědobého rozpočtového výhledu pro rok 2010 až 2011 a byl ovlivněn více faktory. Šlo například o čtyřprocentní plošný pokles ostatních plateb za provedenou práci (ostatních osobních nákladů) u všech organizačních složek státu (i příspěvkových organizací), zahrnutí prostředků na platy ústavních činitelů, soudců, státních zástupců a dalších obdobných funkcí ve výši 96 % nároku pro rok 2009 a promítnutí snížení počtu zaměstnanců a prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na základě příslušných usnesení vlády. Do rozpočtu byly zahrnuty rovněž dopady schválených rozpočtových opatření s charakterem trvalých vlivů, které přešly do základny pro stanovení platů a ostatních plateb za provedenou práci a resorty požadované převody v rámci ostatních běžných výdajů. Mimo podílu ze státního rozpočtu byly do rozpočtu zahrnuty rovněž prostředky na odměňování pro projekty a programy včetně technické asistence spolufinancované ze zvýšených příjmů z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů a související počty zaměstnanců.

Uvedené a další vlivy jsou podrobně rozebrány v kapitole „Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře“.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem, tj. pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění, bylo rozpočtováno v návaznosti na plánované výši prostředků na platy.

Rozpočet na rok 2010, schválený zákonem č. 487/2009 Sb., předpokládal pokles výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem proti upravenému rozpočtu roku 2009 o 3,1 %, resp. proti skutečnosti 2009 o 1,8 %, upravený rozpočet roku 2010 proti skutečnosti roku 2009 pak pokles o 0,8 %. **Celkem bylo čerpáno 97,7 mld. Kč** při meziročním poklesu o 2,5 % (o 2,5 mld. Kč), tj. ve vztahu k rozpočtu po změnách bylo dosaženo úspory výdajů ve výši 1,8 mld. Kč (plnění rozpočtu na 98,2 %). Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil na 9,5 %, tj. o 0,2 procentního bodu.

Souhrnné údaje o rozpočtu, jeho změnách a čerpání jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 39 – Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné (v mil. Kč)

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Rozdíl	Index 2010/2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem	100 202	98 408	99 440	97 679	98,2	-1 761	97,5
v tom:							
- platy	69 508	67 817	68 645	67 885	98,9	-760	97,7
- ostatní platby za provedenou práci	5 764	5 938	5 982	5 521	92,3	-461	95,8
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	24 916	24 635	24 785	24 250	97,8	-535	97,3
- odměny za užití duševního vlastnictví	6	8	13	8	61,5	-5	133,3
- mzdové náhrady	8	10	15	15	100,0		187,5

Na platy a na ostatní platby za provedenou práci bylo v roce 2010 vynaloženo celkem **73,4 mld. Kč**, tj. o 1,2 mld. Kč méně, než počítal rozpočet po změnách. Z toho **platy** dosáhly **67,9 mld. Kč** (98,9 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 1,6 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Schválený rozpočet výdajů na platy předpokládal proti skutečnosti roku 2009 snížení o 2,4 %, upravený rozpočet pak o 1,2 %. Ostatní platby za provedenou práci činily 5,5 mld. Kč (92,3 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 243 mil. Kč, tj. o 4,2 %. I při celkovém snížení těchto plateb bylo zabezpečeno profinancování výdajů na Technickou asistenci a programy financované z EU, odstupné v rámci organizačních změn, na odchodné v rámci voleb do Poslanecké sněmovny, jakož i výdajů souvisejících se změnami ve státní správě pro oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Výdaje na **povinné pojistné placené zaměstnavatelem** dosáhly **24,3 mld. Kč**, tj. 97,8 % rozpočtu po změnách. Meziročně se snížily o 666 mil. Kč, tj. o 2,7 %.

2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje

Neinvestiční nákupy a související výdaje představují základní výdaje organizačních složek státu jako jsou nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb pošt, telekomunikací, bankovních institucí, výdaje na opravy a udržování, cestovné a související výdaje. Jsou zde zahrnuty i úroky a ostatní finanční výdaje a výdaje na realizaci záruk.

Schválený rozpočet této skupiny výdajů ve výši 142,6 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními, realizovanými v průběhu roku, **snížen** v souhrnu o 2,4 mld. Kč na **140,1 mld. Kč**, když k pohybu došlo u všech položek – snížení se týkalo především nákupu materiálu (o 1,3 mld. Kč), výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 737 mil. Kč), nákupu služeb (o 491 mil. Kč), vody, paliv a energie (o 209 mil. Kč) a výdajů na opravy a udržování (o 129 mil. Kč). Zvýšení bylo provedeno především u výdajů na úroky a ostatní finanční výdaje (o 151 mil. Kč) a na programové vybavení (o 195 mil. Kč).

Schválený rozpočet, jeho změny a čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, včetně porovnání s předchozím rokem, jsou zřejmé z následujícího přehledu:

Tabulka č. 40 – Neinvestiční nákupy a související výdaje (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Rozdíl	Index 2010/2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Neinvestiční nákupy a související výdaje celkem	125 836	142 565	140 137	118 646	84,7	-21 491	94,3
v tom:							
- nákup materiálu	10 724	10 403	9 077	9 626	106,0	549	89,8
- úroky a ostatní finanční výdaje	53 098	63 743	63 894	48 786	76,4	-15 108	91,9
- nákup vody, paliv a energie	6 157	6 071	5 862	5 749	98,1	-113	93,4
- nákup služeb	33 261	37 523	37 032	32 195	86,9	-4 837	96,8
- ostatní nákupy	11 064	9 885	10 068	9 286	92,2	-782	83,9
z toho: opravy a udržování	7 747	6 996	6 867	6 595	96,0	-272	85,1
cestovné	1 528	1 411	1 401	1 220	87,1	-181	79,8
- poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	3 008	5 157	5 158	4 744	92,0	-414	157,7
- související výdaje	8 524	9 783	9 046	8 260	91,3	-786	96,9

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje dosáhly v roce 2010 celkové výše **118,6 mld. Kč** a byly tak pod úrovní upraveného rozpočtu o 21,5 mld. Kč, tj. o 15,3 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo téměř u všech položek, nejvíce u položky „úroky a ostatní finanční výdaje“ (15,1 mld. Kč), u nákupu služeb (4,8 mld. Kč), u výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 786 mil. Kč), u položky „poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry“ (o 414 mil. Kč), u výdajů na opravy a udržování (o 272 mil. Kč), u cestovného (o 181 mil. Kč) a u výdajů na nákup vody, paliv a energie (o 113 mil. Kč). Na druhé straně rozpočet byl překročen u nákupu materiálu (o 549 mil. Kč). Dosažená úspora rozpočtu výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje (kromě úspory výdajů na úroky státního dluhu, jež má specifický charakter) byla ovlivněna vázáním rozpočtových výdajů ze strany vlády. Meziročně neinvestiční nákupy a související výdaje poklesly celkem o 7,2 mld. Kč, tj. o 5,7 %, což bylo ovlivněno především poklesem výdajů na úhradu úroků souvisejících se státním dluhem (o 4,3 mld. Kč, tj. o 8,1 %), dále pak poklesem výdajů na opravy a udržování (o 1,2 mld. Kč), nákup materiálu (o 1,1 mld. Kč) a nákup služeb (rovněž o 1,1 mld. Kč). Na druhé straně meziročně vzrostly výdaje na poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry (o 1,7 mld. Kč). Podíl neinvestičních nákupů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 11,6 % a proti roku 2009 se snížil o 0,6 procentního bodu.

Výdaje na nákup materiálu ve výši **9,6 mld. Kč** byly splněny na 106,0 % rozpočtu po změnách (překročení o 549 mil. Kč) při meziročním poklesu o 1,1 mld. Kč (o 10,2 %). Tyto výdaje zabezpečují především vlastní činnost organizačních složek státu a patří sem takové položky jako např. výdaje na drobný hmotný dlouhodobý majetek (1,4 mld. Kč), na léky a zdravotnický materiál (1,3 mld. Kč), na potraviny (543 mil. Kč), prádlo, oděv a obuv (476 mil. Kč), na knihy, učební pomůcky, tisk (122 mil. Kč) a další položky. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil – z 1,04 % v roce 2009 na 0,94 % v roce 2010.

Úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly výše **48,8 mld. Kč** a zůstaly pod úrovní upraveného rozpočtu o 15,1 mld. Kč, tj. o 23,6 %. Proti roku 2009 vzrostly o 8,3 mld. Kč, tj. o 18,6 %. Rozhodující objem těchto výdajů představují úroky na obsluhu státního dluhu, které jsou financovány prostřednictvím kapitoly Státní dluh a komentovány samostatně v sešitu E státního závěrečného účtu.

Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly celkem **5,7 mld. Kč** a byly tak o 113 mil. Kč nižší než upravený rozpočet, tj. plnění na 98,1 %. Ve srovnání s předchozím rokem se snížily o 408 mil. Kč, tj. o 6,6 %. Největší položkou byly výdaje na elektrickou energii (2,0 mld. Kč), pohonné hmoty a maziva (1,7 mld. Kč), plyn (828 mil. Kč), teplo (660 mil. Kč) a studenou vodu (491 mil. Kč).

Výdaje na nákup služeb činily **32,2 mld. Kč** a upravený rozpočet byl splněn na 86,9 %, tj. úspora dosáhla 4,8 mld. Kč. Meziročně tyto výdaje klesly o 1,1 mld. Kč, tj. o 3,2 %. Největší položku představovaly výdaje „nákup ostatních služeb“ (čerpání v částce 21,5 mld. Kč), ke kterým patří např. úhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče a za služby poskytované zdravotnickým nebo jiným specializovaným zařízením za zdravotní prohlídky dané zvláštním předpisem, příspěvek na stravování zaměstnanců v zařízení jiné organizace, nákup stravenek ve veřejném stravování apod. Dále sem patří nájemné (4,0 mld. Kč), služby telekomunikací a radiokomunikací (2,2 mld. Kč), služby pošt (1,7 mld. Kč), konzultační, poradenské a právní služby (1,1 mil. Kč), služby školení a vzdělávání (888 mil. Kč), služby zpracování dat (174 mil. Kč) apod.

Výdaje na ostatní nákupy dosáhly **9,3 mld. Kč** a byly tak plněny na 92,2 % upraveného rozpočtu (o 782 mil. Kč, tj. o 7,8 % méně), meziročně klesly o 1,8 mld. Kč, tj. o 16,1 %. Z celkového objemu výdajů na ostatní nákupy připadlo nejvíce na výdaje na opravy a udržování, a to 6,6 mld. Kč (plnění na 96,0 % upraveného rozpočtu při meziročním poklesu o 880 mil. Kč, tj. o 14,9 %) a na cestovné (tuzemské i zahraniční), na které bylo vynaloženo celkem 1,2 mld. Kč, tj. o 308 mil. Kč (o 22,2 %) méně než v předchozím roce. Dále sem patří výdaje na programové vybavení, na pohoštění a výdaje na ostatní nákupy jinde nezařazené, kterými jsou např. příspěvek na ošacení, náhrady chovatelům služebních psů, platby dálničních známek a poplatků, příspěvek na zkvalitnění stravy vlastním zaměstnancům apod.

Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry byly v roce 2010 realizovány ve výši **4,7 mld. Kč**, když téměř celou částku představovaly **výdaje na realizaci záruk**. Z titulu poskytnutých státních záruk (podle rozpočtových pravidel) byly ze státního rozpočtu provedeny především platby za úvěry poskytnuté ve prospěch státní organizace Správa železniční dopravní cesty – celkem v částce 2,5 mld. Kč. Jednalo se o splátky úroků a jistin garantovaných úvěrů poskytnutých v minulých letech, když v roce 2010 nebyly poskytnuty žádné nové státní záruky. Dále byla provedena úhrada závazků s.o. Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. ve výši 322 mil. Kč, což představovalo splatné úroky. Jednalo se o splátku úrokového kuponu z emitovaných dluhopisů, jejichž manažérem je Komerční banka, a.s. Kromě výše uvedených plateb byly ze státního rozpočtu uhrazeny rovněž státní záruky poskytnuté ve prospěch ČSOB podle Smlouvy a státní záruky, uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB. Na základě výsledku arbitrážního sporu vedeného ve věci neproplacené pohledávky za firmou J. Ring uhradilo Ministerstvo financí z položky státních záruk celkem částku 1,9 mld. Kč. Meziročně celkové výdaje na realizaci záruk vzrostly proti roku 2009 o 1,7 mld. Kč, tj. o 57,7 %. Podrobný komentář k výdajům souvisejícím se státem jištěnými závazky je uveden v sešitu D státního závěrečného účtu, části „Přehled o stavu a vývoji státních záruk“.

Výdaje související s neinvestičními nákupy dosáhly v roce 2010 výše **8,3 mld. Kč**, splněny byly na 91,3 % upraveného rozpočtu (úspora 786 mil. Kč) a meziročně klesly o 264 mil. Kč, tj. o 3,1 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo především nepatrným čerpáním položky „Zaplacené sankce“ (rozpočet 736 mil. Kč, skutečnost 19 mil. Kč). Objemově nejvýznamnější položku představovaly poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady, které byly čerpány ve výši 5,1 mld. Kč, což bylo téměř stejně jako v předchozím roce. Za příspěvky a náhrady tohoto druhu se považují např. úhrady advokátům a notářům zastupujícím klienty ex offio,

náhrady za náklady soudního řízení, náhrady za pracovní úrazy a bolestné, příspěvky poslaneckým a senátorským klubům, náhrady svědkům a přezvědým osobám (svědečné) apod. Náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce (poskytované podle § 5 zákona č. 236/1995 Sb.) dosáhly 317 mil. Kč (zhruba stejně jako v roce 2009) a náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí 1,7 mld. Kč (meziroční pokles zhruba o 240 mil. Kč); tyto náhrady se vyplácejí pracovníkům zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinných příslušníkům (§ 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb.).

2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Schválený státní rozpočet neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2010 ve výši 9,2 mld. Kč počítal s jejich meziročním růstem o 19,0 % (o 1,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti 2009 pak s poklesem o 5,0 % (o 486,4 mil. Kč). V průběhu roku byl rozpočet navýšen u většiny dotčených kapitol celkem o 1,5 mld. Kč, z toho např. v kapitole Všeobecná pokladní správa o 570,0 mil. Kč na úhradu volebních nákladů politickým stranám v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny, v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí téměř o 484,7 mil. Kč, atd. **Čerpáno** bylo celkem **10,3 mld. Kč**, tj. 96,7 % rozpočtu po změnách (úspora 349,7 mil. Kč), při meziročním růstu o 6,7 % (o 645,3 mil. Kč). Z celku 90,5 % (téměř 9,4 mld. Kč) představovaly neinvestiční transfery těmto typům organizací z kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury a Všeobecná pokladní správa.

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím v roce 2010 ve srovnání s rokem 2009 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 41 – Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem	9 687	9 200	10 682	10 332	96,7	106,7	645
v tom							
obecně prospěšným společnostem	831	668	896	949	105,9	114,2	118
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	436	410	524	485	92,6	111,3	49
Ministerstvo pro místní rozvoj	114	110	114	121	106,0	105,8	7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	54	31 066	46	119	257,6	222,8	66
občanským sdružením	4 109	3 736	4 182	4 146	99,1	100,9	37
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 521	1 571	1 848	1 649	89,2	108,4	128
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 335	1 132	1 316	1 491	113,2	111,7	156
Ministerstvo kultury	187	270	155	153	98,6	81,5	-35
Úřad vlády ČR	120	98 450	107	102	95,9	85,6	-17
Ministerstvo zdravotnictví	123	80	90	92	101,3	74,6	-31
církvím a náboženským společnostem	3 730	3 671	3 650	3 625	99,3	97,2	-106
z toho:							
Ministerstvo kultury	1 715	1 498	1 638	1 633	99,7	95,2	-82
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 030	1 045	1 057	1 031	97,5	100,1	1
Ministerstvo práce a sociálních věcí	936	1 043	895	898	100,4	96,0	-38
politickým stranám a hnutím (VPS)	554	530	1 100	1 013	92,1	182,8	459
společnostvím vlastníků jednotek	7	0	6	5	74,9	63,8	-3
z toho:							
Ministerstvo pro místní rozvoj	7	0	5	4	71,0	55,2	-3
ostatním neziskovým apod. organizacím	455	596	848	595	70,1	130,7	140
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	114	78	321	268	83,6	235,5	154
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	263	507	208	224	107,7	85,3	-39

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem

Neinvestiční transfery obecně prospěšným organizacím dosáhly **949,0 mil. Kč**, tj. o 5,9 % (o 52,5 mil. Kč) více proti rozpočtu po změnách, resp. schválenému rozpočtu navýšenému o 228,9 mil. Kč. Meziročně se tyto transfery zvýšily o 14,2 % (o 117,7 mil. Kč).

Z celku 51,1 % vyplatila kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to **485,1 mil. Kč**, z toho na služby sociální péče 211,2 mil. Kč, na služby sociální prevence 61,8 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 39,4 mil. Kč, na projekty výzkumu, vývoje a inovací 3,4 mil. Kč, na dotace pro rodinu 5,4 mil. Kč, na sociální poradenství 21,8 mil. Kč, na sociální rehabilitace a na ostatní sociální péči a pomoc 23,8 mil. Kč, na podporu integrace cizinců 337 tis. Kč. V rámci financování společných programů ČR a EU bylo poskytnuto 117,5 mil. Kč, na Evropský rok boje proti chudobě 444 tis. Kč, atd.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vyplatila **120,9 mil. Kč**, z toho dotaci Horské službě 110,0 mil. Kč, dále byly vyplaceny dotace na podporu výzkum, vývoje a inovací a dotace v rámci společných programů krytých státním rozpočtem a rozpočtem EU.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo obecně prospěšným společnostem celkem **119,2 mil. Kč**, z toho na podporu integrace cizinců 1,0 mil. Kč, na projekty v rámci Programu podpory vzdělávání národnostních menšin a multikulturní výchovy 3,5 mil. Kč. V oblasti využití volného času dětí byly poskytnuty dotace ve výši 1,3 mil. Kč, na projekty vzdělávacích akcí k integraci Romů 1,8 mil. Kč, na projekty protidrogové prevence 1,6 mil. Kč, atd. Na vybrané projekty podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo obecně prospěšným organizacím uvolněno 26,7 mil. Kč

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo celkem **81,3 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc (36,7 mil. Kč), přímou humanitární pomoc (20,7 mil. Kč), na ostatní zahraniční pomoc (17,0 mil. Kč) a na zahraniční službu (6,9 mil. Kč).

Ministerstvo kultury uvolnilo **60,1 mil. Kč** – největší objem prostředků byl poskytnut obecně prospěšným společnostem v rámci výdajů na kulturní aktivity a na Program státní podpory profesionálních divadel, stálých symfonických orchestrů a pěveckých sborů.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** vyplatila obecně prospěšným společnostem **33,3 mil. Kč**, z toho na podporu čtyř projektů výzkumu, vývoje a inovací 15,8 mil. Kč, na program Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 14,6 mil. Kč, na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky 1,3 mil. Kč, na projekty spolufinancované v rámci finančních mechanismů EHP/Norsko 1,0 mil. Kč, atd.

Kapitola **Úřad vlády ČR** poskytla obecně prospěšným společnostem **16,6 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku připadlo 15,8 mil. Kč a na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 782 tis. Kč.

Ministerstvo průmyslu a obchodu uvolnilo **7,9 mil. Kč**, z toho 4,1 mil. Kč v rámci programu podpory výzkumu, vývoje a inovací, 2,0 mil. Kč na podporu mezinárodní spolupráce obecně prospěšné společnosti Český institut pro akreditaci, 1,8 mil. Kč v rámci programu úspory energií.

Grantová agentura ČR převedla obecně prospěšným společnostem **6,5 mil. Kč** na základě výsledků veřejných soutěží na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo celkem **5,6 mil. Kč**, z toho na protidrogovou problematiku téměř 1,1 mil. Kč, na Program Grantová agentura NNO 4,0 mil. Kč, na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 200 tis. Kč, na Národní program zdraví 356 tis. Kč.

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky obecně prospěšným společnostem, byly Všeobecná pokladní správa 2,0 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 5,6 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 2,7 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 1,5 mil. Kč, Ministerstvo obrany 550 tis. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 140 tis. Kč.

Neinvestiční transfery občanským sdružením

Transfery občanským sdružením dosáhly v roce 2010 celkem **4 145,7 mil. Kč**, tj. 40,1 % neinvestičních výdajů neziskovým a podobným organizacím celkem. Plněno bylo na 99,1 % rozpočtu po změnách (úspora 35,9 mil. Kč) při meziročním růstu o 0,9 % (o 37,1 mil. Kč).

Z celku nejvíce přijala občanská sdružení od kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí 1 649,0 mil. Kč**, z toho na služby sociální péče připadlo 426,1 mil. Kč, na služby sociální prevence 397,6 mil. Kč, výdaje aktivní politiky zaměstnanosti činily 173,4 mil. Kč, na sociální poradenství bylo poskytnuto 132,5 mil. Kč, na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči a pomoc 88,7 mil. Kč, na dotace pro rodinu 102,7 mil. Kč, na podporu integrace cizinců 4,8 mil. Kč, atd. Výdaje na společné programy EU a ČR dosáhly 314,0 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** uvolnila občanským sdružením celkem **1 490,5 mil. Kč**. Z celku 75,1 % představovaly dotace na sportovní reprezentaci (717,6 mil. Kč) a tělovýchovnou činnost (326,6 mil. Kč). Dotace na státní sportovní reprezentaci byly poskytnuty 86 sportovním svazům a 7 občanským sdružením zajišťujícím reprezentaci univerzitního a akademického technického sportu, zdravotně postižených sportovců, České obci sokolské a Českému olympijskému výboru. V oblasti využití volného času dětí byly poskytnuty dotace ve výši 159,2 mil. Kč, na projekty programu prevence kriminality 2,7 mil. Kč a na projekty protidrogové politiky 7,3 mil. Kč. Projekty OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost byly podpořeny částkou 212,5 mil. Kč, Program podpory vzdělávání národnostních menšin a multikulturní výchovy 7,0 mil. Kč, Program integrace romské komunity 6,2 mil. Kč, projekty podpory integrace cizinců 2,2 mil. Kč. Na podporu úspěšných projektů výzkumu, vývoje a inovací bylo určeno 47,5 mil. Kč; jednalo se o projekty v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, EHP/Norsko a v dalších programech vyhlašovaných MŠMT.

Neinvestiční transfery občanským sdružením z kapitoly **Ministerstvo kultury** dosáhly celkem **152,7 mil. Kč**, z toho největší objem prostředků byl poskytnut v rámci výdajů na kulturní aktivity (112,3 mil. Kč), dále na různé programy např. Program rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (23,2 mil. Kč), Podpora kulturních aktivit národnostních menšin (8,5 mil. Kč), Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (2,6 mil. Kč), Havárie střech památek (2,7 mil. Kč), Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity (1,2 mil. Kč), atd. V rámci podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo poskytnuto 1,0 mil. Kč.

Úřad vlády ČR uvolnil občanským sdružením celkem **102,4 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku 60,0 mil. Kč, na podporu veřejných aktivit zdravotně postižených 22,6 mil. Kč, na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 18,2 mil. Kč a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků 1,7 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** převedla občanským sdružením v roce 2010 celkem **91,6 mil. Kč**, z toho v rámci Programu Grantová podpora NNO 67,5 mil. Kč, na projekty Ostatní specializované zdravotnické péče 7,4 mil. Kč, na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 9,2 mil. Kč, na protidrogovou politiku 3,0 mil. Kč, na Národní program zdraví 1,8 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 1,5 mil. Kč, na výzkum, vývoj a inovace 1,3 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo občanským sdružením **79,4 mil. Kč**, z toho 19,4 mil. Kč na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO zaměřených zejména na problematiku změny klimatu, ochrany přírody a biologické rozmanitosti, životní prostředí a vlivy na lidské zdraví, zpracování odpadů, atd., na programy mj. Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 29,0 mil. Kč, Péče o krajinu 8,6 mil. Kč, Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny 1,4 mil. Kč, dále 6,3 mil. Kč připadlo na dotace NNO na koordinační projekty v ochraně přírody a krajiny a 5,0 mil. Kč byly využity v rámci programů finančních mechanismů EHP/Norsko.

Kapitola **Ministerstvo vnitra** poskytla **68,4 mil. Kč** na úseku požární ochrany, integrovaného záchranného systému, dobrovolnické služby, prevence kriminality, v záležitostech spojených s uprchlíky a azylanty, atd.

Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** poskytla celkem **65,8 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc 26,4 mil. Kč, přímou humanitární pomoc 9,7 mil. Kč, ostatní zahraniční pomoc 18,0 mil. Kč a zahraniční služby 11,8 mil. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo zemědělství** čerpala občanská sdružení **47,9 mil. Kč**. Z celku připadlo 18,7 mil. Kč Českému svazu včelařů, 8,3 mil. Kč Českomoravské myslivecké jednotě, 6,3 mil. Kč Českému rybářskému svazu, po 2,2 mil. Kč Českému svazu chovatelů a Českému zahrádkářskému svazu, po 3,3 mil. Kč občanským sdružením Pomoc, Týn nad Vltavou a Neratov v Orlických horách, atd.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla občanským sdružením celkem **30,9 mil. Kč**. Jednalo se mj. o 24 občanských sdružení, která požádala kapitolu o dotaci na stanovený účel, např. Klub českých turistů (7,7 mil. Kč), Sdružení nájemníků ČR (3,9 mil. Kč), Sdružení bytových družstev a společenství vlastníků (téměř 1,4 mil. Kč), atd. Další prostředky byly určeny na program bezbariérové obce, na programy výzkumu, vývoje a inovací a na společné programy ČR a EU.

Z kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo občanským sdružením převedeno **21,1 mil. Kč**, z toho 12,7 mil. Kč na pět projektů pro pět občanských sdružení působících v oblasti ochrany spotřebitele, 8,4 mil. Kč v rámci programu úspory energií zejména na poradenskou činnost, na pořádání konferencí a odborných seminářů, na publikace, apod.

Ministerstvo obrany převedlo ze svého rozpočtu **18,2 mil. Kč** deseti občanským sdružením, z toho 15,4 mil. Kč Československé obci legionářské a 1,0 mil. Kč Svazu pomocných technických praporů ČR PTP.

Ministerstvo dopravy poskytlo **11,2 mil. Kč** občanským sdružením v oblasti civilního letectví, z toho Letecké amatérské asociaci ČR 7,0 mil. Kč a Aeroklubu 4,2 mil. Kč, která jsou podle zákona č. 49/1997 Sb. pověřena ověřováním letové způsobilosti sportovních létajících zařízení, způsobilosti jejich uživatelů vč. evidence a vydávání příslušných dokladů, apod.

Kapitola **Všeobecná pokladní správa** uvolnila celkem **308,7 mil. Kč**. V oblasti českého sportu a tělovýchovy bylo občanským sdružením poskytnuto 270,0 mil. Kč, z toho Českému svazu tělesné výchovy 183,6 mil. Kč, České obci sokolské 36,6 mil. Kč, České asociaci sport pro všechny 15,0 mil. Kč, Autoklubu ČR 10,8 mil. Kč, Sdružení sportovních svazů 9,6 mil. Kč, Českému olympijskému výboru 5,4 mil. Kč, Českému střeleckému svazu, atd. Dále připadlo např. Českému svazu bojovníků za svobodu 6,8 mil. Kč, Konfederaci politických vězňů 7,0 mil. Kč, Masarykovu demokratickému hnutí 1,7 mil. Kč, atd.

Neinvestiční prostředky občanským sdružením poskytly i další kapitoly státního rozpočtu - Akademie věd ČR 6,3 mil. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 1,3 mil. Kč, Grantová agentura ČR 460 tis. Kč, atd.

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem

Na neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem bylo v roce 2010 **uvolněno celkem 3 624,8 mil. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách (úspora 25,0 mil. Kč), při meziročním poklesu o 2,8 % (o 105,7 mil. Kč). Z celku 98,3 % představovaly výdaje kapitol Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V kapitole **Ministerstvo kultury** neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem dosáhly v roce 2010 celkem **1 633,3 mil. Kč**, tj. 45,1 % celkových výdajů v této oblasti. Z celku výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností činily 1 458,4 mil. Kč, z toho platy duchovních vč. pojistného 1 331,5 mil. Kč. Na provozní náklady církví a náboženských společností bylo vyplaceno 83,1 mil. Kč, na opravu církevního majetku 24,5 mil. Kč, na program Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny církví a náboženských společností 19,4 mil. Kč, atd.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo v této oblasti celkem **1 031,1 mil. Kč**. Kapitola zabezpečuje těmito transfery zejména finanční prostředky školám a školským zařízením, jejichž zřizovateli jsou církve nebo náboženské společnosti registrované podle zákona č. 3/2002 Sb. v platném znění. Financována jsou školská zařízení a školy různého charakteru, od škol mateřských, přes základní, speciální, střední a vyšší odborné až po střediska mládeže. V roce 2010 působilo v ČR 119 církevních škol, předškolních a školských zařízení, z nich 118-ti bylo poskytnuto celkem 1 027,8 mil. Kč, z toho provozní dotace celkem 1 001,8 mil. Kč. Další účelové dotace byly poskytnuty např. na rozvojové programy (16,6 mil. Kč), na projekty protidrogové prevence (204 tis. Kč), na projekt „Šablony“ v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (8,6 mil. Kč), soutěže (88 tis. Kč). Prostředky ve výši 3,3 mil. Kč byly poskytnuty církevním a náboženským společnostem mimo církevní školství.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem v rámci kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly vykázány v celkové výši **898,5 mil. Kč**, z toho bylo určeno 619,0 mil. Kč na služby sociální péče, 126,5 mil. Kč na sociální prevenci, 46,9 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, 30,9 mil. Kč na sociální poradenství, 14,9 mil. Kč na podporu rodiny, 10,7 mil. Kč na sociální rehabilitace a ostatní péči a pomoc, atd.; 48,6 mil. Kč bylo určeno na společné programy ČR a EU.

Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo církvím a náboženským společnostem **33,0 mil. Kč** na rozvojovou zahraniční pomoc (17,4 mil. Kč), přímou humanitární pomoc (12,2 mil. Kč) a ostatní zahraniční pomoc (3,4 mil. Kč).

Úřad vlády ČR převedl **9,5 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku 5,3 mil. Kč a na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 4,0 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí převedlo církvím a náboženským společnostem celkem **2,5 mil. Kč**, z toho v rámci programu Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 2,4 mil. Kč na ošetření stromů, dosadby dřevin a rekonstrukce zahrad, 102 tis. Kč bylo využito v rámci Programu péče o krajinu.

Z kapitoly **Ministerstvo zdravotnictví** bylo církvím a náboženským společnostem uvolněno **2,0 mil. Kč**, z toho na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 944 tis. Kč,

na protidrogovou politiku 342 tis. Kč, na Národní program zdraví 80 tis. Kč a na ostatní speciální zdravotnickou péči 678 tis. Kč.

Další prostředky poskytly kapitoly Ministerstvo vnitra poskytlo 8,7 mil. Kč, Všeobecná pokladní správa a Ministerstvo pro místní rozvoj po 2,6 mil. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 550 tis. Kč, Ministerstvo obrany 300 tis. Kč.

Příspěvek politickým stranám a politickým hnutím

Ministerstvo financí **vyplatilo** v roce 2010 politickým stranám a politickým hnutím prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa ze státního rozpočtu celkem **1 013,3 mil. Kč**, z toho 1 011,3 mil. Kč na příspěvek na činnost v roce 2010 a příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu konané v květnu 2010.

Tabulka č. 42 – Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím (v tis. Kč)

politická strana / politické hnutí	příspěvek na činnost			% z celkového počtu platných hlasů ve volbách do PSP v 05/2010	příspěvek na úhradu volebních nákladů	Příspěvky vyplacené celkem
	stálý příspěvek	příspěvek na mandát	celkem			
	1	2	3=1+2		5	6=3+5
Celkem	67 600	441 467	509 067	95,98	502 200	1 013 267
z toho						
ČSSD	10 000	159 075	169 075	22,08	115 527	284 602
ODS	10 000	142 783	152 783	20,22	105 779	258 562
KSČM	10 000	55 825	65 825	11,27	58 977	124 802
TOP 09	6 667	26 450	33 117	16,70	87 383	120 500
Věci veřejné	6 667	14 400	21 067	10,88	56 913	77 980
KDU-ČSL	9 300	25 025	34 325	4,39	22 972	57 297
Strana práv občanů Zemanovci	5 867	0	5 867	4,33	22 653	28 520
Suverenita - blok Jany Bobošíkové,	4 933	0	4 933	3,67	19 215	24 148
Strana zelených	4 167	4 250	8 417	2,44	12 783	21 200
SNK Evropské demokraté	0	3 083	3 083	x	0	3 083
Severočeši.cz *)	0	4 450	4 450	x	0	4 450

*) vč. příspěvku na činnost za 1. a 2. pololetí 2009 ve výši 2 000 tis. Kč.

Příspěvek politickým stranám a politickým hnutím (dále jen strany a hnutí) na činnost v roce 2010, vyplacený ze státního rozpočtu podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, činil **509,1 mil. Kč**. Dále byl vyplacen příspěvek na činnost politickému hnutí Severočeši.cz ve výši **2,0 mil. Kč** za 1. a 2. pololetí 2009, a to na základě zjištění Poslanecké sněmovny, že doplněná výroční finanční zpráva za rok 2008 je úplná, čímž byla splněna podmínka pro výplatu tohoto příspěvku. Příspěvek na činnost zahrnuje stálý příspěvek a příspěvek na mandát. Stálý příspěvek činí ročně 6,0 mil. Kč pro stranu a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů a 200 tis. Kč za každých i započatých 0,1 % hlasů (obdrží-li strana či hnutí více než 5 % hlasů, příspěvek se nezvyšuje). Příspěvek na mandát poslance a senátora činí ročně 900 tis. Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hl. m. Prahy 250 tis. Kč. Z celku stálý příspěvek dosáhl 67,6 mil. Kč a příspěvek na činnost v roce 2010 na mandát 466,7 mil. Kč (v tom 184,9 mil. Kč poslanci, 72,3 mil. Kč senátoři, 166,5 mil. Kč zastupitelé krajů, 17,8 mil. Kč zastupitelé hl.m. Prahy). Celkové plnění dosáhlo 96,4 % při meziročním růstu o 4,9 % (o 21,8 mil. Kč), když byly zohledněny výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v květnu 2010 – v měsíci konání voleb podle výše uvedeného zákona obdrží politická strana a politické hnutí příspěvek propočtený z výsledků voleb toho volební období, jehož výše je pro ně výhodnější.

Příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se konaly ve dnech 28. a 29. května 2010, byl do státního rozpočtu výdajů zahrnut na

základě usnesení vlády č. 54/2010 ve výši 570,0 mil. Kč. Stranám a hnutím byl vyplacen v celkové hodnotě **502,2 mil. Kč**, tj. na 88,1 %, když výši jeho plnění ovlivnila 62,6% volební účast. Podle § 85 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se za každý odevzdaný hlas uhradilo ze státního rozpočtu 100 Kč straně, hnutí nebo koalici, které ve volbách získaly nejméně 1,5 % z celkového počtu platných hlasů.

Neinvestiční transfery společenstvím vlastníků jednotek

Společenství vlastníků jednotek získala v roce 2010 celkem **4,5 mil. Kč**, plněno bylo o 25,1 % (o 1,5 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách. Meziročně se výdaje snížily o 36,2 % (o 2,6 mil. Kč). Z celku kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj poskytla 3,7 mil. Kč na program Podpora oprav domovních olověných rozvodů a kapitola Ministerstvo kultury 808 tis. Kč použila v oblasti památkové péče.

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, tj. organizacím, které nejsou zařaditelné pod některé z předchozích, např. nadacím, tuzemským svazům a spolkům apod., byly vykázány v celkové částce **594,7 mil. Kč**, tj. o 29,9 % (o 253,2 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách, resp. schválený rozpočet navýšený o 252,2 mil. Kč. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 30,7 % (o 139,6 mil. Kč).

Např. kapitolami **Ministerstvo práce a sociálních věcí** bylo uvolněno **268,0 mil. Kč**, z toho 251,7 mil. Kč na společné programy ČR a EU a 16,3 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti; **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** **224,5 mil. Kč**, z toho na řešení projektů výzkumu, vývoje a inovací 215,1 mil. Kč; **Grantová agentura ČR** **21,6 mil. Kč** účelových prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací; **Ministerstvo průmyslu a obchodu** **17,6 mil. Kč**, z toho na podporu výzkumu, vývoje a inovací v rámci OP Podnikání a inovace 17,4 mil. Kč; **Ministerstvo kultury** **15,1 mil. Kč** zejména v rámci výdajů na kulturní aktivity a Programu zachrany architektonického dědictví; **Ministerstvo pro místní rozvoj** **8,1 mil. Kč**, z toho 5,4 mil. Kč v rámci společných programů EU a ČR, dále na dotaci pro Svaz měst a obcí 2,3 mil. Kč a 450 tis. Kč pro Národní síť zdravých měst; **Ministerstvo zdravotnictví** **3,0 mil. Kč**, z toho na výzkum, vývoj a inovace 2,9 mil. Kč; **Ministerstvo zahraničních věcí** **2,0 mil. Kč**, z toho na zahraniční pomoc (1,8 mil. Kč), atd.

2.3.4. Refundace poloviny náhrady mzdy v souvislosti s nemocenským pojištěním

Polovina náhrady mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti, kterou zaměstnavatel poskytl zaměstnanci podle § 192 až 194 zákoníku práce, je hrazena ze státního rozpočtu, resp. kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, zaměstnavateli podle § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 189/2006 Sb., a je zúčtována mezi zaměstnavatelem a příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení v rámci odvodu pojistného.

Na rok 2010 stanovil schválený státní rozpočet výši uvedené refundace na 2,0 mld. Kč, v průběhu roku byl snížen o 349,7 mil. Kč (ve schváleném rozpočtu na rok 2009 tento výdaj zahrnut nebyl, v průběhu roku byl rozpočet navýšen na 1,5 mld. Kč, které byly čerpány na 95,8 %). V roce 2010 bylo **zaměstnavatelům refundováno 1,5 mld. Kč**, tj. o 9,1 % méně než stanovil rozpočet po změnách (úspora 152,3 mil. Kč); meziročně se tyto výdaje zvýšily o 7,2 % (o 101,4 mil. Kč).

2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č. 43 – Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně celkem	92 217	89 203	86 983	89 769	103,2	97,3	-2 449
z toho:							
- neinvestiční transfery státním fondům	40 647	36 891	34 040	36 880	108,3	90,7	-3 767
z toho: SZIF (MZe)	34 344	28 578	26 286	30 505	116,1	88,8	-3 839
SFDI (MD)	6 166	8 312	7 738	6 160	79,6	99,9	-6
- transfery fondům soc. a zdrav. pojištění	48 704	52 116	52 743	52 714	99,9	108,2	4 010
z toho: platby státu za st. pojištění	48 673	52 099	52 729	52 700	99,9	108,3	4 027

Neinvestiční transfery státním fondům

Neinvestiční transfery státním fondům byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty v částce 36,9 mld. Kč při plánovaném meziročním navýšení o 15,1 % (o 4,8 mld. Kč), proti skutečnosti 2009 se však měly snížit o 9,2 % (o 3,8 mld. Kč). Z celku 28,6 mld. Kč rozpočtovaných prostředků připadlo na Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), tj. proti schválenému rozpočtu roku 2009 navýšení o 0,9 % (o 268,4 mil. Kč), proti skutečnosti 2009 naopak značné snížení, a to o 16,8 % (o 5,8 mld. Kč). Pro Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) bylo ve schváleném rozpočtu vyčleněno 8,3 mld. Kč neinvestičních prostředků, tj. více než dvojnásobek než ve schváleném rozpočtu roku 2009 (o 4,6 mld. Kč více), proti skutečnosti roku 2009 se tyto výdaje měly zvýšit o 34,8 % (o 2,1 mld. Kč). Rozpočet neinvestičních transferů státním fondům celkem byl v průběhu roku snížen téměř o 2,9 mld. Kč, z toho o 2,3 mld. Kč ve prospěch kapitálových výdajů pro SZIF. **Převedeno** bylo celkem **36,9 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. o 8,3 % více než stanovil rozpočet po změnách (překročení o 2,8 mld. Kč) při meziročním poklesu o 9,3 % (téměř o 3,8 mld. Kč).

Ministerstvo zemědělství převedlo Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu celkem 30,5 mld. Kč neinvestičních prostředků, tj. 16,1 % (o 4,2 mld. Kč) více, než stanovil rozpočet po změnách. Z celku 1,2 mld. Kč činily dotace na činnost tohoto fondu a 250,0 mil. Kč na podporu jeho marketingové činnosti (překročení výdajů o 150,0 mil. Kč bylo kryto prostředky z Pozemkového fondu); ve smyslu usnesení vlády č. 552/2010 bylo ve správních výdajích SZIF vázáno 36,8 mil. Kč. Zbývající neinvestiční prostředky byly určeny na financování programů Společné zemědělské politiky¹², když celkové výdaje na tyto programy v roce 2010, tj. vč. investičních, dosáhly 35,6 mld. Kč.

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla neinvestiční prostředky **Státnímu fondu dopravní infrastruktury** ve výši **6,2 mld. Kč**, tj. o 20,4 % méně než určoval rozpočet po změnách při úspoře 1,6 mld. Kč (vázání prostředků podle usnesení vlády č. 552/2010 činilo 1,2 mld. Kč); v porovnání s rokem 2009 bylo čerpání nižší o 6,3 mil. Kč. Z celku 4,4 mld. Kč připadlo na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů rozpočtu v roce 2010, dále 368,3 mil. Kč představovaly prostředky v rámci OP Doprava a 140,5 mil. Kč úvěrové prostředky EIB; prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů minulého roku činily 60,8 mil. Kč. Rovněž byly uvolněny finanční prostředky v rámci dluhopisového programu podle zákona č. 220/2003 Sb. ve výši 170,00 mil. Kč, dluhopisového programu na úhradu škod způsobených povodněmi v roce 2009 ve výši 556,3 mil. Kč, dluhopisového programu na úhradu škod způsobených povodněmi v roce 2010 ve výši 354,8 mil. Kč (povolené překročení rozpočtu) a na odstranění škod vzniklých vlivem povodní v Libereckém a Ústeckém kraji v částce 175,8 mil. Kč.

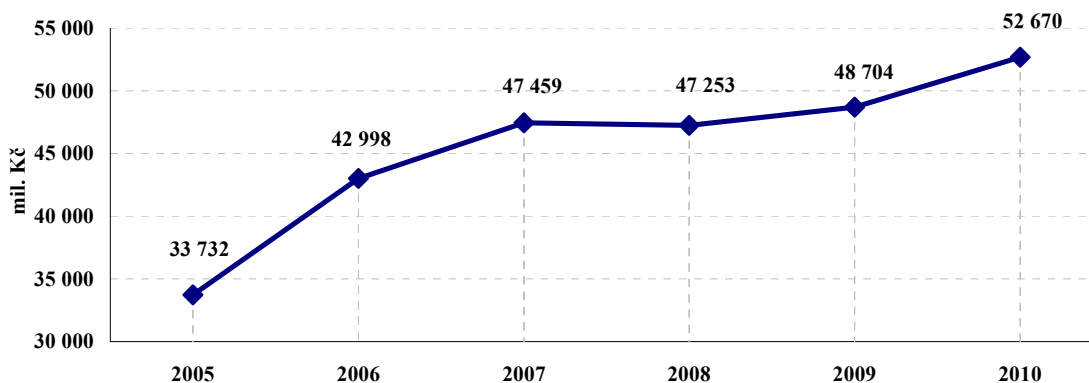
¹² Podrobné údaje o Společné zemědělské politice jsou uvedeny v části VI. Zprávy.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** převedla **Státnímu fondu životního prostředí** celkem **214,6 mil. Kč** neinvestičních prostředků v rámci programu 115 150 Technická asistence OP ŽP na akce zajišťující výkonnou strukturu OP Životní prostředí. Ve schváleném rozpočtu na rok 2010 nebyl převod neinvestičních prostředků tomuto státnímu fondu stanoven. Během roku mu byly přiděleny rozpočtové prostředky v částce 17,1 mil. Kč, ze kterých bylo čerpáno 3,7 mil. Kč, zbývajících 210,8 mil. Kč bylo čerpáno z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech.

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především **platby státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel** (nevýdělečně činné osoby uvedené v zákoně č. 48/1997 Sb. v platném znění). Schválený státní rozpočet ve výši 52,1 mld. Kč předpokládal 9,9% meziroční růst výdajů (navýšení o 4,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti 2009 pak 7,0% zvýšení (o 3,4 mld. Kč více). Stanovení rozpočtu vycházelo z vyměřovacího základu daného v § 3c zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve výši 5 355 Kč a následně z výpočtu platby státu za dotčenou osobu a měsíc v částce 723 Kč, tj. o 46 Kč více než v roce 2009 a 2008. Vzhledem k růstu počtu státních pojištěnců převážně v kategorii „uchazeč o zaměstnání v evidenci úřadu práce“ (meziroční nárůst o 22 tis. osob) a v kategorii „důchodce“ (o 66 tis. osob), byl státní rozpočet tohoto mandatorního výdaje navýšen o 630,0 mil. Kč, a to snížením rozpočtu na odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle hrubého národního důchodu. Za leden až prosinec 2010 bylo za státní pojištěnce **zapláceno** na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění celkem **52,7 mld. Kč**, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,3 % (o 4,0 mld. Kč). Platby v průběhu roku probíhaly rovnoměrně, žádná nebyla předsunuta.

Graf č. 16 – Platba státu do systému všeobecného zdravot. pojištění v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Dále byly do této skupiny výdajů zahrnuty prostředky převedené z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně ČR, resp. Fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a Fondu pro úhradu preventivní péče, v souladu s vyhláškou č. 41/2000 Sb., kterou se stanoví podrobné podmínky tvorby a užití finančních prostředků na úhradu zdravotní péče hrazené nad rámec veřejného zdravotního pojištění, a to v částce **14,0 mil. Kč**, tj. celá částka rozpočtu sníženého o 2,5 mil. Kč; stejná částka byla poskytnuta v roce 2009.

2.3.6. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně ve výši 126,7 mld. Kč se na běžných výdajích schváleného rozpočtu 2010 podílely 11,8 %. Ten předpokládal meziroční pokles výdajů o 7,6 % (o 10,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2009 a o 2,1 % (o 2,7 mld. Kč) proti skutečnosti 2009. V průběhu roku byl rozpočet navýšen celkem o 8,1 mld. Kč, z toho u tzv. účelových dotací o 6,8 mld. Kč, když největší objem připadl kapitálům Ministerstvo pro místní rozvoj (navýšení rozpočtu o 3,6 mld. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,7 mld. Kč), atd. Do rozpočtu byly dodatečně zařazeny i prostředky určené regionálním radám regionů soudržnosti ve výši 1,3 mld. Kč. **Převáděno** územním rozpočtům bylo celkem **132,4 mld. Kč**, tj. 12,4 % všech běžných prostředků čerpaných ze státního rozpočtu v roce 2010. Plněno bylo na 98,3 % rozpočtu po změnách (úspora 2,3 mld. Kč) při meziročním růstu o 2,3 % (o 3,0 mld. Kč). Z celku obcím připadlo 54,1 mld. Kč a krajům 77,0 mld. Kč.

Tabulka č. 44 - Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
		1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	129 366	126 653	134 732	132 399	98,3	102,3	3 033
z toho:							
- obcím	48 310	48 363	54 014	54 094	100,1	112,0	5 783
v tom: souhrnný dotační vztah	9 635	11 924	11 924	11 924	100,0	123,7	2 288
účelové dotace	38 675	36 439	42 091	42 170	100,2	109,0	3 495
z toho: sociální dávky*)	24 649	24 679	25 759	25 704	99,8	104,3	1 055
- krajům	80 160	78 289	79 401	76 964	96,9	96,0	-3 196
v tom: souhrnný dotační vztah	1 179	1 176	1 176	1 176	100,0	99,8	-3
účelové dotace	78 981	77 112	78 225	75 788	96,9	96,0	-3 193
- regionálním radám	866	0	1 278	1 308	102,3	151,1	443

*) ve sloupcích skutečnost 2008 a skutečnost 2009 jsou uvedeny transfery kapitoly MPSV obcím prostřednictvím krajů; skutečně bylo obcemi vyplaceno na sociální dávky v roce 2009 celkem 24 239 mil. Kč a v roce 2010 celkem 25 273 mil. Kč

V přílohách č. 5 až 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2010 bylo vyčleněno téměř 13,1 mld. Kč na transfery poskytované územním celkům **v rámci souhrnného dotačního vztahu**, tj. o 20,6 % (o 2,2 mld. Kč) více než ve schváleném rozpočtu roku 2009 a o 21,1 % více než činila skutečnost roku 2009 (o 2,3 mld. Kč). Meziroční navýšení se týkalo především příspěvku na výkon státní správy, cílem bylo přispět k odstranění existujících disproporcí mezi velikostí výdajů na financování agend státní správy a příjmy na jejich krytí. Vyčerpána byla celá rozpočtovaná částka, tj. **13,1 mld. Kč**. Z celku **obcím** bylo uvolněno **10,8 mld. Kč** na příspěvek na výkon státní správy (9,2 mld. Kč), na příspěvek na školství (1,4 mld. Kč), na dotace na vybraná zdravotnická zařízení (36,9 mil. Kč) a na dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů (231,6 mil. Kč). Hlavní město **Praha** získalo **1,1 mld. Kč**, z toho na příspěvek na výkon státní správy 988,7 mil. Kč a na příspěvek na školství 141,1 mil. Kč. Výdaje obcím a hl.m. Praze celkem (11,9 mld. Kč) se meziročně zvýšily o 23,1 % (o 2,2 mld. Kč). **Kraje** obdržely příspěvek na výkon státní správy v částce **1,2 mld. Kč**, který byl na stejné úrovni roku 2009 (meziroční pokles o 0,2 %, tj. o 2,7 mil. Kč). Finanční prostředky krajům, obcím a hl. m. Praze v rámci souhrnného dotačního vztahu byly uvolněny z kapitoly **Všeobecná pokladní správa**.

Neinvestiční transfery obcím a krajům **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši 113,6 mld. Kč, tj. 95,5 % schváleného rozpočtu roku 2009 (o 5,4 mld. Kč méně) a 96,5 % skutečných výdajů roku 2009 (o 4,1 mld. Kč méně). **Převáděno obcím a krajům** bylo celkem **118,0 mld. Kč**, tj. přibližně stejná částka jako v roce 2009 (navýšení o 301,6 mil. Kč), čerpáno bylo 98,0 %

rozpočtu po změnách, úspora činila téměř 2,4 mld. Kč). Z celku **obce** obdržely **42,2 mld. Kč**, tj. o 79,5 mil. Kč více proti rozpočtu po změnách, resp. schválenému rozpočtu navýšenému o 5,7 mld. Kč, meziročně bylo dosaženo navýšení o 9,0 % (o 3,5 mld. Kč). **Kraje** získaly **75,8 mld. Kč**, tj. 96,9 % rozpočtu po změnách při úspoře 2,4 mld. Kč při meziročním poklesu o 4,0 % (o 3,2 mld. Kč). Na celkových účelových dotacích obcím a krajům se 98,8 % (116,6 mld. Kč) podílely kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy a Všeobecná pokladní správa.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** bylo do rozpočtů krajů a obcí převedeno celkem **80,1 mld. Kč**, z toho krajům 71,0 mld. Kč a obcím 9,1 mld. Kč. Většina těchto prostředků (90,1 %) byla určena na přímé vzdělávací náklady pro školy, předškolní a školská zařízení zřízená kraji a obcemi podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pro tato zařízení v kompetenci obcí bylo poskytnuto 44,0 mld. Kč a v kompetenci krajů 29,7 mld. Kč. Dotace soukromému školství pro 620 organizací byly poskytnuty prostřednictvím krajů ve výši téměř 4,1 mld. Kč. Další neinvestiční prostředky z této kapitoly byly prostřednictvím krajů uvolněny na různé rozvojové programy v částce 900,4 mil. Kč, na programy prevence proti kriminalitě 2,2 mil. Kč, na programy protidrogové prevence 4,1 mil. Kč, na pořádání soutěží 25,8 mil. Kč, na projekty integrace romské komunity 8,3 mil. Kč, na projekty vzdělávání národnostních menšin 1,5 mil. Kč, atd. Na projekty v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost bylo obcím a krajům uvolněno celkem téměř 1,4 mld. Kč.

Neinvestiční prostředky ve výši **28,5 mld. Kč** byly poukázány obcím a krajům z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí**. Z celku bylo obcím převedeno 27,1 mld. Kč, z toho na sociální dávky přes 25,7 mld. Kč (19,8 mld. Kč na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a 5,9 mld. Kč na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým), dále bylo uvolněno na aktivní politiku zaměstnanosti 1,2 mld. Kč, na příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 100,0 mil. Kč, na služby sociální péče 73,0 mil. Kč, na společné programy EU a ČR 24,6 mil. Kč, atd. Kraje obdržely 1,3 mld. Kč, z toho na společné programy EU a ČR 1,2 mld. Kč a na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 76,7 mil. Kč.

Ministerstvo pro místní rozvoj uvolnilo krajům a obcím téměř **3,0 mld. Kč**, z celku obcím 2,9 mld. Kč, z toho na programy Povodně 2006 – Obnova obecního a krajského majetku 1,7 mld. Kč, Podpora regenerace panelových sídlišť 8,6 mil. Kč, Podpora při zajišťování dočasného náhradního ubytování 87,8 mil. Kč Podpora regionálního rozvoje 92,9 mil. Kč, zbývající prostředky byly určeny na společné programy EU a ČR. Kraje obdržely 121,7 mil. Kč, z toho nenávratná finanční pomoc – povodně 2010 činila 112,9 mil. Kč, atd.

Ministerstvo dopravy převedlo obcím a krajům částku **2,8 mld. Kč**, z toho 2,6 mld. Kč jako dotace na úhradu prokazatelné ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě (2,4 mld. Kč bylo poskytnuto krajům a 0,2 mld. Kč hl. m. Praze), dále 165,1 mil. Kč šlo na úhradu zvýšených výdajů za čekání řidičů mezi spoji veřejné linkové autobusové dopravy (162,2 mil. Kč krajům a 2,9 mil. Kč hl.m. Praze).

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno **2,2 mld. Kč**, z toho obcím připadlo 1,7 mld. Kč. Z celku bylo poskytnuto 739,4 mil. Kč jako dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně právní ochrany dětí, 212,2 mil. Kč na navýšení příspěvku na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb pro obce s rozšířenou působností a hl. m. Prahu, 129,5 mil. Kč představovaly výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy (např. 58,6 mil. Kč na náhradu škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy v souladu se zákonem č. 115/2000 Sb., ve znění pozdějších

předpisů 32,5 mil. Kč na úhradu nákladů spojených s preventivními opatřeními zabráňujícími vzniku a šíření onemocnění tuberkulózou v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů), 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních vod, 3,7 mil. Kč na řešení aktuálních problémů územních celků, 662,9 mil. Kč činil převod prostředků na výdaje na volby, atd.

Regionální rady regionů soudržnosti obdržely ze státního rozpočtu, resp. z kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj, **1,3 mld. Kč** (o 2,3 %, tj. o 30,0 mil. Kč více než stanovil rozpočet po změnách) a o 51,2 % (o 442,7 mil. Kč) více než v roce 2009. Prostředky byly použity na regionální operační programy rozličných regionů soudržnosti.

Podrobné hodnocení neinvestičních transferů územním samosprávným celkům je uvedeno v sešitu F, část II „Výsledky hospodaření územních rozpočtů“.

2.3.7. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši 50,3 mld. Kč, tj. o 6,6 % (o 3,5 mld. Kč) méně proti rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti roku 2009 o 13,4 mld. Kč (o 7,8 mld. Kč) méně. Rozpočet byl v průběhu roku zvýšen celkem o 6,1 mld. Kč; **čerpáno bylo 57,2 mld. Kč**, tj. o 1,5 % (o 828,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním poklesu o 1,5 % (o 853,1 mil. Kč).

Následující tabulka ukazuje změny státního rozpočtu transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2010 a jeho čerpání v souhrnu a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č. 45 - Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
	1	schválený 2	po změnách 3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	58 034	50 259	56 353	57 181	101,5	98,5	-853
v tom:							
příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	15 858	14 893	15 738	15 944	101,3	100,5	86
z toho:							
Ministerstvo kultury	3 859	3 677	3 699	3 631	98,2	94,1	-228
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	3 593	4 690	3 303	3 516	106,5	97,9	-77
Ministerstvo obrany	2 150	1 495	2 444	2 447	100,1	113,8	297
Ministerstvo životního prostředí	1 411	1 014	1 336	1 317	98,6	93,4	-94
Ministerstvo zdravotnictví	1 344	1 116	1 012	1 022	101,0	76,1	-321
Ministerstvo průmyslu a obchodu	638	575	702	822	117,2	128,8	184
transfery vysokým školám	30 103	25 502	29 046	29 624	102,0	98,4	-479
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	28 147	25 321	27 130	27 748	102,3	98,6	-398
Grantová agentura ČR	955	0	1 038	1 038	100,0	108,8	84
transfery školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji a obcemi (MPSV)	7	6	19	6	31,6	83,0	-1
transfery veřejným výzkumným institucím	7 201	5 640	6 638	6 764	101,9	93,9	-437
z toho:							
Akademie věd ČR	4 354	4 353	3 820	3 766	98,6	86,5	-588
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	967	698	913	1 089	119,2	112,6	122
Grantová agentura ČR	627	0	767	767	100,0	122,4	140
Ministerstvo zemědělství	680	412	621	611	98,5	89,9	-69
transfery veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi (MPSV)	13	15	2	2	89,0	13,2	-11
transfery cizím příspěvkovým organizacím	4 852	4 202	4 911	4 841	98,6	99,8	-10
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	4 659	4 099	4 743	4 666	98,4	100,2	7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	87	84	89	96	107,7	110,0	9

Neinvestiční příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím

Příspěvkovým organizacím zřízeným v rámci příslušných kapitol státního rozpočtu byly převedeny neinvestiční prostředky v celkové výši **15,9 mld. Kč**, tj. 101,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,5 % (o 86,4 mil. Kč). Od 1.1.2010 jsou tyto finanční prostředky ústředními orgány státní správy rozpočtovány podle § 54 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel, jako **příspěvky** na činnost a podle § 54 odst. 1 písm. e) a písm. f) jako úhrada provozních nákladů v rámci společných programů EU a ČR a projektů finančních mechanismů a podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací jako **dotace**.

Ministerstvo kultury poskytlo 30-ti zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **3 630,9 mil. Kč**. Z toho příspěvky ve výši 3 225,4 mil. Kč, ze kterých bylo použito na provoz divadel 613,4 mil. Kč, muzeí a galerií 1 156,7 mil. Kč, památkových ústavů 693,9 mil. Kč, na knihovnictví 401,9 mil. Kč, na hudební činnost 97,4 mil. Kč, na filmovou tvorbu a kina 31,5 mil. Kč, na obnovu kulturních památek 74,3 mil. Kč, atd. Dotace těmto organizacím dosáhly celkem 405,5 mil. Kč, z toho pro muzea a galerie 135,8 mil. Kč a památkové ústavy 166,6 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo zřízeným organizacím celkem **3 516,2 mil. Kč**. Příspěvek na provoz byl poskytnut ve výši 2 890,3 mil. Kč, dotace ve výši 625,9 mil. Kč. Z celkově poskytnuté částky bylo 69,7 % použito na mzdové prostředky a související odvody. Uvedené částky byly určeny pro celkem 88 subjektů, z toho 73 v regionálním školství (výchovné a diagnostické ústavy) a 15 ostatních přímo řízených organizací (výzkumné ústavy, knihovny, pedagogické muzeum, vzdělávací centra, atd.).

Ministerstvo obrany uvolnilo **2 447,0 mil. Kč** celkem pro 9 zřízených příspěvkových organizací, z toho pro vojenské nemocnice v Praze, Brně a Olomouci 981,2 mil. Kč, Ústav leteckého zdravotnictví Praha 76,9 mil. Kč, pro Vojenská lázeňská a rekreační zařízení 492,4 mil. Kč, pro Správu vojenského bytového fondu 864,1 mil. Kč; zbývající prostředky byly určeny pro příspěvkové organizace, které plnily úkoly přípravy ke státní sportovní reprezentaci v působnosti kapitoly.

Ministerstvo životního prostředí vydalo na příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 317,1 mil. Kč**, z toho kromě příspěvků na činnost 949,8 mil. Kč byly vynaloženy prostředky např. na institucionální podporu výzkumu, vývoje a inovací 85,4 mil. Kč, na účelovou podporu projektů výzkumu, vývoje a inovací 54,2 mil. Kč, na Program péče o krajinu 15,0 mil. Kč, na programové financování 200,0 mil. Kč, na projekty EHP/Norsko 6,8 mil. Kč, atd.

Ministerstvo zdravotnictví převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 022,3 mil. Kč**, z toho fakultním nemocnicím 99,4 mil. Kč, zdravotním ústavům 215,8 mil. Kč, ostatním zdravotnickým zařízením 8,5 mil. Kč, doškolovacím ústavům 79,0 mil. Kč, odborným léčebným ústavům 9,0 mil. Kč, na ostatní ústavní péči 6,3 mil. Kč, na drogovou problematiku 3,6 mil. Kč a ochranu obyvatelstva 11,8 mil. Kč; na ostatní projekty výzkumu, vývoje a inovací ve zdravotnictví 544,5 mil. Kč, atd.

Ministerstvo vnitra svým 5 zřízeným příspěvkovým organizacím převedlo celkem **938,1 mil. Kč**. Z celku 924,9 mil. Kč připadlo na příspěvek na provoz (z toho pro PO Zařízení služeb pro MV 794,8 mil. Kč, PO Bytová správa MV 67,2 mil. Kč, Institut pro místní správu Praha 36,0 mil. Kč a Tiskárnu MV 26,9 mil. Kč), dotace na provozní výdaje v rámci společných programů ČR a EU 13,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** převedla svým 5-ti zřízeným organizacím (CzechInvest, CzechTrade, Správa služeb MPO, Český metrologický institut a Státní

výzkumný ústav materiálu) **822,4 mil. Kč**, z toho příspěvky činily 522,1 mil. Kč a dotace 300,3 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla celkem **786,5 mil. Kč**, z toho příspěvky na činnost dosáhly 496,3 mil. Kč, dotace 290,2 mil. Kč. Z celku obdržela PO Czech Tourism 567,5 mil. Kč (vč. prostředků na Integrovaný operační program) a PO Česká centrála cestovního ruchu 219,0 mil. Kč (vč. prostředků poskytnutých v rámci společných programů ČR a EU 134,3 mil. Kč).

Ministerstvo zemědělství uvolnilo zřízeným příspěvkovým organizacím **567,1 mil. Kč**, z toho na příspěvek poskytnutý na úkoly vyplývající z předmětu činnosti a na účely a úkoly uložené nebo dohodnuté s ministerstvem bylo devíti organizacím vyplaceno 551,4 mil. Kč, dále na příspěvek v rámci podpory výzkumu, vývoje a inovací připadlo 11,9 mil. Kč, na příspěvek na monitoring půd a vod v rámci nitrátové směrnice 3,1 mil. Kč, na příspěvek pro Národní hřebčín Kladruhy 0,5 mil. Kč v rámci programu podpory památky UNESCO, atd.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo pro své čtyři příspěvkové organizace celkem **334,3 mil. Kč**, z toho pro česká centra v zahraničí 101,5 mil. Kč, pro Kancelář generálního sekretáře EXPO 203,6 mil. Kč, pro Diplomatický servis 20,0 mil. Kč a pro zámek Štiřín, kde jsou zajišťovány konferenční, ubytovací, restaurační a sportovní činnosti, téměř 9,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla zřízeným příspěvkovým organizacím příspěvek **320,0 mil. Kč**, z toho Centru služeb pro silniční dopravu 81,6 mil. Kč a Ředitelství silnic a dálnic ČR 238,4 mil. Kč, z toho na služby spojené s karetními poplatky společnosti Kapsch Telematic Services s.r.o. 212,0 mil. Kč (na základě Rozhodčího nálezu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR).

Neinvestiční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím poskytla kapitola **Kancelář prezidenta republiky** ve výši přes **169,6 mil. Kč** pro PO Lesní správa Lány a PO Správa Pražského hradu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo v roce 2010 zřízeným příspěvkovým organizacím celkem 50,6 mil. Kč, z toho 42,8 mil. Kč na podporu služeb sociální péče.

Ministerstvo spravedlnosti převedlo celkem 21,9 mil. Kč.

Neinvestiční transfery vysokým školám

Z celkového objemu neinvestičních prostředků příspěvkovým a podobným organizacím představovaly neinvestiční transfery vysokým školám 51,8 %, a to **29,6 mld. Kč**. Čerpáno bylo o 2 % (o 578,2 mil. Kč) více, než určoval rozpočet po změnách, resp., schváleného rozpočtu navýšeného o 3,5 mld. Kč; meziročně se tyto výdaje snížily o 1,2 % (o 479,2 mil. Kč).

V rozhodující míře (93,7 %) se na těchto transferech podílela kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, která vysokým školám poskytla celkem **27 748,3 mil. Kč** při meziročním poklesu o 1,4 % (o 398,3 mil. Kč). Z toho veřejným vysokým školám zřízeným podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, 27 704,1 mil. Kč. V roce 2010 působilo v ČR 26 veřejných vysokých škol, největší objem prostředků získala od výše uvedené kapitoly Univerzita Karlova (3 548,3 mil. Kč) a Masarykova univerzita (2 252,8 mil. Kč). Na sociální stipendia bylo uvolněno 56,1 mil. Kč a na podporu výzkumu, vývoje a inovací 6 075,5 mil. Kč. Soukromým vysokým školám bylo převedeno 44,2 mil. Kč – na výzkum a vývoj 7,4 mil. Kč a na činnost 36,8 mil. Kč; z toho z celkového počtu 46 soukromých vysokých škol byla poskytnuta dotace 8,8 mil. Kč Vysoké škole zdravotnické o.p.s. na akreditovaný studijní program „ošetřovatelství“, dále byla

soukromým školám poskytnuta ubytovací stipendia (11,5 mil. Kč) a sociální stipendia (2,8 mil. Kč), atd.

Zbývající neinvestiční prostředky vysokým školám ve výši téměř 1 875,4 mil. Kč převedly ostatní kapitoly státního rozpočtu vysokým školám zejména v rámci podpory výzkum, vývoj a inovací. Např. Grantová agentura ČR 1 038,3 mil. Kč, Akademie věd ČR 163,3 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 228,2 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 55,3 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 150,0 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 125,0 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 16,7 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 22,2 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 12,8 mil. Kč, Ministerstvo kultury 7,5 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 8,2 mil. Kč, Státní úřad pro jadernou bezpečnost 5,3 mil. Kč atd.

Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím

Cizím příspěvkovým organizacím (tj. příspěvkovým organizacím, zřizovateli kterých kapitoly nejsou) bylo poskytnuto celkem **4,8 mld. Kč**, tj. 98,6 % rozpočtu po změnách (úspora 69,2 mil. Kč), když tyto transfery byly na stejné úrovni roku 2009, resp. o 10,4 mil. Kč nižší.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo **4 666,1 mil. Kč**, tj. 96,4 % z celkových prostředků poskytnutých těmto organizacím. Rozhodující část 4 357,0 mil. Kč připadla na služby sociální péče, dále na aktivní politiku zaměstnanosti bylo využito 181,7 mil. Kč, na sociální poradenství 72,9 mil. Kč, na sociální prevenci 35,0 mil. Kč, na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči 3,0 mil. Kč a na Evropský rok proti chudobě 1,4 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU připadlo 15,1 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy převedlo účelové dotace příspěvkovým organizacím jiného zřizovatele ve výši **96,1 mil. Kč**, které byly určeny na podporu výzkumu, vývoje a inovací úspěšným řešitelům projektů z jiných resortů.

Ministerstvo životního prostředí uvolnilo **6,5 mil. Kč**, z toho na programy Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 2,9 mil. Kč, Podpora rozvoje infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu 2,2 mil. Kč, Podpora udržitelného využívání zdrojů energie 484 tis. Kč, atd.; na účelové projekty podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo poskytnuto 937 tis. Kč.

Další kapitoly převáděly cizím příspěvkovým organizacím finanční prostředky rovněž na podporu výzkumu, vývoje a inovací, např. Grantová agentura ČR 38,7 mil. Kč, Akademie věd ČR 11,8 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 5,1 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 3,8 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 4,5 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím, zřízeným podle zákona č. 341/2005 Sb., dosáhly **6,8 mld. Kč**, tj. 101,9 % rozpočtu po změnách (překročení o 126,6 mil. Kč) při meziročním poklesu o 6,6 % (o 437,3 mil. Kč). Na podporu výzkumu, vývoje a inovací těmto organizacím poskytla Akademie věd ČR částku 3 766,2 mil. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 1 088,6 mil. Kč, Grantová agentura ČR 767,2 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 611,0 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 245,0 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 70,0 mil. Kč, Státní úřad pro jadernou bezpečnost 42,9 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 35,9 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 37,7 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 14,7 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 26,0 mil. Kč, Ministerstvo kultury 13,4 mil. Kč, atd.

Neinvestiční prostředky **veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi** byly uvolněny kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **1,7 mil. Kč**, tj. 89,0 % rozpočtu po změnách – úspora činila 217 tis. Kč (v roce 2009 bylo těmto zařízením

poskytnuto 13,2 mil. Kč). Z celku připadlo na služby sociální péče 1,4 mil. Kč a na sociální poradenství 306 tis. Kč.

Neinvestiční transfery **školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji a obcemi** byly poskytnuty v částce **5,9 mil. Kč**, tj. 31,6 % rozpočtu po změnách (úspora 12,7 mil. Kč) na aktivní politiku zaměstnanosti (3,7 mil. Kč) a na společné programy EU a ČR (2,2 mil. Kč).

2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu

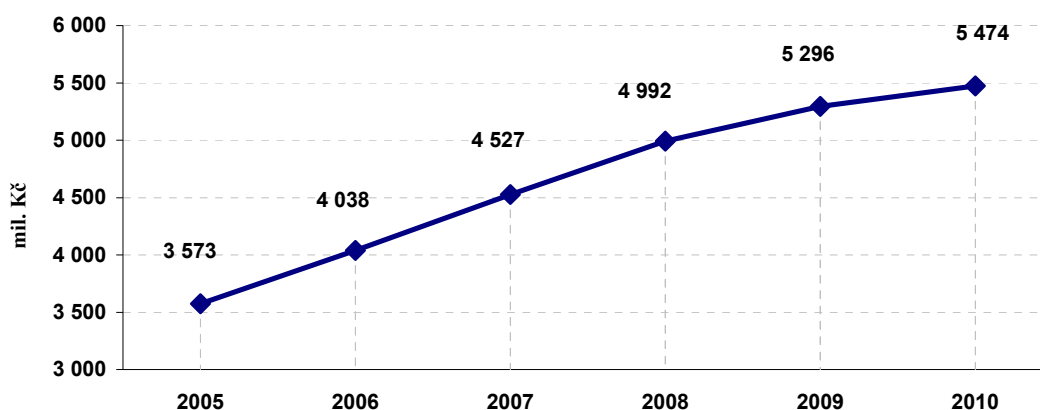
Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů, které nejsou komentovány v jiných částech Zprávy.

Státní příspěvek na penzijní připojištění

Státní příspěvek na penzijní připojištění vyplácí Ministerstvo financí penzijním fondům na základě jejich žádosti v souladu s § 30 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, pro účastníky, kterým tento příspěvek náleží podle § 29 tohoto zákona. Schválený státní rozpočet 6,5 mld. Kč počítal s růstem těchto výdajů o 1,6 % (o 100,0 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti roku 2009 pak o 22,7 % (o 1 204,4 mil. Kč). V průběhu roku 2010 byl rozpočet těchto výdajů snížen o 250,0 mil. Kč. Celkem bylo na státní příspěvek na penzijní připojištění **poskytnuto 5 473,9 mil. Kč**, tj. 87,6 % rozpočtu po změnách (úspora 1 026,1 mil. Kč) při meziročním růstu o 3,4 % (o 178,3 mil. Kč). K růstu mandatorních výdajů na státní příspěvek penzijního připojištění došlo v roce 2010 zejména v důsledku zvyšujícího se počtu smluv o penzijním připojištění - jejich celkový počet k 30.9.2010 činil 4 502 tis. smluv, což je o 107 tis. smluv více než ke konci roku 2009.

Uvedený vývoj situace ve výdajích státu na příspěvek k penzijnímu připojištění ukazuje následující graf:

Graf č. 17 - Státní příspěvek na penzijní připojištění (v mil. Kč)

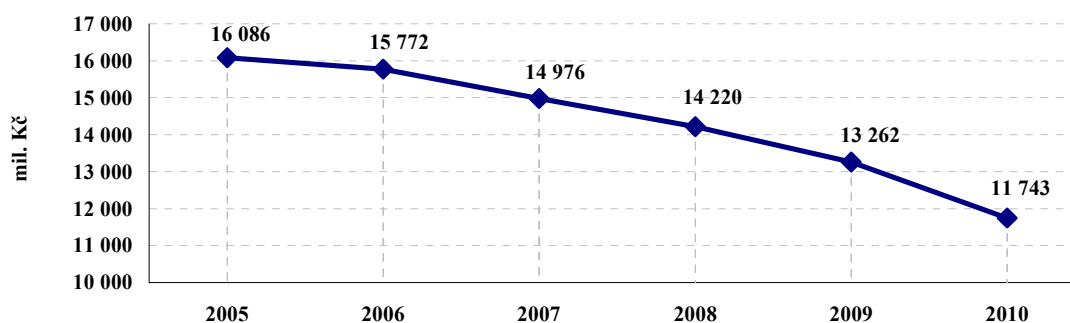

Státní podpora stavebního spoření

Státní podpora stavebního spoření je poskytována podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 byla zahrnuta ve výši 13,4 mld. Kč, tj. o 8,2 % (o 1,2 mld. Kč) méně proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,0 % (o 138,3 mil. Kč) více proti skutečnosti 2009; v průběhu roku byl rozpočet na rok 2010 snížen o 264,2 mil. Kč. Ministerstvo financí poukázalo stavebním spořitelnám zálohy státní podpory stavebního

spoření za rok 2009 (tzv. 2. a 3. kolo 2009) a zálohu státní podpory za rok 2009 pro účastníky, kteří ukončili stavební spoření v 1. pololetí roku 2010 (tzv. 1. kolo 2010) v celkové výši **11 743,5 mil. Kč**, vč. 13 tis. Kč mimořádné výplaty v souvislosti s vrácením nedůvodně vrácené státní podpory stavebního spoření společností Českomoravská stavební spořitelna, a. s. a Raiffeisen stavební spořitelna a. s. Výše státní podpory stavebního spoření vyplacené ze státního rozpočtu v roce 2010 se meziročně snížila o 11,4 % (o 1 518 mil. Kč), plněno bylo 89,4 % rozpočtu po změnách - k úspoře těchto mandatorních výdajů (1 392,3 mil. Kč) došlo zejména vlivem poklesu počtu smluv o stavebním spoření uzavřených podle právní úpravy platné do 31. 12. 2003, tzv. starých smluv s maximální státní podporou ve výši 4 500 Kč, jejichž počet k 30. 9. 2010 poklesl proti konci roku 2009 o 259 tis. na 2 096 tis. smluv. Celkový počet smluv ve fázi spoření k 30.9.2010 činil 4 886 tis. smluv, z toho 2 790 tis. tzv. nových smluv, tj. smluv uzavřených podle právní úpravy platné od 1.1.2004 s maximální státní podporou stavebního spoření ve výši 3 000 Kč. Uvedený vývoj situace ve stavebním spoření vedl k dalšímu snížení výše státní podpory vyplacené ze státního rozpočtu.

Graf č. 18 - Státní podpora stavebního spoření (v mil. Kč)

Státní finanční podpora hypotečního úvěrování

Státní podpora hypotečního úvěrování je poskytována podle nařízení vlády č. 33/2004 Sb., a č. 249/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a je realizována prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj**. Státní rozpočet na rok 2010 počítal pro tuto formu podpory bytové výstavby s částkou 47,0 mil. Kč. Skutečně bylo čerpáno **18,1 mil. Kč**, tj. 38,6 % rozpočtu (úspora 28,8 mil. Kč), meziročně se tyto výdaje téměř zdvojnásobily – nárůst o 90,9 % (o 8,6 mil. Kč). K nedočerpání finančních prostředků došlo zejména proto, že v době sestavování rozpočtu nelze přesně odhadnout vývoj úrokových sazeb, podle kterých se stanovuje výše státní podpory. V roce 2010 byla státní podpora hypotečního úvěrování podle nařízení vlády č. 33/2004 Sb. nulová a podle nařízení vlády č. 249/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla vyhlášena pro smlouvy uzavřené v roce 2010 a smlouvy, u kterých v tomto roce došlo ke změně úrokové sazby, ve výši 1 % bodu. V roce 2010 bylo uzavřeno 1 561 nových smluv o státní finanční podpoře, průměrná úroková sazba u nových smluv činila 5,2 %, průměrná výše příspěvku 399 Kč (o 1 Kč více než v roce 2009), průměrná výše úvěru na jeden byt v roce 2010 byla 1 032,0 tis. Kč (o 86,3 tis. Kč více než v roce 2009) a průměrná doba splácení úvěru stoupla na 225 měsíců z 214 měsíců v roce 2009.

Majetková újma peněžních ústavů

Majetková újma peněžních ústavů, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby na individuální a družstevní bytovou výstavbu a půjčky mladým manželům, je hrazena ze státního rozpočtu podle § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Pro rok 2010 byl k tomuto účelu stanoven rozpočet ve výši

239,8 mil. Kč, **čerpano** bylo celkem **231,4 mil. Kč**, tj. 96,5 % rozpočtu (úspora 8,3 mil. Kč), při meziročním poklesu o 17,1 % (o 47,8 mil. Kč). Z celku bylo poskytnuto České spořitelně 86,0 mil. Kč v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu, ČSOB 143,4 mil. Kč v souvislosti s úvěry na družstevní bytovou výstavbu a dále České spořitelně 2,0 mil. Kč v souvislosti s půjčkami mladým manželům.

Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru

Vlastní realizace státních záruk podle rozpočtových pravidel se v roce 2010 týkala státní organizace Správa železniční a dopravní cesty (SŽDC), v jejímž případě se jednalo o všechny splátky státem garantovaných úvěrů, a realizace z prostředků státního rozpočtu dosáhla úhrnné hodnoty **2 494,8 mil. Kč**. Vedle toho byly formou realizace státní záruky za SŽDC uhrazeny splatné úroky **322,0 mil. Kč** na základě zákona č. 77/2002 Sb. Vláda svým usnesením č. 746/2010 souhlasila s prominutím závazků SŽDC z realizace státních záruk v výši 3 750,9 mil. Kč, které se týkalo dluhů SŽDC z let 2009 a 2010. V rámci nestandardních státních záruk došlo k plnění státní záruky poskytnuté ve prospěch ČSOB podle Smlouvy a státní záruky uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB. Na základě výsledku arbitrážního sporu vedeného v kauze J. Ring uhradilo Ministerstvo financí z položky na realizaci státních záruk **1 923,3 mil. Kč**, což vedle nárokované částky 1 654,1 mil. Kč zahrnovalo i úroky (kromě toho bylo z položky na arbitrážní spory vyplaceno dalších 120,4 mil. Kč na náhradu nákladů protistrany a zálohu na náklady arbitráže). Ze státního rozpočtu byly rovněž uhrazeny závazky ze splatných částí jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB, ve výši celkem **2 553,4 mil. Kč** na základě zvláštního režimu jako jistá forma realizace státních záruk.

Tabulka č. 46 – Realizace státních záruk (v mil. Kč)

Realizace státních záruk	rozpočet 2010	skutečnost 2010			% plnění	nevyčerpano
		jistina	úrok	celkem		
Správa železniční dopravní cesty s.o.	3 123	1 908	909	2 817	90,2	306
z toho: úhrady podle zákona č. 77/2002 Sb.	332	0	322	322	97,0	10
ČNB - IPB	2 000	1 654	269	1 923	96,2	77
Úvěry přijaté ČMZRB od EIB	2 736	1 776	777	2 553	93,3	183
C e l k e m	7 859	5 338	1 955	7 293	92,8	566

Čerpání bylo zhruba v předpokládané výši, ovlivněné pouze pohyblivou úrokovou sazbou a kurzovými změnami. Rozpočet nebyl v průběhu roku měněn.

V roce 2010 nebyly poskytnuty žádné nové státní záruky ani žádné návratné finanční výpomoci (z kapitol Všeobecná pokladní správa a Operace státních finančních aktiv). Výdaje na realizaci záruk v roce 2010 jsou nevratné (ČSOB, ČMZRB).

Financování zahraničních úvěrů

Výdaje spojené s financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí byly v roce 2010 realizovány v celé rozpočtované výši, tj. **23,8 mil. Kč**. Týkaly se pouze správních poplatků za vedení účtů vládních úvěrů, ČNB bylo uvolněno přes 7,8 mil. Kč a ČSOB více než 16,0 mil. Kč.

Výdaje na volby

V průběhu roku 2010 se na území České republiky konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu (28. a 29. května), celoplošné volby do zastupitelstev obcí (15. a 16. října), volby do 1/3 Senátu (15. a 16. října, druhé kolo 22. a 23. října) a v různých termínech volby nové, dodatečné a opakované do zastupitelstev obcí.

Výdaje na volby byly ve schváleném rozpočtu na rok 2010 zahrnuty v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 663,7 mil. Kč, na krytí výdajů spojených s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (PSP) byly na základě usnesení vlády č. 54/2010 následně navýšeny o 486,3 mil. Kč¹³. Z této kapitoly bylo k dalšímu čerpání uvolněno celkem 435,7 mil. Kč, z toho do rozpočtu kapitol Český statistický úřad 221,6 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 204,5 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 9,5 mil. Kč, Ministerstvo obrany 134 tis. Kč. Dalších 662,9 mil. Kč bylo převedeno na územní samosprávné celky.

Na úhradu nákladů spojených se zpracováním výsledků voleb v roce 2010 vynaložil **Český statistický úřad** celkem **203,6 mil. Kč** (z toho na volby do PSP 94,0 mil. Kč, na volby do 1/3 Senátu 21,0 mil. Kč, na celoplošné volby do zastupitelstev obcí 86,8 mil. Kč vč. 14,3 mil. Kč investičních prostředků na obnovu a údržbu centrálního výpočetního systému a na nové, dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí 1,7 mil. Kč). **Ministerstvo vnitra** poskytlo na zajištění voleb celkem **162,4 mil. Kč** (z toho 59,0 mil. Kč na volby do PSP, 35,3 mil. Kč na volby do 1/3 Senátu a 68,1 mil. Kč na volby do zastupitelstev obcí) zejména na tisk, kompletaci a distribuci volebních materiálů, služby telekomunikací a radiotelekomunikací, na mzdové a související výdaje příslušníků Policie ČR a sekretariátu Státní volební komise, atd. Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** použila uvolněné prostředky na zajištění voleb do PSP pro občany volící v zahraničí ve výši **2,1 mil. Kč**. **Ministerstvo obrany** poskytlo na krytí výdajů při zajištění voleb, které vznikly újezdním úřadům vojenských újezdů Boletice, Hradiště, Libavá, Brdý a Březina, 164 tis. Kč (z toho 30 tis. Kč vlastních prostředků). Dále byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa uhrazen doplatek 25,0 mil. Kč za volby do Evropského Parlamentu konané v roce 2009.

Výdaje na volby v roce 2010 dosáhly v souhrnu **1 056,2 mil. Kč**, z toho výdaje na volby do Parlamentu 516,7 mil. Kč a volby do zastupitelstev územních samosprávných celků 514,5 mil. Kč.

Výdaje územních samosprávných celků v rozsahu nezbytném pro organizačně technické zabezpečení voleb dosáhly v předběžné výši celkem 629,0 mil. Kč, z toho 286,9 mil. Kč připadlo na volby do PSP. Nevyčerpano bylo celkem 33,9 mil. Kč s předpokladem dofinancování ve výši 4,8 mil. Kč u obcí vč. hl. m. Prahy. Uvedené částky jsou vždy předmětem finančního vypořádání.

Odvozy vlastních zdrojů ES do rozpočtu Evropské unie

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 byla stanovena částka 34 900 mil. Kč na odvozy vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie, v průběhu roku byl rozpočet snížen na 33 807 mil. Kč, převedeno bylo celkem 32 309 mil. Kč, tj. 95,6 % rozpočtu po změnách (úspora 1 498 mil. Kč) při meziročním růstu o 1,7 % (o 922 mil. Kč). Z celku bylo 4 619 mil. Kč určeno na financování vlastních zdrojů podle daně z přidané hodnoty a 27 690 mil. Kč podle hrubého národního důchodu, vč. korekce UK a snížení vlastních zdrojů pro Nizozemí a Švédsko. V roce 2010 nebyl, tak jako v předchozích letech, odváděn příspěvek do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel. Podrobný komentář je uveden v části VI. Zprávy.

¹³ Při sestavování návrhu rozpočtu na rok 2010 se neuvažovalo s prostředky na volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu, protože v souladu s nabytím účinnosti ústavního zákona č. 195/2009 Sb., o zkrácení pátého volebního období Poslanecké sněmovny, a podle rozhodnutí prezidenta ČR č. 207/2009 Sb. z 9. července 2009 se měly konat předčasné volby do PSP ve dnech 9. a 10. října 2009; na základě nálezu Ústavního soudu Pl.ÚS 27/09 ze dne 10. září vyhlášení předčasných voleb pozbylo platnosti.

Čerpání vládní rozpočtové rezervy

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 rozpočtových pravidel, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2010 byl na základě zákona č. 487/2009 Sb. stanoven na 3 654,0 mil. Kč. Podle usnesení vlády č. 54/2010 bylo v rámci kapitoly Všeobecná pokladní správa rozpočtově převedeno 1 056,3 mil. Kč na krytí výdajů spojených s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, z toho 486,2 mil. Kč na volby celkem a 570,0 mil. Kč na úhradu volebních nákladů politických stran. Dále bylo uvolněno formou rozpočtových opatření do příslušných kapitol státního rozpočtu 1 555,4 mil. Kč; 337,0 mil. Kč bylo převedeno na účty příjemců podle příslušných titulů, z toho 303,5 mil. Kč směřovalo do rozpočtu územních samosprávných celků. Celkem bylo z vládní rozpočtové rezervy na rok 2010 vyčerpáno 2 948,7 mil. Kč. Úspora činila 705,3 mil. Kč, z toho 500,0 mil. Kč bylo vázáno podle usnesení vlády č. 597/2010 v souvislosti s přijatými opatřeními vlády k nepříznivému vývoji veřejných rozpočtů.

Podrobný přehled čerpání vládní rozpočtové rezervy v roce 2010 je uveden v sešitu H Státního závěrečného účtu (kapitola Všeobecná pokladní správa).

3. Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) tvoří významnou část výdajů státního rozpočtu. Se mzdovými náklady ústředně řízených příspěvkových organizací, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni platem podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, činil v roce 2010 objem těchto výdajů 135,1 mld. Kč.

V porovnání s celkovými výdaji státního rozpočtu činí podíl výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) 10,6 %. Proti roku 2009, kdy podíl dosáhl 11,8 %, došlo k jeho poklesu o 1,3 %, a to vlivem růstu celkových výdajů při poklesu mzdových prostředků o 2,3 %.

Mimořádný význam této rozpočtové položky je vládou zdůrazněn tím, že kromě stanovení objemu prostředků na platy v podobě závazných ukazatelů státního rozpočtu u organizačních složek státu, ovlivňuje vláda tuto oblast i prostřednictvím závazných objemů prostředků na platy a počtu zaměstnanců podle jednotlivých kategorií organizací. Tyto limity schvaluje souběžně s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok.

Vývoj objemu prostředků na platy, počtu zaměstnanců a průměrných platů za rok 2010 a srovnávání s rokem 2009 je ovlivněno zejména snížením počtu zaměstnanců a prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci podle usnesení vlády ze dne 8. června 2009 č. 715 včetně usnesení vlády ze dne 25. dubna 2007 č. 436 a podkladů správců rozpočtových kapitol ve výši 3 833 mil. Kč a 16 648 zaměstnanců a dále vázáním prostředků na platy podle usnesení vlády ze dne 18. ledna 2010 č. 54 a ze dne 28. července 2010 č. 552 ve výši 1 692 mil. Kč.

Přehled o čerpání a vývoji prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci v organizačních složkách státu a mzdových nákladů u příspěvkových organizací je obsažen v následující tabulce:

Tabulka č. 47 – Čerpání prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (v mil. Kč)

Organizační členění	Platy a ostatní platby za provedenou práci	Skutečnost 2009	Rozpočet 2 0 10		Skutečnost 2 0 10	Plnění v %	Rozdíl	Meziroční index v %
	z toho platy		Schválený	Po změnách				
a	b	1	2	3	4	(4:3)	(4-3)	(4:1)
Organizační složky státu	Platy a OPPP	75 272,1	73 755,3	74 627,0	73 406,1	98,4	-1 220,9	97,5
celkem	Platy	69 508,0	67 817,3	68 645,2	67 885,2	98,9	-760,1	97,7
<i>z toho:</i>								
<i>státní správa</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>60 739,1</i>	<i>60 137,0</i>	<i>60 911,5</i>	<i>59 727,7</i>	<i>98,1</i>	<i>-1 183,8</i>	<i>98,3</i>
	<i>Platy</i>	<i>56 584,7</i>	<i>55 779,5</i>	<i>56 483,4</i>	<i>55 643,8</i>	<i>98,5</i>	<i>-839,6</i>	<i>98,3</i>
<i>v tom:</i>								
<i>Ústřední orgány</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>7 639,0</i>	<i>7 789,8</i>	<i>8 088,8</i>	<i>7 653,9</i>	<i>94,6</i>	<i>-434,9</i>	<i>100,2</i>
	<i>Platy</i>	<i>7 278,3</i>	<i>7 250,8</i>	<i>7 463,8</i>	<i>7 218,2</i>	<i>96,7</i>	<i>-245,6</i>	<i>99,2</i>
<i>Organizační složky státu - státní správa</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>15 214,4</i>	<i>14 956,1</i>	<i>15 080,6</i>	<i>14 802,6</i>	<i>98,2</i>	<i>-278,0</i>	<i>97,3</i>
	<i>Platy</i>	<i>15 051,7</i>	<i>14 769,0</i>	<i>14 846,7</i>	<i>14 619,4</i>	<i>98,5</i>	<i>-227,2</i>	<i>97,1</i>
<i>SOBCPO*)</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>37 885,7</i>	<i>37 391,2</i>	<i>37 742,1</i>	<i>37 271,1</i>	<i>98,8</i>	<i>-470,9</i>	<i>98,4</i>
	<i>Platy</i>	<i>34 254,6</i>	<i>33 759,6</i>	<i>34 172,9</i>	<i>33 806,1</i>	<i>98,9</i>	<i>-366,7</i>	<i>98,7</i>
<i>Príspevkové organizace</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>63 069,5</i>	<i>60 294,6</i>	<i>60 382,2</i>	<i>61 727,1</i>	<i>102,2</i>	<i>1 344,9</i>	<i>97,9</i>
	<i>Platy</i>	<i>61 462,2</i>	<i>59 224,7</i>	<i>59 255,2</i>	<i>59 777,4</i>	<i>100,9</i>	<i>522,2</i>	<i>97,3</i>
OSS a PO celkem	Platy a OPPP	138 341,7	134 049,9	135 009,3	135 133,2	100,1	124,0	97,7
	Platy	130 970,2	127 042,0	127 900,4	127 662,6	99,8	-237,9	97,5

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Z tabulky je zřejmé, že závazný ukazatel státního rozpočtu - objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, byl u organizačních složek státu dodržen jak v celkovém objemu (čerpání na 98,4 %), tak i za státní správu (čerpání na 98,1 %). Obdobný průběh mělo i plnění objemu prostředků na platy (čerpání na 98,9 % a 98,5 % ve státní správě).

Z hlediska jednotlivých kapitol byly překročeny závazné objemy převážně v malém rozsahu. Do prostředků na odměňování zaměstnanců bylo v roce 2010 zapojeno čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů a čerpání neregulovaných prostředků v celkové výši 3 396,2 mil. Kč, v tom: nároky z nespotřebovaných výdajů 960,7 mil. Kč, prostředky vyčleněné z regulace zaměstnanosti 478,9 mil. Kč, ostatní mimorozpočtové zdroje 1 931,2 mil. Kč, povolené překročení 14,6 mil. Kč a přímo poskytované prostředky podpory výzkumu, vývoje a inovací ve výši 10,8 mil. Kč.

Uvedenými vlivy bylo dosaženo především vyšší čerpání limitů u příspěvkových organizací a v důsledku toho i za rozpočtové a příspěvkové organizace celkem.

Ve srovnání s rokem 2009, kdy zapojené prostředky mimo regulaci zaměstnanosti dosáhly výše 2 330,3 mil. Kč, došlo k jejich nárůstu o 1 065,9 mil. Kč a to především v důsledku nárůstu čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů, ostatních mimorozpočtových zdrojů a vyčlenění prostředků na globální granty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy z regulace zaměstnanosti.

Vlivem jejich zapojení do financování prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) byla vykázána úspora čerpání prostředků rozpočtu po změnách ve výši cca 3 272,3 mil. Kč za organizační složky státu a příspěvkové organizace celkem. Proti roku 2009 se vykázaná úspora čerpání prostředků rozpočtu po změnách zvýšila o 1 324,1 mil. Kč.

Po započtení vázání v roce 2010 ve výši 1 692,3 mil. Kč dosáhla úspora cca 1 580 mil. Kč a proti roku 2009 poklesla o 368,2 mil. Kč.

Přehled o plnění rozpočtu po změnách u kapitol, které překročily závazné objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (limity mzdových nákladů), dokládá následující tabulka:

Tabulka č. 48 - Přehled o plnění rozpočtu po změnách u kapitol, které překročily závazné objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (v %)

Typy organizací	Platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) v %														
	Kapitoly														
	301 KPR	307 MO	308 NBÚ	313 MPSV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	349 ERÚ	353 ÚOHS	361 AV	375 SÚJB	Celkem
Organizační složky státu	100,43	100,72	100,06		100,82					105,43	101,46	100,54		100,33	
z toho státní správa			100,06		100,69					106,05	101,46	100,54		100,72	
Príspevkové organizace	113,02			104,11	107,06	109,16	100,50	102,31	100,08	105,91					102,23
OSS a PO	107,46	100,63	100,06		103,62			101,98		105,49	101,46	100,54		100,33	100,09
z toho platy															
Organizační složky státu		101,25								105,45	101,91	100,64	100,11		
z toho státní správa										105,94	101,91	100,64			
Príspevkové organizace	113,58			103,80	107,59	108,65	100,92	100,87		107,43					100,88
OSS a PO	107,74	101,20			103,06	100,31		100,80		105,67	101,91	100,64	100,11		
Kapitoly po odečtení čerpaných nároků, povoleného překročení, přímo poskytovaných prostředků na vědu a výzkum, mimorozpočtových zdrojů a započtení vázání															
Typy organizací	301 KPR	307 MO	308 NBÚ	313 MPSV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	349 ERÚ	353 ÚOHS	361 AV	375 SÚJB	Celkem
Organizační složky státu	99,93	99,32	99,87		99,04					94,60	99,37	99,84		99,60	
z toho státní správa			99,87		98,88					94,43	99,37	99,84		99,67	
Príspevkové organizace	99,93			100,00	98,74	100,00	97,83	99,05	99,54	96,59					99,01
OSS a PO	99,93	99,28	99,87		98,91			98,49		94,83	99,37	99,84		99,60	98,80
z toho platy															
Organizační složky státu		99,99								94,78	100,00	99,91	100,00		
z toho státní správa										94,63	100,00	99,91			
Príspevkové organizace	100,00			100,00	99,01	100,00	98,40	99,45		99,52					99,40
OSS a PO	100,00	99,99			99,23	99,04		99,23		95,33	100,00	99,91	100,00		

Pokles čerpání prostředků na platy o 3 307,6 mil. Kč, tj. o 2,5 % ve srovnání se skutečností roku 2009, byl především výsledkem snížení platů, zapracovaného do schváleného rozpočtu na rok 2010 a růstu zapojení prostředků mimo regulaci zaměstnanosti.

Schválený objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na rok 2010 byl rozpočtovými opatřeními zvýšen celkem o 959,4 mil. Kč. Z ostatních běžných výdajů bylo převedeno 668,2 mil. Kč, z toho v rámci sportovní reprezentace 160,2 mil. Kč z kapitoly Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa bylo převedeno 236,9 mil. Kč, z prostředků účelového a institucionálního výzkumu, vývoje a inovací 75,4 mil. Kč, z programů a technické asistence v rámci spolufinancování z Evropské unie a státního rozpočtu 83,0 mil. Kč.

Z hlediska jednotlivých typů organizací došlo k celkovému zvýšení schválených objemů u organizačních složek státu o 871,7 mil. Kč, z toho u státní správy o částku 774,4 mil. Kč. Jsou zde zahrnuty převody ve výši 628,4 mil. Kč z ostatních běžných výdajů na organizační změny, různé programy a zabezpečení mimořádných potřeb včetně 147,0 mil. Kč na sportovní reprezentaci. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa v celkové výši 236,9 mil. Kč, z toho 145,6 mil. Kč na rozpočtované účely, 90,0 mil. Kč na volby a 1,3 mil. Kč z vládní rozpočtové rezervy. Z podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo převedeno 25,8 mil. Kč, a na projekty a programy financované z Evropských strukturálních fondů 73,2 mil. Kč. V rámci převodů z příspěvkových organizací došlo ke zvýšení o 11,4 mil. Kč. Převodem na důchody a ostatní sociální dávky došlo ke snížení o 73,2 mil. Kč a do kapitálových výdajů o 30,8 mil. Kč.

U příspěvkových organizací došlo ke zvýšení o 87,6 mil. Kč, ve kterém jsou zahrnuty převody 39,8 mil. Kč z ostatních běžných výdajů na organizační změny, různé programy a zabezpečení mimořádných potřeb včetně 13,2 mil. Kč na sportovní reprezentaci. Z podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo převedeno 49,5 mil. Kč, a na projekty a programy

financované z Evropských strukturálních fondů 9,8 mil. Kč. V rámci převodů do organizačních složek státu došlo ke snížení o 11,4 mil. Kč.

Průměrné platy

Proti roku 2009, kdy byl meziroční nárůst průměrných platů ve výši 4,5 %, došlo v roce 2010 k poklesu průměrných platů o 0,8 %. V následující tabulce je uveden přehled o vývoji průměrných platů v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích spojený s vývojem prostředků na platy a stavy zaměstnanců:

Tabulka č. 49 - Přehled o vývoji průměrných platů (v Kč)

Průměrné platy	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Změny (zvýšení, snížení)		
	2009	Schválený	Po změnách	2010	sl.3/sl.2	sl.4/sl.3	sl.4/sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
Organizační složky státu celkem	28 729	27 992	28 157	28 528	100,6	101,3	99,3
<i>z toho:</i>							
<i>státní správa</i>	29 345	28 539	28 731	29 008	100,7	101,0	98,9
<i>v tom:</i>							
<i>Ústřední orgány</i>	35 555	34 555	34 717	35 431	100,5	102,1	99,7
<i>Organizační složky státu - státní správa</i>	25 186	24 422	24 539	24 550	100,5	100,0	97,5
<i>SOBCPO*)</i>	30 424	29 616	29 822	30 210	100,7	101,3	99,3
Příspěvkové organizace	21 790	21 259	21 272	21 585	100,1	101,5	99,1
Organizační složky státu a PO celkem	24 994	24 391	24 486	24 794	100,4	101,3	99,2

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Poměrné meziroční indexy průměrných platů byly v jednotlivých resortech rozdílné, v rozpětí od 91,0 % do 113,4 %. Významnými faktory případného růstu průměrných výdělků bylo nenaplnění počtu funkčních míst, diferencované čerpání z kapitoly Všeobecná pokladní správa, ze státního rozpočtu na programy spolufinancované z rozpočtu EU včetně nároků z nespotebovaných výdajů a mimorozpočtových zdrojů.

Srovnání průměrných platů rozpočtové sféry s ostatními sektory ekonomiky

Podle statistických informací Českého statistického úřadu o mzdách pracovníků za rok 2010 bylo v národním hospodářství celkem dosaženo průměrného výdělku 23 951 Kč (na přepočtené osoby) a proti roku 2009 došlo ke zvýšení o 2,0 %. V podnikatelské sféře dosáhla průměrná mzda 23 873 Kč (na přepočtené osoby) a proti minulému roku vzrostla o 2,6 %. Průměrná mzda nepodnikatelské sféry, která zahrnuje i rozpočtovou sféru, dosáhla 24 289 Kč a proti minulému roku poklesla o 0,6 %.

Z uvedeného je zřejmé, že dynamika růstu průměrných platů v podnikatelské a nepodnikatelské sféře se změnila ve prospěch podnikatelské sféry. Pokles platů v nepodnikatelské sféře byl ve srovnání s podnikatelskou sférou o 3,1 procentního bodu. Pokles v rozpočtové sféře, která je součástí nepodnikatelské sféry, byl proti podnikatelské sféře o 0,3 % rychlejší, tj. o 3,4 procentního bodu.

Srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách (na přepočtené osoby) je uvedeno v následující tabulce:

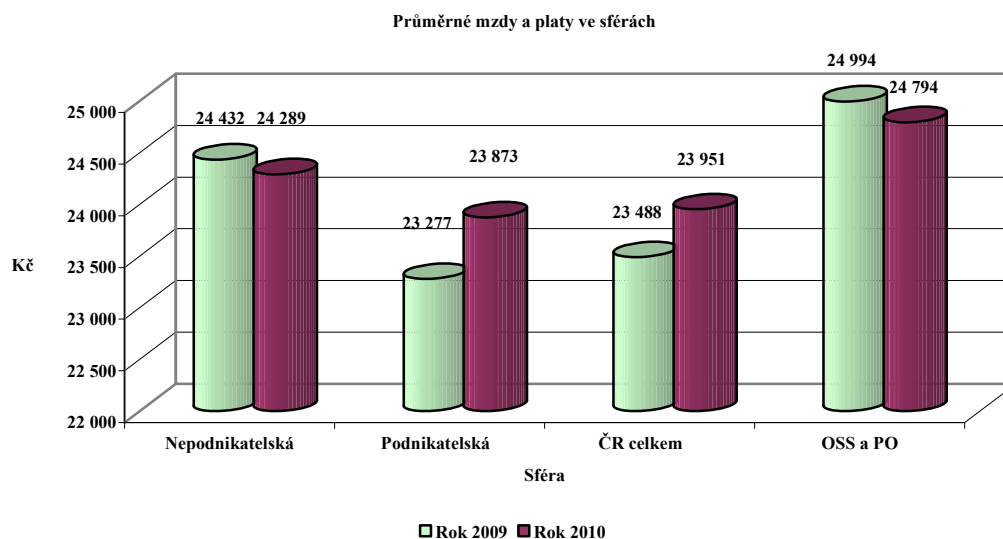
Tabulka č. 50 - Srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách

Rok	2009			2010		
Sféry	Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %		Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %	
Národní hospodářství	23 488	104,0		23 951	102,0	
Podnikatelská sféra	23 277	103,7		23 873	102,6	
Nepodnikatelská sféra	24 432	104,7		24 289	99,4	
Rozpočtová sféra	24 994	104,5		24 794	99,2	
Vzájemné relace mezi sférami	rozdíl		index	rozdíl		index
	v Kč	v %		v Kč	v %	
Nepodnikatelská k podnikatelské	1 155	1,0	105,0	416	-3,1	101,7
Rozpočtová k národnímu hospodářství	1 506	0,5	106,4	843	-2,8	103,5
Rozpočtová k nepodnikatelské	562	-0,2	102,3	505	-0,2	102,1
Rozpočtová k podnikatelské	1 717	0,8	107,4	921	-3,4	103,9

Výše uvedené trendy se promítly i do vývoje reálných mezd. V roce 2010 úroveň reálné mzdy v podnikatelské sféře vzrostla o 1,1 %, zatímco v nepodnikatelské sféře klesla o 2,1 %. Ve sférách organizačních složek státu a příspěvkových organizacích se tak reálné mzdy propadly o 2,3 %.

Z grafického znázornění je zřejmé, že meziročně nedošlo k výrazné diferenciaci průměrných platů mezi jednotlivými sférami.

Graf č. 19

Organizační složky státu a příspěvkové organizace se od ostatních sfér národního hospodářství odlišují zejména vyšším podílem zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním.

Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích znázorňuje následující přehled:

Tabulka č. 51 - Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Změny (zvýšení, snížení)		
	2009	Schválený	Po změnách	2010	sl.3-sl.2	sl.4-sl.3	sl.4-sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
Organizační složky státu celkem	201 621	201 895	203 160	198 299	1 265	-4 861	-3 322
z toho: státní správa	160 687	162 875	163 827	159 854	952	-3 973	-833
v tom:							
Ústřední orgány	17 059	17 486	17 916	16 977,0	430,0	-939,0	-82,0
Organizační složky státu - státní správa	49 802	50 396	50 419	49 624,0	23,0	-795,0	-178,0
SOBCPO*)	93 826	94 993	95 492	93 253,0	499,0	-2 239,0	-573,0
Příspěvkové organizace	235 059	232 155	232 132	230 784	-23	-1 348	-4 275
OSS a PO celkem	436 680	434 050	435 292	429 083	1 242	-6 209	-7 597

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Skutečný počet zaměstnanců organizačních složek státu a příspěvkových organizací se proti roku 2009 snížil celkem o 7 597 osob, především vlivem poklesu neobsazených funkčních míst ze 14 694 v roce 2009 na 6 209 v roce 2010. Dále došlo v roce 2010 ke zvýšení schváleného rozpočtu počtu zaměstnanců o 1 242, přičemž šlo zejména o 605 zaměstnanců v resortu spravedlnosti, 308 v Českém statistickém úřadu a 175 v resortu zemědělství. Neobsazeno zůstalo v ročním průměru 6 209 funkčních míst, tj. 1,4 % z rozpočtu po změnách na rok 2010. Ve srovnání s rokem 2009 došlo k relativnímu poklesu tohoto jevu a počet neobsazených funkčních míst se meziročně snížil o 8 485.

Vývoj počtu zaměstnanců ve státní správě

Doplňující přehled o vývoji počtu zaměstnanců ve státní správě v roce 2010 podává následující tabulka:

Tabulka č. 52 - Vývoj počtu zaměstnanců ve státní správě

	Počty zaměstnanců			
	Státní správa celkem	Ústřední orgány	Organizační složky státu - státní správa	SOBCPO*)
Schválený rozpočet 2010	162 875	17 486	50 396	94 993
Souhrn změn rozpočtu 2010	952	430	23	499
z toho:				
Zvyšující	1 111	387	225	499
Snížující	-219	-18	-200	-1
Převody z (do) ostat. OSSaPO	60	61	-2	1
Převody mezi orgány státní správy	0		0	
Rozpočet po změnách 2010	163 827	17 916	50 419	95 492
Nenaplněné počty zaměstnanců	-3 973	-939	-795	-2 239
Skutečnost 2010	159 854	16 977	49 624	93 253

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

4. Kapitálové výdaje státního rozpočtu

4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění

Kapitálové výdaje státního rozpočtu byly v roce 2010 **rozpočtovány v celkové výši 115,4 mld. Kč**, což představovalo 9,7 % celkových výdajů rozpočtu (v roce 2009 to bylo 9,9 %) a meziroční zvýšení proti schválenému rozpočtu roku 2009 o 1,2 %, resp. proti skutečnosti roku 2009 snížení o 13,3 %. Rozpočtovanou výši kapitálových výdajů ovlivňuje rozsah programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie a stanovení priorit jednotlivých kapitol v rámci stanovených výdajů.

Z celkové částky 115,4 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadlo na Ministerstvo dopravy** (50,3 mld. Kč, tj. 43,6 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), na Ministerstvo životního prostředí (13,8 mld. Kč), na kapitolu Státní dluh (12,3 mld. Kč), na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (7,6 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (5,4 mld. Kč), Ministerstvo obrany (5,0 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (4,7 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (2,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (2,1 mld. Kč), na kapitolu Operace státních finančních aktiv (1,8 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (1,7 mld. Kč), na Ministerstvo financí (1,6 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,5 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,4 mld. Kč) apod.

K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí a Ministerstva pro místní rozvoj, **pokles** byl zaznamenán zejména u Ministerstva obrany, u kapitol Státní dluh a Všeobecná pokladní správa a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Z druhového hlediska byly kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (SFDI – 46,9 mld. Kč), transfery příspěvkovým organizacím (12,0 mld. Kč), pořízení dlouhodobého hmotného majetku (11,9 mld. Kč), transfery podnikatelským subjektům (5,7 mld. Kč), územním rozpočtům (6,2 mld. Kč) apod.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů **byl** v průběhu roku rozpočtovými opatřeními **zvýšen celkem o 38,1 mld. Kč na 153,6 mld. Kč**. **Nejvíce** byl rozpočet kapitálových výdajů zvýšen **u Ministerstva pro místní rozvoj** – o 23,3 mld. Kč (na 28,7 mld. Kč), u Ministerstva dopravy – o 8,3 mld. Kč (na 58,6 mld. Kč), u Ministerstva zemědělství – o 5,9 mld. Kč (na 8,0 mld. Kč), u Ministerstva průmyslu a obchodu – o 5,8 mld. Kč (na 6,0 mld. Kč), u Ministerstva životního prostředí – o 2,7 mld. Kč (na 16,5 mld. Kč), u Ministerstva obrany – o 1,6 mld. Kč (na 6,6 mld. Kč), u Ministerstva zdravotnictví – o 931 mil. Kč (na 3,7 mld. Kč), u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy – o 558 mil. Kč (na 8,1 mld. Kč), u Akademie věd České republiky – o 520 mil. Kč (na 1,0 mld. Kč), u Ministerstva práce a sociálních věcí – o 281 mil. Kč (na 1,6 mld. Kč) a u Ministerstva financí – o 110 mil. Kč (na 1,7 mld. Kč). Kapitálové výdaje byly v průběhu roku navyšovány např. na základě splněných předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, kdy výdaje byly zvyšovány při souvztažném zvýšení příjmů kapitol v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, resp. též přesuny z běžných výdajů do investičních výdajů kapitol. U Ministerstva pro místní rozvoj (které je zprostředkovatelem finančních toků z rozpočtu Evropské unie) šlo především o navýšení investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně, přičemž převážná část se týkala regionálních rad regionů soudržnosti v oblasti financování územního rozvoje, komunálních služeb a bydlení v rámci prioritních os regionálních operačních programů. Ministerstvu dopravy byl rozpočet kapitálových výdajů navýšen převodem prostředků z kapitoly Státní dluh na splátky rámcových úvěrů přijatých Českou republikou od Evropské investiční banky na financování národních podílů u projektů spolufinancovaných z Operačního programu Doprava a na projekt silničního obchvatu kolem

hlavního města Prahy, část jihozápadní. Ministerstvu zemědělství byly převedeny z kapitoly Státní dluh prostředky na splátky úvěrů poskytnutých na program prevence před povodněmi II, na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací a na podporu obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavbu vodních nádrží a též prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv především na pozemkové úpravy a programy protipovodňových opatření spolufinancovaných z výnosů privatizovaného majetku, na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku apod. U Ministerstva průmyslu a obchodu šlo o přesuny z běžných výdajů ve prospěch investičních transferů podnikatelským subjektům a příspěvkovým organizacím na podporu podnikání a inovací a na podporu výzkumu, vývoje a inovací v oblasti průmyslu. Ministerstvu životního prostředí byly zvýšeny prostředky v rámci Operačního programu Životní prostředí a programu Podpora ochrany životního prostředí a nakládání s odpady. U Ministerstva obrany bylo zvýšení rozpočtu spojeno především s programem přezbrojení Armády ČR obrněnými transportéry a programem pořízení a zabezpečení provozu nadzvukových letadel. U ostatních kapitol bylo zvýšení kapitálových výdajů realizováno v menším rozsahu.

Největší snížení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů - o 10,8 mld. Kč (na 1,5 mld. Kč) - bylo realizováno u **kapitoly Státní dluh** a souviselo především s již zmíněnými transfery prostředků jiným kapitolám s účelovým určením na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí, a u kapitoly Operace státních finančních aktiv – ve výši necelé 1,0 mld. Kč (na 838 mil. Kč), což se týkalo, jak již bylo také zmíněno, především transferů Ministerstvu zemědělství na programy protipovodňových opatření a odstraňování povodňových škod, na pozemkové úpravy, na podporu konkurenceschopnosti agrárně-průmyslového komplexu apod. U ostatních kapitol bylo snížení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů realizováno v podstatně menším rozsahu.

Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 53 - Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu (v mil. Kč)

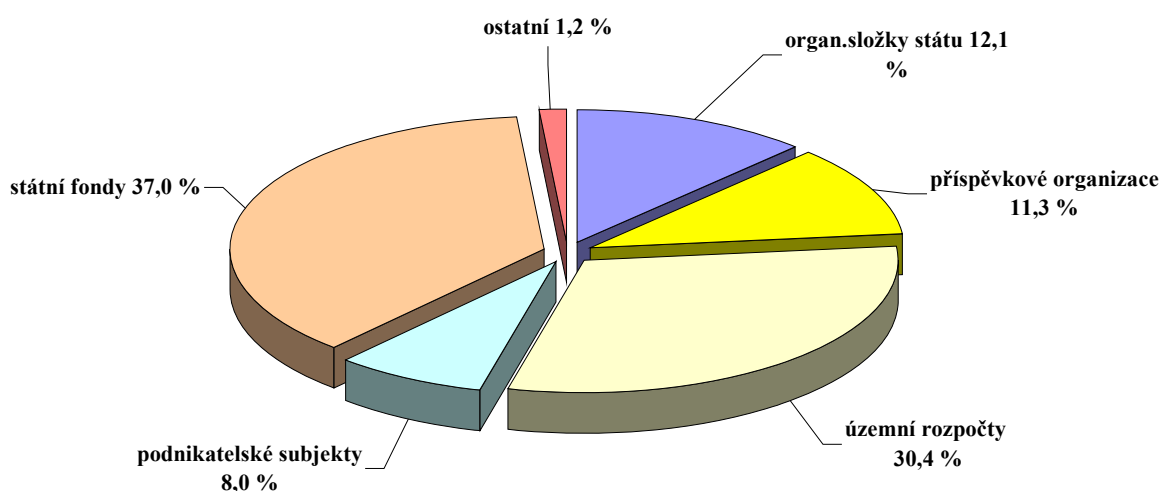
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE U K A Z A T E L	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Rozdíl	Index 2010/2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Státní rozpočet celkem	133 164	115 445	153 583	130 224	84,8	-23 359	97,8
v tom:							
Investiční nákupy a související výdaje	25 890	16 131	18 644	14 620	78,4	-4 024	56,5
Nákup akcií a majetkových podílů	2 787	1 324	1 157	1 148	99,2	-9	41,2
Investiční transfery podnikatelským subjektům	9 596	5 675	11 603	10 365	89,3	-1 238	108,0
Investiční transfery neziskovým a pod. organizacím	1 428	852	1 166	1 131	97,0	-35	79,2
Invest. transfery veř. rozpočtům ústřední úrovně	48 377	46 941	55 596	48 131	86,6	-7 465	99,5
Invest. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	27 404	6 162	32 785	39 572	120,7	6 787	144,4
z toho: obcím	10 986	2 807	6 636	11 038	166,3	4 402	100,5
krajům	1 985	425	774	1 491	192,6	717	75,1
regionálními radám	13 924	2 930	25 147	25 690	102,2	543	184,5
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	17 242	12 042	15 882	14 734	92,8	-1 148	85,5
Investiční transfery obyvatelstvu	177		48	331	689,6	283	187,0
Ostatní kapitálové výdaje	263	26 318	16 702	192	1,1	-16 510	73,0

Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu čerpány ve výši **130,2 mld. Kč**, což je o 23,4 mld. Kč, tj. o 15,2 % méně než činil upravený rozpočet. Jejich **čerpání se** proti roku 2009 **snížilo o 2,9 mld. Kč**, tj. o 2,2 %. Meziročně se kapitálové výdaje snížily především u investičních nákupů a souvisejících výdajů (o 11,3 mld. Kč), u investičních transferů příspěvkovým organizacím (o 2,5 mld. Kč) a u nákupu akcií a majetkových podílů (o 1,6 mld. Kč). Naproti tomu meziroční nárůst vykázaly především investiční transfery regionálními radám regionů soudržnosti (o 11,8 mld. Kč) a investiční transfery podnikatelským subjektům (o 769 mil. Kč).

Z kapitol státního rozpočtu **největší meziroční pokles** – o 6,3 mld. Kč - zaznamenalo Ministerstvo obrany, Ministerstvo dopravy (o 4,4 mld. Kč), kapitola Všeobecná pokladní správa (o 2,1 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (o 1,4 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (o 1,4 mld. Kč), kapitola Operace státních finančních aktiv (o 1,3 mld. Kč) a Ministerstvo financí (o 1,1 mld. Kč). Na druhé straně největší **meziroční zvýšení** těchto výdajů vykázalo Ministerstvo pro místní rozvoj (o 12,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (o 1,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (o 1,4 mld. Kč) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 1,2 mld. Kč). **Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu klesl z 11,4 % v roce 2009 na 11,3 % v roce 2010.**

Dále je uveden podíl jednotlivých „příjemců“ prostředků na celkových kapitálových výdajích v roce 2010:

Graf č. 20: Struktura kapitálových výdajů

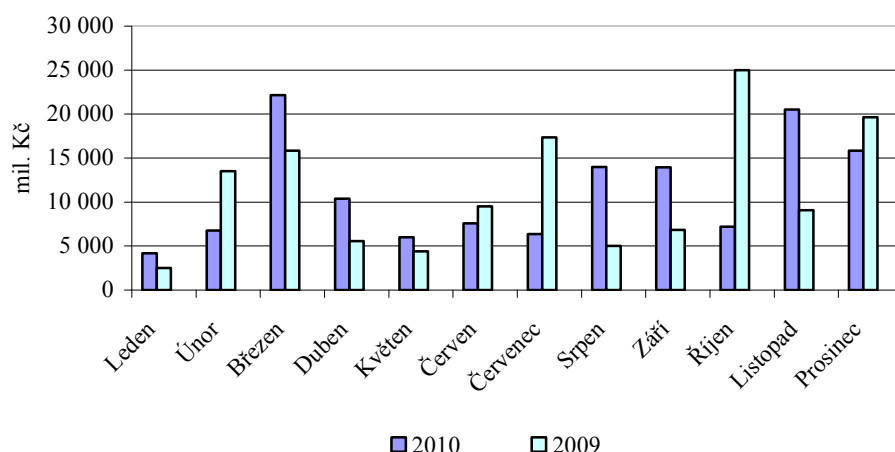

Z grafu je patrné, že **největší podíl kapitálových výdajů** byl v roce 2010 **transferován státním fondům** (především SFDI) – celkem 48,1 mld. Kč, tj. 37,0 % celkových kapitálových výdajů. Územním rozpočtům bylo transferováno 39,6 mld. Kč, tj. 30,4 %. Organizačními složkami státu bylo čerpáno 15,8 mld. Kč, což představovalo 12,1 %. Příspěvkovým organizacím bylo poukázáno 11,3 mld. Kč, tj. 11,3 % a podnikatelským subjektům 10,4 mld. Kč, což znamenalo 8,0 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu.

Čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku bylo v roce 2010, podobně jako v několika posledních letech, poměrně značně odlišné oproti dřívějšímu, kdy bylo typické vysoké čerpání v závěru roku.

Vývoj čerpání kapitálových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2010 a 2009 ukazuje následující graf:

Graf č. 21 - Čerpání kapitálových výdajů SR v jednotlivých měsících let 2010 a 2009 (v mil. Kč)

Pozn.: Údaje podle pokladního plnění státního rozpočtu

Z grafu je patrné, že v letech 2010 i 2009 bylo čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku poměrně vyrovnané - na rozdíl od předchozích období, kdy čerpání bývalo výrazněji soustředěno na konec roku. Podíl závěru roku, především samotného měsíce prosince, na celoročním čerpání se tak výrazně snížil. Zatímco například v roce 2007 bylo v prosinci vyčerpáno 40,0 % všech kapitálových výdajů roku, v roce 2009 bylo ve stejném měsíci čerpáno 14,6 % a v roce 2010 pak pouze 11,7 % celkových kapitálových výdajů. Současně čerpání v jednotlivých měsících posledních let bylo vyrovnanější. Snížení čerpání v závěru roku bylo ovlivněno zrušením možnosti organizačních složek státu převádět nevyčerpané rozpočtové prostředky do rezervních fondů a zavedením institutu nároků z nespotřebovaných výdajů, což bylo provedeno novelou rozpočtových pravidel v roce 2008.

V následující tabulce je uveden **přehled výdajů rozpočtových kapitol s rozhodujícím podílem** na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (údaje po vyloučení transferů územním rozpočtům):

Tabulka č. 54 – Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (v mil. Kč)

Kapitálové výdaje	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009
Státní rozpočet celkem (bez transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně, T6-P634-P644)	105 760	90 652	85,7
z toho:			
Ministerstvo dopravy	48 748	44 313	90,9
Ministerstvo zemědělství	8 241	10 040	121,8
Ministerstvo obrany	13 715	7 386	53,9
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6 686	6 492	97,1
Ministerstvo průmyslu a obchodu	3 220	5 174	160,7
Ministerstvo zdravotnictví	5 356	4 122	77,0
Ministerstvo životního prostředí	3 972	2 838	71,5
Ministerstvo vnitra	3 359	1 973	58,7
Ministerstvo financí	2 504	1 400	55,9
Všeobecná pokladní správa	1 890	1 177	62,3
Ministerstvo kultury	944	1 124	119,1
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 391	1 086	78,1
Akademie věd České republiky	1 164	953	81,9
Ministerstvo spravedlnosti	1 331	542	40,7
Ministerstvo zahraničních věcí	435	338	77,7
Operace státních finančních aktiv	1 309	99	7,6

Z jednotlivých rozpočtových kapitol se na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (bez investičních transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně) **nejvíce podílelo Ministerstvo dopravy, a to 48,9 %**, dále Ministerstvo zemědělství 11,1 %, Ministerstvo obrany 8,1 %, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 7,2 %, Ministerstvo průmyslu a obchodu 5,7 % a Ministerstvo zdravotnictví 4,5 %.

V kapitole **Ministerstvo dopravy** bylo čerpání kapitálových výdajů (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) vykázáno ve výši **44,3 mld. Kč** a bylo tak o 4,4 mld. Kč nižší než v roce 2009. Největší objem kapitálových výdajů byl vynaložen formou **investičních transferů státním fondům - Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI)** byla poskytnuta částka ve výši **41,4 mld. Kč** (z toho prostředky EU 24,3 mld. Kč), když prostředky byly Fondem použity především na výstavbu dálnic a silnic I. třídy (převážně prostřednictvím státní příspěvkové organizace Ředitelství silnic a dálnic), na železniční infrastrukturu (Správou železniční dopravní cesty, s.o.). Mimo transferů SFDI byly poskytnuty prostředky podnikatelským subjektům - ve výši 675 mil. Kč, a to převážně na modernizaci III. tranzitního železničního koridoru, na podporu obnovy vozidel regionální a městské hromadné dopravy a na pořízení a modernizaci železničních kolejových vozidel. Příspěvkovým organizacím bylo poskytnuto 2,1 mld. Kč, když rozhodující objemy čerpalo Ředitelství silnic a dálnic na program Výstavba R 48 Bělotín-Frýdek-Místek-Český Těšín, program Protipovodňové zajištění dopravních objektů a program Výstavba SO kolem hl.m. Prahy, část jihozápadní.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** dosáhly kapitálové výdaje **10,0 mld. Kč**, když čerpání bylo realizováno převážně formou transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (6,6 mld. Kč), podnikatelským subjektům (2,2 mld. Kč) a v menší míře též pořízením dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku (1,1 mld. Kč). Rozpočtové prostředky byly určeny především na financování udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství. Další prostředky byly vynaloženy na podnikání a restrukturalizaci v zemědělství a potravinářství – formou poskytování podpor podnikatelských záměrů, na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu včetně ochrany proti povodním, na úpravy vodohospodářsky významných a vodárenských toků apod.

V kapitole **Ministerstvo obrany** bylo v roce 2010 na kapitálové výdaje uvolněno **7,4 mld. Kč**. Největší část investičních výdajů byla vynaložena na program Přezbrojení AČR obrněnými transportéry (1,7 mld. Kč), na program Pořízení lehkých obrněných vozidel (1,2 mld. Kč) a dále na programy Zvyšování schopností vzdušných sil II, Rozvoj pozemních sil, Výstavba a rekonstrukce nemovité infrastruktury MO, Rozvoj a obnova majetku příspěvkových organizací a správních částí MO, Bezpečnostní investice NATO II apod.

V kapitole **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** dosáhly kapitálové výdaje **6,5 mld. Kč**, když rozhodující část prostředků byla použita na transfery vysokým školám včetně podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách – celkem 4,8 mld. Kč (především program Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol). Další prostředky byly transferovány zřízeným příspěvkovým organizacím (689 mil. Kč), občanským sdružením (603 mil. Kč), veřejným výzkumným institucím (238 mil. Kč) atd. Z funkčního hlediska šlo kromě transferů vysokým školám především o prostředky poskytnuté ve prospěch tělovýchovných činností, knihovnictví, výchovných ústavů a dětských domovů se školou, diagnostických ústavů apod.

V kapitole **Ministerstvo průmyslu a obchodu** dosáhly kapitálové výdaje **5,2 mld. Kč**, přičemž téměř celá tato částka (5,0 mld. Kč) byla transferována podnikatelským subjektům, především na podporu podnikání a inovací, podporu výzkumu, vývoje a inovací v průmyslu (kromě paliv a energetiky), na podporu rozvoje průmyslových zón a souvisejících objektů

dopravní a technické infrastruktury. Pokračovala též podpora při realizaci akcí v oblasti útlumu uhelnému, rudnému a uranovému hornictví, dále při financování opatření na podporu úsporných energetických programů a akce související s obnovou a reprodukcí materiálně-technické základny aparátu MPO a ostatních organizací spadajících do působnosti řízení kapitoly MPO.

V kapitole **Ministerstvo zdravotnictví** bylo v roce 2010 ze státního rozpočtu na kapitálové výdaje uvolněno **4,1 mld. Kč**. Největší část investičních výdajů byla vynaložena ve prospěch zřízených příspěvkových organizací – fakultních nemocnic a zařízení poskytujících speciální zdravotnickou péči (např. prevence kriminality), v menší míře ostatních nemocnic a odborných léčebných ústavů. Prostředky byly poskytnuty též podnikatelským subjektům v oblasti zdravotnické péče a občanským sdružením působícím v oblasti zdravotnictví. Pořízen byl rovněž dlouhodobý nehmotný i hmotný majetek a programové vybavení pro resortní organizační složky státu.

Ostatní ministerstva a ústřední orgány státní správy se na kapitálových výdajích (bez transferů územním rozpočtům) podílely menšími částkami.

Podrobnější údaje o investičních výdajích jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu, vyčíslených v úvodní tabulce ve výši 130,2 mld. Kč, se podobně jako v předchozích letech podílely i **úvěry získané ze zahraničí** - od Evropské investiční banky, rozpočtovány v kapitole Státní dluh v celkové výši 12,671 mld. Kč. Prostředky získané z těchto úvěrů byly transferovány v celkové výši **10,7 mld. Kč** (včetně vlivu zpětných rozpočtových opatření), s účelovým určením na spolufinancování Operačního programu Doprava (6,4 mld. Kč, vč. 0,1 mld. Kč souvisejících neinvestičních prostředků), na silniční okruh Prahy, část jihozápadní (1,9 mld. Kč), na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (1,4 mld. Kč), na projekt podpory obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží (0,2 mld. Kč), na financování protipovodňových opatření (0,6 mld. Kč) a na rozvoj materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně (0,2 mld. Kč).

Státní rozpočet se i v roce 2010 podílel rovněž na financování kapitálových výdajů územních rozpočtů. Celkový objem kapitálových výdajů územních samosprávných celků (ÚSC) v roce 2010 dosáhl **112,4 mld. Kč**, z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu bylo do této sféry uvolněno 39,6 mld. Kč (šlo vesměs o investiční transfery, půjčené prostředky poskytnuty nebyly). Podíl státního rozpočtu na financování investičních potřeb územních rozpočtů tak dosáhl 35,2 % (v roce 2009 to bylo 23,4 %). Z celkové částky investičních transferů připadlo obcím 11,0 mld. Kč, krajům 1,5 mld. Kč a regionálním radám 25,7 mld. Kč. **Prostředky byly uvolněny především z Ministerstva pro místní rozvoj** – celkem ve výši **28,2 mld. Kč**, z Ministerstva životního prostředí 7,3 mld. Kč, z Ministerstva zemědělství 2,0 mld. Kč, z Ministerstva průmyslu a obchodu 704 mil. Kč, z Ministerstva práce a sociálních věcí 369 mil. Kč, z kapitoly Všeobecná pokladní správa 354 mil. Kč atd.

Z rozpočtu **Ministerstva pro místní rozvoj** bylo územním samosprávným celkům a regionálním radám poskytnuto celkem 28,2 mld. Kč investičních prostředků, z toho obcím 2,3 mld. Kč, krajům 193 mil. Kč a regionálním radám 25,7 mld. Kč, a to především do oblasti bydlení, komunálních služeb, bytového hospodářství a územního rozvoje. **Ministerstvo životního prostředí** z celkové částky 7,3 mld. Kč poskytlo prostředky především obcím (5,6 mld. Kč), a to zejména na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly a odpady, na podporu úspor energie a používání obnovitelných zdrojů, na revitalizaci vodních toků, na ochranu půdy a podzemních vod proti znečištění infiltracím atd. **Ministerstvo zemědělství** poskytlo obcím především prostředky pro oblast odvádění a čištění odpadních vod a

nakládání s kaly, na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, zejména na vodárenskou infrastrukturu a na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu. **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo prostředky krajům a obcím především na podporu rozvoje průmyslových zón a na podporu výzkumu, vývoje a inovací v průmyslu. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** transferovalo krajům a obcím především prostředky ve prospěch domovů pro osoby se zdravotním postižením, domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem. V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byla součástí vykázaného objemu kapitálových prostředků převedených do rozpočtů obcí a krajů především podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství (základní školy a předškolní zařízení), podpora rozvoje tělovýchovné činnosti a sportovních zařízení v majetku obcí a podpora regionální infrastruktury.

4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování

Výdaje státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování jsou sledovány podle jejich účelového určení na konkrétních akcích a projektech v Informačním systému EDS/SMVS Ministerstva financí. Tento informační systém umožňuje dlouhodobé sledování výdajů státního rozpočtu, které jsou realizovány prostřednictvím programů jednotlivých kapitol. Informace o schváleném rozpočtu, upraveném rozpočtu a skutečnosti k 31.12.2010 za souhrn rozpočtových kapitol a jimi spravovaných programů jsou uvedeny v tabulce na konci pasáže.

Za rok 2010 byly prostřednictvím programového financování realizovány celkové výdaje (včetně nároku z nespotřebovaných výdajů a dalších zdrojů) ve výši **56,2 mld. Kč, z toho 37,7 mld. Kč ze státního rozpočtu**. Nejvíce realizovaných programů bylo, tak jako v předcházejících letech, v kapitole **Ministerstvo obrany**, kde byly prostřednictvím programů realizovány výdaje ve výši **11,6 mld. Kč**, a **Ministerstvo životního prostředí** ve výši **11,5 mld. Kč**. Dále následují **Ministerstvo zemědělství** s výdaji ve výši **4,9 mld. Kč**, **Ministerstvo pro místní rozvoj** s výdaji ve výši **4,5 mld. Kč** a **Ministerstvo zdravotnictví** s výdaji ve výši **4,2 mld. Kč**.

Nejvyšší podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování na celkových výdajích programového financování mělo Ministerstvo obrany – 20,6 %, Ministerstvo životního prostředí – 20,4 %, Ministerstvo zemědělství – 8,8 %, Ministerstvo pro místní rozvoj – 8,0 % a Ministerstvo zdravotnictví – 7,4 %.

Ministerstvo průmyslu a obchodu nevede v programovém financování pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku spolufinancovaného z prostředků Evropské unie, což je v rozporu s rozpočtovými pravidly.

Resorty, které jsou řídicími orgány pro jednotlivé operační programy, předávají prostředky ostatním resortním žadatelům prostřednictvím rozpočtových opatření. Přijímající resorty zčásti financují akce (projekty) nejprve ze státního rozpočtu a následně po ověření a přezkoumání správnosti použití jsou použité prostředky vráceny do státního rozpočtu.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že oproti celkové skutečnosti roku 2009 za oblast programového financování ve výši 69,3 mld. Kč (z toho 51,9 % výdajů ze SR) došlo v roce 2010 ke snížení na úroveň 81 % předchozího roku (z toho 73 % výdajů ze SR). U Ministerstva obrany tento podíl klesl na 64 % celkových výdajů za programové financování a 89 % výdajů ze SR, u Ministerstva životního prostředí podíl vlivem čerpání prostředků z EU vzrostl na 125 % celkových výdajů za programové financování a klesl na 27 % výdajů ze SR, u Ministerstva zemědělství podíl klesl na 82 % celkových výdajů za programové financování a 82 % výdajů ze SR, u Ministerstva pro místní rozvoj podíl vzrostl vlivem čerpání prostředků na povodňové škody na 236 % celkových výdajů za programové financování a 247 % výdajů

ze SR a u Ministerstva zdravotnictví podíl klesl na 77 % celkových výdajů za programové financování a 63 % výdajů ze SR.

Současně tento stav ukazuje i na prostředky, které nebyly čerpány (včetně prostředků poskytnutých EU), a to ve výši 48,4 mld. Kč celkových výdajů za všechny kapitoly a 32,1 mld. Kč výdajů ze SR za všechny kapitoly. Největší podíl nečerpání prostředků vykazuje Ministerstvo životního prostředí v objemu 21,0 mld. Kč celkových výdajů za kapitolu (především ze zdrojů EU) a 15,4 mld. Kč výdajů ze SR, dále Ministerstvo dopravy v objemu 6,2 mld. Kč celkových výdajů za kapitolu a 3,7 mld. Kč výdajů ze SR a Ministerstvo vnitra v objemu 5,3 mld. Kč celkových výdajů za kapitolu a 2,9 mld. Kč výdajů ze SR.

Vzhledem k tomu, že řada resortů není vybavena odbornými útvary specializovanými na programové financování a projektové řízení a dostatečně neprovádí kontrolní činnost, dochází i nadále k závažným nedostatkům jak v přípravě, tak i v realizaci výstavby. Tato situace se projevuje mimo jiné i v zahajování nových staveb i za cenu prodlužování lhůt výstavby rozestavěných staveb, v důsledku čehož rostou náklady staveb, a především v podcenění jejich přípravy a nedostatečné kontrole zadávání akcí (projektů). Zejména zcela chybí kvalitní odborná posouzení investičních záměrů z technickoekonomických hledisek a propočet ekonomické efektivnosti akce, přestože je tato povinnost stanovena rozpočtovými pravidly.

V následující tabulce jsou uvedeny výdaje realizované prostřednictvím programového financování za rok 2010 a současně je uvedeno porovnání skutečnosti roku 2010 se skutečností roku 2009:

Tabulka č. 55 - Výdaje realizované prostřednictvím programového financování (v tis. Kč)

Výdaje kapitol	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách /konečný/	Skutečnost k 31.12.2010	Nečerpáno celkem	Skutečnost k 31.12.2009	Index 2010/2009 v %
Výdaje celkem*	54 431 906	69 860 278	37 730 459	32 129 818	51 903 977	72,69
Výdaje úhrnem**	55 986 459	104 597 098	56 206 344	48 390 754	69 334 339	81,07

* bez "nároků"

** vč. nároků a dalších zdrojů

5. Mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje jsou výdaje státního rozpočtu, které musí stát uhradit, protože to stanoví platné zákonné předpisy nebo mezinárodní dohody a smlouvy.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou odvozeny z výše jednotlivé platby stanovené zákonem nebo z uplatnění zákonných nároků a podmínek, za kterých je stát musí realizovat. Do této skupiny patří především sociální transfery obyvatelstvu (důchody, dávky nemocenského pojištění a podpory v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče a ostatní sociální dávky), platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel a příspěvek k penzijnímu připojištění. Pro **ostatní** mandatorní výdaje **vyplývající z právních norem** jsou stanoveny podmínky k jejich výplatě, za kterých je musí stát uhradit, ale z právního předpisu nelze přímo odvodit výši jednotlivé platby nebo výdaje (např. výdaje na podporu hypotečního úvěrování). Mandatorní výdaje **vyplývající ze smluvních závazků** jsou dány mezinárodními smlouvami a dohodami nebo jsou spojeny s některými státními zárukami, vládními úvěry, rozhodnutími v arbitrážních sporech apod.

Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2010, stanovil **rozpočet mandatorních výdajů na rok 2010 na 652,8 mld. Kč**, tj. 55,1 % z celkových rozpočtovaných výdajů (o 1,0 p.b. více než ve schváleném rozpočtu 2009 a o 1,8 p.b. více než v čerpaných výdajích roku 2009). Předpoklad meziročního navýšení rozpočtovaných mandatorních výdajů v roce 2010 činil 3,5 % (o 21,9 mld. Kč více) proti schválenému rozpočtu roku 2009, resp. 5,0 % (o 30,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. **Mandatorní sociální výdaje**¹⁴ byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce **521,8 mld. Kč** s meziročním růstem o 2,3 % (o 11,7 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2009, resp. o 1,8 % (o 9,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. Plánované mandatorní sociální výdaje tak měly odčerpat 51,0 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2010 se podílely 44,0 %. Z celku největší objem 346,2 mld. Kč představovaly dávky důchodového pojištění, tj. 66,3 % mandatorních sociálních výdajů a 53,0 % celkových mandatorních výdajů. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu v objemu nejvyšší výdaje na dluhovou službu 63,7 mld. Kč a výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 34,9 mld. Kč, atd. V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 1,1 mld. Kč, např. zvýšením rozpočtu transferů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách a rozpočtu výdajů na volby (celkem o 2,1 mld. Kč), atd.; naopak ke snížení rozpočtu došlo u výdajů na odvody do rozpočtu Evropské unie (o 1,1 mld. Kč), atd.

Údaje o rozpočtu mandatorních výdajů v roce 2010, jejich čerpání a srovnání s rokem 2009 uvádí následující tabulka:

¹⁴ Mandatorní sociální transfery a dotace, státní příspěvek k penzijnímu pojištění a platba státu do veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce.

Tabulka č. 56 – Mandatorní výdaje (v mil. Kč)

Mandatorní výdaje	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% plnění	index 2010/2009	rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	585 042	608 965	611 229	589 102	96,4	100,7	4 060
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací	458 842	463 220	463 742	461 426	99,5	100,6	2 584
v tom:							
Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	339 788	346 223	346 317	346 213	100,0	101,9	6 425
Dávky nemocenského pojištění	26 233	23 782	23 400	22 996	98,3	87,7	-3 237
Státní sociální podpora	41 168	41 570	41 262	40 880	99,1	99,3	-288
Ostatní sociální dávky (bez rezervy)	7 107	7 942	8 092	7 502	92,7	105,6	395
Podpora v nezaměstnanosti - pasivní	15 078	14 300	14 300	13 355	93,4	88,6	-1 723
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	844	516	516	498	96,5	59,0	-346
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	3 976	4 208	4 096	4 279	104,5	107,6	303
Transf. na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdrav. postiženým	5 751	6 179	6 179	5 903	95,5	102,6	152
Transfery na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách	18 897	18 500	19 580	19 800	101,1	104,8	903
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	5 296	6 500	6 500	5 474	84,2	103,4	178
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	48 673	52 099	52 729	52 700	99,9	108,3	4 027
Obsluha státního dluhu	53 073	63 685	63 832	48 741	76,4	91,8	-4 332
Majetková újma peněžních ústavů	279	240	240	231	96,3	82,8	-48
Příspěvek na podporu stavebního spoření	13 262	13 400	13 386	11 743	87,7	88,5	-1 519
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	1 214	1 194	2 250	2 112	93,9	174,0	898
Pozemkové úpravy	630	700	700	700	100,0	111,1	70
Dotace na podporu exportu - MF, EGAP, ČEP	1 121	2 969	2 969	2 792	94,0	249,1	1 671
Transfery státním fondům (pouze správní výdaje SZIF)	1 425	1 270	1 270	1 233	97,1	86,5	-192
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětí trestné činnosti	288	1 217	1 217	299	24,6	103,8	11
Odškodnění podle zákona č. 357/2005 Sb. - ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a dalším přísl. osobám	753	2 281	2 204	1 491	67,6	198,0	738
Úhrada ztráty z univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	141	150	150	120	80,0	85,1	-21
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	45	40	40	40	100,0	88,9	-5
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I +B/II)	36 939	43 871	42 733	39 006	91,3	105,6	2 067
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	56	132	121	92	76,0	164,3	36
Státní podpora hypotečního úvěrování	9	77	47	18	38,3	200,0	9
Souhrnné pojištění vozidel	47	55	74	74	100,0	157,4	27
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	36 883	43 739	42 612	38 914	91,3	105,5	2 031
Státní záruky (mimo programu 398080) a negarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	3 000	5 123	5 123	4 740	92,5	158,0	1 740
Vládní úvěry vč. plynárenských VIA a poplatků za vedení účtu	29	1 829	1 829	24	1,3	82,8	-5
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB, Česko-německý fond budoucnosti	2 089	1 847	1 853	1 841	99,3	88,1	-248
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	31 765	34 940	33 807	32 309	95,6	101,7	544
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	621 981	652 836	653 962	628 108	96,0	101,0	6 127
Výdaje státního rozpočtu celkem	1 167 009	1 184 919	1 218 089	1 156 793	94,97	99,12	-10 216
Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (%)	53,30	55,10	53,69	54,30			

Mandatorní výdaje v roce 2010 **dosáhly celkem 628,1 mld. Kč**, tj. 54,3 % celkových výdajů státního rozpočtu za rok 2010 (o 1,0 procentní bod více než v roce 2009). Čerpáno bylo o 3,9 % méně, než stanovil rozpočet po změnách, úspora činila 25,9 mld. Kč mj. v souvislosti s přijetím zákona č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, byla schválena řada opatření, která měla napomoci ke snížení schodku státního rozpočtu a která se dotkla i vybraných mandatorních výdajů v sociální oblasti. Proti roku 2009 se mandatorní výdaje zvýšily o 1,0 % (o 6,4 mld. Kč), což je v posledních 10 letech jejich nejvyšší meziroční navýšení. Podíl mandatorních výdajů na nominálním hrubém domácím produktu v roce 2010 činil 17,12 % a byl na stejné úrovni jako v roce 2009 (snížení o 0,03 procentního bodu).

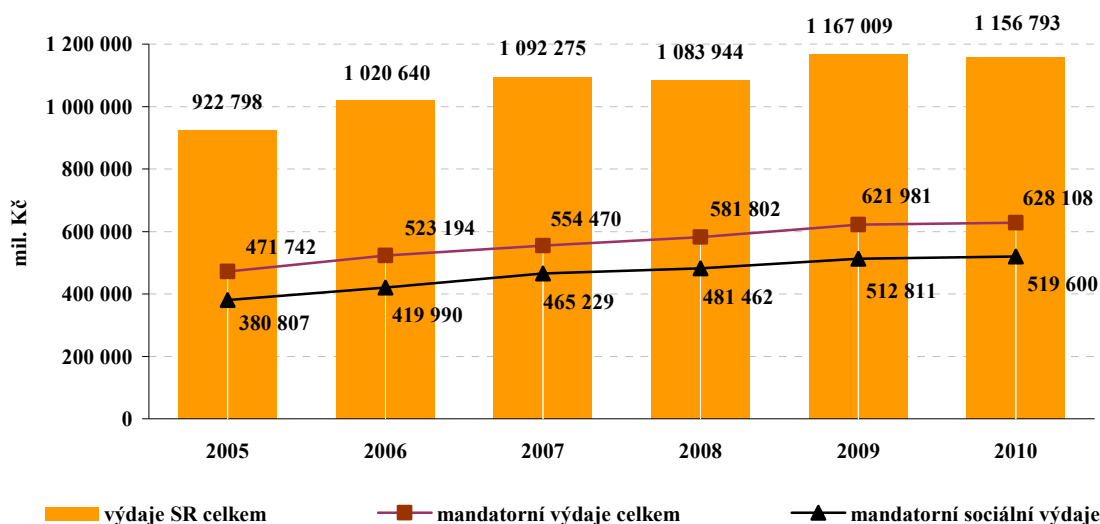
Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona byly čerpány ve výši **589,4 mld. Kč**, tj. 96,4 % rozpočtu po změnách při úspoře 22,1 mld. Kč, a představovaly 93,8 % celkových mandatorních výdajů. Meziročně se zvýšily o 0,7 % (o 4,1 mld. Kč) - v objemu došlo k růstu zejména mandatorních sociálních výdajů celkem o 6,8 mld. Kč, z toho k největšímu navýšení došlo u výdajů na dávky důchodového pojištění (o 6,4 mld. Kč) a na platbu státu za vybranou skupinu osob do veřejného zdravotního pojištění (o 4,0 mld. Kč), naopak se snížily mj. výdaje na dávky nemocenského pojištění (o 3,2 mld. Kč) a na podpory v nezaměstnanosti

(o 1,7 mld. Kč). Dále dotace na podporu exportu meziročně vzrostly o 1,7 mld. Kč, meziročně se snížil příspěvek státu na podporu stavebního spoření (o 1,5 mld. Kč), atd. **Mandatorní sociální výdaje** celkem dosáhly **519,6 mld. Kč**, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,3 %, a představovaly tak 82,7 % celkových mandatorních výdajů, resp. 88,2 % zákonných mandatorních výdajů.

Ostatní mandatorní výdaje, tj. výdaje vyplývající z jiných právních norem a ze smluvních závazků, byly čerpány ve výši **39,0 mld. Kč**, tj. o 8,7 % méně než určoval rozpočet po změnách - úspora tak dosáhla 3,7 mld. Kč, při meziročním růstu o 5,6 % (o 2,1 mld. Kč). V objemu došlo k nárůstu např. u výdajů na realizaci státních záruk o 1,7 mld. Kč, u odvodů a příspěvků do rozpočtu EU o 544 mil. Kč, naopak se snížily platby a příspěvků mezinárodním institucím (o 248 mil. Kč).

Následující graf ukazuje vývoj mandatorních výdajů v letech 2005-2010 ve vztahu k celkovým výdajům státního rozpočtu.

Graf č. 22 – Vývoj mandatorních výdajů v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou hodnoceny v příslušné části zprávy týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

6. Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací

Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací byly zákonem č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu na rok 2010, **stanoveny ve výši 25,4 mld. Kč**; šlo o výdaje ze státního rozpočtu, tj. bez výdajů krytých příjmy ze zahraničních programů. Proti roku 2009 se jednalo o zvýšení o 0,6 mld. Kč, což představuje nárůst o 2,4%.

V roce 2010 byly za oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací rozpočtovány i výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU a výdaje kryté z finančních mechanismů EHP/Norsko v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Akademie věd ČR. Včetně výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a EHP/Norsko činily schválené výdaje na tuto oblast 29,4 mld. Kč.

Podíl schválených celkových výdajů **z národních zdrojů** na podporu výzkumu, vývoje a inovací v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2010, činil **0,69 % HDP**, **včetně výdajů krytých z rozpočtu EU a FM EHP/Norsko** činil podíl schválených celkových výdajů **0,80 % HDP**.

Částka stanovená zákonem č. 487/2009 Sb. byla v průběhu roku rozpočtovými opatřeními snížena o 174,2 mil. Kč. Kromě běžných rozpočtových změn a přesunů došlo k mimořádnému snížení výdajů na výzkum, vývoj a inovace v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, kde došlo k přesunu prostředků ve prospěch veřejných vysokých škol na kompenzaci výdajů potřebných pro vytvoření možnosti růstu výzkumného a vývojového potenciálu.

Skutečné čerpání výdajů státního rozpočtu, bez výdajů krytých příjmy z EU, dosáhlo 22,6 mld. Kč, tj. 89,6 % upraveného rozpočtu. Proti roku 2009 se jednalo o snížení skutečných výdajů o 0,4 mld. Kč, na 98,3 %. V této částce je zapojeno čerpání rezervních fondů a nároků z nespotřebovaných výdajů kapitol ve výši 0,9 mld. Kč. Na sníženém čerpání celkových výdajů na tuto oblast se podílelo vázání výdajů dle usnesení vlády č. 552/2010 ve výši 1,1 mld. Kč. Celkový objem výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko, činil 24,9 mld. Kč. Výdaje kryté příjmy ze zahraničních zdrojů vykázaly kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu, Úřad vlády ČR a Akademie věd ČR.

Podíl skutečných celkových výdajů z národních zdrojů, v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2011, činil 0,61 % HDP, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko pak podíl skutečných výdajů dosáhl 0,67 % HDP.

Jako nároky z nespotřebovaných výdajů k využití do dalších let, ve smyslu rozpočtových pravidel, zůstaly kapitolám za poslední tři roky celkem na podporu této oblasti nevyčerpané výdaje **v souhrnné výši 13,8 mld. Kč. Z toho národní zdroje činí 5,5 mld. Kč a zdroje kryté ze zahraničních zdrojů 8,3 mld. Kč.** Ve srovnání s předchozím rokem byly úspory do dalších let u národních zdrojů zvýšeny o 1,5 mld. Kč. Nároky z nespotřebovaných výdajů kryté příjmy ze zahraničních zdrojů byly zvýšeny o 1,7 mld. Kč. Nárůst nespotřebovaných výdajů byl způsoben zejména nečerpáním podílu spolufinancování operačních programů spolufinancovaných z rozpočtu EU.

Největší podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů připadl jako každý rok **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**, které čerpalo celkem 8,9 mld. Kč, což představovalo 83,2 % upraveného rozpočtu výdajů na výzkum, vývoj a inovace kapitoly a 39,4 % skutečného celkového objemu podpory této oblasti ze státního rozpočtu. Z prostředků této kapitoly byla uvolněna institucionální podpora ve výši 5,1 mld. Kč, což představovalo snížení o 0,6 mld. Kč v porovnání s rokem 2009. Účelová podpora byla uvolněna ve výši 3,9 mld. Kč, což znamenalo zvýšení o 1,2 mld. Kč v porovnání s rokem 2009.

Druhé nejvyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací z národních zdrojů vykázala kapitola **Akademie věd ČR**, a to ve výši 5,0 mld. Kč celkem, což představovalo oproti roku 2009 snížení o 0,9 mld. Kč, tedy na 84,7 %. Výrazné snížení výdajů způsobila změna metodiky výpočtu institucionální podpory a postupné utlumování účelové podpory, která již nebude od roku 2014 Akademií věd poskytována. Obě tyto změny vyplynuly z účinnosti novely zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací. Snížení skutečných výdajů této kapitoly rovněž významně ovlivnilo vázání výdajů podle usnesení vlády č. 522/2010.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů celkem 3,4 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2009 šlo o zvýšení o 0,2 mld. Kč.

S účinností od 1.7.2009 vstoupila v platnost novela zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, která zapracovala do legislativy změny schválené reformou systému výzkumu, vývoje a inovací. Mimo jiné vznikla nová kapitola státního rozpočtu -

Technologická agentura ČR, jejíž činnost byla zahájena koncem roku 2009. Účelovou podporu bude poskytovat tato kapitola až od roku 2011.

Z celkových výdajů, bez výdajů krytých příjmy z EU, ve výši 22,6 mld. Kč, vynaložených na podporu výzkumu, vývoje a inovací v roce 2010, připadlo na účelové výdaje 11,7 mld. Kč, tj. 51,8 %, a na institucionální výdaje 10,9 mld. Kč, tj. 48,2 % z celkového objemu podpory. Ve srovnání s rokem 2009 tak došlo k výraznému zvýšení podílu účelových výdajů na celkovém objemu podpory, a to o 4,2 procentního bodu. Tento výrazný nárůst v pozitivním vývoji podílu účelových výdajů ovlivnila zejména novela zákona č. 130/2002 Sb., podle níž se změnil náhled na rozdělení podpory na institucionální a účelovou. Podrobnosti o využití prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v závěrečných účtech jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

7. Výdaje na státní správu

”Státní správa”¹⁵ z hlediska státního rozpočtu představuje ministerstva a další státní orgány a instituce (přes 2/3 z celkového počtu kapitol státního rozpočtu). V jejich působnosti vykonávají činnost desítky organizačních složek státu, jako např. územní finanční orgány (tvořící 8 finančních ředitelství a téměř 200 finančních úřadů), celní orgány (Generální ředitelství cel, 8 celních ředitelství a přes 40 celních úřadů), úřady práce (přes 70), pozemkové úřady, veterinární správa (přes 70 složek), zastupitelské úřady, Česká správa sociálního zabezpečení, katastrální úřady, zeměměřičské a katastrální inspektoráty, Státní plavební správa, Úřad pro civilní letectví, Puncovní úřad, Česká obchodní inspekce, inspektoráty bezpečnosti práce a další. Součástí státní správy jsou i některé složky Ministerstva obrany vč. Armády ČR a Ministerstva vnitra vč. Policie ČR (regionální a další složky), dále soudnictví (cca 100 soudů), státní zastupitelství a vězeňská služba. Jde tedy o subjekty, které svojí činností zabezpečují a podporují chod státní správy.

V orgánech a organizačních složkách státní správy v roce 2010 pracovalo celkem 159,9 tis. zaměstnanců a na jejich činnost bylo ze státního rozpočtu vynaloženo celkově 128,3 mld. Kč.

Tabulka č. 57 - Počty zaměstnanců a výdaje na státní správu v roce 2010

Ukazatel	Počet zaměstnanců	Výdaje celkem		Běžné výdaje skuteč.	Kapitálové výdaje skuteč.
		Rozpočet po změnách	Skutečnost		
Státní správa celkem	159 854	139 162	128 321	120 751	7 570
z toho:					
Ministerstvo vnitra	67 589	49 158	46 099	44 284	1 814
Ministerstvo spravedlnosti	23 018	19 968	19 026	18 493	532
Ministerstvo financí	22 303	15 210	14 414	13 139	1 275
Ministerstvo práce a soc. věcí	18 424	16 123	14 018	13 008	1 011
Ministerstvo zemědělství	5 393	6 833	6 368	5 297	1 070
Ministerstvo zahranič. věcí	1 997	4 588	4 241	3 963	278
Č.úřad zeměměř. a katastrální	5 532	3 352	3 277	2 688	589
Ministerstvo obrany	2 170	1 956	2 033	1 756	277
Vybrané kapitoly celkem	146 426	117 188	109 476	102 628	6 846

Pozn.: U MPSV včetně výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti (1 198 mil. Kč).

¹⁵ Pojem "státní správa" není rozpočtově ani jinak jednoznačně vymezen, proto dále uváděné údaje mají pouze hrubě orientační charakter a slouží pouze pro obecnou představu o přibližné výši těchto výdajů. Pro zjednodušení sumarizací (za celé spektrum kapitol a organizačních složek státu) byly do výdajů státní správy zahrnuty celé seskupení položek 50, 51 a 61 za účetní jednotky zahrnuté do „kmenové skupiny“, jak je uvedeno v předposledním odstavci této pasáže. Jednotlivé kapitoly ve svých závěrečných účtech, pokud tyto výdaje prezentují (zákon ani vyhláška to nestanoví - s výjimkou mzdových prostředků), mohou vykazat údaje za své kapitoly jinak, „přesněji“ (tj. podle vlastního uvážení a výběru).

Celkové výdaje státního rozpočtu na státní správu byly **čerpány na 92,2 % rozpočtu po změnách** a dosáhlo se tak úspory 10,8 mld. Kč (v roce 2009 byl upravený rozpočet splněn na 96,9 % a úspora činila 4,0 mld. Kč). Z celkových výdajů na státní správu v roce 2010 představovaly **běžné (neinvestiční) výdaje 94,1 %** (v roce 2009 to bylo 91,0 %), zbytek připadl na kapitálové výdaje. Rozhodující část neinvestičních výdajů tvořily platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci včetně povinného pojistného placeného zaměstnavatelem. Tyto výdaje jsou podrobně vyhodnoceny v předchozím bodě III.2.3.1. tohoto sešitu.

Počet zaměstnanců pracujících ve státní správě v roce 2010 dosáhl **159,9 tis. osob** průměrného přepočteného stavu, což ve srovnání s upraveným limitem (163,8 tis. osob) představovalo úsporu 3,9 tis. osob a plnění na 97,6 %. Meziročně jejich počet klesl o 0,8 tis. osob, tj. o 0,5 %.

Rozhodující část výdajů na státní správu byla vynaložena na činnost resortů zabezpečujících **vnitřní bezpečnost státu** (Policie ČR v rámci Ministerstva vnitra), **právní ochranu** (soudy, státní zastupitelství a vězeňská služba v rámci Ministerstva spravedlnosti), **správu daní a poplatků** (finanční a celní úřady v rámci Ministerstva financí), **sociální oblast** (úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Český úřad bezpečnosti práce, inspektoráty bezpečnosti práce v rámci Ministerstva práce a sociálních věcí), správu v působnosti **pozemkových úřadů** (v rámci Ministerstva zemědělství), **zahraniční věci** (zastupitelské úřady v rámci Ministerstva zahraničních věcí), **katastrální úřady a pracoviště** a zeměměřičské a katastrální inspektoráty (v rámci Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního) a **obranu** (Ministerstvo obrany a některé správní složky Armády ČR).

Podíl těchto vybraných kapitol na celkových výdajích na státní správu v roce 2010 představoval **109,5 mld. Kč, tj. 85,3 %**, při 91,6 % podílu na celkovém počtu zaměstnanců ve státní správě (v roce 2009 tvořil podíl uvedených kapitol 89,4 % z celkových výdajů na státní správu a 91,6 % z celkového počtu zaměstnanců ve státní správě).

Celkové výdaje na státní správu v roce 2010 představovaly **11,1 % všech výdajů státního rozpočtu** (v roce 2009 to bylo 10,8 %).

Ve výše uvedené tabulce se při vyčíslení výdajů kapitol na státní správu za rok 2010 vycházelo nikoliv ze sumarizace paragrafů rozpočtové skladby (jako tomu bylo v předchozím roce 2009), nýbrž ze zařazení jednotlivých organizací (účetních jednotek) do kmenové skupiny organizací, které vykonávají státní správu – tj. obdobně jako jsou vykazovány výdaje na platy ve státní správě uváděné na řádcích 7650 a 7651 výkazu Fin 2-04U, části VII „Závazné ukazatele státního rozpočtu“. Sumarizace údajů podle druhové struktury rozpočtové skladby, tj. podle seskupení výdajových položek 50, 51 a 61 zůstala v roce 2010 stejná jako v roce 2009. Z výše uvedených důvodů **meziroční srovnání celkových výdajů** na státní správu v letech 2010 a 2009 je pouze orientační, a představuje **nárůst o 2,2 %** (tj. stejně jako v roce 2009 proti roku 2008). Pro informaci uvádíme, že výše uvedeným metodickým postupem byly v roce 2010 zahrnuty do výdajů na státní správu např. i výdaje MPSV na aktivní politiku zaměstnanosti (1,2 mld. Kč – pododíl 42). Po vyloučení tohoto výdaje by celkové výdaje na státní správu v roce 2010 meziročně vzrostly o 1,2 %. Pokud bychom v roce 2010 vyčíslili celkové výdaje na státní správu ve struktuře dle způsobu jejich vyčíslení v roce 2009 (tj. podle paragrafů rozpočtové skladby), tak výdaje by meziročně poklesly o cca 8 % (vliv vázání výdajů a úsporných opatření).

8. Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

Odvětvové členění výdajů státního rozpočtu má za cíl především transparentně interpretovat směry vládní rozpočtové politiky a finanční zajištěnost jednotlivých funkcí státu. Toto členění odhlíží od všech ostatních hledisek, která do funkčního členění nepatří, a naopak agreguje jednotlivé funkční kategorie výdajů podle účelu, na které jsou prostředky státního rozpočtu vynakládány.

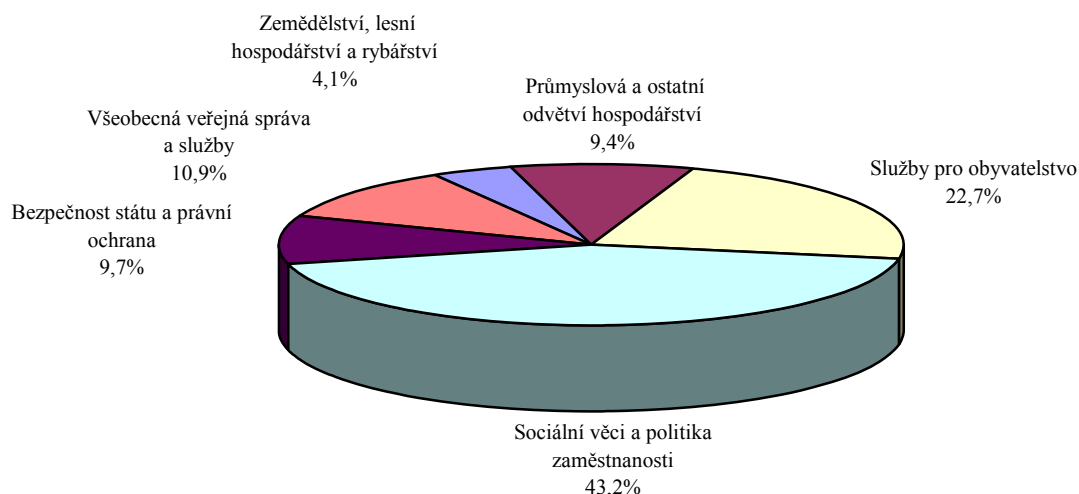
Přehled o výdajích SR podle odvětvového hlediska podává následující tabulka:

Tabulka č. 58 – Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění (v mld. Kč)

Rozp. skup.	UK A Z A T E L	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% plnění 4:3	Index 2010/2009 4:1	Rozdíl 2010-09 4-1
			schválený	po změnách				
		1	2	3	4	5	6	7
1	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	50,54	39,56	39,21	47,94	122,3	94,9	-2,60
	z toho: Zemědělství a potravin. činnost a rozvoj	38,63	28,59	28,58	37,14	130,0	96,2	-1,49
2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	112,65	120,84	124,09	108,81	87,7	96,6	-3,84
	v tom:							
	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	21,13	20,33	20,77	21,16	101,8	100,1	0,03
	Doprava	73,12	86,37	85,80	68,26	79,6	93,4	-4,86
	Vodní hospodářství	8,29	3,90	6,67	8,91	133,6	107,5	0,63
	Spoje	0,59	0,57	0,56	0,56	100,3	95,1	-0,03
	Všeob. hosp. záležitosti a ost. ekon. funkce	9,52	9,67	10,28	9,92	96,5	104,2	0,40
3	Služby pro obyvatelstvo	251,10	245,54	280,24	262,08	93,5	104,4	10,99
	v tom:							
	Vzdělávání a školské služby	124,72	117,00	120,12	119,22	99,2	95,6	-5,50
	Kultura, církev a sdělovací prostředky	9,13	9,38	9,71	8,85	91,1	96,9	-0,29
	Tělovýchova a zájmová činnost	3,47	2,57	2,80	2,73	97,5	78,7	-0,74
	Zdravotnictví	61,70	61,15	64,15	64,36	100,3	104,3	2,66
	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	32,88	21,13	49,51	46,15	93,2	140,4	13,27
	Ochrana životního prostředí	8,63	19,92	21,05	9,50	45,1	110,0	0,86
	Ostatní výzkum a vývoj	10,57	14,38	12,85	11,24	87,4	106,4	0,67
	Ost. činnosti související se služb. pro obyvat.	0,00	0,02	0,04	0,03	94,6	x	0,03
4	Sociální věci a politika zaměstnanosti	495,40	503,84	507,60	500,22	98,5	101,0	4,82
	v tom:							
	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	420,54	428,49	428,05	424,39	99,1	100,9	3,86
	Politika zaměstnanosti	24,85	26,34	26,57	24,30	91,5	97,8	-0,55
	Sociální služby a společné činnosti	50,02	49,01	52,98	51,52	97,2	103,0	1,51
	v sociálním zabezp. a politice zaměstnanosti							
5	Bezpečnost státu a právní ochrana	124,13	115,99	115,71	111,95	96,7	90,2	-12,19
	v tom:							
	Obrana	50,01	39,80	38,88	40,69	104,7	81,4	-9,31
	Civilní připravenost na krizové stavy	2,81	2,38	2,39	2,36	98,7	84,0	-0,45
	Bezpečnost a veřejný pořádek	41,36	44,34	44,65	40,58	90,9	98,1	-0,78
	Právní ochrana	21,31	20,94	21,27	19,87	93,4	93,3	-1,43
	Požární ochrana a integr. záchr. systém	8,65	8,53	8,52	8,44	99,1	97,6	-0,21
6	Všeobecná veřejná správa a služby	133,19	159,14	151,24	125,80	83,2	94,5	-7,39
	v tom:							
	Státní moc, stát. správa, územní samospráva a politické strany	64,28	64,05	63,73	58,90	92,4	91,6	-5,38
	Jiné veřejné služby a činnosti	3,79	3,90	3,49	3,34	95,8	88,3	-0,44
	Finanční operace	53,38	65,91	66,16	49,10	74,2	92,0	-4,28
	Ostatní činnosti	11,74	25,27	17,86	14,45	80,9	123,1	2,72
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM		1167,01	1184,92	1218,09	1156,79	95,0	99,1	-10,22

Následující graf znázorňuje podíl jednotlivých odvětví na celkových skutečných výdajích státního rozpočtu za rok 2010:

Graf č. 23 – Struktura výdajů podle jednotlivých odvětví v roce 2010

8.1. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Tyto výdaje dosáhly v roce 2010 výše 500,2 mld. Kč, což je o 4,8 mld. Kč, tj. o 1,0 %, více než v předchozím roce (v roce 2009 vzrostly o 6,8 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 43,2 %, tj. o 0,7 procentního bodu více než v roce 2009. Jejich rozpočet po změnách byl čerpán na 98,5 % (nedočerpání o 7,4 mld. Kč).

Téměř 84,8 % prostředků této skupiny výdajů bylo vynaloženo na dávky a podpory v sociálním zabezpečení (rozpočtový oddíl 41), které dosáhly 424,4 mld. Kč a meziročně vzrostly o 3,9 mld. Kč, tj. o 0,9 % (v roce 2009 to bylo o 5,2 %).

Z této částky připadalo 81,6 % na **dávky důchodového pojištění**, tj. 346,2 mld. Kč (meziroční nárůst o 6,4 mld. Kč, tj. o 1,9 %), z toho na starobní důchody bylo vynaloženo celkem 272,1 mld. Kč (meziroční růst o 21,2 mld. Kč), na invalidní důchody (plné i částečné) 47,5 mld. Kč (meziroční pokles o 13,9 mld. Kč) a na vdovské, vdovecké a sirotčí důchody celkem 26,7 mld. Kč.

Druhou váhově nejvýznamnější částku v rámci sociálního zabezpečení představují **dávky státní sociální podpory** čerpané ve výši 40,9 mld. Kč, které meziročně klesly o 0,3 mld. Kč, tj. o 0,7 %. Meziroční pokles ovlivnily nejvíce přídavky na dítě (3,9 mld. Kč proti 4,8 mld. Kč v roce 2009). Další výdaje zahrnují především rodičovský příspěvek (27,8 mld. Kč při poklesu o 0,9 mld. Kč), příspěvek na bydlení (3,5 mld. Kč při růstu o 1,2 mld. Kč), výdaje na sociální příplatek (3,1 mld. Kč), porodné (1,6 mld. Kč), atd.

Dalším významným pododdílem jsou **dávky nemocenského pojištění**. Objem 23,0 mld. Kč znamenal meziroční snížení o 3,2 mld. Kč, tj. o 12,3 %. Pokles ovlivnila změna parametrů v konstrukci dávek a nižší pracovní neschopnost. Byly tvořeny zejména položkami nemocenského ve výši 15,1 mld. Kč (meziroční pokles o 3,3 mld. Kč), peněžité pomoci v mateřství ve výši 7,5 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč) a podpory při ošetřování člena rodiny ve výši 0,4 mld. Kč (pokles o 0,3 mld. Kč).

V rámci tohoto oddílu bylo mimo jiné ještě vyplaceno 7,5 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč) na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a **5,5 mld. Kč** (růst o 0,2 mld. Kč) na **státní příspěvky na důchodové připojištění**.

Výdaje na politiku zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 42) dosáhly v roce 2010 výše **24,3 mld. Kč** a proti roku 2009 klesly o 0,5 mld. Kč, tj. o 2,2 % (v roce 2009 vzrostly o 41,9 %).

Z nich **podpora v nezaměstnanosti** v objemu 13,4 mld. Kč (pokles o 1,7 mld. Kč proti roku 2009) představovala především hmotné zabezpečení osob v nezaměstnanosti (podpory) a zvýšení ke hmotnému zabezpečení na manželku a děti osobám se změněnou pracovní schopností.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v celkově vynaložené částce 6,2 mld. Kč vzrostly o 1,2 mld. Kč a byly použity zejména na veřejně prospěšné práce (1,6 mld. Kč), dále na tvorbu společensky účelných pracovních míst (1,5 mld. Kč), na cílené programy k řešení nezaměstnanosti (0,6 mld. Kč), na rekvalifikace (0,6 mld. Kč), na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů (0,3 mld. Kč) atd.

Třetím nejvýznamnějším pododdílem politiky zaměstnanosti byly příspěvky na zaměstnávání zdravotně postižených občanů ve výši 2,7 mld. Kč (meziročně růst o 0,5 mld. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace ve výši 1,6 mld. Kč byly vyplaceny zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy.

Ze státního rozpočtu bylo také uhrazeno 0,5 mld. Kč jako úhrada mezd zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Výdaje na sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 43), které představují nikoliv přímé dávky a podpory, ale výdaje na činnosti a služby zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo sociální programy, dosáhly v roce 2010 celkové výše **51,5 mld. Kč** a proti předchozímu roku vzrostly o 1,5 mld. Kč (v roce 2009 o 3,3 mld. Kč). Velkou část těchto výdajů tvoří transfery obcím na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým. Tyto výdaje dosáhly v roce 2010 výše 25,7 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 24,6 mld. Kč). V rámci tohoto okruhu výdajů byly dále financovány výdaje na činnost České správy sociálního zabezpečení včetně jejích okresních složek a úřadů práce ve výši 12,0 mld. Kč (meziroční pokles o 0,5 mld. Kč). Na služby sociální péče bylo vynaloženo 6,6 mld. Kč, z toho na domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem připadlo 5,1 mld. Kč. Na sociální péči a pomoc dětem a mládeži šlo 0,9 mld. Kč, dalších 0,6 mld. Kč směřovalo na služby sociální prevence (krizová pomoc, azylové domy, atd.).

8.2. Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Výdaje na služby pro obyvatelstvo zahrnují výdaje na vzdělávání a školské služby, kulturu, církev a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, ochranu životního prostředí, na podporu výzkumu, vývoje a inovací uvedených oblastí a podporu výzkumu, vývoje a inovací odvětvově nespecifikovanou. Prostředky na tyto účely jsou poskytovány rozpočtovými kapitolami přímo nebo prostřednictvím rozpočtů územních samosprávných celků. **Výdaje na služby pro obyvatelstvo dosáhly v roce 2010 částky 262,1 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 11,0 mld. Kč, tj. o 4,4 % (v roce 2009 vzrostly o 10,6 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 22,7 % (v roce 2009 to bylo 21,5 %). Jejich rozpočet po změnách byl splněn na 93,5 % (nedočerpání o 18,2 mld. Kč).

Objemově nejvýznamnější část těchto výdajů (45,5 %) představovaly výdaje na vzdělávání a školské služby (rozpočtový oddíl 31 a 32) – celkem dosáhly **119,2 mld. Kč** při

meziročním poklesu o 5,5 mld. Kč, tj. o 4,4 % (v roce 2009 vzrostly o 6,5 %). Většina této částky směřovala do paragrafu Ostatní záležitosti vzdělávání, v rámci kterého bylo vyplaceno 81,1 mld. Kč (při meziročním poklesu o 4,0 mld. Kč). V naprosté většině (79,3 mld. Kč) šlo o transferované prostředky z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy územním samosprávným celkům, na které přešla působnost především v oblasti zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání. Takto vysoká částka v tomto pododdíle souvisí s reformou veřejné správy v roce 2003, kdy došlo k převedení jak majetku a zřizovatelských funkcí k nim, tak i jejich financování na kraje. Na zařízení vysokoškolského vzdělávání bylo vynaloženo celkem 32,3 mld. Kč (o 1,4 mld. Kč méně než v roce 2009), z toho na činnost vysokých škol (bez podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách) 25,9 mld. Kč.

Výdaje na zdravotnictví (rozpočtový oddíl 35) financované ze státního rozpočtu dosáhly v roce 2010 v souhrnu **64,4 mld. Kč** a byly o 2,7 mld. Kč, tj. o 4,3 %, nad úroveň roku 2009 (v roce 2009 vzrostly o 6,7 %). Největší objem představují výdaje na "ostatní činnosti" (52,9 mld. Kč), zahrnující zejména platbu státu na zdravotní pojištění nevýdělečných osob ve výši 52,7 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 48,7 mld. Kč). Výdaje na ústavní péči dosáhly v roce 2010 výše 4,9 mld. Kč a proti roku 2009 klesly o 0,2 mld. Kč. Z toho na fakultní a ostatní nemocnice směřovalo 4,0 mld. Kč. Výdaje na zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví dosáhly celkem 2,0 mld. Kč. Z nich bylo ve prospěch hygienické služby poskytnuto 1,3 mld. Kč a záchranné službě 0,5 mld. Kč.

Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (rozpočtový oddíl 36) bylo v roce 2010 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo celkem **46,2 mld. Kč**, tj. o 13,3 mld. Kč, tj. o 40,4 %, více než v předchozím roce (v roce 2009 to bylo o 39,6 % více). **Podpora stavebního spojení formou státních příspěvků v roce 2010 dosáhla 11,7 mld. Kč** (v roce 2009 bylo 13,3 mld. Kč). Na mezinárodní spolupráci v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje bylo v rámci kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj čerpáno 30,2 mld. Kč (šlo především o investice do Regionálních operačních programů spolufinancovaných z prostředků EU). V rámci kapitálových výdajů bylo vynaloženo do oblasti bytového hospodářství 0,4 mld. Kč (výdaje na výstavbu bytů, podpora ze strany státu obcím na výstavbu bytů, včetně nákupu pozemků na tuto výstavbu).

Na kulturu, církev a sdělovací prostředky (rozpočtový oddíl 33) bylo v roce 2010 vynaloženo **8,8 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč, tj. o 3,1 %, méně než v předchozím roce (v roce 2009 meziročně klesly o 0,8 %). Z celkového objemu připadlo (převážně formou transferů příspěvkovým organizacím) nejvíce prostředků muzeím a galeriím (1,9 mld. Kč), na činnost registrovaných církví a náboženských společností (1,4 mld. Kč), na činnosti knihovnické (1,3 mld. Kč), na činnost památkových ústavů, hradů a zámků (1,1 mld. Kč), na divadelní činnost (0,7 mld. Kč), na zachování a obnovu kulturních památek (0,5 mld. Kč), na Pražský hrad (0,3 mld. Kč), atd.

Výdaje na ochranu životního prostředí (rozpočtový oddíl 37) dosáhly **9,5 mld. Kč** a proti roku 2009 vzrostly o 0,9 mld. Kč. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo na ochranu přírody a krajiny – 4,3 mld. Kč, z nichž většina plynula do ochrany chráněné části přírody (0,9 mld. Kč) a do protierozní, protilavinové a protipožární ochrany (1,4 mld. Kč). Výdaje na nakládání s odpady dosáhly 1,7 mld. Kč. Další prostředky byly vynaloženy na ochranu ovzduší a klimatu – 0,5 mld. Kč, na výzkum životního prostředí – 0,4 mld. Kč, na ochranu a sanaci půdy a podzemní vody – 0,5 mld. Kč a v neposlední řadě na správu v ochraně životního prostředí – 1,3 mld. Kč.

Tělovýchova a zájmová činnost (rozpočtový oddíl 34) byla v roce 2010 financována částkou **2,7 mld. Kč**, což je o 0,7 mld. Kč, tj. o 21,3 %, méně než v předchozím roce. Nejvíce prostředků – 1,3 mld. Kč bylo vynaloženo na "ostatní tělovýchovnou činnost" (§ 3419), která

zahrnuje např. podporu státu sportovním oddílům, výdaje na konání sportovních akcí apod. Na rozvoj státní sportovní reprezentace bylo vynaloženo 1,1 mld. Kč. Na využití volného času dětí a mládeže bylo věnováno 0,3 mld. Kč v rámci podpory činnosti domů dětí a mládeže, stanic mladých techniků, dětských hřišť apod.

8.3. Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtová skupina 1) **a na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** (rozpočtová skupina 2) dosáhly v roce 2010 celkové výše **156,8 mld. Kč**, což představovalo 13,6 % všech výdajů státního rozpočtu (v roce 2009 to bylo 14,0 %) a meziročně klesly o 6,4 mld. Kč, tj. o 3,9 % (v roce 2009 meziročně vzrostly o 15,3 %).

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtový oddíl 10) činily **47,9 mld. Kč** a klesly o 2,6 mld. Kč, tj. o 5,1 %. V rámci oddílu byly čerpány zejména výdaje na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj ve výši 37,1 mld. Kč (v roce 2009 to bylo o 1,5 mld. Kč více). V rámci tohoto pododdílu se projeví především transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF) ve výši 34,0 mld. Kč (celkem v rámci skupiny 37,1 mld. Kč) a také transfery podnikatelským subjektům ve výši 2,2 mld. Kč.

Na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor bylo použito 3,1 mld. Kč (vše ve formě transferů SZIF), na lesní hospodářství 0,7 mld. Kč, na správu v zemědělství 4,6 mld. Kč, na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví 0,8 mld. Kč.

Na dopravu (rozpočtový oddíl 22) bylo ze státního rozpočtu poskytnuto **68,3 mld. Kč**, což bylo o 4,9 mld. Kč (o 6,6 %) méně než v roce 2009. Na poklesu se podílely i transfery SFDI, které činily 47,6 mld. Kč, což je o 2,4 mld. Kč méně než v roce 2009. Výdaje do železniční dopravy dosáhly 11,8 mld. Kč (meziroční pokles o 0,7 mld. Kč). V rámci železniční dopravy činily transfery podnikatelským subjektům 6,3 mld. Kč, transfery obcím a krajům 2,6 mld. Kč a realizace státních záruk 2,8 mld. Kč za SŽDC, s.o. Výdaje do pozemních komunikací dosáhly 6,1 mld. Kč. Z této částky směřovalo 1,9 mld. Kč na dálnice a 4,1 mld. Kč na silnice. Výdaje na správu v dopravě v roce 2010 činily 1,6 mld. Kč.

Výdaje státního rozpočtu na průmysl, stavebnictví, obchod a služby (rozpočtový oddíl 21) dosáhly **21,2 mld. Kč**, což je o 0,1 % více než v roce 2009. Patří sem především výdaje do ostatních odvětvových a oborových záležitostí v průmyslu a stavebnictví (opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslového odvětví, podpora podnikání a inovací, atd.) ve výši 7,8 mld. Kč. Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací v této oblasti dosáhly 4,1 mld. Kč. Část výdajů v rámci tohoto oddílu připadla na záležitosti těžebního průmyslu a energetiky, v rámci kterých bylo vynaloženo 2,1 mld. Kč na programy úspor energie a obnovitelných zdrojů (v roce 2009 to bylo 1,9 mld. Kč) a 1,2 mld. Kč na útlum uhelného hornictví. Na přímou podporu exportu směřovalo 2,8 mld. Kč. Na správu v těchto odvětvích bylo vynaloženo 1,9 mld. Kč, stejně jako na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Vodní hospodářství (rozpočtový oddíl 23) se na výdajích státního rozpočtu v roce 2010 podílelo částkou **8,9 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,6 mld. Kč, tj. o 7,5 %. Z této částky bylo použito na úpravy vodních toků a vodohospodářská díla 1,4 mld. Kč. Na odvádění a čištění odpadních vod bylo vynaloženo 5,9 mld. Kč a na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, tj. zejména vodárenskou infrastrukturou, 0,8 mld. Kč. Na vodní díla v zemědělské krajině směřovalo 0,6 mld. Kč. Z celkové částky představovaly kapitálové výdaje 7,0 mld. Kč.

Na odvětví spoju (rozpočtový oddíl 24) bylo vynaloženo **0,6 mld. Kč**, což je o 4,9 % méně než v předchozím roce. Většina prostředků (přes 0,4 mld. Kč) byla vynaložena na správu ve spojích (činnost Českého telekomunikačního úřadu).

Součástí této skupiny výdajů jsou též **výdaje na všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce** (rozpočtový oddíl 25). Tyto výdaje dosáhly částky **9,9 mld. Kč** a proti roku 2009 vzrostly o 0,4 mld. Kč. Patří sem např. výdaje na činnost Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Úřadu průmyslového vlastnictví (1,1 mld. Kč), na činnost ostatních orgánů státní správy v oblasti zeměměřictví a katastru (2,5 mld. Kč), na činnosti po zrušeném Fondu národního majetku a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (1,6 mld. Kč) a na další činnosti ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství, normalizace, standardizace a metrologie, v oblasti bezpečnosti práce apod. Na služby v oblasti meteorologie směřovalo 0,7 mld. Kč. Do této skupiny patří i platba státní záruky ve prospěch ČSOB ve výši 1,9 mld. Kč na základě výsledku arbitrážního sporu vedeného v kauze J. Ring (podle Smlouvy a státní záruky, uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB).

8.4. Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly celkové částky **111,9 mld. Kč**, což proti roku 2009 představuje pokles o 12,2 mld. Kč, tj. o 9,8 % (v roce 2009 růst o 7,3 mld. Kč, tj. o 6,2 %), a podíl na celkových výdajích státního rozpočtu 9,7 % (v roce 2009 to bylo 10,6 %).

Velká část těchto výdajů (36,3 %) připadla **na obranu** (rozpočtový oddíl 51), na kterou bylo vynaloženo **40,7 mld. Kč** při poklesu o 9,3 mld. Kč, tj. o 18,6 %. Z částky 40,7 mld. Kč činily běžné výdaje 33,9 mld. Kč a kapitálové výdaje 6,8 mld. Kč. Na činnost jednotlivých složek Armády České republiky bylo vynaloženo celkem 30,4 mld. Kč (meziroční pokles o 7,5 mld. Kč především vlivem nižších investic do dlouhodobého hmotného majetku), na mezinárodní spolupráci v obraně a zahraniční vojenskou pomoc 3,5 mld. Kč, na činnost Vojenské policie a Vojenského zpravodajství 2,8 mld. Kč a na státní správu ve vojenské obraně 2,1 mld. Kč.

Na bezpečnost a veřejný pořádek (rozpočtový oddíl 53) vynaložil státní rozpočet celkem **40,6 mld. Kč** při meziročním poklesu o 0,8 mld. Kč, tj. o 1,9 %. Z toho 35,0 mld. Kč (o 1,0 mld. Kč méně než v roce 2009) směřovalo na výdaje na policii, obecní policii a na Bezpečnostní informační službu a 5,4 mld. Kč na činnost Ministerstva vnitra.

Na právní ochranu (rozpočtový oddíl 54) bylo čerpáno **19,9 mld. Kč** při meziročním poklesu o 1,4 mld. Kč, tj. o 6,7 %. Z této částky bylo vynaloženo na soudnictví (včetně ústavního soudnictví) 9,7 mld. Kč (meziroční pokles o 1,0 mld. Kč), na vězeňství 6,8 mld. Kč (pokles o 0,4 mld. Kč) a na státní zastupitelství 2,1 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč). Na správu v oblasti právní ochrany směřovalo 0,9 mld. Kč.

Na požární ochranu a integrovaný záchranný systém (rozpočtový oddíl 55) bylo v roce 2010 vynaloženo **8,4 mld. Kč**, což je o 0,2 mld. Kč, tj. o 2,4 %, méně než v předchozím roce. Naprostá většina těchto prostředků směřovala do oblasti profesionálních, resp. dobrovolných složek útvarů požární ochrany (7,5 mld. Kč, resp. 0,2 mld. Kč), dále na činnost Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru (0,3 mld. Kč), na vzdělávací a technická zařízení požární ochrany (0,4 mld. Kč) atd.

Na civilní připravenost na krizové stavy (rozpočtový oddíl 52) bylo čerpáno **2,4 mld. Kč**, což představuje meziroční pokles o 0,5 mld. Kč, tj. o 16,0 %. Prostředky byly použity zejména v souvislosti s pořizováním, obměňováním a ochraňováním státních hmotných rezerv (1,9 mld. Kč) a na státní správu v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (0,3 mld. Kč).

8.5. Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby

Celkové výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly v roce 2010 hodnoty **125,8 mld. Kč** a byly tak o 7,4 mld. Kč, tj. o 5,5 % nižší než v předchozím roce (v roce 2009 to bylo meziročně o 1,0 % méně). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 10,9 %, zatímco v roce 2009 to bylo 11,4 %.

Na státní moc, státní správu, územní samosprávu a politické strany (rozpočtový oddíl 61) bylo vynaloženo celkem **58,9 mld. Kč**, tj. o 5,4 mld. Kč (o 8,4 %) méně než v roce 2009. Z toho 49,9 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 54,9 mld. Kč) se čerpalo v pododdíle 614 „Všeobecná vnitřní správa“. Zde se nejvíce projevily odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle DPH a HNP, které dosáhly 32,3 mld. Kč (o 0,9 mld. Kč více než v roce 2009). Další výdaje byly použity na činnost finančních ředitelství a finančních úřadů (7,4 mld. Kč) a na činnost celních ředitelství a celních úřadů 3,9 mld. Kč. Na činnost Úřadu vlády, resp. Českého statistického úřadu směřovalo 0,6 mld. Kč. resp. 0,9 mld. Kč. V rámci jiných pododdílů směřovaly další prostředky na zastupitelství a stálé mise ČR v zahraničí 3,3 mld. Kč, na zastupitelské orgány (Parlament, volby do Parlamentu, do zastupitelstev územních samosprávních celků a do Evropského parlamentu) 2,7 mld. Kč a na činnost politických stran a hnutí bylo vynaloženo celkem 1,0 mld. Kč. Na činnost NKÚ směřovalo 0,5 mld. Kč.

Další součást výdajů této skupiny tvořily tzv. **finanční operace** (rozpočtový oddíl 63) – celkem **49,1 mld. Kč**, což je o 4,3 mld. Kč, tj. o 8,0 %, méně než v roce 2009. Na této sumě se nejvíce podílely výdaje státního rozpočtu na dluhovou službu státu (úroky, poplatky) ve výši 48,7 mld. Kč (meziročně klesly o 4,3 mld. Kč).

Výdaje na ostatní činnosti (rozpočtový oddíl 64) dosáhly v roce 2010 částky **14,5 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 2,7 mld. Kč, tj. o 23,1 %. V rámci tohoto oddílu byly, v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2010, poskytnuty zejména neinvestiční transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu, a to obcím (vč. hl. m. Praha) ve výši 11,9 mld. Kč a krajům 1,2 mld. Kč.

Na jiné veřejné služby a činnosti (rozpočtový oddíl 62) bylo vynaloženo celkem **3,3 mld. Kč** při meziročním poklesu o 0,4 mld. Kč. Na rozvojovou zahraniční pomoc bylo vynaloženo 0,6 mld. Kč, na humanitární zahraniční pomoc 0,4 mld. Kč. Patří sem i archivní činnost s objemem vyčerpaných prostředků 0,8 mld. Kč.

Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i **výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací**, které jsou v rozpočtové skladbě z hlediska jejího odvětvového třídění obsaženy v podstatě v každém výše uvedeném oddílu – jde o tzv. vědní paragraf (v rozpočtové skladbě zpravidla vymezen koncovým dvojčíslem 80). Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou dále samostatně sledovány na § 3801 (Akademie věd ČR), na § 3802 (Grantová agentura ČR), na § 3803 (Technologická agentura ČR), na § 3809 (Ostatní výzkum a vývoj odvětvově nespecifikovaný) a na § 3212 (Výzkum a vývoj na vysokých školách).

Celkem byly ze státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací (včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko) **vynaloženy v roce 2010 prostředky ve výši 24,9 mld. Kč** (plnění na 85,2 % rozpočtu po změnách) a proti roku 2009 vzrostly o 0,8 mld. Kč, tj. o 3,1 %. Jejich podíl na souhrnných výdajích státního rozpočtu v roce 2010 představoval 2,2 % (v roce 2009 to bylo 2,1 %).

Podrobnější informace o výdajích na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v části III.6. této zprávy.

9. Vyhodnocení projektů PPP - Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Oblast koncesních projektů v České republice upravuje zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), účinný od 1.7.2006. Dále na základě novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, účinné od 15.9.2010, vydává Ministerstvo financí nově stanovisko také k veřejným zakázkám, jejichž hodnota činí nejméně 500 mil. Kč a smlouva je uzavírána nejméně na 5 let, nebo na dobu neurčitou. Veřejné zakázky splňující tato kritéria podléhají podobnému režimu jako koncesní projekty.

Zadavatele, kteří připravují PPP projekty podle koncesního zákona, lze rozdělit do dvou skupin:

První skupina zahrnuje projekty, kde je veřejným zadavatelem stát – tedy Česká republika, státní příspěvková organizace či jiná právnická osoba dle § 2 odst. 1 písm. d) koncesního zákona. Koncesní projekty řadící se do první skupiny se nacházejí na různých úrovních schvalování, na této úrovni však dosud nebyla uzavřena žádná koncesní smlouva. V roce 2010 pokročila nejdále příprava projektu ubytovny personálu Ústřední vojenské nemocnice (ÚVN), ubytovny hotelového typu a parkoviště. Ostatní projekty státu (tzv. pilotní projekty¹⁶) se stále nacházejí ve fázi před zahájením zadávacího řízení.

Projekt:

Ubytovna personálu ÚVN, ubytovna hotelového typu a parkoviště (ÚVN)

Zadavatel:

Ústřední vojenská nemocnice (ÚVN), příspěvková organizace Ministerstva obrany

Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy¹⁷:

2 637 769 141 Kč

Cílem tohoto projektu je vybudování, údržba a provoz ubytovny hotelového typu a parkoviště v areálu Ústřední vojenské nemocnice Praha ve Střešovicích (ÚVN), Ubytovna personálu ÚVN. Tato zařízení mají zajistit flexibilní ubytovací kapacitu včetně podpůrných služeb.

Forma projektu je DBFO (Design-Build-Finance-Operate).

Projekt lze rozdělit na dvě základní části – veřejnou část, přímo užívanou ÚVN a sloužící k zajištění veřejných služeb, a komerční část, která bude jednak zajišťovat ubytovací a stravovací kapacity pro navazující aktivity ÚVN (např. kongresy či jiné akce) a dále bude plnit podpůrnou funkci zajišťující dostatečný zájem soukromého sektoru na realizaci projektu.

Dle platebního mechanismu bude zadavatel platit fixní uživatelský poplatek za předem nasmlouvané kapacity a aktivity. Dále jsou součástí příjmu provozovatele přímý výběr od uživatelů u vybraných aktivit a příjem z povolených komerčních aktivit.

Koncesní smlouva byla schválena usnesením vlády č. 375 ze dne 24. května 2010. Na základě usnesení vlády č. 846 ze dne 24. listopadu 2010 obdrželo ministerstvo obrany mandát k dalšímu jednání.

¹⁶ Jedná se například o projekt výstavby dálnice D3 a rychlostní silnice R3 v hodnotě 59 mld. Kč, projekt výstavby a provozu Justičního areálu v Ústí nad Labem v hodnotě 4,364 mld. Kč či projekt výstavby a provozu Věznice s ostrahou v Rapoticích u Brna v hodnotě 2,643 mld. Kč.

¹⁷ Předpokládaná hodnota koncesní smlouvy je definována v § 1 vyhlášky č. 217 ze dne 15. května 2006, kterou se provádí koncesní zákon, jako „předpokládaná hodnota výdajů vynaložených na realizaci předmětu koncesní smlouvy po dobu předpokládané platnosti koncesní smlouvy“.

Mezi projekty státu je dále řazena i komplexní zakázka s názvem Odstranění některých ekologických zátěží vzniklých před privatizací.

Projekt:

Odstranění některých ekologických zátěží vzniklých před privatizací

zadavatel:

Ministerstvo financí

Jedná se o veřejnou zakázku na odstranění ekologických škod vzniklých před privatizací, jejichž odstranění Česká republika garantuje. Ministerstvo financí má v tomto případě uzavřít smlouvu o poskytnutí služeb, spočívající v komplexním zajištění odstranění starých ekologických zátěží ve vybraných lokalitách. Přesný termín plnění není stanoven, předpokládaná doba plnění je do konce roku 2015.

Koncesní projekt byl schválen usnesením vlády č. 1480 z 24. listopadu 2008. Usnesením vlády č. 1251 z 5. října 2009 byla stanovena komise pro posouzení a hodnocení nabídek uchazečů. Termín pro podání nabídek byl stanoven na 7. prosince 2010. Dne 23. září 2010 však bylo Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže vydáno předběžné opatření, kterým bylo Ministerstvu financí uloženo pozastavit zadávací řízení. V důsledku tohoto předběžného opatření Ministerstvo financí není oprávněno přijímat nabídky ani prodloužit lhůtu pro podání nabídek. Uchazečům bylo oznámeno, aby nabídky v uvedené lhůtě nepodávali s tím, že po zrušení předběžného opatření bude Ministerstvem financí lhůta pro podání nabídek v nezbytném rozsahu prodloužena.

Do druhé skupiny zadavatelů připravujících PPP projekty podle koncesního zákona jsou řazeny koncesní projekty územních samosprávných celků nebo příspěvkových organizací, u nichž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek. K uzavření nebo změně koncesních smluv těmito zadavateli vydává Ministerstvo financí stanovisko podle § 30 koncesního zákona. Informace o koncesních projektech územních samosprávných celků čerpá Ministerstvo financí z žádostí zadavatelů o stanovisko k uzavření nebo změně koncesní smlouvy a z Informačního systému o veřejných zakázkách provozovaného Ministerstvem pro místní rozvoj.

Ministerstvo financí vydalo podle § 30 koncesního zákona k 31.12.2010 dosud 46 stanovisek ke smlouvám, jejichž souhrnná předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy se blíží 50 mld. Kč. Struktura těchto projektů podle odvětví je uvedena v následující tabulce:

Tabulka č. 59 - Přehled PPP projektů územních samosprávných celků

Předmět koncesní smlouvy	Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy v Kč	Podíl na celkové hodnotě koncesních projektů	Počet vydaných stanovisek
Vodohospodářství	42 478 757 213	85%	26
Energie	2 931 404 000	6%	5
Sociální služby	999 831 000	2%	2
Ostatní	3 353 373 518	7%	13
CELKEM	49 763 365 731	100%	46

Stav k 31. 12. 2010

Na základě novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, konkrétně § 156 tohoto zákona, vydává Ministerstvo financí nově stanovisko k veřejným zakázkám, jejichž hodnota

činí nejméně 500 mil. Kč a smlouva je uzavírána nejméně na 5 let, nebo na dobu neurčitou. Přehled těchto projektů je uveden v následující tabulce:

Přehled projektů splňujících podmínky § 156 zákona o veřejných zakázkách:

Projekt	Specifikace projektu	Předpokládaná hodnota bez DPH	Aktuální fáze přípravy
Sanace starých ekologických zátěží	Sanace nedostatečně zlikvidovaných sond po těžbě ropy a zemního plynu v sektoru IV CHOPAV Kvartér řeky Moravy	684 mil. Kč	Zadání veřejné zakázky schváleno Usnesením vlády č. 905 ze dne 14. 12. 2010
Sanace starých ekologických zátěží	Sanace nedostatečně zlikvidovaných sond po těžbě ropy a zemního plynu v sektoru V CHOPAV Kvartér řeky Moravy	593 mil. Kč	Zadání veřejné zakázky schváleno Usnesením vlády č. 905 ze dne 14. 12. 2010
Sanace starých ekologických zátěží	Sanace nedostatečně zlikvidovaných sond po těžbě ropy a zemního plynu v sektoru VI CHOPAV Kvartér řeky Moravy	2,672 mld. Kč	Zadání veřejné zakázky schváleno Usnesením vlády č. 905 ze dne 14. 12. 2010

IV. Zhodnocení využití prostředků vynaložených k odstranění povodňových škod a k úhradě restitučních výdajů

1. Zhodnocení využití prostředků vynaložených k odstraňování povodňových škod

1.1. Výdaje na odstraňování povodňových škod způsobených v roce 2002

Záplavy, které v srpnu roku 2002 postihly rozsáhlá území v České republice, způsobily obrovské škody na majetku státu, municipalit, podnikatelských subjektů i občanů. Nezbytnost řešení následků povodňových škod se tak stala prvořadým úkolem, kterým se musela vláda zabývat bezprostředně po vzniku krizové situace a který se promítá i do dalších let.

Největší objem finančních prostředků byl vynaložen v letech 2002 až 2004. Celkem bylo v těchto třech letech vynaloženo na řešení následků povodňových škod z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu 16,2 mld. Kč, z toho 2,5 mld. Kč v roce 2002, více než 9,9 mld. Kč v roce 2003 (z toho 5,4 mld. Kč od EIB a 4,1 mld. Kč z Fondu solidarity EU) a 3,8 mld. Kč v roce 2004 (z toho 2,7 mld. Kč od EIB). V roce 2005 již objem prostředků na tento účel klesl na 1,9 mld. Kč (z toho 1,7 mld. Kč od EIB) a tento trend pokračoval i v dalších letech.

V roce 2006 bylo v rámci závazných ukazatelů čerpáno již pouze 227 mil. Kč, v roce 2007 to bylo necelých 24 mil. Kč, v roce 2008 pak necelých 14 mil. Kč a **v roce 2009 a 2010 nebyla na daný účel vyčleněna ve schváleném rozpočtu formou závazného ukazatele „Výdaje na odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002“ žádná částka.**

V průběhu roku 2010 byla provedena rozpočtová opatření, kterými byly z kapitoly Ministerstvo spravedlnosti a Český statistický úřad do kapitoly Ministerstvo vnitra převedeny finanční prostředky ve výši 527 tis. Kč, resp. 178 tis. Kč, na financování restaurování dokumentů zasažených povodněmi v roce 2002. Tyto činnosti technicky zajišťoval Národní archiv.

1.2. Prostředky na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření

V dubnu 2006 byl schválen **zákon č. 170/2006 Sb.**, kterým se změnil zákon o státním rozpočtu na rok 2006. V souvislosti s jarními povodněmi v roce 2006 došlo tímto zákonem k navýšení příjmů i výdajů rozpočtu kapitoly VPS o 5 mld. Kč. Na výdajové straně byl v rozpočtu doplněn nový specifický ukazatel „Prostředky na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“ s částkou 5,0 mld. Kč. Během roku 2006 bylo z těchto prostředků kapitolami vyčerpáno 3,1 mld. Kč, zbývajících 1,9 mld. Kč bylo převedeno do kapitoly OSFA k použití v dalších letech na stejný účel. V roce 2007 došlo k transferu dalších 329 mil. Kč do jiných kapitol, v roce 2008 to bylo 444 mil. Kč, v roce 2009 pak necelých 498 mil. Kč a v roce 2010 došlo z kapitoly OSFA k transferu 68 mil. Kč do kapitoly Ministerstvo zemědělství. Vývoj čerpání prostředků na tyto účely podle zákona č. 170/2006 Sb. je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 60 – Vývoj čerpání prostředků podle zákona č. 170/2006 Sb. (v tis. Kč)

usnesení vlády č.	resort	specifikace výdajů nebo název programu	rok 2006			rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010	částka zůstatku celkem
			Rozděleno vládou (5 mil. Kč)	Uvolněno do kapitol z kapitoly VPS	Převáděno do kapitoly OSFA z VPS v roce 2006	Uvolněno do kapitol z kapitoly OSFA	Uvolněno do kapitol z kapitoly OSFA	Uvolněno do kapitol z kapitoly OSFA	Uvolněno do kapitol z kapitoly OSFA	
495/2006	MPSV	Celkem za kapitolu	200 000	48 627	151 373	0	0	0	0	151 373
		aktivní politika zaměstnanosti v r. 2006	200 000	48 627	151 373	0	0	0	0	151 373
604/2006	MMR	Celkem za kapitolu	1 763 800	1 763 800	0	0	0	0	0	0
		program 217 117 Obnova obecního a kraj. majetku postiž. živelní nebo jinou pohromou	1 688 800	1 688 800	0	0	0	0	0	
		provozní výdaje na řešení ochrany majetku obcí před povodní	40 000	40 000	0	0	0	0	0	0
		návratné finanč. pomoci (nař.vl.č. 395/2002 Sb.)	20 000	20 000	0	0	0	0	0	0
		návratné finanč. pomoci (us.vl.č. 553-změna nař.vl.č. 395/2002 Sb.)	15 000	15 000	0	0	0	0	0	0
604/2006	MD	Celkem za kapitolu	559 189	511 801	47 388	-47 345	0	0	0	43
		dotace SFDI	511 801	511 801	0	0	0	0	0	0
		odstraň. škod na majetku subj.provozujících veřejné přístavy a vnitř. vodní dopravu	47 388	0	47 388	-47 345	0	0	0	43
604/2006	MK	Celkem za kapitolu	39 665	39 665	0	0	0	0	0	0
		obnova území postiž.povodní	39 665	39 665	0	0	0	0	0	0
604/2006	MŽP	Celkem za kapitolu	399 834	297 834	102 000	0	0	0	0	102 000
		Program Státní podpora MŽP při obnově území postiženého povodní v r. 2006	143 846	143 846	0	0	0	0	0	0
		Program Státní podpora na odstranění, dekontaminaci znečištěné zeměiny a likvidaci nevhodně zabezpečených sond	102 000	0	102 000	0	0	0	0	102 000
		prog. 215127 - Digitál.povodňový plán	10 000	10 000	0	0	0	0	0	0
		prog. 215130 - Modernizace předpovědní a výstražné povod. služby	95 800	95 800	0	0	0	0	0	0
1167/2006		zmínění škod po povodních - KRNP	48 188	48 188	0	0	0	0	0	0
604/2006	MŠMT	Celkem za kapitolu	123 700	123 700	0	0	0	0	0	0
		prog. Státní podpora MŠMT při obnově území postiž. povodní 2006	23 700	23 700	0	0	0	0	0	0
828/2006		prog. VIII - údržba a provoz sport. a tělovýchovných zařízení	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0
670/2006	MZe	Celkem za kapitolu	1 900 000	335 270	1 564 730	-281 659	-443 870	-497 623	-68 290	273 288
		odstraň.povodňových škod vzn.v r. 2006	1 900 000	335 270	1 564 730	-281 659	-443 870	-497 623	-68 290	273 288
		Celkem	4 986 188	3 120 697	1 865 491	-329 004	-443 870	-497 623	-68 290	526 704
		Nerозděleno vládou v roce 2006	13 812	x	13 812	x	x	x	x	13 812

V souladu se zákonem č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, a se zákonem č. 170/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 543/2005 Sb., o státním rozpočtu na rok 2006, byl v průběhu roku 2010 navýšen rozpočet kapitoly OSFA u závazného ukazatele „Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“ o 208,5 mil. Kč.

Z této částky směřovalo nakonec do kapitoly **Ministerstvo zemědělství** vzhledem ke zpětnému rozpočtovému opatření ve výši 140 mil. Kč přes **68 mil. Kč**. Z toho 26,4 mil. Kč bylo transferováno na podprogram 229 114 - Odstranění následků povodní roku 2006. Skutečně byla na tento podprogram kapitolou Ministerstvo zemědělství vyčerpána celá částka. Na podprogram 229 115 - Odstranění následků povodně roku 2007 směřovalo z kapitoly OSFA 41,9 mil. Kč a 41,8 mil. Kč bylo skutečně uvolněno.

Podle přechodného ustanovení zákona č. 181/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, je ministr financí zmocněn použít prostředky určené na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření, které byly převedeny do státních finančních aktiv, také na odstraňování povodňových škod vzniklých po roce 2006 na vodních tocích a vodních dílech.

1.3. Povodně 2009 a 2010

V červnu a červenci 2009 došlo na území ČR k záplavám. Pro pomoc k financování jejich následků byl v říjnu schválen **zákon č. 382/2009 Sb., o státním dluhopisovém programu** na částečnou úhradu nákladů spojených s odstraněním následků škod způsobených záplavami a povodněmi v červnu a červenci 2009. Maximální rozsah tohoto programu byl stanoven na **7,0 mld. Kč**.

V průběhu roku 2009 bylo vyčerpáno z takto vyčleněných prostředků celkem 1 661 mil. Kč. Na čerpání v roce 2010 tak zbylo 5 339 mil. Kč, z nichž 5 000 mil. Kč se na rok 2010 stalo součástí rozpočtu kapitoly VPS. Z nich bylo do příslušných kapitol během roku převedeno rozpočtovým opatřením celkem 4 182 mil. Kč, určených na odstraňování škod způsobených povodněmi 2009. Tento proces znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 61 – Průběh čerpání prostředků podle zákona č. 382/2009 Sb. (v Kč)

		Prostředky vyhrazené na odstraňování škod po povodních v červnu a červenci 2009								Prostředky vyhrazené na odstraňování škod po povodních v květnu a červnu 2010		
Účel použití	Kapitola	Návrh zákona o státním dluhopisovém programu na částečnou úhradu škod způsobených povodněmi v roce 2009	rok 2009 skutečné čerpání	zbývá pro rok 2010	z toho:			provedená rozpočtová opatření v roce 2010 na povodně 2009 (z kapitoly VPS, tj. z 5 mld. Kč)	zbývá v roce 2010 na povodně 2009 formou rozpočtového opatření	usnesení vlády č. 477/2010 převod nevyužitých prost. na povodně 2010	návrh podpory - zdroj dluhopisový program na povodně 2010 č.556/2010	Povolení překročení v roce 2010
					forma rozpočtového opatření (rozpočtováno v kap.VPS)	možnost povoleného překročení v roce 2010 na povodně v květnu a červnu 2010	zbývá k formě povoleného překročení - propočet MF					
Obnova postiženého obecního a Jihočeského, Ústeckého, Olomouckého a Moravskoslezského krajského majetku	MMR	3 600 000 000	153 325 000	3 446 675 000	3 228 502 392	199 560 000	18 612 608	2 900 000 000	328 502 392	199 560 000	801 485 000	1 001 045 000
Obnova bydlení Jihočeského, Ústeckého, Olomouckého a Moravskoslezského kraje	MMR	441 749 000	113 955 000	327 794 000	226 604 000	101 190 000		127 000 000	99 604 000	101 190 000		
Demolice v Jihočeském, Ústeckém, Olomouckém a Moravskoslezském kraji (podle NV 394/2002 a 395/2002 - demolice)	MMR	35 850 000	10 121 000	25 729 000	6 479 000	19 250 000		1 000 000	5 479 000	19 250 000		19 250 000
Zlepšení předpovědní a výstražné služby ČHMÚ	MŽP	80 000 000		80 000 000	80 000 000				80 000 000			
Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR s využitím přírodně blízkých opatření do OPŽP	MŽP	26 600 000		26 600 000	26 600 000				26 600 000			
Státní podpora při obnově území postiženého povodní	MŽP	279 461 000		279 461 000	279 461 000			279 461 000	0		40 000 000	
Dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury na obnovu silnic I. tříd, železnic apod.	MD	1 949 074 000	1 373 986 392	575 087 608	575 087 608			575 087 608	0		1 078 515 000	1 078 515 000
Odstraňování povodňových škod na municipální infrastruktuře vodovodů a kanalizací	MZe	162 000 000		154 900 000	154 900 000			50 000 000	104 900 000		80 000 000	24 000 000
Odstraňování povodňových škod na státním vodohospodářském majetku	MZe	295 000 000		263 000 000	263 000 000			210 000 000	53 000 000		820 000 000	50 000 000
Zmírňování škod na zemědělském majetku x)	MZE	0		39 100 000	39 100 000			39 100 000	0			
Odstranění škod na zemědělském majetku	Mze	0		0	0				0		100 000 000	
Odstranění škod na lesním majetku	Mze	0		0	0				0		30 000 000	
Škody v areálu Státního ústavu jaderné, chemické a biologické ochrany, v.v.i.	SÚJB	10 000 000	10 000 000	0	0				0			
Škody v zemědělství (např. na plodinách, lesních porostech, rybách atd.)	MZe	120 266 000		120 266 000	120 266 000				120 266 000			
Program "Záruka" pro malé a střední podnikatele	MPO	0		0	0				0		50 000 000	50 000 000
Celkem		7 000 000 000	1 661 387 392	5 338 612 608	5 000 000 000	320 000 000	18 612 608	4 181 648 608	818 351 392	320 000 000	3 000 000 000	2 222 810 000

Z tabulky také vyplývá, že vláda svým usnesením č. 477/2010 umožnila použití 320 mil. Kč původně určených na odstraňování „povodní 2009“ na odstraňování škod způsobených povodněmi v květnu a červnu 2010. Dalším usnesením č. 556/2010 rozhodla vláda **o rozšíření dluhopisového programu (podle zákona č. 382/2009 Sb.) o další 3 mld. Kč, také na povodně z května a června 2010.**

Následující tabulka již ukazuje jaké bylo skutečné čerpání prostředků převedených rozpočtovým opatřením z kapitoly VPS do příslušných kapitol. Z částky 4 182 mil. Kč (nakonec ještě snížené dodatečně o 107 mil. Kč – viz poznámka pod následující tabulkou) došlo **k čerpání prostředků na odstraňování následků povodní z roku 2009 v celkové výši 3 004 mil. Kč.** Nevyčerpané prostředky mohou kapitoly čerpat v následujících letech ve formě nároků z nespotřebovaných výdajů.

Z další části tabulky je zřejmé, že kapitolám bylo umožněno povolené překročení výdajů **na odstraňování povodňových škod z května a června 2010** ve výši 2 223 mil. Kč (dalších 107 mil. Kč bylo s využitím usnesení vlády č. 447/2010 také použito na povodně v květnu a červnu 2010 – původně tyto prostředky měly být použity na povodně 2009), **z toho 521 mil. Kč bylo skutečně vyčerpano.**

Tabulka č. 62 – Čerpání prostředků z dluhopisového programu na povodně 2009 a 2010(v Kč)

Kapitola	Identifikace podpory	Povodně 2009			Povodně květen a červen 2010			
		Převedeno RO v roce 2010 z kap. VPS	Skutečné čerpání v roce 2010	Nároky k 1.1.2011	Převedeno RO v roce 2010	Povolené překročení v roce 2010	Skutečné čerpání v roce 2010	Nároky k 1.1.2011
MMR	217 117 - Obnova obecního a krajského majetku poškozeného živelní nebo jinou pohromou	2 900 000 000	2 221 098 240	678 901 760,00	0	1 001 045 000	12 161 570	0
MMR	117 510 - Podpora bydlení	20 000 000 *)	1 000 000	19 000 000	107 000 000 *)	0	87 805 730	19 194 270
MMR	Podpora podle NV 394/2002 a 395/2002 - demolice	1 000 000	4 971 640 **)	0	0	19 250 000	590 750	0
MŽP	215 119 - Státní podpora při obnově území poškozeného povodní	279 461 000	5 235 430	274 225 570	0	0	0	0
MŽP	115 270 - Likvidace škod po živelních pohromách	0	0	0	0	0	0	0
MD	Dotace pro SFDI na obnovu silnic I. třídy, železnic apod.	575 087 608	556 258 788,63	18 828 819,37	0	1 078 515 000	354 765 890,27	0
MZe	129 142 Podpora odstraňování povodňových škod způsobených povodněmi 2009 (vodojemy a kanalizace)	50 000 000	37 860 359	12 139 641	0	0	0	0
MZe	129 143 Podpora odstraňování povodňových škod způsobených povodněmi 2010 (vodojemy a kanalizace)	0	0	0	0	24 000 000	2 234 000	0
MZe	229 116 Odstranění následků povodní roku 2009 (na státním vodohospodářském majetku)	210 000 000	138 885 000	71 115 000	0	0	0	0
MZe	229 117 Odstranění následků povodní roku 2010 (na státním vodohospodářském majetku)	0	0	0	0	50 000 000	13 616 000	0
MZe	Odstranění škod na zemědělském majetku, lesním majetku, na rybářských	39 100 000	38 960 228	139 772	0	0	0	0
SÚJB	Škody v areálu Státního ústavu jaderné, chemické a biologické ochrany, v.v.i.	0	0	0	0	0	0	0
MPO	Program Záruka pro malé a střední podnikatele (za provozní úvěry)	0	0	0	0	50 000 000	50 000 000	0
Celkem		4 074 648 608 ***)	3 004 269 686	1 074 350 562	107 000 000	2 222 810 000	521 173 940	19 194 270

*) MF schválilo na povodně roku 2009 dvě RO ve výši 20 mil. Kč a 107 mil. Kč. MMR však s využitím UV č. 447/2010 použilo RO ve výši 107 mil. Kč na aktuální potřebu odstraňování škod povodní květen, červen 2010

**) Ve skutečném čerpání jsou obsaženy i vlastní zdroje kapitoly MMR ve výši 3 971 640 Kč

***) Z důvodu uvedeného ad *) je tato částka o 107 mil. Kč nižší než v předchozí tabulce

V průběhu roku vznikla další potřeba financování odstraňování následků povodní ze srpna 2010. Na základě několika usnesení vlády došlo k transferům prostředků do některých kapitol či přímo do územních samosprávných celků. Následující tabulka ukazuje rozdělení prostředků do kapitol na základě **usnesení vlády č. 692/2010**, kterým bylo schváleno financování odstranění škod způsobených povodněmi v srpnu 2010 až do výše 4 mld. Kč. Pro rok 2010 byly na základě tohoto usnesení vlády z vládní rozpočtové rezervy převedeny do jiných kapitol prostředky ve výši 485 mil. Kč a skutečně bylo čerpáno **155 mil. Kč**.

Tabulka č. 63 – Čerpání prostředků podle usnesení vlády č. 692/2010 (v tis. Kč)

Povodně srpen 2010 - usnesení vlády č. 692/2010 - transfer z vládní rozpočtové rezervy					
Správce podpory	Identifikace podpory	Podpora v roce 2010	Skutečně čerpáno v roce 2010	Podpora v letech 2011-2013	Podpora celkem
MMR	217 110 - Obnova obecního a krajského majetku poškozeného živelní nebo jinou pohromou	249 800 *)	27 170	2 120 300	2 370 100
MMR	117 510 - Podpora bydlení	75 000	15 413	0	75 000
MMR	Podpora dle nařízení vlády č. 394/2002 Sb. a č. 395/2002 Sb.	23 200	1 275	0	23 200
MŽP	115 270 - Likvidace škod po živelních pohromách	10 000	0	68 000	78 000
MZe	129 140 - Podpora odstraňování povodňových škod na infrastruktuře vodovodů a kanalizací	20 000	14 487	117 700	137 700
MZe	229 110 - Odstranění následků povodní na státním vodohospodářském majetku	70 000	59 328	1 180 000	1 250 000
MZe	Odstranění škod na zemědělském majetku	0	0	29 000	29 000
MPO	Program Záruka pro malé a střední podnikatele	37 000	37 000	0	37 000
Celkem		485 000	154 673	3 515 000	4 000 000

*) Tato částka nezahrnuje 6 440 tis. Kč, které byly převedeny z kapitoly MŠMT (z celkové částky 6 440 tis. Kč bylo v roce 2010 vyčerpáno 134,199 tis. Kč)

Mimo výše uvedené usnesení bylo na základě **usnesení vlády č. 607/2010** převedeno z vládní rozpočtové rezervy **665 mil. Kč do kapitoly Ministerstvo dopravy**. Tyto prostředky byly dále určeny Státnímu fondu dopravní infrastruktury na likvidaci škod na státním majetku po povodních 2010 v Libereckém a Ústeckém kraji. Z této částky bylo skutečně vyčerpáno v roce 2010 necelých 176 mil. Kč.

Z kapitoly VPS bylo dále z vládní rozpočtové rezervy poukázáno Libereckému a Ústeckému kraji 294 mil. Kč. Šlo o dotace na záchranné a likvidační práce po srpnové povodni 2010.

Další finanční prostředky z kapitoly VPS byly plánovány na tzv. **Rezervě na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků** (zákon č. 240/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů). V souladu s usnesením vlády č. 1232/2009 bylo na pokrytí prvotních nákladů a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace následkem povodní v květnu a červnu 2010 uvolněno do Moravskoslezského, Olomouckého, Zlínského a Jihomoravského kraje 79 mil. Kč.

Z další položky kapitoly VPS – **Rezerva na mimořádné výdaje** podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, byly do Moravskoslezského, Olomouckého, Zlínského a Jihomoravského kraje uvolněny prostředky ve výši 15 mil. Kč, které kraje následně uvolnily Sborům dobrovolných hasičů a jednotlivým obcím dle návrhů rozpisů provedených Hasičskými záchrannými sbory (na povodně v květnu a červnu 2010).

Dále byl také v průběhu roku navýšen rozpočet kapitoly **Ministerstvo zemědělství** o 110 mil. Kč na program 229 117 – Odstranění následků povodní roku 2010. K navýšení rozpočtu došlo rozpočtovým opatřením z kapitoly OSFA na úkor programu 129 520 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení VV Z (100 mil. Kč) a v rámci kapitoly Ministerstvo zemědělství na úkor programu 129 190 - Podpora vodních zemědělských toků (10 mil. Kč). Prostředky byly v průběhu roku vyčerpány.

Z kapitoly **Ministerstvo dopravy** bylo použito necelých 60 mil. Kč na program 227 020 Protipovodňové zajištění dopravních objektů (akce Mobilní montované mosty silniční MMS 2005).

Dále v reakci na srpnové povodně vyčlenila kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve svém rozpočtu částku přes 3 mil. Kč. Tyto prostředky byly rozděleny prostřednictvím dotačního programu „Program na zmírnění škod způsobených povodněmi v srpnu 2010“ a byly určeny školám na zmírnění škod na učebních pomůckách a učebnicích a dále na odměny zaměstnancům škol, kteří se na likvidaci škod podíleli. Čerpání prostředků dosáhlo téměř 8 mil. Kč (téměř 5 mil. Kč bylo čerpáno z nároků z nespotřebovaných výdajů).

Podrobnější informace o využití finančních prostředků uvolněných na odstraňování následků povodňových škod jsou obsaženy v závěrečných účtech jednotlivých kapitol.

Další prostředky byly poskytnuty prostřednictvím veřejných rozpočtů územní úrovně. Výše uvolněných prostředků a účely jejich využití jsou uvedeny v části II. sešitu F o hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků.

2. Využití prostředků určených k úhradě restitučních výdajů poskytnutých na základě zákonů č. 164/1998 Sb., 21/2000 Sb. a 246/2000 Sb.

Zákonem č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, bylo dosavadním uživatelům bytů a nebytových prostor ve vydávaných nemovitostech, které slouží pro činnost diplomatických a konzulárních misí, poskytování zdravotnických a sociálních služeb, potřeby školství, provoz kulturních a tělovýchovných zařízení, pracovní rehabilitaci a zaměstnání zdravotně postižených osob, umožněno uzavřít s nabyvateli těchto objektů dohodu

o užívání a nájmu nebytových prostor podle občanského zákoníku a souvisejících předpisů. Oprávněná osoba mohla dohodu vypovědět nejdříve po uplynutí 10 let ode dne účinnosti tohoto zákona (tj. po 1. listopadu 2000).

Tímto zákonem však nebyly stanoveny potřebné prostředky ke krytí výdajů s tím souvisejících, proto bylo financování výdajů řešeno zákonem č. 164/1998 Sb., kterým se mění zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů ČR ve věcech převodů vlastnictví k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby. Podle tohoto zákona bylo v roce 1998 z prostředků Fondu národního majetku převedeno 5 480 mil. Kč na zvláštní účet státních finančních aktiv ke krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen váznoucích na majetku vydaném oprávněným osobám a ke krytí nezbytných výdajů souvisejících s náhradou za majetek státu sloužící účelům výzkumu a vývoje vydaný oprávněným osobám.

Prostředky vyčleněné podle zákona č. 164/1998 Sb. však nepostačovaly v plné výši na krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen na restituovaném majetku, proto byly v roce 2000 uvolněny další prostředky podle zákona č. 21/2000 Sb. pro kapitolu Ministerstvo práce a sociálních věcí (4 000 mil. Kč) a podle zákona č. 246/2000 Sb. pro kapitolu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2 090 mil. Kč), Ministerstvo kultury (1 489 mil. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (700 mil. Kč) a pro OkÚ Kutná Hora (55 mil. Kč), v souhrnné výši 8 334 mil. Kč. Celkem tak bylo k uvedenému účelu vyčleněno přes 13,8 mld. Kč.

Rozdělení finančních prostředků určených k úhradě restitučních výdajů podle výše uvedených zákonů a podle jednotlivých kapitol a jejich čerpání v roce 2010 je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka č. 64 – Průběh čerpání prostředků určených k úhradě restitučních výdajů (v mil. Kč)

Kapitoly	z.č.164/1998 Sb. čerpání (vyčerpáno) 1998-2001	z.č.21/2000 Sb. čerpání (vyčerpáno) 2000-2003	zákon č.246/2000 Sb.			Vyčleněno dle zákonů celkem	Čerpání dle zákonů celkem	Možnost použití v příštím období
			vyčleněno	čerpání 2000-2009	čerpání 2010			
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2 750	4 000	0	0	0	6 750	6 750	0
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	2 293	0	2 090	1 249	0	4 383	3 542	841
Ministerstvo kultury	324	0	1 489	1 337	29	1 813	1 690	123
Ministerstvo zdravotnictví	113	0	700	700	0	813	813	0
Okresní úřad Kutná Hora	0	0	55	55	0	55	55	0
C E L K E M	5 480	4 000	4 334	3 341	29	13 814	12 850	964

Z přehledu je zřejmé, že v roce 2010 byly čerpány jen prostředky vyčleněné podle zákona č. 246/2000 Sb. Prostředky vyčleněné na základě zákonů č. 164/1998 Sb. a č. 21/2000 Sb. byly v plné míře již dočerpány v minulých letech. Z objemu 4,3 mld. Kč (zákon č. 246/2000 Sb.) bylo do roku 2009 vyčerpáno 3,3 mld. Kč.

Schválený rozpočet roku 2010 v kapitole OSFA činil 141 mil. Kč. Skutečný transfer prostředků činil celkem 29 mil. Kč, a to pouze do kapitoly **Ministerstvo kultury**, kde bylo na akci v podprogramu 234 113 **čerpáno celkem 29 mil. Kč**. Jde o akci Kutná Hora – Hlouška, č.p. 141, rekonstrukce na depozitář, Národní památkový ústav, ú.o.p. středních Čech.

Na krytí nezbytných výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen na restituovaném majetku bylo ve všech dotčených kapitolách vynaloženo za celé období od roku 1998 v souhrnu přes 12,85 mld. Kč. Prostředky v celkové výši necelé 1,0 mld. Kč, které byly na restituční výdaje vyčleněny podle zákona č. 246/2000 Sb. a které nebyly dosud čerpány, mohou být k těmto účelům použity v příštích letech.

V. Rozdíl mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a výdaji spojenými s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění

Dle ustanovení § 36 odst. 3 rozpočtových pravidlech je součástí státních finančních aktiv zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu. Na tento účet se převádí ze státního rozpočtu za každý rok, ve kterém byly příjmy pojistného na důchodové pojištění včetně příjmů penále a pokut připadajících na důchodové pojištění vyšší než výdaje na dávky důchodového pojištění včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění, částka ve výši rozdílu těchto příjmů a výdajů.

Způsob výpočtu rozdílu těchto příjmů a výdajů je stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb., o stanovení způsobu výpočtu rozdílu mezi příjmy pojistného na důchodové pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění, ve znění vyhlášky č. 56/2010 Sb.

Příjmy z pojistného na důchodové pojištění, které plátcí platí povinně, včetně příslušenství činily 317,8 mld. Kč. Příjmy z dobrovolného důchodového pojištění činily **109,7 mil. Kč.** Příjmy z pojistného na důchodové pojištění včetně příslušenství a příjmy z dobrovolného důchodového pojištění dosáhly za všechny kapitoly státního rozpočtu, které pojistné vybírají, v úhrnu částky 317,9 mld. Kč.

Výdaje na dávky důchodového pojištění činily za všechny kapitoly státního rozpočtu, ze kterých jsou vypláceny, v úhrnu 346,2 mld. Kč.

Výše výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění („výdaje na správu“) v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí se vypočítá jako součin koeficientu 0,9241 a výdajů České správy sociálního zabezpečení snížených o:

- výdaje na dávky důchodového pojištění,
- výdaje na dávky nemocenského pojištění,
- výdaje na další dávky sociálního zabezpečení,
- výdaje na výplaty, které podle zvláštních právních předpisů provádí Česká správa sociálního zabezpečení,
- výdaje na společné programy Evropské unie a České republiky s výjimkou programů, které se týkají důchodového pojištění.

Výdaje na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí byly vypočteny ve výši 7,1 mld. Kč.

Výše výdajů na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti se vypočítá jako součin výdajů na dávky důchodového pojištění v příslušné rozpočtové kapitole a čísla vypočteného jako podíl výdajů na správu v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Výdaje na správu necivilních správ sociálního zabezpečení Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Vězeňské služby Ministerstva spravedlnosti byly vypočteny ve výši 177 mil. Kč.

U kapitoly Ministerstvo financí nejsou výdaje na správu propočítávány, jelikož z této kapitoly nejsou vypláceny dávky důchodového pojištění; z této kapitoly jsou vypláceny dávky nemocenského pojištění a zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil – celníků při skončení služebního poměru.

Celkové výdaje na správu byly vypočteny za všechny kapitoly ve výši 7,29 mld. Kč.

Výdaje na dávky důchodového pojištění a výdaje na správu dosáhly v úhrnu 353,5 mld. Kč. Příjmy z pojistného na důchodové pojištění dosáhly v úhrnu částky 317,9 mld. Kč, jsou tedy nižší o **35,6 mld. Kč**, což **představuje schodek** hospodaření systému **důchodového pojištění v roce 2010**.

Výpočet salda hospodaření systému důchodového pojištění dokumentuje přiložená tabulka.

Tabulka č. 65 – Výpočet salda hospodaření systému důchodového pojištění (v tis. Kč)

	MPSV	Min. obran y	Min. vnitra	Min. sprav.	Min. financí	Celkem
Příjmy z pojistného na důchodové pojištění celkem	308 516 712	2 090 238	6 027 439	723 833	523 676	317 881 898
v tom: příjmy z pojistného na důchodové pojištění	308 406 994	2 090 238	6 027 439	723 833	523 676	317 772 180
příjmy z dobrovolného pojistného na důchodové pojištění	109 718					109 718
Výdaje na dávky důchodového pojištění	337 798 656	3 853 800	4 034 918	525 568		346 212 942
Správní výdaje České správy sociálního zabezpečení	7 693 075					
Koeficient:						
pro kapitolu MPSV (stanoven vyhláškou č. 76/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 56/2010 Sb.)	0,9241					
pro ostatní kapitoly (podíl výdajů na správu v kapitole MPSV k výdajům na dávky důchodového pojištění v kapitole MPSV)		0,0210	0,0210	0,0210		
Výdaje na správu - výdaje spojené s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatou dávek důchodového pojištění:						
v kapitole MPSV (součin správních výdajů České správy sociálního zabezpečení a koeficientu)	7 109 171					
v ostatních kapitolách (součin výdajů na dávky důchodového pojištění a koeficientu)		80 930	84 733	11 037		
Součet výdajů na dávky důchodového pojištění a výdajů na správu	344 907 827	3 934 730	4 119 651	536 605		353 498 813
Rozdíl příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění včetně výdajů na správu (přebytek + ; schodek -)	-36 391 115	-1 844 492	1 907 788	187 228	523 676	-35 616 915

Schodek hospodaření systému důchodového pojištění je součástí celkového schodku státního rozpočtu.

VI. Vyhodnocení souhrnných rozpočtových vztahů k rozpočtu EU

Výdaje na financování společných programů EU a ČR, včetně Společné zemědělské politiky (SZP), a finančních mechanismů byly v zákonu o státním rozpočtu na rok 2010 **plánovány** v celkové výši **112,0 mld. Kč**. Z toho 99,1 mld. Kč představovaly prostředky z rozpočtu EU/FM¹⁸ a 12,9 mld. Kč prostředky národní. V průběhu roku byl rozpočet navýšen celkem o 42,1 mld. Kč, z toho 9,2 mld. Kč představovaly prostředky národní a 33,0 mld. Kč prostředky, které měly být kryty příjmy z rozpočtu EU/FM; toto navýšení se netýkalo programů SP Z a projektů finančních mechanismů. **Skutečně** bylo v roce 2010 v této oblasti **čerpáno 133,7 mld. Kč**, z toho 20,0 mld. Kč národních prostředků a 113,7 mld. Kč prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU/FM. Nároky z nespotřebovaných výdajů v letech 2008 až 2009 se k 31.12.2010 snížily o 49,9 mld. Kč na 22,6 mld. Kč, nároky z nespotřebovaných výdajů v roce 2010 činily dalších 64,7 mld. Kč.

Výdaje na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie (bez SZP)

Fondy Evropské unie představují hlavní nástroj pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejichž cílem je snižování rozdílů mezi úrovní regionů a členských států Evropské unie.

Výdaje na financování společných programů České republiky a Evropské unie (bez Společné zemědělské politiky) byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši 8,6 mld. Kč národních prostředků, které měly společně s dalšími prostředky místních rozpočtů a státních fondů umožnit příliv prostředků z rozpočtu EU v celkové výši 75,6 mld. Kč¹⁹ (vždy bez prostředků určených na financování Společné zemědělské politiky). K 31.12.2010 byl státní rozpočet navýšen celkem na 126,3 mld. Kč, tj. celkem o 42,1 mld. Kč (viz výše). **Čerpáno** bylo **97,8 mld. Kč** (77,5 % rozpočtu po změnách), z toho 13,5 mld. Kč představovaly národní prostředky a 84,3 mld. Kč prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU.

Programové období 2004-2006

V rámci doznívajícího programového období 2004-2006 byly na rok 2010 rozpočtovány výdaje ve výši 2,3 mld. Kč, z toho 99,9 % činily prostředky s předpokladem krytí z rozpočtu EU. Šlo zejména o výdaje na projekty Fondu soudržnosti zaměřené na velké investiční projekty v oblastech životního prostředí a dopravy. V průběhu roku byl rozpočet zvýšen více než o 1,9 mld. Kč, a to národní prostředky v kapitole Ministerstvo dopravy na projekty Fondu soudržnosti. **Čerpáno** bylo celkem **3,4 mld. Kč** (80,1 % rozpočtu po změnách), z toho 1,4 mld. Kč prostředků ČR a 2,0 mld. Kč prostředků krytých z příjmů z rozpočtu EU. Z celku vydaly kapitoly Ministerstvo dopravy 2,4 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí 1,0 mld. Kč a Ministerstvo pro místní rozvoj 5,3 mil. Kč – vždy se jednalo o výdaje na projekty Fondu soudržnosti; nároky z nespotřebovaných výdajů z let 2008-2010 dosáhly 4,2 mld. Kč.

Programové období 2007-2013

V programovém období 2007-2013 zůstávají **strukturálními fondy** Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Evropský rybářský fond a čerpány jsou rovněž prostředky **Fondu soudržnosti**, který je začleněn do operačních programů stejně jako strukturální fondy. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 bylo na výdaje v rámci programů uvedených fondů pro toto období určeno celkem 81,2 mld. Kč, z toho 8,4 mld. Kč

¹⁸ Rozpočtované příjmy z rozpočtu EU a finančních mechanismů na rok 2010 činí 95,6 mld. Kč – rozdíl spočívá v zavedení principu předfinancování přímých plateb u Společné zemědělské politiky.

¹⁹ Jedná se o příjem prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, resp. z rozpočtu EU, pro všechny příjemce v ČR bez ohledu na jejich právní formu.

národních prostředků, které měly zajistit příjem 72,8 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU. V průběhu roku byl rozpočet navýšen na celkem 121,5 mld. Kč, z toho 15,7 mld. Kč představovaly národní zdroje a 105,6 prostředky z rozpočtu EU. **Vynaloženo** bylo celkem **94,1 mld. Kč** (74,4 % rozpočtu po změnách), z toho 12,1 mld. Kč z české strany a 82,0 mld. Kč bylo kryto příjmy z rozpočtu EU.

Největší objemy prostředků uvolnily kapitoly Ministerstvo dopravy na OP Doprava (CF, ERDF) 30,8 mld. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj na Regionální operační programy a operační programy pro Prahu (OP Praha konkurenceschopnost a OP Praha adaptabilita) celkem 28,9 mld. Kč, Ministerstvo životního prostředí na programy OP Životní prostředí (CF, ERDF) celkem 10,1 mld. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu na projekty OP Podnikání a inovace 7,2 mld. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost 7,4 mld. Kč, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost 3,7 mld. Kč, atd. Podrobný komentář k výdajům v rámci příslušných operačních programů uvádí závěrečné účty jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Následující tabulka ukazuje čerpání finančních prostředků v roce 2010 podle jednotlivých operačních programů v rozdělení na prostředky národní a prostředky z rozpočtu EU.

Tabulka č. 66 - Čerpání prostředků podle jednotlivých operačních programů (v mil. Kč)

Programové období 2007 až 2013 - čerpání v roce 2010				
Operační programy		spolufinancování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	c e l k e m
28	OP Rybářství	40,16	120,49	160,65
30	OP Podnikání a inovace	1 081,93	6 130,94	7 212,87
31	OP Výzkum a vývoj pro inovace	247,57	1 405,79	1 653,36
32	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	562,51	3 122,87	3 685,38
33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1 152,45	6 770,15	7 922,60
36	Integrovaný operační program	358,80	2 623,61	2 982,41
37	OP Technická pomoc	81,06	459,35	540,41
38	Regionální operační programy	2 261,69	24 720,72	26 982,41
39	OP Praha Konkurenceschopnost	87,03	1 021,87	1 108,90
40	OP Praha Adaptabilita	64,20	727,60	791,80
41	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS	106,06	58,89	164,95
43	OP Nadnárodní spolupráce	5,75	1,61	7,35
51	OP Doprava - ERDF	1 143,97	5 766,15	6 910,12
52	OP Doprava - CF	4 827,67	19 090,06	23 917,72
53	OP Životní prostředí - ERDF	16,06	1 690,20	1 706,27
54	OP Životní prostředí - CF	63,94	8 303,63	8 367,58
C e l k e m		12 100,86	82 013,92	94 114,78

Na tzv. **komunitární programy** bylo pro rok 2010 ve státním rozpočtu navrženo celkem 608,0 mil. Kč²⁰, z toho z rozpočtu české strany 156,7 mil. Kč a 451,3 mil. Kč z rozpočtu EU. Jednalo se o prostředky vynakládané mj. na realizaci tzv. vnitřních politik financovaných z rozpočtu EU (např. oblasti: transevropské sítě, výzkum, vývoj a inovace, informační společnost, vzdělávání a kultura, svoboda, bezpečnost a spravedlnost, zdraví a ochrana spotřebitele, statistika a životní prostředí). V průběhu roku byl rozpočet snížen celkem o 88,2 mil. Kč, z toho 49,7 mil. Kč činily prostředky kryté příjmy z rozpočtu EU. **Čerpáno** bylo celkem téměř **319,6 mil. Kč** (61,5 % rozpočtu po změnách), z toho 81,8 mil. Kč představovaly národní zdroje a 237,8 mil. Kč zdroje kryté příjmy z rozpočtu EU.

²⁰ Většinou jsou konečnými příjemci subjekty mimo státní správu a prostředky komunitárních programů v těchto případech nemají v tomto případě vliv na státní rozpočet.

Na **ostatní programy** bylo ve státním rozpočtu vyčleněno téměř 21,6 mil. Kč, z toho 20,2 mil. Kč prostředků krytých z rozpočtu EU. Z celku v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí to bylo téměř 19,2 mil. Kč na projekt EURES/T týkající se informací o volném pohybu osob (958 tis. Kč českých prostředků, 18,2 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU). Kapitola Ministerstvo vnitra zahrnuje do rozpočtu prostředky v celkové částce téměř 2,5 mil. Kč s určením na projekt Evropská migrační síť, který má být financován z obecného rozpočtu EU v částce 2,0 mil. Kč. Celkem bylo **vynaloženo 11,0 mil. Kč**, tj. 50,0 % rozpočtu po změnách, z toho 1,3 mil. Kč národních prostředků a 9,7 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU.

Společná zemědělská politika

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku na programové období 2007-2013 byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 stanoveny v celkovém objemu 27,2 mld. Kč v kapitole **Ministerstvo zemědělství**. Z celku přímé platby, vyplácené na základě principu předfinancování ze státního rozpočtu a následně poskytnuté z rozpočtu EU, představovaly 17,1 mld. Kč, z toho téměř 15,9 mld. Kč platby na plochu (SAPS), zbývající část pak platby na cukr a na rajčata. Národními prostředky v objemu 3,0 mld. Kč na dorovnání přímých plateb měla být zajištěna jejich úroveň ve výši cca 82,3 % z maximálně možné úrovně ve výši 100 % přímých plateb poskytovaných v zemích EU15. Na podporu rozvoje venkova bylo rozpočtováno 6,0 mld. Kč, z toho 5,0 mld. Kč výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a 1,0 mld. Kč národních prostředků. Provádění tržních opatření v rámci společné organizace trhu je převážně hrazeno z rozpočtu EU a ve státním rozpočtu bylo zahrnuto ve výši 913,5 mil. Kč; z národních zdrojů mělo být čerpáno 194,3 mil. Kč.

Na **Státní zemědělský intervenční fond**, do jehož kompetence daná problematika spadá, bylo z kapitoly Ministerstvo zemědělství převedeno celkem **35,6 mld. Kč**, z toho ze státního rozpočtu 22,6 mld. Kč, dále byly použity prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech ve výši 11,3 mld. Kč, prostředky z převodu Pozemkového fondu na posílení výdajů na národní doplňkové platby k přímým podporám 1,5 mld. Kč a 176,7 mil. Kč z dalších mimorozpočtových zdrojů. Z celku bylo použito 29,2 mld. Kč prostředků z rozpočtu EU a 6,4 mld. Kč národních prostředků.

Přehled způsobu krytí jednotlivých ukazatelů Společné zemědělské politiky v roce 2010 je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 67 - Přehled způsobu krytí ukazatelů Společné zemědělské politiky (v tis. Kč)

Společná zemědělská politika	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Způsob krytí			
	schválený	po změnách		státní rozpočet	nároky	Pozemkový fond	Příjmy z EU (mimorozp.zdroje)
Přímé platby - předfinancování ze SR (prostředky EU)	17 106 000	17 106 000	15 332 725	14 771 526	561 198		
Přímé platby - doplňkové (prostředky ČR)	3 000 000	3 000 000	3 666 281	1 900 000	266 281	1 500 000	
Program Rozvoj venkova (prostředky ČR)	999 952	999 952	2 630 553	999 576	1 630 977		
Program Rozvoj venkova (prostředky EU)	4 999 856	4 999 856	12 391 033	3 939 095	8 451 938		
Společná organizace trhu (prostředky ČR)	194 313	194 313	126 722	109 149	17 573		
Společná organizace trhu (prostředky EU)	913 535	913 535	1 466 056	903 972	385 343		176 742
C e l k e m	27 213 656	27 213 656	35 613 370	22 623 318	11 313 310	1 500 000	176 742

Z celkové částky na předfinancování přímých plateb bylo poskytnuto na jednotnou platbu na plochu zemědělské půdy 13,9 mld. Kč, na oddělenou platbu za cukr 816,3 mil. Kč a na oddělenou platbu za rajčata 7,6 mil. Kč. Pro rok 2010 byly na předfinancování přímých plateb rozpočtovány příjmy ve výši 13,6 mld. Kč, kapitola Ministerstvo zemědělství obdržela téměř

14,2 mld. Kč z rozpočtu EU, tj. 104,5 % plánovaných příjmů z rozpočtu EU. Národní doplňkové platby dosáhly téměř 3,7 mld. Kč.

V rámci Programu rozvoje venkova jsou poskytovány platby podle příslušných právních předpisů na přírodní znevýhodnění v horských oblastech, v oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě – uvolněno bylo celkem 15,0 mld. Kč, z toho 12,4 mld. Kč prostředků krytých příjmy z rozpočtu EU a 2,6 mld. Kč národních prostředků. Na realizaci tohoto programu bylo do příjmů státního rozpočtu převedeno z rozpočtu EU 11,2 mld. Kč, tj. o 6,2 mld. Kč více než se předpokládalo.

V rámci Společné organizace trhu jsou uskutečňovány finanční podpory, vývozní subvence (pouze prostředky z rozpočtu EU), dotace a odvody, intervenční nákupy apod. – čerpáno bylo celkem téměř 1,6 mld. Kč, z toho 1 466,1 mil. Kč prostředků z rozpočtu EU a 126,7 mil. Kč národních prostředků. Skutečné příjmy z rozpočtu EU činily 1,1 mld. Kč, tj. 120,8 % rozpočtu.

Finanční mechanismy EHP/Norsko, Program švýcarsko-české spolupráce

Na základě memorand o porozumění podepsaných mezi Českou republikou, donorskými zeměmi Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Norskem čerpá Česká republika prostředky na vybrané oblasti z finančních mechanismů EHP/Norsko, na projekty na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené EU je přispíváno z Programu švýcarsko-české spolupráce. V roce 2010 byly předpokládány výdaje státního rozpočtu na projekty finančních mechanismů v celkové výši 616,5 mil. Kč, z toho 504,3 mil. Kč představovaly prostředky kryté příjmy z finančních mechanismů na principu předfinancování z příslušných kapitol státního rozpočtu a téměř 112,2 mil. Kč činily prostředky národní. Největší objem prostředků měla získat kapitola Ministerstvo kultury na záchranu, obnovu a revitalizaci kulturních památek (celkem 184,2 mil. Kč), dále kapitola Ministerstvo životního prostředí na projekty v oblasti ochrany vod, ochrany ovzduší a na záchranné programy na ohrožené druhy (celkem 155,7 mil. Kč), kapitola Ministerstvo financí, která plní funkci Národního kontaktního místa, na zajištění technické asistence, na administrativní a zprostředkovatelskou podporu (101,1 mil. Kč), atd. V rámci uvedených nástrojů pomoci bylo v roce 2010 **čerpáno celkem více než 275,7 mil. Kč**, tj. 44,9 % rozpočtu po změnách. Z celku 76,3 mil. Kč představovaly národní prostředky a 199,4 mil. Kč prostředky z finančních mechanismů.

Podrobné údaje o schváleném rozpočtu, jeho změnách a čerpání v rámci strukturálních fondů, Fondu soudržnosti, komunitárních a ostatních programů, údaje o Společné zemědělské politice, stavu nároků k 31.12.2010 a stavu nároků z let 2008 až 2010, vždy v rozdělení na výdaje kryté národními prostředky státního rozpočtu a výdaje kryté příjmy z rozpočtu EU, ukazuje Tabulka č. 68.

Tabulka č. 68 - Výdaje na financování společných programů EU a ČR a finančních mechanismů ze státního rozpočtu v roce 2010 (v tis. Kč)

Výdaje na financování společných programů EU a ČR ze státního rozpočtu v roce 2010																				
kapitola	Nástroj podle vyhlášky č. 449/2009 Sb.		Státní rozpočet 2010						Skutečnost 2010			% plnění			Nároky z nespotřebovaných výdajů					
			schválený			po změnách									stav k 31.12.2010			z let 2008 až 2010		
			spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan-cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem			
	1	2	3=1+2	4	5	6=4+5	7	8	9=7+8	10=7-4	11=8-5	12=9-6	13	14	15	16	17	18		
programové období 2004-2006																				
MF	21	Transition Facility													17,29	0,00	17,29	17,29	0,00	17,29
MŽP	08	OP Infrastruktura													-26 054,89	21 827,47	-4 227,42	-26 054,89	21 827,47	-4 227,42
	09	OP Rozvoj lidských zdrojů													1 395,16	-383,53	1 011,63	1 395,16	-383,53	1 011,63
	10	Fond soudržnosti	0,00	1 345 091,00	1 345 091,00	0,00	1 345 091,00	1 345 091,00	2 554,06	1 031 573,06	1 034 127,12	x	76,69	76,88	87 795,50	1 134 174,06	1 221 969,56	87 795,49	2 117 780,09	2 205 575,58
		celkem	0,00	1 345 091,00	1 345 091,00	0,00	1 345 091,00	1 345 091,00	2 554,06	1 031 573,06	1 034 127,12				63 135,77	1 155 618,00	1 218 753,77	63 135,76	2 139 224,03	2 202 359,79
MMR	10	Fond soudržnosti	1 365,00	8 500,00	9 865,00	1 365,00	8 500,00	9 865,00	787,98	4 465,22	5 253,20	57,73	52,53	53,25	472,44	2 681,17	3 153,61	1 049,46	6 715,95	7 765,41
	13	INTERREG IIIA	50,00	750,00	800,00	50,00	750,00	800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	750,00	800,00
		celkem	1 415,00	9 250,00	10 665,00	1 415,00	9 250,00	10 665,00	787,98	4 465,22	5 253,20	55,69	48,27	49,26	472,44	2 681,17	3 153,61	1 099,46	7 465,95	8 565,41
MD	08	OP Infrastruktura													1,83	13 383,15	13 384,98	1,84	13 383,15	13 384,99
	10	Fond soudržnosti	0,00	918 640,00	918 640,00	1 940 000,00	918 640,00	2 858 640,00	1 361 960,00	1 002 938,27	2 364 898,27	70,20			82,73	0,00	796 799,25	796 799,25	578 040,00	1 396 472,37
		celkem	0,00	918 640,00	918 640,00	1 940 000,00	918 640,00	2 858 640,00	1 361 960,00	1 002 938,27	2 364 898,27	70,20			82,73	0,00	796 799,25	796 799,25	578 040,00	1 396 472,37
ČSÚ	21	Transition Facility													8,97	0,00	8,97	8,97	0,00	8,97
MZe	04	OP Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství													1 498,24	37 060,99	38 559,23	1 498,24	37 060,99	38 559,23
programové období 2007-2013																				
ÚV	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	1 848,15	10 461,85	12 310,00	1 361,14	7 713,09	9 074,23	73,65	73,73	73,71	0,00	0,00	0,00	1 987,01	11 248,77	13 235,78
	36	Integrovaný operační program	2 395	13 565	15 960	1 909,95	10 823,05	12 733,00	1 020,53	5 782,93	6 803,46	53,43	53,43	53,43	-0,40	0,40	0,00	1 420,82	8 052,72	9 473,54
	37	OP Technická pomoc	0	0	0	0,00	0,00	0,00	280,88	1 563,16	1 844,04	x	x	x	-24,74	24,73	-0,01	247,40	1 595,33	1 842,73
	46	OP celkem	2 395	13 565	15 960	3 758,10	21 284,90	25 043,00	2 662,55	15 059,18	17 721,73	70,85	70,75	70,77	-25,14	25,13	-0,01	3 655,23	20 896,82	24 552,05
	47	Jiné programy / projekty EU	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	1 000,41	1 000,41	x	x	x	0,00	152,19	152,19	0,00	152,19	152,19
		Komunitární programy													21,58	21,38	42,96	21,58	21,38	42,96
MZV	47	OP Lidské zdroje a zaměstnanosti	229	0	229	229,00	0,00	229,00	0,00	0,00	0,00	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Komunitární programy - Fond pro vnější hranice	0	21 083	21 083	0,00	26 879,00	26 879,00	1 554,00	2 995,56	4 549,56	x	11,14	16,93	8 337,62	13 280,19	21 617,81	8 592,88	37 163,63	45 756,51
MO	53	OP Životní prostředí ERDF	52 950	0	52 950	28 122,98	21 225,00	49 347,98	8 988,28	11 248,86	20 237,14	31,96	53,00	41,01	0,00	0,00	0,00	19 141,33	10 642,95	29 784,28
	32	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	0	0	0	0,00	4 522,00	4 522,00	792,66	3 609,83	4 402,49	x	79,83	97,36	0,00	0,00	0,00	95,02	1 225,74	1 320,76
	36	Integrovaný operační program	0	0	0	25 451,03	32 524,00	57 975,03	22 305,88	40 705,10	63 010,98	87,64	125,15	108,69	0,00	0,00	0,00	25 498,89	32 609,95	58 108,84
		OP celkem	52 950	0	52 950	53 574,01	58 271,00	111 845,01	32 086,82	55 563,79	87 650,61	59,89	95,35	78,37	0,00	0,00	0,00	44 735,24	44 478,64	89 213,88
NBÚ	36	Integrovaný operační program	2 402	1 598	4 000	351,00	1 989,00	2 340,00	351,00	1 989,00	2 340,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MF	37	OP Technická pomoc (TP)	8 623	48 851	57 474	8 623,00	51 851,00	60 474,00	9 392,76	55 721,86	65 114,62	108,93	107,47	107,67	6 093,37	33 744,56	39 837,93	8 137,96	45 814,42	53 952,38
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	25 000	142 000	167 000	15 310,00	114 123,00	129 433,00	17,61	99,73	117,34	0,12	0,09	0,09	0,00	0,00	0,00	15 292,40	114 023,28	129 315,68
	36	Integrovaný operační program	14 085	79 815	93 900	19 005,00	107 692,00	126 697,00	3 006,90	30 039,60	33 046,50	15,82	27,89	26,08	0,00	0,00	0,00	15 998,10	77 652,40	93 650,50
		OP celkem	47 708	270 666	318 374	42 938,00	273 666,00	316 604,00	12 417,27	85 861,19	98 278,46	28,92	31,37	31,04	6 093,37	33 744,56	39 837,93	39 428,46	237 490,10	276 918,56
MPSV	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1 396 357	3 989 868	5 386 225	1 553 077,00	7 369 832,99	8 922 909,99	1 113 255,12	6 334 988,55	7 448 243,67	71,68	85,96	83,47	15 672,02	119 204,89	134 876,91	1 392 900,49	5 444 756,76	6 837 657,25
	36	Integrovaný operační program	177 147	199 389	376 536	177 147,00	472 931,00	650 078,00	4 383,98	24 842,68	29 226,66	2,47	5,25	4,50	33 800,51	265 500,26	299 300,77	239 217,54	862 834,58	1 102 052,12
	37	OP TP/Pověřené auditní subjekty	1 662	9 419	11 081	1 662,00	9 419,00	11 081,00	1 453,04	9 686,88	87,43	87,42	87,42	87,42	16,80	78,94	95,74	225,77	1 264,10	1 489,87
	54	OP Životní prostředí CF				934,00	15 848,00	16 782,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 610,00	7 610,00	934,00	15 848,00	16 782,00
		OP celkem	1 575 166	4 198 676	5 773 842	1 732 820,00	7 868 030,99	9 600 850,99	1 119 092,14	6 368 065,07	7 487 157,21	64,58	80,94	77,98	49 489,33	392 394,09	441 883,42	1 633 277,80	6 324 703,44	7 957 981,24
	46	ostatní programy - EURES/T	958	18 202	19 160	1 350,00	18 202,00	19 552,00	920,56	4 735,09	5 655,65	68,19	26,01	28,93	115,09	398,70	513,79	544,53	13 865,70	14 410,23
	47	Komunitární programy - Progress	4 500	0	4 500	4 500,00	0,00	4 500,00	2 818,12	934,29	3 752,41	62,62	x	83,39	15 432,55	0,01	15 432,56	20 801,43	0,01	20 801,44
MV	32	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	0	0	0	532,00	3 005,00	3 537,00	462,00	2 618,34	3 080,34	86,84	87,13	87,09	0,00	0,00	0,00	70,00	386,66	456,66
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	42 717	241 467	284 184	41 983,00	241 467,00	283 450,00	25 660,64	358 442,50	384 103,14	61,12	148,44	135,51	84 004,73	256 219,08	340 223,81	148 009,85	624 707,63	772 717,48
	54	OP Životní prostředí CF	30 000	0	30 000	5 784,00	41 406,00	47 190,00	674,46	3 821,93	4 496,39	11,66	9,23	9,53	32 750,36	0,00	32 750,36	38 309,54	37 584,07	75 893,61
	36	Integrovaný operační program	548 351	1 698 200	2 246 551	545 629,00	1 698 200,00	2 243 829,00	57 045,09	172 351,37	229 396,46	10,45	10,15	10,22	570 569,58	1 135 188,43	1 705 758,01	1 048 986,66	3 359 361,09	4 408 347,75
	41	OP Přehraníční spolupráce pro cíl EÚS	7 656	74 350	82 006	9 736,00	85 107,00	94 843,00	7 078,28	40 303,51	47 381,79	72,70	47,36	49,96	177,99	1 008,57	1 186,56	4 328,81	54 293,01	58 621,82
		OP celkem	628 724	2 014 017	2 642 741	603 664,00	2 069 185,00	2 672 849,00	90 920,47	577 537,65	668 458,12	15,06	27,91	25,01	687 502,66	1 392 416,08	2 079 918,74	1 239 704,86	4 076 332,46	5 316 037,32
	46	Ostatní programy - Evropská migrační síť	497	1 988	2 485	497,00	1 988,00	2 485,00	373,26	1 776,65	2 149,91	75,10	89,37	86,52	0,00	0,00	0,00	278,59	830,70	1 109,29
	47	řízení migračních toků + OKP	24 643	175 820	200 463	14 894,00	167 024,00	181 918,00	8 038,58	76 472,30	84 510,88	53,97	45,79	46,						

kapitola	Nástroj podle vyhlášky č. 449/2009 Sb.		Státní rozpočet 2010						Skutečnost 2010			% plnění			Nároky z nespotřebovaných výdajů					
			schválený			po změnách									stav k 31.12.2010			z let 2008 až 2010		
	kód	název	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem			
	1	2	3=1+2	4	5	6=4+5	7	8	9=7+8	10=7+4	11=8+5	12=9+6	13	14	15	16	17	18		
programové období 2007-2013																				
MMR	36	Integrovaný operační program	115 358	652 191	767 549	59 470,00	652 191,00	711 661,00	89 957,17	726 956,59	816 913,76	151,26	111,46	114,79	63 124,25	377 942,67	441 066,92	81 494,44	520 692,13	602 186,57
	38	Regionální operační programy	231 404	2 698 715	2 930 119	1 205 107,00	25 199 778,00	26 404 885,00	2 261 692,51	24 720 715,61	26 982 408,12	187,68	98,10	102,19	0,00	0,00	0,00	6 982,49	479 176,05	486 158,54
	37	OP Technická pomoc	249 316	1 409 383	1 658 699	55 204,00	1 409 383,00	1 464 587,00	63 910,02	359 717,97	423 627,99	115,77	25,52	28,92	197 842,82	721 062,82	918 905,64	217 324,68	1 837 444,86	2 054 769,54
	39	OP Praha Konkurenceschopnost	0	0	0	8 886,00	1 021 865,00	1 030 751,00	87 034,31	1 021 865,00	1 108 899,31	979,45	100,00	107,58	0,00	0,00	0,00	63,70	1,00	64,70
	40	OP Praha Adaptabilita	0	0	0	44 700,00	772 599,00	772 299,00	64 199,94	727 600,00	791 799,94	143,62	100,00	102,53	0,00	0,00	0,00	0,06	0,03	0,09
	41	OP Přeshraniční spolupráce pro cíl EÚS	77 794	63 447	141 241	77 794,00	63 447,00	141 241,00	96 296,43	18 483,87	114 780,30	123,78	29,13	81,27	41 790,71	0,00	41 790,71	78 831,91	112 378,12	191 210,03
	32	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost										x	x	x	750,00	4 250,00	5 000,00	750,00	4 250,00	5 000,00
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	1 827	10 353	12 180	1 827,00	10 353,00	12 180,00	38,25	216,75	255,00	2,09	2,09	2,09	2 408,40	1 697,60	4 106,00	4 235,40	12 050,60	16 286,00
	43	OP Nadnárodní spolupráce (OP Epson, Ineract II)	6 000	2 500	8 500	6 000,00	2 500,00	8 500,00	5 641,00	1 018,92	6 659,92	94,02	40,76	78,35	0,00	0,00	0,00	432,94	4 366,08	4 799,02
	45	OP Interact pro cíl EÚS													73,94	0,00	73,94	0,00	0,00	0,00
	OP celkem	681 699	4 836 589	5 518 288	1 458 988,00	29 087 116,00	30 546 104,00	2 668 769,63	27 576 574,71	30 245 344,34	182,92	94,81	99,02	305 990,12	1 104 953,09	1 410 943,21	390 115,62	2 970 358,87	3 360 474,49	
46	Jiné programy (Komunitární programy - PEEPOL (CIP))	7 500	7 500	15 000	7 500,00	7 500,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 356,63	70 300,00	76 656,63	7 500,00	7 500,00	15 000,00	
MPO	30	OP Podnikání a inovace	1 336 407	7 572 978	8 909 385	1 294 707,00	7 572 978,00	8 867 685,00	1 081 930,62	6 130 936,06	7 212 866,68	83,57	80,96	81,34	1 219 035,00	3 229 371,00	4 448 406,00	1 550 274,46	5 689 806,22	7 240 080,68
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	35 137	199 109	234 246	36 288,00	205 624,00	241 912,00	3 906,44	22 136,27	26 042,71	10,77	10,77	10,77	5 849,38	33 144,59	38 993,97	38 230,96	216 632,32	254 863,28
	36	Integrovaný operační program	11 335	64 234	75 569	11 335,00	64 234,00	75 569,00	2 057,74	11 661,43	13 719,17	18,15	18,15	18,15	0,00	0,00	0,00	9 277,26	52 572,57	61 849,83
	37	OP TP/Pověřené auditní subjekty	1 666	9 431	11 097	1 666,00	9 431,00	11 097,00	1 566,88	8 878,82	10 445,70	94,05	94,15	94,13	636,16	3 606,50	4 242,66	735,29	4 158,67	4 893,96
	47	OP celkem	1 384 545	7 845 752	9 230 297	1 343 996,00	7 852 267,00	9 196 263,00	1 089 461,68	6 173 612,58	7 263 074,26	81,06	78,62	78,98	1 225 520,54	3 266 122,09	4 491 642,63	1 598 517,97	5 963 169,78	7 561 687,75
		Komunitární programy - CIP	19 000	0	19 000	19 000,00	0,00	19 000,00	18 000,00	0,00	18 000,00	94,74	x	94,74	0,00	0,00	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00
	52	OP Doprava CF	55 001	27 679 928	27 734 929	5 067 364,00	27 679 928,00	32 747 292,00	4 827 665,17	19 090 055,49	23 917 720,66	95,27	68,97	73,04	81 680,16	1 630 625,35	1 712 305,51	1 290 640,69	12 099 676,08	13 390 316,77
MD	51	OP Doprava ERDF	0	10 045 892	10 045 892	1 387 633,00	10 045 892,00	11 433 529,00	1 143 969,44	5 766 150,14	6 910 119,58	82,44	57,40	60,44	36 040,19	209 310,39	245 350,58	329 083,16	5 180 588,14	5 509 671,30
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	6 406,00	38 202,00	44 608,00	1 953,42	11 069,21	13 022,63	30,49	28,98	29,19	0,00	0,00	0,00	4 452,57	27 132,79	31 585,36
	37	OP TP/Pověřené auditní subjekty	2 406	13 619	16 025	2 406,00	13 619,00	16 025,00	1 150,41	6 518,37	7 668,78	47,81	47,86	47,86	0,35	0,32	0,67	459,70	2 588,14	3 047,84
	36	Integrovaný operační program	19 500	110 500	130 000	19 500,00	110 500,00	130 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19 500,00	110 500,00	130 000,00
	47	OP celkem	76 907	37 849 939	37 926 846	6 483 313,00	37 888 141,00	44 371 454,00	5 974 738,44	24 873 793,21	30 848 531,65	92,16	65,65	69,52	117 720,70	1 839 936,06	1 957 656,76	1 644 136,12	17 420 485,15	19 064 621,27
		EUROPE II, Fond Tent-T D47	15 574	173 703	189 277	11 974,00	173 703,00	185 677,00	220,99	136 527,66	136 748,65	1,85	78,60	73,65	11 766,85	15 537,91	27 304,76	23 519,86	64 333,49	87 853,35
	36	Integrovaný operační program	609	3 452	4 061	64,00	357,00	421,00	3,83	21,68	25,51	5,98	6,07	6,06	0,00	0,00	0,00	60,18	335,33	395,51
ČTÚ	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	591,00	3 343,00	3 934,00	395,97	2 241,72	2 637,69	67,00	67,06	67,05	0,00	0,00	0,00	195,04	1 101,28	1 296,32
	47	OP celkem	609	3 452	4 061	655,00	3 700,00	4 355,00	399,80	2 263,40	2 663,20	61,04	61,17	61,15	0,00	0,00	0,00	255,22	1 436,61	1 691,83
MZe	28	OP Rybářství	84 990	244 973	329 963	84 990,00	244 973,00	329 963,00	40 163,10	120 489,15	160 652,25	47,26	49,18	48,69	47 481,20	142 443,62	189 924,82	87 308,11	251 927,47	339 235,58
MŠMT	32	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1 326 553	991 510	2 318 063	1 193 126,83	1 727 628,25	2 920 755,08	560 371,35	3 111 658,02	3 672 029,37	46,97	180,11	125,72	621 009,01	1 629,29	622 638,30	1 263 649,29	1 749 591,18	3 013 240,47
	31	OP Výzkum a vývoj pro inovace	1 715 323	993 549	2 708 872	1 834 285,00	993 549,00	2 827 834,00	2 477 571,29	1 405 785,66	1 653 356,95	13,50	141,49	58,47	1 190 659,99	0,00	1 190 659,99	3 222 233,51	3 091 368,16	6 313 601,67
	37	OP TP/Pověřené auditní subjekty	3 173	17 981	21 154	1 037,20	6 019,78	7 056,98	1 454,85	8 237,65	9 692,50	140,27	136,84	137,35	0,00	0,01	0,01	189,97	1 231,41	1 421,38
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	3 450,00	19 550,01	23 000,01	105,79	598,90	704,69	3,07	3,06	3,06	0,00	0,00	0,00	3 344,23	18 951,11	22 295,34
	47	OP celkem	3 045 049	2 003 040	5 048 089	3 031 899,03	2 746 747,04	5 778 646,07	809 503,28	4 526 280,23	5 335 783,51	26,70	164,79	92,34	1 811 669,00	1 629,30	1 813 298,30	4 489 417,00	4 861 141,86	9 350 558,86
		Komunitární programy - Eurostar	52 306	0	52 306	52 306,00	0,00	52 306,00	0,00	43 586,00	119,39	x	x	119,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	36	Integrovaný operační program	107 830	184 764	292 594	107 830,00	184 764,00	292 594,00	37 952,15	215 063,87	253 016,02	35,20	116,40	86,47	55 778,88	730 527,46	786 306,34	158 770,59	899 777,72	1 058 548,31
MK	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	0	0,00	0,00	75,18	426,02	501,20	x	x	x	5 793,72	35 488,12	41 281,84	5 793,72	35 488,10	41 281,82
	53	OP Životní prostředí ERDF	0	0	0	1 594,00	39 530,00	41 124,00	0,00	11 714,63	11 714,63	0,00	29,63	28,49	0,00	0,00	0,00	1 594,00	27 815,37	29 409,37
	47	OP celkem	107 830	184 764	292 594	109 424,00	224 294,00	333 718,00	38 027,33	227 204,52	265 231,83	34,75	101,30	79,48	61 572,60	766 015,58	827 588,18	166 158,31	963 081,19	1 129 239,50
MZ	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	62 506	0	62 506	62 506,00	221 434,00													

kapitola	Nástroj podle vyhlášky č. 449/2009 Sb.		Státní rozpočet 2010						Skutečnost 2010			% plnění			Nároky z nespotřebovaných výdajů					
			schválený			po změnách									stav k 31.12.2010			z let 2008 až 2010		
	kód	název	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem
			1	2	3=1+2	4	5	6=4+5	7	8	9=7+8	10=7:4	11=8:5	12=9:6	13	14	15	16	17	18
programové období 2007-2013																				
ČBÚ	36	Integrovaný operační program	1 500	8 500	10 000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	0	8 500,00	10 000,00	415,09	2 351,88	2 766,97	27,67	27,67	27,67	0,00	0,00	0,00	1 084,90	6 148,12	7 233,02
		OP celkem	1 500	8 500	10 000	1 500,00	8 500,00	10 000,00	415,09	2 351,88	2 766,97	27,67	27,67	27,67	0,00	0,00	0,00	1 084,90	6 148,12	7 233,02
ÚOHS	36	Integrovaný operační program	0	0	0	528,00	2 992,00	3 520,00	482,48	2 734,02	3 216,50	91,38	91,38	91,38	0,00	0,00	0,00	45,52	257,97	303,49
	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	439,00	2 485,00	2 924,00	413,21	2 341,46	2 754,67	94,13	94,22	94,21	0,00	0,00	0,00	25,80	143,52	169,32
		OP celkem	0	0	0	967,00	5 477,00	6 444,00	895,69	5 075,48	5 971,17	92,63	92,67	92,66	0,00	0,00	0,00	71,32	401,49	472,81
ÚSTR	47	Komunitární programy	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	20,27	20,27	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	148,46	148,46
SÚJB	33	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	0	0	0	185,00	1 044,00	1 229,00	184,00	1 044,00	1 228,00	99,46	100,00	99,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
AV	32	OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	93	526	619	93,00	526,00	619,00	98,83	560,06	658,89	106,27	106,48	106,44	0,00	0,00	0,00	2,44	12,83	15,27
Operační programy/FS 2004-2006			1 415	2 272 981	2 274 396	1 941 415,00	2 272 981,00	4 214 396,00	1 365 302,04	2 038 976,55	3 404 278,59	70,33	89,70	80,78	65 108,28	2 005 542,56	2 070 650,84	643 775,30	3 593 606,49	4 237 381,79
Transition Facility, ostatní programy 2004-2006															26,26	0,00	26,26	26,26	0,00	26,26
Operační programy 2007-2013			8 400 237	72 843 590	81 243 827	15 671 884,15	105 854 805,92	121 526 690,07	12 100 857,71	82 013 918,40	94 114 776,11	77,21	77,48	77,44	4 694 740,23	13 950 918,65	18 645 658,88	12 280 326,66	64 245 247,47	76 525 574,13
Komunitární programy			156 681	451 334	608 015	118 173,10	401 680,90	519 854,00	81 835,96	237 751,95	319 587,91	69,25	59,19	61,48	55 418,10	231 125,28	286 543,38	92 486,64	379 850,68	472 337,32
Ostatní programy			1 455	20 190	21 645	1 847,00	20 190,00	22 037,00	1 293,82	9 723,91	11 017,73	70,05	48,16	50,00	115,09	550,89	665,98	823,12	14 848,59	15 671,71
Celkem			8 559 788	75 588 095	84 147 883	17 733 319,25	108 549 657,82	126 282 977,07	13 549 289,53	84 300 378,81	97 849 660,34	76,41	77,66	77,48	4 815 407,96	16 188 137,38	21 003 545,34	13 017 437,98	68 233 553,23	81 250 991,21

Výdaje na Společnou zemědělskou politiku (programové období 2007-2013) v roce 2010

kapitola	Nástroj podle vyhlášky č. 449/2009 Sb.		Státní rozpočet 2010						Skutečnost 2010			% plnění			Nároky z nespotřebovaných výdajů					
			schválený			po změnách									stav k 31.12.2010			z let 2008 až 2010		
			kód	název	podíl SR/nár. doplňkové platby	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR/nár. doplňkové platby	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR/nár. doplňkové platby	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	podíl SR/nár. doplňkové platby						
	1	2	3=1+2	4	5	6=4+5	7	8	9=7+8	10=7:4	11=8:5	12=9:6	13	14	15	13	14	15		
MZe	25	Přímé platby	3 000 000	17 106 000	20 106 000	3 000 000,00	17 106 000,00	20 106 000,00	3 666 280,64	15 332 724,54	18 999 005,18	122,21	89,63	94,49	342 994,46	1 007 698,56	1 350 693,02	562 994,46	3 342 171,73	3 905 166,19
	27	Program rozvoje venkova	999 952	4 999 856	5 999 808	999 952,00	4 999 856,00	5 999 808,00	2 630 552,91	12 391 033,57	15 021 586,48	263,07	247,83	250,37	-0,01	0,00	-0,01	375,89	1 060 760,85	1 061 136,74
	26	Společná organizace trhu	194 313	913 535	1 107 848	194 313,00	913 535,00	1 107 848,00	126 722,02	1 466 056,49	1 592 778,51	65,22	160,48	143,77	52 489,40	0,00	52 489,40	137 652,95	350 538,96	488 191,91
Celkem			4 194 265	23 019 391	27 213 656	4 194 265,00	23 019 391,00	27 213 656,00	6 423 555,57	29 189 814,60	35 613 370,17	153,15	126,81	130,87	395 483,85	1 007 698,56	1 403 182,41	701 023,30	4 753 471,54	5 454 494,84

Tabulka navazuje na tabulku č. 8 materiálu MF čj. 11/9 073/2010-111, část II Další vybrané dokumenty, Tabulková část (materiál k zákonu č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010)

Pozn. Tabulka byla zpracována na základě podkladů předaných na MF příslušnými kapitolami státního rozpočtu s tím, že se v některých případech liší od výkazu Fin 2-04U a Nar 1-12U

kapitola SÚJB neměla výdaje na společné programy stanoveny v závazných ukazatelích SR, a tak tyto nebyly zahrnuty do výkazu Fin 2-04U, část XII

kapitola Ministerstvo průmyslu a obchodu uvedla skutečný stav nároků k 31.12.2010 vyšší celkem o 34 890 tis. Kč (nedočerpaná výše zapojených nároků u OP Podnikání a inovace)

kapitola Ministerstvo zemědělství uvedla skutečný stav nároků k 31.12.2010 u Společné zemědělské politiky - Společná organizace trhu (nulový stav nároků u prostředků EU proti 340 975 tis. Kč ve výkazu Nar 1-12U - z technických důvodů nebylo možné opravit;

Výdaje na financování společných programů v rámci finančních mechanismů a prostředků ČR ze státního rozpočtu v roce 2010

kapitola	Nástroj podle vyhlášky č. 449/2009 Sb. č. 60	Státní rozpočet 2010						Skutečnost 2010			% plnění			Nároky z nespotřebovaných výdajů					
		schválený			po změnách									stav k 31.12.2010			z let 2008 až 2010		
		spolufinancování ČR ze SR	kryto příjmem z FM	celkem	spolufinancování ČR ze SR	kryto příjmem z FM	celkem	spolufinancování ČR ze SR	kryto příjmem z FM	celkem	spolufinancování ČR ze SR	kryto příjmem z FM	celkem	spolufinancování ČR ze SR	kryto příjmem z FM	celkem			
		1	2	3=1+2	4	5	6=4+5	7	8	9=7+8	10=7:4	11=8:5	12=9:6	13	14	15	16	17	18
MF	FM EHP/Norsko + Program švýcarsko-české spolupráce + FM EHP/Norsko2	6 836	94 229	101 065	6 836,00	94 229,00	101 065,00	4 463,55	27 705,42	32 168,97	65,29	29,40	31,83	672,19	29 005,93	29 678,12	5 570,78	109 679,77	115 250,55
MV	FM EHP/Norsko + Program švýcarsko-české spolupráce	2 544	15 315	17 859	2 544,00	15 315,00	17 859,00	569,40	3 226,56	3 795,96	22,38	21,07	21,26	395,55	1 842,53	2 238,08	2 931,68	17 112,63	20 044,31
MŽP	FM EHP/Norsko + Program švýcarsko-české spolupráce	8 000	147 734	155 734	8 000,00	147 734,00	155 734,00	5 133,95	34 679,14	39 813,09	64,17	23,47	25,56	8,97	141,26	150,23	2 981,71	115 275,64	118 257,35
MŠMT	FM EHP/Norsko + Program švýcarsko-české spolupráce	12 407	19 431	31 838	8 760,00	19 431,00	28 191,00	6 601,00	0,00	6 601,00	75,35	0,00	23,42	0,00	0,00	0,00	19 431,00	0,00	19 431,00
MK	FM EHP/Norsko	70 224	114 021	184 245	71 016,00	114 021,00	185 037,00	52 094,99	100 117,32	152 212,31	73,36	87,81	82,26	365,15	5 778,86	6 144,01	25 083,08	38 458,56	63 541,64
MZ	FM EHP/Norsko + Program švýcarsko-české spolupráce	5 000	45 000	50 000	5 000,00	45 000,00	50 000,00	4 820,78	19 947,43	24 768,21	96,42	44,33	49,54	26 386,43	134 805,12	161 191,55	31 386,43	179 805,11	211 191,54
MSp	FM EHP/Norsko + Program švýcarsko-české spolupráce	4 500	23 000	27 500	4 500,00	23 000,00	27 500,00	895,26	5 229,01	6 124,27	19,89	22,73	22,27	899,34	5 297,96	6 197,30	5 468,08	28 664,95	34 133,03
MPSV	FM EHP/Norsko + Program švýcarsko-české spolupráce	637	38 610	39 247	637,00	38 610,00	39 247,00	213,76	568,64	782,40	33,56	1,47	1,99	0,00	0,50	0,50	583,24	38 305,85	38 890,09
AV	FM EHP/Norsko	2 000	7 000	9 000	2 000,00	7 000,00	9 000,00	1 468,00	7 961,00	9 429,00	73,40	113,73	104,77	0,00	4,00	4,00	617,00	6 141,00	6 758,00
Celkem		112 148	504 340	616 488	109 293,00	504 340,00	613 633,00	76 260,69	199 434,52	275 695,21	69,78	39,54	44,93	28 727,63	176 876,16	205 603,79	74 622,00	552 874,51	627 496,51

Tabulka navazuje na tabulku č. 7 materiálu MF čj. 11/9 073/2010-111, část II Další vybrané dokumenty, Tabulková část (materiál k zákonu č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010)

Společné programy ČR a EU/FM	Státní rozpočet 2010						Skutečnost 2010			% plnění			Nároky z nespotřebovaných výdajů					
	schválený			po změnách									stav k 31.12.2010			z let 2008 až 2010		
	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan-cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem	spolufinan- cování ČR ze SR	kryto příjmem z rozpočtu EU	celkem			
	1	2	3=1+2	4	5	6=4+5	7	8	9=7+8	10=7:4	11=8:5	12=9:6	13	14	15	16	17	
	Ú h r n ě m	12 866 201	99 111 826	111 978 027	22 036 877,25	132 073 388,82	154 110 266,07	20 049 105,79	113 689 619,93	133 738 725,72	90,98	86,08	86,78	5 239 619,44	17 372 712,10	22 612 331,54	13 793 083,28	73 539 899,28

Výdaje na odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu EU

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 byla na odvody prostředků určených k úhradě vlastních zdrojů do rozpočtu Evropské unie rozpočtována částka **34 940 mil. Kč**. Schválený rozpočet byl několika rozpočtovými opatřeními v průběhu r. 2010 snížen celkem o 1 133 mil. Kč na částku **33 807 mil. Kč**.

Základem pro stanovení prostředků na odvody vlastních zdrojů podle daně z přidané hodnoty a podle hrubého národního důchodu ve státním rozpočtu na rok 2010 byly údaje o vlastních zdrojích uvedené pro Českou republiku v předběžném návrhu rozpočtu EU na rok 2010, který připravila Evropská komise (PDB 2010). Pro přepočtení na Kč Komise použila devizový kurs z 9. 4. 2009 (26,637 Kč/EUR).

Ze státního rozpočtu bylo v roce 2010 do rozpočtu EU odvedeno na úhradu vlastních zdrojů Unie **32 309 mil. Kč** (4 619 mil. Kč na zdroj podle DPH a 27 690 mil. Kč na zdroj podle HND). Platby vlastních zdrojů podle DPH a HND za ČR v roce 2010 do rozpočtu EU tak v souhrnu byly o 2 631 mil. Kč nižší než částka rozpočtovaná na jejich úhradu ve schváleném státním rozpočtu. Oproti rozpočtu po změnách byl skutečný odvod nižší o 1 498 mil. Kč.

Vzniklé úspory vyplynuly především z nižšího rozpočtu EU v roce 2010, podle něhož se prováděly skutečné platby (AB 6/2010) ve srovnání s návrhem rozpočtu (PDB 2010), který byl použit pro stanovení výdajů státního rozpočtu na rok 2010. Do nižšího čerpání se dále promítlo snížení rozpočtu EU koncem roku 2009, které se finančně projevilo v nižších platbách počátkem roku 2010²¹ (pro ČR šlo o částku 1 015 mil. Kč).

V roce 2010 byly vynaložené prostředky na úhradu vlastních zdrojů EU ze státního rozpočtu o 922 mil. Kč vyšší než v roce 2009. Na rok 2011 je ve státním rozpočtu počítáno pro tento účel s částkou ve výši **35 250 mil. Kč**.

V rámci tzv. tradičních vlastních zdrojů (cel), které jsou vybírány na mimorozpočtové účty, bylo v roce 2010 odvedeno do rozpočtu EU 4 712 mil. Kč, což představovalo 75 % vyměřených nároků na tyto zdroje. Do státního rozpočtu byly v roce 2010 odvedeny prostředky cel, které si ČR ponechala ke krytí nákladů na jejich výběr ve výši **1 502 mil. Kč** (oproti rozpočtované částce ve výši 1,3 mld. Kč). V této částce je zahrnuto vypořádání odvodů cel (tj. rozdíl mezi 25% a skutečnou výší odvedených prostředků do státního rozpočtu) z roku 2009 představující dopad - 9,7 mil. Kč²².

Čistá pozice za rok 2010

V průběhu roku 2010 obdržela Česká republika z rozpočtu EU celkem **84,4 mld. Kč** (tj. cca 3,34 mld. €) a celkem do rozpočtu odvedla **37,1 mld. Kč** (tj. cca 1,47 mld. €). Čistá pozice za rok 2010 je tedy výrazně kladná, Česká republika získala **o 47,3 mld. Kč více** (tj. o 1,87 mld. €), než do evropského rozpočtu zaplatila. Výsledná čistá pozice ČR za rok 2010 je o téměř 5 mld. Kč vyšší, než byla pozice za rok 2009, kdy dosáhla 42,3 mld. Kč.

Za vysokou kladnou bilancí ČR vůči rozpočtu EU stojí především **příjmy ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti EU**, které dosáhly **55,5 mld. Kč** (tj. 2,19 mld. €). Vzhledem k tomu, že u převážné většiny programů pro období 2004-2006 bylo již u čerpání průběžných plateb dosaženo 95-procentní hranice, tvořily dominantní část příjmy programů období

²¹ V roce 2009 byly odváděny vlastní zdroje podle AB 8/2009. Ty však byly v konečném rozpočtu za rok 2009 (v AB 10/2009) sníženy za EU o cca 3 mld. EUR. Rozdíl mezi odvody provedenými podle AB 8/2009 a jejich konečnou výší podle posledního upraveného rozpočtu se promítnul ve snížení plateb odvodů v únoru 2010.

²² K dorovnání cel došlo na základě úpravy vnitřního pokynu GŘC, která byla provedena k odstranění nesrovnalostí zjištěných kontrolní akcí NKÚ u výběru cla po vstupu ČR do EU.

2007-2013, které představovaly 53,8 mld. Kč (tj. cca 2,13 mld. €). V roce 2010 byly již příjmy ze strukturálních fondů a Kohezního fondu na období 2007-2013 tvořeny pouze průběžnými platbami, prostřednictvím kterých se proplácí již uskutečněné výdaje. Pozitivní skutečností je, že objem průběžných plateb na programy současného období dosáhl za rok 2010 výrazně vyšší částky (53,8 mld. Kč) než výše průběžných plateb za rok 2009 (17,8 mld. Kč). I přes tento pozitivní trend je zapotřebí vývoj čerpání průběžně monitorovat a u rizikovějších programů přijmout opatření k urychlení jejich čerpání.

Prostředky ze **Společné zemědělské politiky (SZP)** představovaly tradičně druhou nejvyšší oblast příjmů ČR z rozpočtu EU a činily celkem **26,4 mld. Kč** (1,04 mld. €). Klíčovými položkami příjmů ze SZP jsou přímé platby, které dosáhly výše 13,8 mld. Kč (0,55 mld. €), a finanční prostředky čerpané na rozvoj venkova ve výši 11,2 mld. Kč (0,44 mld. €).

U komunitárních programů je v čisté pozici za rok 2010 uveden údaj odpovídající skutečné výši příjmů na tyto programy za rok 2009, neboť informace o skutečné úrovni čerpání za rok 2010 není v tuto chvíli k dispozici²³.

Vývoj čisté pozice od roku 2004

Celkově ČR od 1. května 2004 do 31. prosince 2010 zaplatila do rozpočtu EU **219,6 mld. Kč** (cca 7,98 mld. €) a získala **364,4 mld. Kč** (tj. cca 13,5 mld. €). Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak od vstupu do Unie celkově dosáhlo **144,8 mld. Kč** (cca 5,53 mld. €).

Podrobný rozpis příjmů a plateb podle jednotlivých kategorií v letech 2004 až 2009 a za rok 2010 zachycuje následující tabulka:

Tabulka č. 69 – Čistá pozice ČR vůči EU od roku 2004 do 31.12.2010 (v mil. € a mil. Kč)

	2004-2009		1.1. - 31.12.2010		2004 - 2010	
	mil. €	mil. Kč	mil. €	mil. Kč	mil. €	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU						
Strukturální akce	5 509,8	147 657,3	2 192,9	55 457,3	7 702,6	203 114,6
Strukturální fondy	3 636,0	97 683,7	1 606,1	40 619,4	5 242,2	138 303,2
Fond soudržnosti	1 873,7	49 973,5	586,7	14 837,9	2 460,4	64 811,4
Zemědělství	3 087,5	85 168,6	1 042,0	26 353,3	4 129,5	111 521,9
Tržní operace	254,5	7 194,2	44,6	1 127,7	299,1	8 321,9
Přímé platby	1 531,2	41 993,1	546,4	13 817,6	2 077,6	55 810,7
Rozvoj venkova	1 281,7	35 439,3	441,3	11 160,1	1 723,0	46 599,4
Veterinární opatření	16,3	442,1	6,51	164,7	22,8	606,7
Rybářství	3,8	100,0	3,29	83,3	7,1	183,3
Vnitřní politiky	356,8	10 256,7	79,22	2 003,4	436,0	12 260,1
Budování institucí	29,7	865,3	-0,92	-23,3	28,8	841,9
Komunitární programy	327,1	9 391,4	80,14	2 026,8	407,3	11 418,2
Předvstupní nástroje	393,0	11 766,6	22,92	579,8	415,9	12 346,4
Phare	178,9	5 579,4	-0,09	-2,3	178,8	5 577,0
Ispa	161,6	4 526,6	23,02	582,1	184,6	5 108,7
Sapard	52,5	1 660,6	0,00	0,0	52,5	1 660,6
Kompenzace	834,2	25 116,7	0,0	0,0	834,2	25 116,7
Celkové příjmy z rozpočtu EU	10 181,3	279 965,8	3 337,0	84 393,9	13 518,3	364 359,7
Platby do rozpočtu EU						
tradiční vlastní zdroje (cla+ dávky z cukru)	899,1	25 103,6	189,5	4 791,5	1 088,6	29 895,0
Zdroj z DPH	990,2	27 700,7	182,6	4 618,8	1 172,8	32 319,6
Zdroj z HND*	4 628,0	129 663,9	1 094,9	27 689,7	5 722,9	157 353,6
Celkové platby do rozpočtu EU	6 517,4	182 468,2	1 467,0	37 100,1	7 984,4	219 568,2
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	3 663,9	97 497,7	1 870,1	47 293,8	5 534,0	144 791,5

* vč. korekce UK a hrubého snížení vl. zdrojů dle HND pro Nizozemí a Švédsko

²³ Spolehlivé údaje o čerpání prostředků z komunitárních programů je možné získat až z Finanční zprávy, kterou Komise vydává vždy v září následujícího roku.

Příloha č. 1: Zpráva o výsledcích daňové kontroly

Při provádění daňových kontrol v roce 2010 byli správci daně vázáni zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“). Daňová kontrola byla vymezena ustanovením § 16 ZSDP. Cílem každé daňové kontroly bylo zjistit nebo prověřit daňový základ nebo jiné okolnosti rozhodné pro správně stanovení daně u daňového subjektu.

V roce 2010 ukončily finanční úřady 69 820 daňových kontrol. V tomto údaji se za jednu kontrolu považuje kontrola jedné daně za jeden rok. Na základě provedených daňových kontrol bylo na daních **doměřeno celkem 8,3 mld. Kč.** Celková částka doměřených daní se **v roce 2010 oproti roku 2009 zvýšila o 3,6 mld. Kč.**

K výsledkům kontrolní činnosti je třeba dále přiřadit snížení ztráty vykázané u daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob, která byla snížena o 2,1 mld. Kč.

Tabulka č. 70 - Přehled o počtu a výsledcích daňových kontrol za rok 2010 (v Kč)

Druh příjmů	ROK 2010	
	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol
Daň z přidané hodnoty	17 144	5 949 126 392
Daň z příjmů PO	10 259	1 342 598 473
Daň z příjmů-podáv. přiznání	15 489	639 008 014
Daň z příjmů FO-závislá činnost	10 216	256 481 115
Daň z příjmů zvl. sazba (§36)	3 905	45 697 393
Daň z nemovitostí	5 928	10 829 877
Daň dědická, darovací a z převodu nemov.	58	-4 140
Daň silniční	6 821	27 112 065
CELKEM	69 820	8 270 849 189

Výborné výsledky daňových kontrol v roce 2010 jsou zapříčiněny řadou faktorů. Daňová správa věnuje značnou pozornost samotnému výběru daňových subjektů ke kontrole a přípravě na daňovou kontrolu, při které analyzuje veškeré dostupné informace z vnitřních i veřejných zdrojů. Nasazení e-auditních metod práce znamená pro kontrolory možnost efektivně zvládat kontrolu účetnictví daňových subjektů a tím směřovat vlastní postup při daňové kontrole. Využívání speciálního analytického softwaru v daňové kontrole při využití dalších analytických nástrojů usnadňuje analýzu a vyhodnocení rozsáhlých souborů dat. K tomu je třeba přičíst neustále se rozvíjející mezinárodní spolupráci v daňové oblasti mezi zeměmi Evropské unie a mezinárodní výměnu informací. Zvýšila a zkvalitnila se míra spolupráce a výměna informací s Finančně analytickým útvarům MF, přihlédnuto bylo i k podnětům specializovaných složek Policie ČR. K výraznému zvýšení celkově doměřených daní ve srovnání s minulými lety přispěla zatím nejúspěšnější celostátní kontrolní akce daňové správy zaměřená na kontrolu obchodování s pohonnými hmotami.

V roce 2010 došlo k poklesu počtu daňových kontrol ve srovnání s rokem minulým o 12 %. Ke snížení počtu daňových kontrol přispěla složitost daňových kontrol, která se odvíjí nejen od složitosti problematiky hmotně právní, ale i od složitosti problematiky procesně právní.

Daňové kontroly se staly časově velmi náročnými, v řadě případů délku a složitost daňových kontrol ovlivňovalo obstrukční jednání daňových subjektů. Daňové subjekty se často snaží

vyhnout či oddálit zahájení samotné daňové kontroly, mnohdy daňovou kontrolu nelze ani zahájit z důvodu nekontaktnosti daňových subjektů. Daňové subjekty nepředkládají požadované doklady, které měly mít zkompleťované již v době podání daňových přiznání. Podávají neustále žádosti o prodloužení lhůty, většinou bez kolků, podávají námitky proti postupu správce daně, námitky podjatosti kontrolních pracovníků, dále námitky podjatosti ředitelů finančních úřadů, pracovníků finančních ředitelství, podněty na ochranu před nečinností, stížnosti, ve kterých přetáčí obsah sděleného. Většina těchto podání je neoprávněná. Dovolávají se zastání u věcně nepřislušných státních orgánů nejrozličnějších stupňů ještě během probíhajícího řízení. Během daňové kontroly mění místní příslušnost, nebo mění zplnomocněné zástupce. Cílem mnoha daňových subjektů se stává snaha znemožnit správci daně splnění lhůt pro ukončení probíhajícího řízení. Během daňové kontroly nereagují na výzvy správce daně a důkazní prostředky dokládají úmyslně až po opakovaných výzvách v závěrečné fázi kontroly, nebo dokonce přicházejí s novými důkazními prostředky až během odvolání. Problémem jsou svědecké výpovědi a jejich zneužívání, kdy i po několika letech přicházejí nové výpovědi, které nemá správce daně možnost vyvrátit. Daňové subjekty často navrhuji provedení účelových důkazních prostředků, jejichž provedení je časově náročné a v mnoha případech i nedůvodné. Využívají k tomu i služeb daňových poradců, kteří se v mnoha případech v zájmu věci dopouštějí postupů, jež nesvědčí o jejich profesní cti. Situaci ztěžují nejen časté změny zákonů, ale i vývoj soudní judikatury, která výklad zákona často posouvá do zcela jiné roviny, než jak bylo k problému přistupováno v době vedení daňového řízení.

Pro výkon kontrolní činnosti je nezbytná nejen odborná znalost hmotných zákonů ale i zvládnutí procesních postupů v rámci kontrolní činnosti.

Při kontrolách u jednotlivých daní byly zjištěny následující nedostatky.

Při kontrolách daně z příjmů právnických osob se správci daně soustředili především na významné daňové subjekty s vysokým obrátem, dále byly kontrolovány subjekty, které dlouhodobě vykazují nízkou daňovou povinnost, daňové subjekty s opakovaně vykazovanou ztrátou a osoby propojené majetkovými a personálními vztahy. Při kontrolách daně z příjmů bylo zjišťováno nedodržování zákona o účetnictví a porušování českých účetních standardů. K závažným porušením lze řadit např. neprůkazné provádění inventarizace majetku, neúplné vedení evidence zásob materiálu, nedokončené výroby, výrobků a zboží. Časté je nezpracování vnitřních předpisů a směrnic nutných pro fungování vnitřního kontrolního systému daňového subjektu, což zvyšuje náročnost daňové kontroly.

K ovlivňování základu daně docházelo především z důvodů krácení výnosů - nezaúčtování veškerých vystavených faktur, utajení provedených výkonů, nepřiznání výnosů z internetového obchodování, obchodování v rozporu s cenou obvyklou, nevyfakturovaných dodávek, nepřiznaných příjmů plynoucích na účty bank mimo území ČR, na soukromé účty nebo na účty rodinných příslušníků. K častým nálezům patřila i zjištění o umělém navyšování nákladů uplatňováním fiktivních faktur za reklamu, služby, marketingové studie, zprostředkování. Dále se daňové subjekty dopouštějí chybného posouzení oprav a technického zhodnocení, nesprávně určují vstupní ceny odpisovaného majetku, nesprávně zatřídí majetek do odpisových skupin, tím mají chybně stanovené odpisy, dále porušují zásady pro tvorbu rezerv, opravných položek a jejich užití. Chybí i při odpisech pohledávek. Ke standardním nálezům patří i chybné uplatňování částek nájemného u finančního leasingu, zahrnutí neuhrazeného sociálního a zdravotního pojištění do nákladů. Zjištěno bylo i nerespektování pravidla nízké kapitalizace.

Při kontrolách daně z příjmů fyzických osob bylo nejčastější příčinou zatajování příjmů a krácení tržeb u daňových subjektů zabývajících se pohostinstvím, maloobchodním prodejem a poskytováním různých řemeslnických služeb. Bylo zaregistrováno krácení daňového základu z titulu nepřiznání tržeb z internetového obchodování se zbožím. Využívání nekontaktních osob s fiktivní adresou či zneužívání fiktivních nákladových faktur je poměrně časté.

Při kontrolách daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti patří ke klasickým nálezům pochybení ve formě nedostatečně vyplněného prohlášení k dani, neuvedení změn v prohlášení, které mají vliv na výši odčitatelných položek, případy nesprávného uplatnění nezdanitelných částek, zejména u úroků z hypotečních úvěrů a životního pojištění při výpočtu záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti, nezahrnování plnění poskytnutých zaměstnavatelem do příjmů ze závislé činnosti. Problémem zůstává tzv. černé zaměstnávání. Jde o velmi širokou škálu možností, kterou je výběr daně ze závislé činnosti krácen a o situace, při kterých je stavem formálně právním zastřena skutečnost. Jedná se často o pracovní poměry zastírané smlouvou o dílo, o fakturaci nákladů za služby, které jsou jednoznačně mzdovými náklady. Dochází k tomu, že zaměstnanci jsou vypláceni minimální mzdou a zbytek do obvyklého standardu v odvětví je jim vyplácen „na ruku“. Dochází i k chybám při zdanění mezinárodního pronájmu pracovní síly.

Při kontrolách daně z přidané hodnoty jsou největším problémem karuselové podvody. Do řetězce je zapojen značný počet firem, které mají v řetězci rozdělené úlohy tak, aby bylo vzbuzováno zdání řádné podnikatelské činnosti. Ve skutečnosti jediným cílem takových řetězců je podnikání nikoliv za účelem dosažení zisku, ale „podnikání v DPH“ a profitování na vyplacených nadměrných odpočtech nebo nezaplacení přiznané daně. Řetězce mnohdy přesahují svojí činností území České republiky a jejich odhalování a doměření patří z hlediska k dokazování k absolutně nejnáročnější části práce kontrolních oddělení. V roce 2010 byly řetězce zaměřeny především na obchodování s pohonnými hmotami, šroty a mobilními telefony.

K častým nálezům patří případy nesplnění povinnosti registrace k dani z přidané hodnoty, uplatňování nároku na odpočet daně z přidané hodnoty z dokladů vystavených neplátcí a neoprávněné čerpání odpočtu daně na vstupu na základě dokladů vystavených na fiktivní zdanitelná plnění, která ve skutečnosti nejsou poskytnuta. Opětovně jsou zjišťovány chyby při vykázání pořízení zboží z jiného členského státu, chyby při uplatňování daně při změně režimu, neoprávněné vykazování osvobozeného plnění (není prokázáno, že zboží bylo odesláno nebo přepraveno z tuzemska), neprokázaný vývoz do třetí země, nevykazování uskutečněných osvobozených plnění bez nároku na odpočet a zkreslování koeficientu a chybné uplatňování nároku na odpočet, uplatňování chybné sazby daně. K zjišťovaným chybám na straně daňových subjektů patří při zrušení registrace k dani z přidané hodnoty neodvedení daně ze zůstatkové ceny majetku a zásob.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

V roce 2010 bylo v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně finančními úřady provedeno celkem **12 802 kontrol a místních šetření**. Při nich bylo zkontrolováno celkem **23 888 akcí a projektů v celkovém objemu 37 205 360 tis. Kč**. Na základě výsledků provedených kontrol bylo vyměřeno 3 060 032,2 tis. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně a 1 689 414 tis. Kč na penále za porušení rozpočtové kázně. Správu odvodů vykonávalo na 88 finančních úřadech v roce 2010 cca 500 pracovníků.

Kontroly byly vykonávány zejména na základě vlastní vyhledávací činnosti. Každoročně je však zaznamenáván nárůst kontrol provedených na základě podnětu, a to jak poskytovatelů, tak i jiných kontrolních orgánů. Kontroly na základě podnětů byly prováděny přednostně před vlastní vyhledávací činností a podíl těchto kontrol vzrostl v roce 2010 na 14,7 % z celkového

počtu kontrol. **Finanční úřady provedly celkem 1 880 těchto kontrol a zkontrolovaly při nich téměř 11 569 748 tis. Kč.** Nejvíce kontrol bylo zajištěno na základě podnětů jednotlivých kapitol SR (799) a úřadů práce (654). Podněty z úřadů práce, jejichž četnost je jedna z nejvyšších (34,8 % ze všech kontrol na základě podnětů) se však dotýkají objemově velmi nízkých částek, v řádech desetitisíců korun. Zvyšuje se však četnost podnětů, kdy se podezření na porušení rozpočtové kázně dotýká projektů a akcí spolufinancovaných z rozpočtu EU. Ze struktury podaných podnětů je zřejmé, že úlohu finančních úřadů při správě prostředků poskytovaných z veřejných zdrojů si nejvíce uvědomují kapitoly státního rozpočtu a úřady práce. Naopak zcela ji ignorují státní fondy, které podněty k zahájení řízení podávají zcela výjimečně s tím, že zjištěná porušení rozpočtové kázně mají tendenci řešit samy vlastními opatřeními, což však odporuje platné právní úpravě.

Kontrolní činnost finančních úřadů, v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně, byla v roce 2010 systematicky rozložena na všechny oblasti, do kterých jsou poskytovány prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů a jiných veřejných zdrojů.

Z celkového počtu kontrol jich nejvíce, a to 3 852 (tj. 30 %), bylo provedeno v oblasti sociálních programů a aktivní politiky zaměstnanosti. Částky poskytované v jednotlivých případech však obvykle v této oblasti nepřesahují řády statisíců, nejčastěji představují řády desetitisíců korun.

Dalšími, nejvíce kontrolovanými oblastmi, bylo prověřování **hospodaření organizačních složek státu a použití prostředků poskytovaných z kapitoly všeobecná pokladní správa s 1981 kontrolami** (tj. 15,5 %) a **dále pak oblast zemědělství a lesního hospodářství s 1702 kontrolami** (tj. 13,5 %). Kontroly v ostatních oblastech jako kultura, podpora bydlení a komunální rozvoj, školství a vzdělávání, ochrana životního prostředí, nepřesahují v jednotlivých případech 10 % z celkového počtu kontrol.

V roce 2010 pokračoval strmý nárůst kontrol prostředků poskytovaných z fondů EU. Oproti předchozímu roku se téměř zdvojnásobil a tvořil více jak 10 % (1 392) z celkového počtu kontrol. Kontroly použití evropských prostředků jsou ve většině případů náročné, ale jejich výsledky potvrzují, že jsou velmi potřebné. Čtvrtina kontrol totiž končí nálezem porušení rozpočtové kázně a s tím souvisejícím odvodem.

V rámci kontroly finanční úřady prověřují plnění všech podmínek, stanovených příjemci dotace jejím poskytovatelem. Samostatnou skupinu velice sledovaných podmínek, resp. povinností, jsou ty, které se vztahují k výběru dodavatelů dotovaných projektů. Tyto podmínky jsou stanoveny jak platnými právními předpisy upravujícími zadávání veřejných zakázek, tak i rozhodnutími, smlouvami nebo dohodami o poskytnutí prostředků z veřejných zdrojů. Plnění povinností pro výběr dodavatelů je nejostřeji sledováno u projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU. S nálezem porušení těchto povinností bylo ukončeno celkem 41 kontrol, přičemž pochybení byla zjištěna u 55 projektů či akcí. Na základě toho bylo vyměřeno celkem 610 947,4 tis. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně. V průměru se zjištěné porušení povinností při výběru dodavatelů (veřejných zakázek) u jednoho projektu dotýkalo částky 11 108 tis. Kč.

Základním informačním zdrojem o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích je pro finanční úřady komplex informačních systémů CEDR. V jeho centrální databázi jsou evidována data o dotacích, návratných finančních výpomocích a všech dalších obdobných transferech z jednotlivých kapitol státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu i státních finančních aktiv (dále jen dotace) počínaje rokem 1998 v celkovém objemu přes 2,13 biliónu Kč. Dotační prostředky byly poskytnuty v roce 2010 více než 817 tisícům příjemců v úhrnném počtu téměř 1,2 miliónu poskytnutých dotací. IS CEDR je tvořen čtyřmi samostatnými navzájem provázanými informačními systémy, které zabezpečují: administraci

dotací u poskytovatelů dotací (IS CEDR I, IS CEDR-MF, IS CEDR-resorty, využívá: 20 poskytovatelů dotací), centrální evidenci dotací (IS CEDR III), kontrolní činnosti (IS CEDR II, využívá: MF, 8 FŘ, 88 FÚ).

Přetrvávajícím problémem systému Centrální evidence dotací je nedodržování termínů pro předávání údajů o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích (1x za čtvrtletí), neúplnost či nesprávnost takto předaných dat a stále nedořešený zůstává i transport dat z informačního systému EDS-SMVS (dříve ISPROFIN), kdy k poslednímu předání dat došlo naposledy v roce 2008. Slabou stránkou v tlaku na poskytovatele k plnění jejich povinnosti zaznamenávat údaje o poskytnutých dotacích, je absence zákonné sankce za neplnění této povinnosti. Ke zlepšení situace nedošlo ani v roce 2010. Do IS CEDR byly zadány informace o poskytnutých dotacích v celkové výši 130 mld. Kč (tato výše není konečná, vzhledem k tomu, že data za druhou polovinu roku 2010 budou předána do 4/2011) oproti 198 mld. Kč vykázaných v roce 2009, což je pokles cca o 34 %.

Poskytovatelé dotací v čím dále větší míře využívají možnosti získat informace o výsledcích vykonaných kontrol u jimi poskytnutých prostředků, výši stanoveného odvodu a důvodech vyměření, tj. kde a jakým způsobem příjemce dotace porušil rozpočtovou kázeň. K tomu slouží aplikace CEDR-VYKONT, která je pro poskytovatele veřejných prostředků vyhledávaným a využívaným informačním zdrojem. Tato aplikace umožňuje přístup k datům zadaným do IS CEDR II v rámci činnosti správce daně. Je využívána ke zjišťování stavu hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu, ale zejména jako podklad pro zpracování hodnotících zpráv týkajících se hospodaření s evropskými prostředky.

Daňová kontrola v působnosti Celní správy České republiky

Základními právními normami, které upravují působnost a činnost celních orgánů jsou zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vymezující organizaci a pravomoc orgánů celní správy, dále zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, upravující zdanění a způsoby nakládání s vybranými výrobky, zákon č. 261/2007, o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, regulující zdanění plynu, elektřiny a pevných paliv.

Stěžejním právním předpisem ve vztahu k úpravě samotného institutu daňové kontroly je pak zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), který s účinností od 1. 1. 2011 nahradil úpravu provedenou zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“).

Daňová kontrola byla tedy do 31. 12. 2010 vymezena ustanovením § 16 ZSDP. Od 1.1.2011 je daňová kontrola upravena v § 85 a násl. daňového řádu. Cílem daňové kontroly je zjistit nebo prověřit daňový základ nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné stanovení daně u daňového subjektu. Celní orgány zaměřují daňové kontroly zejména na významné plátce, na daňové subjekty, u nichž nebyla dosud provedena kontrola a na daňové subjekty, u nichž je možno podle poznatků správce daně předpokládat možnost daňových úniků na základě analytického vyhodnocení výběru daňových subjektů ke kontrole.

V roce 2010 zahájily celní úřady 349 daňových kontrol a ukončily jich 360, přičemž za jednu kontrolu se považuje kontrola daní, ke kterým je daňový subjekt registrován bez ohledu na počet zdaňovacích období. Na základě provedených daňových kontrol bylo zjištěno porušení právních předpisů ve 132 případech a následně bylo doměřeno celkem 89,2 mil. Kč.

V porovnání s údaji od roku 2005 byl rok 2010 rokem s nejnižším počtem zahájených daňových kontrol. Počet ukončených daňových kontrol naopak od roku 2009 vzrostl (v roce 2009 bylo ukončeno 308 daňových kontrol). K meziročnímu nárůstu došlo i u ukazatele

pozitivních zjištění (v roce 2009 bylo 129 pozitivních zjištění). Doměrek za rok 2010 pak byl oproti předchozímu roku téměř čtyřnásobný.

Z hlediska rozdělení na jednotlivé komodity jsou výsledky daňových kontrol za rok 2010 tyto:

Tabulka č. 71 - Výsledky daňových kontrol podle jednotlivých komodit

Komodita	Počet subjektů, kterým bylo doměřeno	Doměřeno celkem (v mil. Kč)
Minerální oleje	75	82,1
Tabák	4	1,4
Lih	28	3,9
Ostatní	25	1,8
Celkem	132	89,2

Tradičně byly daňové kontroly zaměřeny především na minerální oleje, u nichž byla doměřena nejvyšší daň. Další stěžejní kontrolovanou komoditou byl lih. Samotný proces a průběh daňové kontroly je velmi složitý, což se následně odráží i v počtu kontrolovaných subjektů, délce daňových kontrol i ve výši doměřené daně. Na výsledky daňových kontrol má pochopitelně vliv i jednání a postavení daňových subjektů, které se nechávají zastupovat osobami právně erudovanými, daňovými poradci či právníky. Následný průběh daňové kontroly pak bývá doprovázen mnohými obstrukcemi v podobě neúplných podání, žádostí o prodloužení lhůty k předložení důkazních prostředků, úmyslnými návrhy důkazních prostředků, jejichž získání a následné provedení důkazů je velmi časově náročné (výsledky nekontaktních svědků apod.), a to vše za účelem dosažení uplynutí prekluzivní lhůty pro doměření daně.

Uvedených problémů daňových kontrol si byli vědomi i tvůrci daňového řádu, kteří se snažili zefektivnit jejich průběh. Daňový řád tak nově stanoví, že pokud po zahájení daňové kontroly dojde ke změně místní příslušnosti, je v zájmu hospodárného a efektivního dokončení tohoto postupu umožněno, aby daňovou kontrolu dokončil správce daně, který kontrolu zahájil. Nově je též navrženo řešení situace, kdy se daňový subjekt v rozporu se zásadou spolupráce vyhýbá zahájení daňové kontroly. Toto porušení zásady spolupráce může vést ke stanovení daně podle pomůcek. Daňový řád též umožňuje za stanovených podmínek opakování daňové kontroly, tedy kontroly skutečností, které již byly prověřovány.

Ve většině případů dochází ke kvalifikovaným a plánovaným daňovým únikům spíše než k daňovým únikům plynoucím z prosté neznalosti právních předpisů. Často se jedná o mezinárodní organizované skupiny, které využívají negativ volného pohybu osob a věcí a jejichž „předmětem podnikání“ jsou daňové úniky.

Celní orgány se proto ve své kontrolní činnosti zaměřují převážně na kontroly v reálném čase (nikoli tedy na daňové kontroly), které jsou považovány za neefektivnější. Jedná se zejména o místní šetření, vytýkácí řízení, kontrolu dopravovaných vybraných výrobků, kontrolu výroby lihu apod., s cílem zabránit daňovým únikům a dosáhnout toho, aby nebyly kráceny příjmy státního rozpočtu.

Každodenní činnost daňového dozoru a mobilního dohledu působí represivně a v důsledku toho i preventivně. Pro spotřební daně je specifické, že výsledky kontrolní činnosti nestojí na (dokladových) daňových kontrolách, ale na vyhledávací činnosti.

Od 1.4.2010 byl nově zaveden systém pro dopravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani EMCS (Excise Movement and Control System) v režimu podmíněného

osvobození od daně, jehož smyslem je právě zabezpečení lepší kontroly a sledování dopravy vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně v rámci Evropské unie. Systém EMCS vznikl především za účelem boje proti podvodům v oblasti spotřebních daní. Podstatou tohoto systému je nahrazení papírových průvodních dokladů elektronickými průvodními doklady a zrychlení předávání informací.

Příloha č. 2: Zpráva o činnosti celní správy České republiky

1. Daňové a celní příjmy

Na účtech Celní správy České republiky (dále jen „CS“) byly k 31.12.2010 vedeny celní a daňové příjmy v celkové výši 143 016,6 mil. Kč (není zde započítán odvod cla do EU ve výši 4 712,3 mil. Kč). Nejvyšší podíl 96,6 % na celkových příjmech vykazuje inkaso vnitrostátní spotřební daně, inkaso dělené správy se na příjmech podílí 2,2 % a příjmy vyplývající z dovozu 1,2 %. V porovnání s rokem 2009 došlo k nárůstu inkasa celkových příjmů CS o 7 107,6 mil. Kč.

Tabulka č. 72 - Zůstatky na účtech CS k 31.12.2010 (v mil. Kč)

Název účtu	P ř í j m y			
	z dovozu	vnitrostátní SPD	vnitrostátní ostatní	celkem
Daň z přidané hodnoty	-34,2			-34,2
SPD z vína	4,7	314,8		319,5
SPD z minerálních olejů	34,3	83 687,6		83 722,0
SPD z lihu a lihovin	25,2	6 498,2		6 523,4
SPD z piva	0,3	4 296,9		4 297,2
SPD z tabákových výrobků	-0,5	40,2		39,7
SPD z tabákových nálepek		42 427,0		42 427,0
Vratky-ozbrojeným silám cizích států		-1,4		-1,4
Vratky-zelená nafta		-1 679,0		-1 679,0
Vratky-pro výrobu tepla		-605,5		-605,5
Vratky-ostatní benzíny		-20,5		-20,5
Vrácení daně osobám s imunitou		-12,2		-12,2
Clo před vstupem do EU	13,0			13,0
Clo po vstupu do EU*	1 648,2			1 648,2
Správní poplatky	6,5			6,5
Příslušenství	15,5		18,1	33,6
Ostatní příjmy			0,0	0,0
Blokové pokuty na místě zaplacené			386,9	386,9
Pokuty v řízení správním			502,0	502,0
Dělená správa - ostatní			2 199,4	2 199,4
Daň z elektřiny		1 417,9		1 417,9
Daň z plynů		1 338,8		1 338,8
Daň z pevných paliv		494,5		494,5
Vrácení daně z elektřiny		-0,1		-0,1
Vrácení daně z plynů		-0,1		-0,1
Vrácení daně z pevných paliv		0,0		0,0
Pokuty zákonů č 13/1997 Sb. a 111/1994 Sb.			0,0	0,0
Celkem	1 713,1	138 197,2	3 106,4	143 016,6
* v této částce není započítán odvod cla do EU				

2. Pohledávky a nedoplatky

2.1. Pohledávky a nedoplatky v celním řízení

Celková výše pohledávek činila ke dni 31.12.2010 částku 5 128 698 tis. Kč. V této sumě pohledávek jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu tranzitu, celní dluhy vyměřené dodatečnými platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě následných kontrol, kdy u těchto případů není zajištěn celní dluh, a neuhrazené pohledávky, kdy deklarant měl povolení nezajišťovat celní dluh. Jsou zde zahrnuty také platební výměry na úrok z prodlení a penále při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu.

Ke dni 31.12.2010 činí stav nedoplatků cla a daní vyměřených v rámci celního řízení celkem 5 023 190 tis. Kč. Z toho podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu:

CLO	591 055 tis. Kč
DPH	1 461 348 tis. Kč
SPD	2 574 797 tis. Kč
Nedoplatky cla a daní vyměřených v rámci celního řízení	4 627 200 tis. Kč
Príslušenství: penále, úroky	297 107 tis. Kč
pokuty	22 878 tis. Kč
exekuční náklady	76 003 tis. Kč
správní poplatky mimo kolků	2 tis. Kč
Nedoplatky celkem	5 023 190 tis. Kč

Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl:

- nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti částkou 3 607 595 tis. Kč, tj. 71,8 %
- nedoplatky z obchodního zboží, vzniklé na základě celního řízení předložením JSD, částkou 1 127 952 tis. Kč, tj. 22,5 %

Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu:

do r. 2003 (včetně)	4 163 900 tis. Kč
r. 2004	49 642 tis. Kč
r. 2005	235 154 tis. Kč
r. 2006	59 720 tis. Kč
r. 2007	100 417 tis. Kč
r. 2008	146 771 tis. Kč
r. 2009	56 331 tis. Kč
r. 2010 (ke 31.12.2010)	211 255 tis. Kč
Celkem	5 023 190 tis. Kč

Část nedoplatků ve výši 221 537 tis. Kč tvoří nedoplatky z let 1991 až 1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh. Do nedoplatků z let 1990 až 1994 jsou zahrnuty také nedoplatky vůči slovenským deklarantům vzniklé rozdělením federace k 1.1.1993, jejichž výše činí 38 tis. Kč.

Vymáhání nedoplatků bylo do 31.12.2010 prováděno v souladu se zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Celní správa využívá všechny možnosti k vymáhání - uplatňuje celní dluh na ručители, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, v evidenci motorových vozidel, ve středisku cenných papírů a spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka. Převážná část nedoplatků je uplatněna

v rámci konkurzního řízení, insolvenčního řízení nebo je vymáhána soudní cestou. Část nedoplatků tvoří pohledávky vůči Union bance Ostrava, a.s., na kterou byl prohlášen konkurz.

V období od 1.1.2010 do 31.12.2010 byly celními úřady vydány výzvy k zaplacení splatného nedoplatku v náhradní lhůtě v celkové hodnotě 284 462 tis. Kč a na jejich základě bylo deklaranty uhrazeno 196 666 tis. Kč.

Celní úřady v období od 1.1.2010 do 31.12.2010 odepsaly pro nedobytnost pohledávky v celkové výši 915 792 tis. Kč.

2.2. Nedoplatky vnitrostátních spotřebních daní

Celková výše nedoplatků ke dni 31.12.2010 činila 3 971 273,1 tis. Kč a z toho 3 964 895,1 tis. Kč vnitrostátní SPD a 6 378,0 tis. Kč energetické daně. Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky SPD z minerálních olejů ve výši 2 483 585,8 tis. Kč a SPD z lihu ve výši 945 412,6 tis. Kč.

U nedoplatků SPD z minerálních olejů je největší objem evidován u ČR Praha (1 324 076,6 tis. Kč) a ČR Ústí nad Labem (532 525,2 tis. Kč). U nedoplatků SPD z lihu a lihovin u ČR Brno (378 886,6 tis. Kč) a ČR Praha (209 451,0 tis. Kč). Celkový objem nedoplatků SPD z piva činí 3 650,3 tis. Kč, u nedoplatků SPD z vína a meziproductů činí 793,8 tis. Kč, u nedoplatků SPD z tabákových nálepek činí 347 421,4 tis. Kč a u SPD z tabákových výrobků činí celková výše nedoplatků 184 031,2 tis. Kč.

3. Odhalování případů porušování předpisů

Pro celní orgány působící v oblasti pátrání a dohledu byly pro rok 2010 stanoveny priority v odhalování porušování předpisů, a to primárně v oblasti nepřímých daní tvořící mandatorní příjmy České republiky. Z pohledu portfolia spotřebních daní bylo oblastí zájmu odhalování nelegálních obchodních operací s minerálními oleji, lihem, tabákem a tabákovými výrobky, spolu s nelegální výrobou cigaret a alkoholických nápojů. Níže uvedené údaje k jednotlivým komoditám a činnostem společně s komentáři dokladují, jakým způsobem se vytyčené priority dařilo naplňovat. Řady úspěchů bylo docíleno i na poli odhalování podvodů v oblasti CITES.

Nadále přetrvává trend uplynulých let, kdy celní orgány evidují množství případů s cíleně nesprávným uváděním celní hodnoty (podfakturace, tj. uvádění nižších údajů o převodní hodnotě zboží; nezapočítávání nákladů na dopravu nebo jejich záměrné snižování; účelové logistické operace), spolu s nesprávným uváděním původu a statusu zboží.

Novým trendem je naopak uvádění neúměrně vysoké celní hodnoty ve vztahu k povaze a typu vyváženého zboží mimo celní území EU s deklarovanými exotickými cílovými destinacemi, a to s cílem uplatnění nadměrných odpočtů DPH s povahou tzv. karuselových obchodů.

Ve všech shora uvedených případech lze spatřovat progresivní trend využívání účelově zakládaných a ready made obchodních společností, které jsou zřizovány jako cíleně nekontaktní pro orgány státní správy.

Tabulka č. 73 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 až 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Podezření ze spáchání trestného činu	1 070	715	1 080	1 238	114,6
Zjištěné celní přestupky	1 642	1 624	1 758	1 640	93,3
Zjištěné jiné správní delikty	5 974	6 090	5 532	4 935	89,2
Zjištěné celní delikty	3 789	2 623	2 438	1 892	81,3

3.1. Zboží zatížené spotřební daní

Cigarety a tabák

V průběhu roku 2010 bylo v oblasti nelegálního obchodování s cigaretami a tabákem odhaleno celkem 404 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činí 161 milionů Kč a zajištěno bylo více jak 29 milionů ks cigaret a 118 tun tabáku.

Tabulka č. 74 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	500	333	368	404	109,8
Cigarety (mil. kusů)	65	71	40	29	72,5
Tabák (t)	696	160	142	118	83,1
Únik cla a daní (mil. Kč)	297	396	169	169	95,3

V porovnání s rokem 2009 došlo v hodnoceném období roku 2010 v této oblasti k nárůstu počtu zjištěných případů porušení předpisů, naproti tomu u množství zajištěného tabáku i cigaret je patrný pokles. Právě především díky poklesu počtu zajištěných cigaret je i výsledný dokumentovaný únik cla a daní v této komoditě nižší oproti roku 2009.

V rámci odhalování ilegálního obchodu s touto komoditou jsou sledovány tři směry. Prvním směrem je odhalování ilegálních přeprav tabákových výrobků a tabáku na východoevropské trase. Tato trasa je tvořena bývalými zeměmi Sovětského svazu, Polskem a Slovenskem. Po této trase proudí do České republiky zejména originální cigarety renomovaných výrobců. Druhým směrem je odhalování ilegálních přeprav tabáku a tabákových výrobků po asijské trase, která je tvořena asijskými zeměmi (Čína, Vietnam) západoevropskými a jihoevropskými přístavy. Po této trase jsou přepravovány zejména padělky cigaret renomovaných značek a tabák na ilegální výrobu cigaret. Třetím směrem je boj proti ilegálním výrobcům (padělatelům) cigaret na území České republiky. Ilegální výrobou cigaret se v České republice zabývají zejména organizované zločinecké skupiny. Jde zejména o skupiny původem z Asie (Vietnam, Čína). Po úspěšných zásazích celní správy se ilegální výrobci vracejí k rukodělné výrobě, kterou minimalizují ztráty při odhalení.

V boji proti tomuto ilegálnímu obchodu je nezbytná těsná mezinárodní spolupráce, operativní výměna informací, vytváření nadnárodních vyšetřovacích týmů a spolupráce s legálními výrobci tabákových výrobků.

V roce 2010 byla při prověřování nelegálního dovozu a distribuce neznačených cigaret a tabáku zdokumentována činnost organizované skupiny pachatelů české státní příslušnosti, řízené osobami makedonské národnosti. V rámci realizace bylo zajištěno více jak 4 mil. ks

cigaret, více jak 30 tun tabáku a dalších komponent, používaných k jejich výrobě. Celkový únik na cle a daních činil více jak 68 mil. Kč. Na realizaci se podílel útvar Odhalování korupce a finanční kriminality Policie České republiky.

Minerální oleje

V hodnoceném období roku 2010 bylo u této komodity v rámci české Celní správy zjištěno 106 případů porušení celních předpisů. Únik na cle a daních lze vyčíslit částkou cca 193 milionů Kč. Ač byl oproti předchozímu roku u této komodity zaznamenán nárůst v počtu zjištěných případů, poklesla částka zjištěných úniků na cle a daních.

Tabulka č. 75 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	138	81	75	106	141,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	588	136	862	193	22,4

Trendy ve způsobu obcházení celních a daňových předpisů v této komoditě jsou stále stejné. Jedná se zejména o nelegální dovoz minerálních olejů na území České republiky z jiných členských států EU, aniž by z těchto výrobků byla řádně odvedena spotřební daň (např. nelegální dovoz minerálních olejů původem z Polské republiky pod KN 27101999 - Ostatní mazací oleje a ostatní oleje, nepodléhající spotřební dani a jejich následné fakturační a logistické záměny při dopravě za motorovou naftu, ze které nebyla odvedena spotřební daň), případně i míchání pohonných hmot s jinými minerálními oleji a ostatními chemickými látkami nezatížených spotřební daní. Další oblastí s narůstající tendencí je porušování předpisů spočívající v dovozu minerálních olejů z členských států EU a následné neodvedení daně z přidané hodnoty finančním úřadům jako správcům této daně.

V porovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 v této komoditě k většímu nárůstu ve sledované položce „počet zjištěných případů porušení právních předpisů“ – index 141,3. Naopak došlo ke snížení u položky „odhadovaný únik na cle a daních“ – index 22,4.

Pověřené celní orgány v rámci trestního řízení provedli na konci roku realizaci případu nelegálních přeprav minerálních olejů na území ČR, v rámci které bylo zadrženo 18 osob, kterým bylo sděleno obvinění, dále bylo provedeno 14 domovních prohlídek a 29 prohlídek jiných prostor a pozemků. Celkový odhadovaný únik na daních je předběžně vyčíslen na více jak 53 mil. Kč.

Lih a alkoholické nápoje

V průběhu roku 2010 bylo v oblasti nelegálního obchodování se zbožím zatíženým spotřební daní – lihem, resp. zbožím obsahujícím líh (vybrané výrobky), odhaleno celkem 641 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činí 25 mil. Kč a celkově bylo zajištěno téměř 421 tis. litrů alkoholu.

Tabulka č. 76 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	1 190	436	391	641	168,2
Zajištěno (mil. litrů)	1,1	1,1	0,3	0,4	140,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	67	71	14	25	178,6

V porovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 v této komoditě ke zvýšení všech sledovaných položek. Počet zjištěných případů narostl o více jak 68 %, množství zajištěného zboží o více jak 40 % a celkový evidovaný únik cla a daní o téměř 79 %.

Útvary Pátrání v hodnoceném období ukončily v této komoditě celkem 58 trestních spisů. Z tohoto počtu bylo 18 trestních spisů předáno Policii České republiky k zahájení trestního stíhání a 22 spisů bylo po skončení zkráceného přípravného řízení předloženo státnímu zástupci s návrhem na potrestání.

U ukončených nebo částečně realizovaných případů bylo zajištěno více jak 43 tisíc litrů lihových nápojů a přes 28 tisíc litrů lihu. Celková škoda je vyčíslena na částku cca 13,5 milionu Kč.

Mezi nejzávažnější problémy v oblasti „lihových“ podvodů patří nelegální dovozy čistého nebo denaturovaného etylalkoholu na daňové území České republiky. Hlavní prim v těchto případech pak hraje denaturovaný polský líh, který je denaturován Bitrexem. Tuto látku lze bohužel lehce neutralizovat nebo úplně odstranit a líh je následně využíván k výrobě alkoholických nápojů, především pak při tak zvané garážové výrobě, kdy nelegální výroba alkoholických nápojů probíhá za pomoci jednoduchých přístrojů a nástrojů, bez standardních stáčecích linek. Je specifická především pro teritorium severní Moravy. Tato skutečnost je dána především snadnou dostupností lihu, jehož původ je v Polsku. Jedná se především o denaturovaný líh, který se regeneruje až na území České republiky.

Navazujícím problémem je pak zneužívání originálních kontrolních pásek ke značení lihu (zcizení daňovému subjektu, fiktivní vývoz kontrolních pásek ke značení lihu v zahraničí atd.) nebo značení lihu padělanými kontrolními páskami.

Dalším vážným problémem je nelegální nadprodukce lihových nápojů a mimobílanční výroba lihu v oficiálních likérkách nebo lihovarech. Takováto produkce není správci daně přiznávána a není za ni odváděna jak daň spotřební, tak daň z přidané hodnoty, či daň z příjmu. Výrobky jsou samozřejmě nerozpoznatelné od „originálů“ a jsou zajišťovány především v průběhu přepravy, ve stáncích, kioscích atd., na základě neprokázání zdanění takovýchto výrobků. Některé výrobky jsou opatřeny originální kontrolní páskou, některé ne.

3.2. Potravin y a zemědělské produkty

V roce 2010 bylo v oblasti zemědělských produktů zjištěno 38 případů porušení celních předpisů, a to v celkové hodnotě 218 mil. Kč. Celkový odhadovaný únik na cle a daních by dosáhl výše 32 mil. Kč.

Tabulka č. 77 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	99	76	72	38	52,8
Hodnota zboží (mil litrů)	200	230	339	218	64,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	27	3	3	32	1066,7

V porovnání s rokem 2009 došlo k poklesu počtu zjištěných případů porušení celních předpisů, stejně tak u hodnoty zboží. Naopak došlo ke značnému nárůstu v případě úniku cla a daní.

Tato na první pohled okrajová komodita je velice důležitá z hlediska dotační politiky EU. Z tohoto důvodu celní orgány monitorují tuto komoditu a zaměřují se zejména na oblasti obchodních podvodů spočívajících ve vědomé záměně země původu při dovozech ze třetích zemí či uvádění chybného sazebního zařazení zboží. Jedná se zejména o dovozy mražených

potravin a několika dalších potravinářských a zemědělských položek, např. cukrovinek, vitaminových doplňků či ovocných šťáv.

3.3. Elektronika a elektrodíly

U komodity elektronika, elektrodíly a náhradní díly k nim bylo v roce 2010 zjištěno celkem 312 případů porušení celních předpisů. Hodnota zajištěného zboží byla vyčíslena na 2 687 mil. Kč a únik na cle a daních byl vyčíslen částkou ve výši cca 185 mil. Kč.

Tabulka č. 78 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	129	161	267	312	116,9
Hodnota zboží (mil. litrů)	876	772	1 390	2 687	193,3
Únik cla a daní (mil. Kč)	42	20	34	185	544,1

Oproti předchozímu roku 2009 došlo u této komodity k nárůstu počtu odhalených případů porušení celních předpisů. Předpokládaná hodnota a únik na cle a daní zaznamenaly nárůst (o 93 %, respektive 544 %). Nejvýznamnější podíl má na tomto nárůstu dovoz, resp. chybné sazební zařazení u set-top boxů.

3.4. Porušování práv k duševnímu vlastnictví (ochranné známky a autorská práva)

Zjednodušeně lze konstatovat, že celní orgány se ve věcech ochrany práv k duševnímu vlastnictví zaměřují především na dvě základní oblasti kontrol, kterými jsou dovozy a vývozy uvedených komodit a jejich nabídka či následný prodej na vnitřním trhu. S nabídkou a prodejem padělaného zboží se můžeme nejčastěji setkat na tržnicích. Velmi významným distribučním kanálem padělků se ovšem v současné době stává také Internet. Díky rozvoji elektronických „aukčních“ portálů a vzrůstu oblíbenosti elektronického obchodování získává tato forma distribuce stále větší význam.

V současné době přibývá stále více padělků kosmetiky, hraček, náhradních dílů, potravin, alkoholu, ale i léků. Na trhu jsou v dnešní době nabízeny nejen padělané výrobky, které vlastníkům práv způsobují nemalé finanční ztráty a poškozují jejich dobré jméno, ale které mohou být pro samotného spotřebitele škodlivé a v některých případech i životu nebezpečné.

V oblasti dovozů padělaného zboží byly odhalovány kontejnerové zásilky pocházející především z oblasti jihovýchodní Asie. Tyto zásilky bývají určeny pro firmy registrované v ČR, jejichž statutárními orgány jsou cizí státní příslušníci. Většina záchytnů dovozu padělaného zboží je realizována v západních Čechách, a to zejména celním úřadem Cheb.

V rámci kontrol stánkového prodeje zaměřily celní orgány svoji pozornost nejen na komplexní kontroly tržnic v příhraničních oblastech, ale rovněž na kontroly provozoven a skladů ve vnitrozemí. V současné době se díky rozsáhlým kontrolním akcím, realizovaným zejména koncem roku 2008 a v průběhu roku 2009, setkáváme především s tzv. utajenou (skrytou) nabídkou padělaného zboží.

V průběhu roku 2010 se celním orgánům také podařilo úspěšně realizovat několik objektů sloužících k nelegální výrobě padělaného textilu a fonografických médií.

Textil

V případě textilního zboží bylo v roce 2010 zjištěno celkem 894 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadržného zboží byla vyčíslena částkou ve výši 991 milionů Kč. Počet zadržných kusů textilního zboží přesáhl opět hodnotu milionu kusů (přesně 1 709 tisíc kusů).

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 211 trestních spisů s touto komoditou, z nichž 111 předaly PČR k zahájení trestního stíhání.

Tabulka č. 79 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007 – 2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	991	763	691	894	129,4
Počet kusů (tisíce kusů)	964	1 168	1 204	991	82,3
Hodnota (mil. Kč)	1 027	1 544	1 262	1709	135,4

Z textilního zboží byly v roce 2010 převážně zajišťovány padělky různých sportovních značek, jako např. Adidas, Nike, Puma, Lacoste a Ed Hardy, ale rovněž padělky značek spojených s výrobky vyšších cenových hladin (LUIS VUITTON, Dolce & Gabana, BURBERRY, atp.). Módní vlnu kopírují výrobky nesoucí ochrannou známku HANNAH MONTANA a CONVERSE. Vedle padělků sportovních a luxusních módních značek se na trhu začaly rovněž objevovat padělky tzv. outdoorového oblečení. V kontejnerech jsou nejčastěji zjišťovány zásilky o 1 000 až 10 000 kusech, případně větších množstvích. Na tržištích jsou pak při kontrolách zjišťovány počty okolo stovek až tisíců kusů na stánek.

V případech dovozů textilního zboží původem z Asie se celní orgány, stejně jako v roce 2008 a 2009, setkávaly s problémem nesprávného uvádění skutečně placené ceny za zboží (předkládání padělaných obchodních faktur) a rovněž s úmyslným nepříznáváním a neplacením daně z přidané hodnoty u takto propuštěného zboží.

Obuv

V komoditě „Obuv“ bylo v roce 2010 zjištěno celkem 502 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadrženého zboží se předpokládá ve výši 1 073 milionů Kč. Zadrženo bylo 623 tisíc párů. Oproti předchozí komoditě došlo u „Obuvi“ k mírnému nárůstu ve všech sledovaných položkách.

Tabulka č. 80 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	375	446	307	502	163,5
Počet kusů (tisíce kusů)	429	643	525	623	118,7
Hodnota (mil. Kč)	796	1 283	1 024	1 073	104,8

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 112 trestních spisů s touto komoditou, z nichž 83 předaly PČR k zahájení trestního stíhání.

V současné době se setkáváme s obuví, která je neoprávněně označena ochrannými známkami různých sportovních značek, např. Adidas, Nike, Puma Trendem u této komodity však také zůstávají zvyšující se počty plastové obuvi porušující práva společnosti Crocs. Celní správa zaznamenala nový způsob krytí padělané obuvi, který v současné době prodejci nelegálního zboží uplatňují. Na první pohled se obuv jeví jako „neznačková“, protože ochranné známky různých světových značek jsou ukryty pod kusem látky nebo kůže. Toto krytí lze však jednoduše odstranit (odřezat) a z obuvi se tak během několika vteřin stává výrobek, který porušuje práva vlastníků ochranných známek.

V kontejnerech jsou zjišťovány zásilky o 1 000 – 10 000 párech, případně větších množství. Na tržištích jsou pak při kontrolách zjišťovány počty v řádu desítek, maximálně stovek párů obuvi.

Fonografická média

Fonografická media (v současné době zejména nahrané CD a DVD disky) tvoří společně s textilem a obuví komodity, kde jsou nejčastěji porušovaná ustanovení o ochraně duševního vlastnictví. V roce 2010 bylo zjištěno celkem 191 případů porušení celních předpisů. Hodnota zadrženého zboží se předpokládá ve výši 147 milionů Kč. Počet zadržených kusů CD a DVD disků přesahuje hodnotu 266 tisíc kusů.

V současné době, což potvrzují uvedená čísla, postupně klesá zájem o koupi těchto médií, protože s rozvojem nových technologií v elektronice a současně s masovým zpřístupněním internetu se postupně přesouvá zájem na tento způsob získávání nelegálních nahrávek hudby či filmových titulů.

Tabulka č. 81 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	312	233	193	191	99,0
Počet kusů (tisíce kusů)	590	542	246	266	108,1
Hodnota (mil. Kč)	340	315	135	147	108,9

Na tuto skutečnost se snaží prodejci nelegálního zboží reagovat snižováním prodejních cen, což opět dokazují níže uvedené hodnoty o počtech zjištěných případů a zajištěné hodnoty zboží. Dále je registrována poměrně velká snaha ze strany prodejců o dodání nového zboží na pulty co nejrychleji po jeho uvedení na trh. Díky této skutečnosti tak nebývá těžké nakoupit u stánkových prodejců jen pár týdnů „staré“ hudební či filmové tituly.

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 62 trestních spisů s touto komoditou, z nichž 18 předaly PČR k zahájení trestního stíhání.

Ostatní

Celní orgány během roku 2010 zajišťovaly kromě textilu, obuvi a fonografických médií celou řadu dalšího zboží. Jednalo se zejména o hodinky známých luxusních značek, jako např. Breitling, Rolex, Omega, Longines, atp. Vedle hodinek byly také zajišťovány nejrůznější brašnářské výrobky (kabelky, kufry, batohy, peněženky, pásky, atp.), porušující práva různých světových značek - jako např. Luis Vuitton, Dior, Hugo Boss, Esprit Eastpack a další. Výjimku netvoří padělky luxusních parfémů a kosmetiky. Nově byly zaznamenány padělky ochranné známky STIHL – motorové pily, které pod značkou STEEL prodávají cizinci ze střední a východní Evropy v malém množství přímo z osobních automobilů napříč celou republikou. Další novinkou jsou padělky nožů, např. značky Columbia.

Významné postavení v oblasti porušování práv k duševnímu vlastnictví v současné době rovněž představují padělky léčivých přípravků a podpůrných prostředků. Padělatelé se orientují především na přípravky na léčbu erektilní dysfunkce (VIAGRA, CIALIS, LEVITRA) nebo na anabolické steroidy. Další významnou skupinou padělaných léčiv jsou přípravky na léčbu psychických onemocnění, vysokého tlaku, antibiotika, atd. Většina tohoto zboží je zajišťována celním úřadem Praha Ruzyně v rámci kontrol poštovních zásilek směřujících do ČR ze třetích zemí. V České republice jsou padělky léčivých přípravků a podpůrných prostředků distribuovány zejména na internetových inzertních serverech – jako je Aukro, Sbazar, apod.

3.5. Omamné a psychotropní látky

V roce 2010 bylo celními orgány České republiky v celkem 130 záchytech realizováno 73 kg omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“).

Tabulka č. 82 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet záchyťů	199	136	176	130	73,9
Hmotnost (kg)	53,5	209,2	105,9	73	68,9

Oproti předchozímu roku 2009 došlo jak k poklesu hmotnosti zachycených OPL, tak došlo k poklesu počtu odhalených případů porušení celních předpisů. Vedle OPL uvedených v tabulce celní orgány však ještě zadržely 115 457 ks tablet obsahujících pseudoefedrin, 15 000 tablet s efedrinem, 4 780 ks rostlin marihuany (konopí), 48 tablet extáze, 5 835 g efedrinu či 21 853 g rostliny *Catha edulis*.

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 107 trestních spisů, z nichž 30 předaly PČR k zahájení trestního stíhání podle § 162 odst. 1 trestního řádu.

3.6. Zbraně, výbušniny, mezinárodní kontrolní režimy, radioaktivní látky a vojenské materiály

CS vykonává dohled v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem, výbušninami a zbožím dvojího užití. Jedná se především o kontrolu licencí pro obchodování s tímto materiálem. V této souvislosti spolupracují celní orgány s MPO - Licenční správou a rovněž se zpravodajskými službami. V rámci mezinárodní spolupráce se zástupci CS zúčastňují mezinárodních akcí a seminářů.

Celní orgány v hodnoceném období prováděly v 22 případech šetření z důvodu podezření z nelegálního obchodování s vojenským materiálem. Jednalo se převážně o vývoz vojenské techniky do zahraničí a dále o dovoz či intrakomunitární obchod s touto komoditou. Hodnota tohoto zboží dosahuje výše 37 mil. Kč.

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 8 trestních spisů, z nichž 5 bylo předáno PČR k zahájení trestního stíhání.

V oblasti zahraničního obchodu s radioaktivním materiálem celní orgány dohlíží, zda dovoz, vývoz a průvoz tohoto materiálu je prováděn v souladu se stanovenými předpisy a nařízeními. Kontrola přepravy těchto komodit je realizována prostřednictvím skupin mobilního dohledu, které působí na celém území ČR. Tyto skupiny zároveň vykonávají kontrolní činnost v rámci radiační monitorovací sítě, provádějí jak pravidelná, tak namátková měření výše radioaktivity pomocí mobilních i stacionárních detekčních přístrojů na celém území ČR. V oblasti měření radioaktivity spolupracuje CS s dalšími orgány státní správy, především se SÚJB (Státní úřad pro jadernou bezpečnost), se kterým dochází k pravidelné výměně informací. V roce 2009 nebyl zjištěn žádný případ porušení předpisů souvisejících s jaderným materiálem.

3.7. CITES

Za období roku 2010 eviduje CS 56 případů porušení Washingtonské úmluvy CITES. Nelegální dovoz exemplářů CITES do České republiky je realizován ve většině případů přes mezinárodní letiště. Jedná se o případy, kdy exempláři CITES jsou dováženi ze zahraničí českými turisty, kteří je dovážejí, aniž by věděli, že porušují zákon. Jsou to především dovozy korálů, lastur, kaktusů, orchidejí a různých výrobků z exemplářů CITES. Další případy jsou v oblasti obchodních dovozů výrobků tzv. „čínské medicíny“, které obsahují extrakty

z exemplářů CITES například ze žluče medvěda apod. Nebezpečnou skupinu v nelegálním obchodu s exempláři CITES tvoří mezinárodní organizované skupiny, které se orientují jak na živé exempláře CITES, tak i na lukrativní produkty z těchto exemplářů jako je slonovina, kaviár, maso, kosti apod. Jednu takovou skupinu Celní správa České republiky v roce 2010 odhalila a úspěšně zrealizovala. Jednalo se o organizovanou skupinu pašeráků, která se orientovala na pašování exotického ptactva převážně z oblasti Jižní Ameriky do Evropy. Skupina pašeráků z České republiky byla napojena na mezinárodní síť pašeráků v Jižní Americe, která jim dodávala požadované druhy exotických ptáků a jejich vajec. A nejednalo se o obyčejné papoušky, ale o přísně chráněné druhy papoušku, kterých žije jen několik stovek kusů na světě. Organizovaná trestná činnost v oblasti nelegálního obchodu s exempláři CITES jde společnou cestou s další organizovanou trestnou činností jako s obchodem s drogami, daňovými podvody apod. Výnosy z uvedené trestné činnosti dosahují vysokých částek.

Celkem bylo zadrženo 930 kusů. Celníci ve spolupráci s pracovníky ČIŽP zadrželi v roce 2010 například 326 ks živých rostlin, 261 ks různých mořských suvenýrů, 243 ks výrobků zmiňované tradiční čínské medicíny, 25 živých ptáků (některé jsou velmi vzácní) a dále pak hady, trofeje, kožešiny a láhve s alkoholem s naloženými ohroženými druhy. V této oblasti celní orgány aktivně spolupracovaly s Českou inspekcí životního prostředí (ČIŽP) jakož i zahraničními partnery. V září a říjnu letošního roku proběhla na území ČR mezinárodní akce „RAMP“.

Tabulka č. 83 - Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2007–2010

Rok	2007	2008	2009	2010	Index 2010/2009
Počet případů	68	71	58	56	96,6
Počet kusů	872	2 389	2 078	930	44,8

Útvary Pátrání v roce 2010 ukončily 7 trestních spisů, z nichž jich 5 bylo předáno PČR k zahájení trestního stíhání.

Pokračujícím trendem v nelegálním obchodu s exempláři CITES je prodej realizovaný prostřednictvím internetu. CS zaznamenala nárůst nabídky prostřednictvím internetových serverů jak domácích, tak i zahraničních providerů.

K získání dalších možných poznatků v oblasti nelegálního obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin úspěšně spolupracuje CS s Ministerstvem životního prostředí, Českou inspekcí životního prostředí, Agenturou ochrany přírody a krajiny a dalšími domácími i zahraničními partnery.

Příloha č. 3: Zpráva o opatřeních v oblasti cenové regulace

V roce 2010 pokračovala cenová regulace vybraných výrobků a služeb podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, a to buď formou úředně stanovených cen (pevné ceny, maximální ceny) nebo formou věcného usměrňování cen. Cenovou regulaci vykonávají cenové orgány, tj. Ministerstvo financí, Ministerstvo zdravotnictví, Energetický regulační úřad, Státní ústav pro kontrolu léčiv, Český telekomunikační úřad, Celní úřad Kolín a dále kraje a obce v rozsahu a za podmínek stanovených Ministerstvem financí.

Seznam výrobků a služeb, u nichž byla v roce 2010 uplatněna některá z forem cenové regulace Ministerstvem financí, kraji a obcemi, vydalo Ministerstvo financí v souladu se zákonem o cenách výměrem č. 01/2010 s účinností od 1. ledna 2010. Změny a doplňky v průběhu roku obsahovaly výměry č. 02/2010 až 04/2010.

Rozsah seznamu zboží s regulovanými cenami se v roce 2010 v zásadě nezměnil. Pouze k 1. lednu 2010 byly do něho nově zařazeny služby, které pronajimatel poskytuje nájemníkům v souvislosti s užíváním nájemního bytu s tím, že tyto služby mohou být účtovány maximálně do výše ceny obvyklé, a dále byl touto položkou upraven způsob rozúčtování cen, placení záloh a v neposlední řadě i povinnost a způsob provedení vyúčtování těchto služeb. Rovněž od 1. ledna byly nově zařazeny do seznamu zboží, u něhož mohou (ale nemusí) kraje a obce stanovit maximální ceny, pohřební služby.

K 1. únoru roku 2010 byl aktualizován seznam mléčných výrobků pro žáky, u kterých jsou uplatňovány maximální ceny z titulu čerpání dotací, a s účinností od 1. září 2010 byly stanoveny nové maximální ceny pro nový školní rok. K 1.7.2010 se zvýšila nejvýše přípustná cena pro vnitrostátní poštovní službu „dodejka“ ze stávajících 6 na 10 Kč.

Průměrná míra inflace v roce 2010 dosáhla výše 1,5 %. Jedná se o třetí nejnižší průměrnou míru inflace od roku 1989 (rok 2003 + 0,1 % a rok 2009 + 1,0%). Tento vývoj byl ovlivněn zejména cenami potravin a nealkoholických nápojů (+ 1,5 %), bydlení (+ 1,7 %). Nejvíce narostly ceny v oddíle zdraví (+ 5,2 %) a alkoholických nápojů a tabáku (+ 4,6 %). Naopak poklesly ceny v oddíle odívání a obuv (- 2,6 %) a pošt a telekomunikací (- 2,1 %).

V meziročním srovnání vzrostly spotřebitelské ceny v prosinci 2010 oproti prosinci 2009 o 2,3 %. Tuto změnu ovlivnil zejména vývoj cen v dopravě, kde růst cen pohonných hmot zrychlil na 16,6 % (z 10,8 % v listopadu). Největší vliv na zvýšení celkové úrovně spotřebitelských cen měly i nadále ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje. Vyšší než v roce 2009 byly zejména ceny běžného pečiva o 12,0 %, mouky o 14,9 %, másla o 15,0 %, brambor o 70,2 %, kaka o 16,4 %. Druhý největší vliv na růst spotřebitelských cen měly ceny bydlení. Čisté nájemné se zvýšilo o 8,4 %, v tom regulované nájemné vzrostlo o 16,8 % a tržní kleslo o 1,8 %. Ceny zemního plynu byly vyšší o 6,6 %, tepla a teplé vody o 3,4 %, vodného o 3,8 %, stočného o 4,9 %. Nižší než v roce 2009 byly ceny oděvů o 3,8 % a obuvi o 2,2 %. Dále klesly ceny audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 8,9 % v oddíle rekreace a kultura a ceny mobilních telefonů o 12,6 % v oddíle pošty a telekomunikace. V dopravě se snížily ceny automobilů o 11,1 %. V bydlení byly nižší ceny elektřiny o 2,5 %.

Provedené změny v průběhu roku 2010 v oblasti regulovaných cen všemi regulačními orgány (MF, MZ, SÚKL, ERÚ, Celní úřad Kolín, místní orgány) přispěly cca 0,55 procentním bodem k celkovému meziročnímu růstu spotřebitelských cen 2,3 % (prosinec 2010/prosinec 2009). Daňová opatření přispěla 1,06 procentním bodem a volně sjednávané ceny 0,69 procentním bodem.

1. Změny regulovaných cen

1.1. Úředně stanovené ceny

Elektrická energie

Výsledná cena dodávky elektřiny pro všechny kategorie konečných zákazníků je složena z pěti základních složek. První složku ceny tvoří neregulovaná cena komodity, tj. elektrické energie označované také jako silová elektřina, jejíž cena je tvořena na tržních principech a v souladu s obchodními strategiemi jednotlivých dodavatelů elektřiny. Ostatní složky ceny zahrnují regulované činnosti monopolního charakteru, mezi něž patří doprava elektřiny od výrobního zdroje prostřednictvím přenosového a distribučního systému ke konečnému zákazníkovi, a dále činnosti spojené se zajištěním stabilního energetického systému z technického hlediska (tzv. zajišťování systémových služeb) i obchodního hlediska (především činnost operátora trhu s elektřinou v oblasti zúčtování odchylek). Poslední složkou výsledné ceny dodávky elektřiny je pak příspěvek na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů, kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů. Tímto způsobem je cena dodávky elektřiny tvořena pro všechny kategorie zákazníků s účinností od 1. ledna 2006, kdy byl český trh s elektřinou zcela liberalizován. Všichni koneční zákazníci včetně domácností jsou oprávněnými zákazníky, a mají tak možnost sjednat si dodávku elektřiny od libovolného dodavatele.

Na liberalizovaném trhu se tedy cena dodávek elektřiny pro konečné zákazníky skládá z regulovaných cen stanovovaných Energetickým regulačním úřadem (distribuce a související služby) a z neregulované ceny silové elektřiny nabízené jednotlivými dodavateli (obchodníky s elektřinou a výrobci elektřiny), tedy ceny bez vlivu ERÚ, a daňových položek. V případě domácností a malých odběratelů připojených na hladinu nízkého napětí tvoří podíl regulovaných položek v průměru méně než 50 procent celkové platby za elektřinu.

K těmto základním položkám je dále ještě od 1.1.2008 přičítána daň z elektřiny ve výši 28,30 Kč/MWh (tzv. ekologická daň) a následně i daň z přidané hodnoty.

Rok 2010 byl v regulaci elektřiny prvním rokem tzv. III. regulačního období (2010 -2015), jehož základním cílem bylo určit přiměřenou úroveň zisku pro společnosti během následujících 5 let regulačního období, zajistit dostatečnou kvalitu poskytovaných služeb zákazníkům při efektivně vynaložených nákladech, podpořit budoucí investice, zajistit zdroje pro obnovu sítí a nadále zvyšovat efektivitu, ze které budou profitovat také zákazníci.

Při stanovení metodiky regulace III. regulačního období se Energetický regulační úřad rozhodl znovu použít metodu regulace revenue-cap. K tomuto rozhodnutí vedla ERÚ zejména důležitá skutečnost, že podmínkou pro aplikaci způsobu price-cap je prvotní nastavení výchozích podmínek regulace a jednotlivých parametrů analytickými metodami, které budou platit a do konce regulačního období. Při nastavování metodiky III. regulačního období nebylo vhodné použít metodu price-cap, dokud nebude konkrétně dořešen vývoj jednotlivých parametrů (z důvodu procesů unbundlingu a transformace společností ERÚ nemá pro uvedenou metodu dostatečné podklady k určení výchozích podmínek regulace).

V regulačním vzorci se k jednotlivým složkám přistoupilo odděleně a pro jednotlivé regulované činnosti se použily vzorce, které se v některých detailech lišily, a tím byla zohledněna specifika těchto činností. Zisk byl definován jako součin míry výnosnosti a hodnoty regulační báze aktiv a míra výnosnosti byla stanovena na základě vážených průměrných nákladů kapitálu (WACC).

Celkové průměrné meziroční snížení cen k 1. lednu 2010 za dodávku elektřiny bez vlivu daňových položek činilo u domácností 3,6 %. Průměrný nárůst regulovaných položek byl

11,72 %, neregulovaná cena silové elektřiny klesla v průměru o 14,8 %. V případě maloodběru podnikatelů na hladině nízkého napětí byl celkový průměrný meziroční pokles bez vlivu daňových položek o 4,21 %. Změna ceny pro konkrétního odběratele se liší s ohledem na zvolenou sazbu, charakter a množství spotřeby.

ČSÚ vykázal celkový pokles spotřebitelských cen elektřiny za rok 2010 (prosinec 2010/prosinec 2009) o 2,6 %, při zohlednění nárůstu DPH o jeden procentní bod v roce 2010 tento údaj plně koresponduje s výše uvedenými skutečnostmi.

Plyn

Cena dodávky zemního plynu pro konečné zákazníky se skládá ze čtyř základních složek. První složkou je platba za komoditu, tj. za samotný zemní plyn, jehož cena je dána dovozní cenou plynu, marží a náklady dodavatele, dále jde o platbu za přepravu plynu z hraničního předávacího bodu do domácí zóny jednotlivých distributorů přepravní soustavou a platbu za navazující činnost distribuce plynu do odběrného místa. Čtvrtou složkou je cena za uskladňování plynu. Od 1.4. 2007 je trh s plynem již plně liberalizovaný a ceny obchodu a uskladňování jsou v režii jednotlivých obchodníků na trhu.

Ceny za přepravu plynu a distribuci plynu jsou regulovanými složkami ceny dodávky plynu a Energetický regulační úřad je stanovuje jedenkrát ročně, vždy s účinností od 1. ledna. Tyto ceny však spolu s cenou za uskladňování plynu představují pouze necelou třetinu celkových nákladů na pořízení plynu. Největší podíl nákladů na plyn představuje samotná cena komodity zemního plynu. Cena za komoditu a za uskladňování je v rámci liberalizovaného prostředí výsledkem konkurenčního snažení obchodníků se zemním plynem. Vzhledem k tomu, že ČR nedisponuje dostatečnými zdroji zemního plynu, dodavatelé využívají služeb společnosti RWE Transgas, a.s., jako stále monopolního dovozce zemního plynu, či menších importérů a dodavatelů plynu, nebo se sami stali dovozci zemního plynu.

V závislosti na uplatňované strategii a struktuře portfolia zákazníků obchodníci svým odběratelům nabízí vzorcové nebo ceníkové ceny. Cenovým vzorcem je cena zemního plynu určena v závislosti na vývoji cen topných olejů a uhlí na světových trzích. Dalším faktorem je vývoj měnových párů CZK/EUR a CZK/USD. Vzorcové ceny jsou nabízeny zejména velkým a středním odběratelům. Menší zákazníci a zákazníci, kteří si nezvolili vzorcovou cenu, spadají pod ceníkové ceny. U obchodníků se liší opět dle jejich obchodní politiky, která se projevuje nejen výší, ale i různými termíny změny cen pro jednotlivé segmenty. Pro kategorie domácnosti jsou ve většině případů tyto ceny měněny čtvrtletně, není to však pravidlem. Pro velké zákazníky jsou ceníkové ceny stanovovány převážně v měsíční periodě.

Metodika regulace u plynu je obdobná jako u elektrické energie, rovněž se používá metoda revenue-cap.

V roce 2010 ČSÚ vykázal v jednotlivých čtvrtletích různý vývoj cen plynu u dodávek pro domácnosti. K 1. lednu došlo k poklesu o 0,6 %, k 1. dubnu k nárůstu o 3,3 %, k 1. červenci k nárůstu o 4,2 % a k 1. říjnu k poklesu o 0,2 %. Celkově vzrostly ceny zemního plynu za rok 2010 o 6,6 % (prosinec 2010/prosinec 2009).

Použití železniční dopravní cesty

Maximální ceny za použití vnitrostátní železniční dopravní cesty dráhy celostátní a drah regionálních pro nákladní vlak a pro vlak osobní přepravy zůstaly nadále dvousložkové v členění na složku provozování dopravní cesty (řízení provozu) a na složku zajištění provozuschopnosti dopravní cesty (infrastruktura dopravní cesty).

Léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely

Od 1.1.2010 vstoupilo v platnost v souladu se Zákonem č. 362/2009 Sb. 7% snížení stanovených maximálních cen výrobce a ohlášených cen původce (tzv. Janotův balíček). Z celkového počtu 8 961 hrazených kódů SÚKL došlo k 7% poklesu ceny u 7 248 kódů SÚKL. Vliv 7% snížení cen se projevoval v průběhu roku 2010 velmi pozvolna, a to díky doprodeji léků za nesnížené ceny v 1. čtvrtletí 2010.

V období od 1.1.2010 do 31.12.2010 platil pro oblast cenové regulace léčivých přípravků cenový předpis M Z 2/2009/FAR (ve znění cenového předpisu 4/2009/FAR a cenového předpisu 1/2010/FAR) a postupně cenové rozhodnutí M Z 1/10-FAR (účinné od 31.12.2009 do 14.4.2010), cenové rozhodnutí M Z 2/10-FAR (účinné od 15.4.2010 do 31.7.2010) a cenové rozhodnutí M Z 3/10-FAR (účinné od 1.8.2010).

Nová cenová rozhodnutí u léčivých přípravků (dále jen „LP“) a potravin pro zvláštní lékařské účely (dále jen „PZLÚ“) pouze reflektovala nejaktuálnější data z tržního prostředí a dle nich upravila rozsah regulovaného zboží podle pravidel stanovených v cenovém předpise.

Cenové rozhodnutí M Z 1/10-FAR oproti minulé úpravě pouze přidalo ATC skupinu B01AB01, heparin, parent., mezi deregulované, k čemuž Ministerstvo zdravotnictví přistoupilo s ohledem na veřejný zájem, neboť hrozil výpadek z trhu nejlevnější, a tedy nejúspornější, varianty heparinu na trhu.

Cenové rozhodnutí M Z 2/10-FAR zavedlo nově regulaci formou maximálních cen následujících ATC skupin:

ATC:	Název ATC skupiny:	Forma:	Důvod:
A02AD01	Kombinace běžných solí	p.o.	málo LP
C01DX12	Molsidomin	p.o.	nárůst ceny + málo LP
C03CA01	Furosemid	p.o.	nárůst ceny + málo LP
C05AD01	Lidokain	p.rect.	málo LP
J01AA02	Doxycyklin	p.o.	nárůst ceny
J01CA04	Amoxicilin	p.o.	nárůst ceny
J01DC02	Cefuroxim	p.o.	málo LP
J01DD01	Cefotaxim	parent.	málo LP
J07BB02	Chřipka, purifikovaný antigen	parent.	úhrada podle § 30 *
L01CB01	Etoposid	parent.	málo LP
L01CD01	Paklitaxel	parent.	nárůst ceny
L02BA01	Tamoxifen	p.o.	málo LP
N05BA12	Alprazolam	p.o.	nárůst ceny + málo LP

* § 30 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

Cenové rozhodnutí M Z 3/10-FAR doplnilo do neregulovaných položek z důvodu veřejného zájmu (hrozil nedostatek na trhu vzhledem k maximální ceně, jež byla stanovena podnákladově) následující ATC skupiny:

ATC:	Název ATC skupiny:	Forma:
B02BD06	Koagulační faktor VIII a von Willebrandův faktor v kombinaci	parent.
H01BB02	Oxytocin	parent.
M01CB01	Natrium-aurothiomalát	parent.

Z celkového počtu obchodovaných léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely (6454) bylo v rozhodném období (1/2010 - 12/2010)

- regulováno maximální cenou 2785 LP a PZLÚ
- regulováno ohlášením ceny původce 2218 LP a PZLÚ
- neregulováno 1451 LP a PZLÚ

V oblasti cenové regulace léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely došlo meziročně k následujícím posunům:

- reálné ceny u těch léčiv, které podléhají regulaci ceny původce stanovením maximální ceny, zaznamenaly meziroční pokles o 5,12 %.
- reálné ceny u deregulovaných léčivých přípravků zaznamenaly pokles o 7,54 %.
- ceny neregulovaných léčiv meziročně vzrostly o 1,94 %.

V roce 2010 vykázal ČSÚ nárůst cen léčiv o 10,5 % (prosinec 2010/prosinec 2009), z toho léky předepsané lékařem vzrostly o 21,2 % a léky bez receptu a ostatní léčiva vzrostly pouze o 0,6 %.

Zdravotnické prostředky

V období od 1.1.2010 do 31.12.2010 platil v nezměněné podobě pro oblast cenové regulace zdravotnických prostředků cenový předpis M Z 3/2009/FAR (účinný od 1. 4. 2009) a cenové rozhodnutí M Z 3/09-FAR (účinné taktéž od 1. 4. 2009). Ceny zdravotnických prostředků vzrostly v roce 2010 podle údajů ČSÚ o 1,5 %.

Zdravotní péče

V období od 1.1.2010 do 31.12.2010 platil cenový předpis 1/2010/DZP (účinný od 1.1.2010), který byl zpracováván na konci roku 2009. Ceny ambulantní zdravotní péče v roce 2010 podle ČSÚ vzrostly o 3,3 %, ceny ambulantní lékařské péče o 1,4 % a ceny ústavní zdravotní péče o 4,9 %.

Zdravotní péče zubních lékařů

Součástí cenového předpisu 1/2010/DZP bylo i stanovení cenové regulace u stomatologické péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění (maximální ceny). Došlo především k úpravám vybraných maximálních cen, včetně úprav některých názvů výkonů na základě výsledků dohodovacího řízení v oblasti stomatologické péče podle § 17 odst. 6 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění. Ceny ambulantní stomatologické v roce 2010 vzrostly o 5,4 %.

Specifické zdravotní výkony

Podle cenového předpisu 1/2010/DZP byly ceny specifických výkonů valorizovány pouze v oblasti minutové režie, podle kapitoly 7 odst. 1 vyhlášky č. 472/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami. Tato valorizace se do výše uvedených cen promítla od 1. 1. 2010.

Telekomunikace

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) uplatňuje cenovou regulaci v souladu se zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích).

V roce 2010 ČTÚ uplatňoval cenovou regulaci na základě výsledků analýz relevantních trhů, a to u těch podniků, které byly stanoveny jako podniky s významnou tržní silou. V roce 2010

bylo vydáno 6 rozhodnutí o ceně na velkoobchodních trzích. Všechna rozhodnutí o ceně byla vydána Radou ČTÚ ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb. a byla jimi v roce 2010 uplatněna následující cenová regulace:

Tabulka č. 84 – Rozhodnutí o ceně na velkoobchodních trzích

Podnik s významnou tržní silou	Předmět regulace velkoobchodních cen	Způsob regulace	Právní moc rozhodnutí
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Ceny za původ (originaci) volání v pevném místě	Maximální ceny	23. dubna 2010
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Ceny za ukončení (terminaci) volání v pevném místě	Maximální ceny	23. dubna 2010
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Ceny za zpřístupnění účastnického kovového vedení včetně kolokace	Maximální ceny	18. října 2010
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Ceny za ukončení (terminaci) volání v mobilní síti	Maximální ceny	22. dubna 2010
T-Mobile Czech Republic, a.s.	Ceny za ukončení (terminaci) volání v mobilní síti	Maximální ceny	22. dubna 2010
Vodafone Czech Republic, a.s.	Ceny za ukončení (terminaci) volání v mobilní síti	Maximální ceny	22. dubna 2010

Z důvodu regulace velkoobchodních cen došlo v roce 2010 k poklesu maximálních cen za terminaci v pevných sítích o cca 10 % a maximálních cen za terminaci v mobilních sítích o cca 30%. U služeb zpřístupnění došlo k poklesu průměrných měsíčních cen u plného zpřístupnění o 7,43 % a u sdíleného zpřístupnění o 14,45 %.

V průběhu roku 2010 byla uplatněna cenová regulace i u velkoobchodních služeb pronájmu koncových úseků pronajatých okruhů. Povinnost uplatňovat nákladově orientované ceny společností Telefónica O2 Czech Republic, a.s. byla uložena již před rokem 2010. Velkoobchodní ceny za služby pronájmu koncových úseků pronajatých okruhů poklesy v roce 2010 o cca 10 %.

ČTÚ uplatňuje cenovou regulaci pouze na velkoobchodních trzích, tedy u cen hrazených mezi operátory. Cílem uplatňované cenové regulace je napomoci rozvoji konkurenčního prostředí a díky dostupným velkoobchodním službám napomoci alternativním operátorům nabízet konkurenceschopné maloobchodní služby koncovým uživatelům.

Regulace cen je rovněž uplatňována přímo zákonem o elektronických komunikacích. Ustanovením § 55 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je uložena povinnost operátorům poskytujícím služby přenesení telefonního čísla a volby a předvolby operátora uplatňovat nákladově orientované ceny. Službu přenositelnosti telefonního čísla poskytují všichni operátoři, kteří zajišťují veřejnou telefonní síť. Povinnost poskytovat službu volby a předvolby operátora je uložena společnosti Telefónica O2, jako podniku s významnou tržní silou na relevantním trhu přístupu k veřejné telefonní síti v pevném místě za účelem umožnit svým účastníkům přístup ke službám kteréhokoliv propojeného podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou telefonní službu. Zákon o elektronických komunikacích dále ukládá povinnost uplatňovat nákladově orientovanou cenu za upozornění účastníka za nezaplacení vyúčtování. Plnění těchto povinností kontroluje Úřad podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Úřad prověřoval výši uplatňovaných cen za přenesení čísla v roce 2010 u čtyř operátorů a cenu za upozornění účastníka za nezaplacení vyúčtování u tří operátorů.

ČTÚ také reguluje poštovní služby do zahraničí. Dne 30. července 2010 s účinností od 1. září 2010 vydal ČTÚ cenové rozhodnutí č. CR/P/07.2010-1, kterým změnil maximální ceny vybraných základních poštovních služeb do zahraničí.

V souvislosti s cenovou regulací Úřad sleduje a vyhodnocuje vývoj cen služeb, které jsou nebo mohou být předmětem cenové regulace. Výsledky sledování vývoje úrovně cen jsou uplatněny v analýzách jednotlivých relevantních trhů a jsou také zveřejňovány na stránkách Českého telekomunikačního úřadu.

Nájemné

Ústavním soudem byly k 20. březnu 2003 postupně zrušeny všechny cenové předpisy o regulaci nájemného z bytu. Od té doby nájemné z bytu nebylo cenově regulováno a sjednávání nájemného se řídilo pouze obecnými ustanoveními občanského zákoníku a šlo ho měnit pouze vzájemnou dohodou stran nájemní smlouvy a v případě sporu požádat o rozhodnutí soud.

S účinností od 31. března 2006 byl přijat zákon č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu, který umožňuje majiteli, v případě, že nedojde k dohodě mezi majitelem bytu a nájemcem o výši nájemného, jednostranně ročně zvyšovat nájemné od 1. ledna 2007 a dále pak každý rok do konce roku 2010, ale velmi diferencovaně podle velikosti a atraktivnosti obce. Základní ceny, cílové hodnoty, maximální přírůstky, územní rozčlenění obcí a rozřazení obcí do velikostních kategorií podle počtu obyvatel a postup při vyhledávání maximálního přírůstku měsíčního nájemného pro konkrétní byt obsahuje každoročně sdělení Ministerstva pro místní rozvoj, které se vydává na základě zmocnění ve výše citovaném zákoně.

Zákonem č. 150/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 107/2006 Sb., bylo období pro jednostranné zvyšování nájemného prodlouženo do konce roku 2012 v Praze, Českých Budějovicích, Plzni, Karlových Varech, Liberci, Hradci Králové, Pardubicích, Jihlavě, Brně, Olomouci, Zlíně a v obcích Středočeského kraje s počtem obyvatel nad 9 999 k 1. lednu 2009. Důvodem tohoto opatření bylo snížit razanci vlivu zvýšení nájemného na sociálně slabší skupiny obyvatelstva a rozložit ho na další 3 roky ve vybraných městech.

ČSÚ vykázal v roce 2010 (prosinec 2010/prosinec 2009) nárůst čistého nájemného o 8,4 %, v tom nájemného jednostranně zvýšeného podle zákona č. 107/2006 Sb. o 16,8 % a tržní kleslo o 1,8 %. Růst nájemného podle zákona o jednostranném zvýšení nájemného se však v Praze pohyboval různě podle kategorií bytů a jednotlivých městských částí. U I. kategorie od 8,7 % do 19,5 %, u II. kategorie od 11,4 % do 22,6 %, u III. kategorie od 12,7 % do 24,1 % a u IV. kategorie od 15,9 % do 27,6 %. Kategorie bytů byly sice zrušeny, ale pro postupy, které vydává MMR k propočtům jednorázového zvýšení nájemného podle zákona č. 107/2006 Sb., se nadále uplatňují s tím, že v posledním roce uplatnění zákona (v Praze k 1.1. 2013) výše nájemného I. kategorie splyne s II. kategorií a III. kategorie se IV. kategorií.

Nemovitosti, jejichž cena je hrazena ze státních prostředků

Cenová regulace se uplatňuje pro nákupy nemovitostí (pozemků i staveb), jestliže je kupní cena hrazena (zcela nebo zčásti) ze státního rozpočtu, státního fondu nebo jiných prostředků státu. Jako maximální cena platí cena zjištěná podle zákona o oceňování majetku a prováděcí vyhlášky k němu, přičemž ve veřejném zájmu může Ministerstvo financí dát předchozí souhlas ke sjednání ceny vyšší. V listopadu 2009 byl přijat zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, který v § 3 odst. 5 stanovil, že při postupu podle tohoto zákona se při uzavírání smlouvy o získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě kupní cena tohoto pozemku nebo stavby, včetně všech jejích součástí a příslušenství, a cena práva odpovídající věcnému břemeni sjednává ve výši tržní ceny obvyklé v daném místě a čase.

Pokud je cena pozemku, stavby nebo věcného břemene zjištěná jiným způsobem ocenění podle zákona o oceňování majetku vyšší než cena tržní, použije se takto zjištěná cena. V tomto smyslu byl upraven text příslušné položky výměru MF č. 01/2010, aby se předešlo budoucím možným kolizím při výkladech tohoto ustanovení s tím, že prioritní bude postup podle zákona č. 416/2009 Sb.

Tabákové výrobky

U tabákových výrobků pokračovala regulace cen, která byla vynucena v roce 2001 zavedením dvousložkové sazby spotřební daně u těchto výrobků. Při výpočtu procentní části sazby daně se vychází z jednotných pevných cen pro konečného spotřebitele. Od července roku 2005 je uplatňována dvousložková spotřební daň pouze u cigaret, a proto jsou od té doby regulovány jen ceny cigaret. U ostatních tabákových výrobků důvod k regulaci cen pominul.

S účinností od 1. února 2010 byl vydán Celním úřadem Kolín cenovým rozhodnutím Seznam cigaret s pevnými cenami pro konečného spotřebitele a do konce roku jeho 11 dodatků, kterými byly stanoveny pevné ceny pro konečného spotřebitele nových cigaret a provedeny změny pevných cen stávajících cigaret. Tyto pevné ceny cigaret zahrnují novou (vyšší) sazbu spotřební daně platnou od 1. února 2010. ČSÚ vykázal v roce 2010 (prosinec 2010/prosinec 2009) nárůst cen cigaret o 4,5 %,

Maximální ceny mléka a mléčných výrobků pro žáky škol

K 1. lednu 2010 byl seznam mléčných výrobků s maximálními cenami pro školní rok 2009/2010 rozšířen o dodatečně nově zaregistrované výrobky k dodávkám do škol Státním zemědělským intervenčním fondem (dále SZIF) K dalšímu rozšíření sortimentu výrobků ve školách došlo od 1. února výměrem MF č. 02/2010 po předchozích dalších sedmi nově schválených registracích SZIF. Tyto dodatečné registrace byly dodávajícím mlékárnám umožněny nařízením vlády č. 238/2009 Sb. ze dne 20. července 2009.

Maximální ceny podporovaných mléčných výrobků pro školní rok 2010/2011 byly stanoveny výměrem MF č. 04/2010 ze dne 24. srpna 2010 s účinností od 1. září 2010. Bylo stanoveno celkem 74 maximálních cen. Ceny ve školách jsou vlivem poskytovaných podpor výrazně nižší než v běžné prodejně síti.

1.2. Věcně usměrňované ceny

Tepelná energie

Cena tepelné energie je regulována formou věcného usměrňování. ERÚ stanovuje závazné podmínky pro kalkulaci a sjednávání cen tepelné energie. Do ceny může dodavatel promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady, které souvisejí s výrobou a rozvodem tepelné energie, přiměřený zisk a daň z přidané hodnoty. Podmínky pro kalkulaci ceny tepelné energie umožňují zohledňovat jednotlivým dodavatelům specifické podmínky v různých systémech centralizovaného zásobování teplem i jednotlivých typech výroby tepelné energie (např. rozsah, stáří, stav).

Výše ceny tepelné energie závisí především na vývoji cen uhlí a zemního plynu, které se nejvíce používají při výrobě tepelné energie, protože náklady na palivo nad ostatními náklady v ceně tepelné energie výrazně převládají.

Průměrné ceny tepelné energie (včetně DPH) uplatňované od 1. ledna 2010 určené konečným spotřebitelům:

Tabulka č. 85 - Průměrné ceny tepelné energie uplatňované od 1.1.2010

	Uhlí Cena [Kč/GJ]	Ostatní paliva Cena [Kč/GJ]	Průměr Cena [Kč/GJ]
Předběžná výše ceny tepelné energie k 1.1.2010	454,65	558,15	502,01

Průměrná cena tepelné energie oproti roku 2009 vzrostla o 1,6 %, z toho na bázi uhlí se zvýšila o 3,9 % a na bázi ostatních paliv (zejména plynu) poklesla o 0,7 %.

ČSÚ vykázal za celý rok 2010 (prosinec 2010/prosinec 2009) nárůst věcně usměrňovaných cen tepla a teplé vody o 3,4 %.

Voda

Povrchová voda

U povrchové vody odebrané z vodních toků byly uplatňovány nadále věcně usměrňované ceny. Tento způsob regulace cen přímo předpokládá zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Povrchová voda slouží např. pro výrobu pitné vody, průmyslové účely, zemědělské závlahy, průtočné chlazení parních turbín.

Pitná voda a odvedená voda

Ceny pitné vody a odvedené odpadní vody byly nadále regulovány formou věcného usměrňování cen. Do pravidel regulace cen bylo od 1. ledna 2009 vloženo ustanovení, že jestliže subjekty, které postupují podle Dohody mezi Českou republikou a Evropskou komisí na „Podmínkách přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí v programovacím období 2007 – 2013“ používají k naplnění těchto podmínek pro čerpání prostředků k tomuto účelu v nich stanovený postup pro výpočet ceny, považuje se tento postup za postup podle stanovených pravidel věcně usměrňovaných cen pitné vody a odvedené vody. Uvedené podmínky přijatelnosti nastavují pravidla pro akceptaci vodohospodářských projektů, v rámci kterých bude ze zdrojů Evropské unie podporována infrastruktura provozovaná na podkladě provozních smluv. Mezi těmito pravidly jsou i určitá pravidla pro výpočet ceny vody. Dále pravidla věcně usměrňovaných cen vody vymezují, jaké nájemné z infrastrukturního majetku lze považovat za ekonomicky oprávněný náklad. Pravidla regulace cen zahrnovala i možnost uplatňování dvousložkové formy vodného a stočného, a to v návaznosti na zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), který tento způsob platby za dodanou pitnou vodu a odvedenou odpadní vodu zavedl. Dvousložková forma obsahuje složku, která je součinem ceny za 1 m³ a množství odebrané nebo odvedené (vypouštěné odpadní) vody, a pevnou složku stanovenou v závislosti na kapacitě vodoměru, profilu přípojky nebo ročního odebraného množství vody. Podíl jednotlivých složek nebyl v roce 2010 měněn. Český statistický úřad vykázal v roce 2010 (prosinec 2010/ prosinec 2009) nárůst cen pitné a odvedené vody v souhrnu o 4,1 %.

Doprava osobní vnitrostátní autobusová

Jízdné v osobní vnitrostátní autobusové dopravě zůstává nadále regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci jsou povinni poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících. V rámci pravidel věcného usměrňování cen pro účely propočtu přiměřeného zisku a ekonomicky oprávněných nákladů zůstal pro rok 2010 koeficient růstu provozních nákladů 1,063. Z důvodu zvýšení snížené sazby DPH z 9 % na 10 % s účinností od 1. ledna 2010 byly upraveny ceny pro propočet plného (obyčejného) věcně usměrňovaného jízdného

ČSÚ vykázal za rok 2010 (prosinec 2010/prosinec 2009) nárůst cen osobní autobusové dopravy o 1,6 %.

Doprava osobní vnitrostátní železniční

Jízdné v železniční vnitrostátní osobní dopravě je s účinností od 1. ledna 2001 regulováno věcným usměrňováním ceny s tím, že dopravci mají i nadále povinnost poskytovat slevy pro určité kategorie cestujících. Tato forma regulace cen umožňuje dopravcům pružně reagovat na situaci na trhu.

K 13. červnu 2010 zavedly České dráhy nový vnitrostátní tarif SporoTiket pro cestování mezi krajskými městy a nabídku eLiška, která dosud platila jen na cesty mezi krajskými městy, byla rozšířena na 113 měst.

K 12. prosinci 2010 zdražily České dráhy zpáteční jízdné o 5 % a nabídku SONE+ zvýšily o 22%.

ČSÚ vykázal za rok 2010 (prosinec 2010/prosinec 2009) nárůst cen osobní železniční dopravy o 0,8 %.

Vnitrostátní poštovní služby

U vnitrostátních poštovních služeb, jejichž účelem je dodání poštovních zásilek a poukázané peněžní částky, jsou ceny regulovány formou věcného usměrňování. U čtyř základních služeb cena nesmí překročit stanovenou nejvýše přípustnou částku.

K 1. červenci 2010 byla nejvýše přípustná částka u doplňkové služby Dodejka zvýšena ze 6 Kč na 10 Kč. Dodejka je písemné potvrzení pro odesílatele prokazující dodání poštovní zásilky příjemci.

2. Legislativní změny v oblasti cen

2.1. Vyhláška MF č. 301/2010 Sb., kterou se zrušuje vyhláška MF č. 85/1997 Sb., o nájemném z bytů pořízených v družstevní bytové výstavbě a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním těchto bytů

Dne 21. října 2010 byla vydána s účinností od 1.1. 2011 vyhláška MF č. 301/2010 Sb., kterou se zrušuje vyhláška MF č. 85/1997 Sb., o nájemném z bytů pořízených v družstevní bytové výstavbě a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním těchto bytů. Vyhláška č. 85/1997 Sb. byla aktuální a potřebná v době svého vzniku. V posledních letech však již neodpovídala razantnímu vývoji v oblasti družstevního bydlení. Základním jejím praktickým nedostatkem bylo, že zejména striktně stanovovala způsob rozpočítávání nákladů na opravy a údržbu bytů a domu a jeho příslušenství a výdaje na technické zhodnocení domu, včetně některých dalších položek nákladů. Nerespektovala tím požadavky komplexního prosazování vnitřní družstevní demokracie. Navíc se také výrazně změnil poměr vlastnické struktury v rámci bytových družstev masivní privatizaci družstevních bytů na základě příslušných zákonů. Rozpočítání nákladů na opravy a údržbu se u bytů v osobním vlastnictví řídí zákonem č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, tedy odlišným rozpočítáním těchto nákladů na konkrétní byty, než bylo striktně stanoveno ve vyhlášce. Tím vznikaly duality v rozpočítání nákladů, a to i v rámci jednotlivých domů, a docházelo tak k nerovnostem v rozpočítání nákladů podle jednotlivých vlastnických skupin, a tím i k možnosti nespravedlností v platbách za jednotlivé byty. Současně byla rovněž zrušena regulace nájemného formou věcného usměrňování cen a jeho výše je tak dána plně do kompetence volených orgánů družstev.

2.2. Vyhláška MF č. 460/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku)

Od 1. ledna 2010 nabyla účinnosti vyhláška č. 460/2009 Sb., kterou byla upravena některá ustanovení vyhlášky č. 3/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.

- Došlo k aktualizaci příloh s koeficienty změn cen staveb a s koeficienty prodejnosti.
- U koeficientů prodejnosti byl akceptován návrh znalců na nové začlenění katastrálních území do jednotlivých oblastí města Brna, kde došlo i ke snížení počtu oblastí, a města Ostravy. Nové členění by mělo pozitivně ovlivnit objektivnost hodnot koeficientů a tím i objektivnost zjištěných cen.
- Provedeny byly drobné změny, vyvolané potřebou ujednotit výkladové rozdíly či nejasnosti v textu některých ustanovení, jako je např.
 - o doplnění definic lesního a nelesního porostu,
 - o doplnění postupu při ocenění bytů a nebytových prostor, které vznikají na základě smlouvy o výstavbě,
 - o upravení kódů CZ-CC v přílohách vyhlášky.